

2024/1624

2024 6 19

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/1624

2024 m. gegužės 31 d.

dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamiESI įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 ⁽⁴⁾ yra pagrindinė teisinė priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią Sąjungos finansų sistemos naudojimui pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais. Toje direktyvoje nustatyta išsami teisinė sistema buvo dar labiau sustiprinta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843 ⁽⁵⁾ reaguojant į naują kylančią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką ir didinant tikrosios nuosavybės informacijos skaidrumą. Patirtis parodė, kad nepaisant pasiekimų pagal teisinę sistemą, siekiant toliau tinkamai mažinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką ir veiksmingai išsiaiškinti nusikalstamus bandymus piktnaudžiauti Sąjungos finansų sistema nusikalstamais tikslais reikėtų papildomų patobulinimų;
- (2) pagrindinis su Direktyvos (ES) 2015/849, kuria nustatomos įpareigotųjų subjektų pareigos, nuostatų taikymu susijęs iššūkis yra tai, kad tose nuostatose išdėstytos taisyklės negali būti taikomos tiesiogiai ir kad požiūris nėra nuoseklus ir priklauso nuo šalies. Nors tos taisyklės egzistuoja ir yra tobulinamos jau tris dešimtmečius, jų įgyvendinimas vis dar neviseškai atitinka integruotos vidaus rinkos reikalavimus. Todėl, siekiant užtikrinti norimą vienodą taikymą, būtina, kad su klausimais, kuriems šiuo metu taikoma Direktyva (ES) 2015/849, susijusios taisyklės, kurias galėtų tiesiogiai taikyti įpareigotieji subjektai, būtų išdėstytos reglamente;

⁽¹⁾ OL C 210, 2022 5 25, p. 5.

⁽²⁾ OL C 152, 2022 4 6, p. 89.

⁽³⁾ 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. gegužės 30 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

⁽⁵⁾ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 43).

- (3) šis naujas dokumentas yra išsamaus dokumentų rinkinio, kuriuo siekiama stiprinti Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemą, dalis. Kartu šis reglamentas, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1640 ⁽⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2023/1113 ⁽⁷⁾ ir (ES) 2024/1620 ⁽⁸⁾ sudarys teisinį pagrindą, kuriuo bus reglamentuojami kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, kurių turi laikytis įpareigotieji subjektai, ir bus grindžiama Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucinė sistema, be kita ko Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucijos (AMLA) įsteigimas;
- (4) pinigų plovimas ir teroristų finansavimas dažnai yra vykdomi tarptautiniu mastu. Sąjungos lygmeniu priimanos priemonės, kuriomis neatsižvelgiama į veiksmų koordinavimą bei bendradarbiavimą tarptautiniu mastu, turėtų labai ribotą poveikį. Todėl toje srityje Sąjungos priimtoms priemonėms turėtų būti suderintos su veiksmais, kurių imamasi tarptautiniu lygmeniu, ir būti ne mažiau už juos griežtos. Vykdamas Sąjungos veiksmus ir toliau reikėtų ypač atsižvelgti į Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacijas ir kitų tarptautinių organizacijų, kovojančių su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, priemones. Siekiant padidinti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu veiksmingumą, atitinkami Sąjungos teisės aktai, kai tikslinga, turėtų būti suderinti su 2012 m. vasario mėn. FATF patvirtintais Tarptautiniais kovos su pinigų plovimu, terorizmo ir ginklų platinimo finansavimu standartais (toliau – peržiūrėtos FATF rekomendacijos) ir vėlesniais tų standartų pakeitimais;
- (5) nuo tada, kai buvo priimta Direktyva (ES) 2015/849, naujaisi Sąjungos baudžiamosios teisės sistemos pokyčiai prisidėjo prie pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos ir kovos su jais stiprinimo. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1673 ⁽⁹⁾ buvo suformuotas bendras supratimas apie pinigų plovimo nusikaltimus ir jo pirminius nusikaltimus. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 ⁽¹⁰⁾ buvo apibrėžti Sąjungos finansiniams interesams kenkiantys finansiniai nusikaltimai, kurie taip pat turėtų būti laikomi pinigų plovimo pirminiais nusikaltimais. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 ⁽¹¹⁾ buvo pasiektas bendras supratimas apie teroristų finansavimo nusikaltimus. Kadangi šios sąvokos dabar yra išaiškintos Sąjungos baudžiamojoje teisėje, nebereikia, kad Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu taisyklėse būtų apibrėžtas pinigų plovimas, jo pirminiai nusikaltimai ar teroristų finansavimas. Tačiau Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistema turėtų visiškai atitikti Sąjungos baudžiamosios teisės sistemą;
- (6) suderinimas atitinkamoje baudžiamosios teisės srityje leidžia Sąjungos lygmeniu laikytis tvirto ir nuoseklaus požiūrio į pinigų plovimo ir jo pirminių nusikaltimų, įskaitant korupciją, prevenciją ir kovą su jais. Kartu tokiu požiūriu užtikrinama, kad valstybės narės, kurios laikosi platesnio požiūrio į nusikalstamos veiklos, laikomos pinigų plovimo pirminiais nusikaltimais, apibrėžtį, galėtų ir toliau laikytis tokio požiūrio. Dėl tos priežasties pagal Direktyvą (ES) 2018/1673 bet kurios rūšies baustinas dalyvavimas darant pagal nacionalinę teisę kriminalizuotą pirminį pinigų plovimo nusikaltimą, tos direktyvos ir šio reglamento tikslais taip pat turėtų būti laikomas nusikalstama veikla;
- (7) technologijos nuolat tobulėja, suteikdamos privačiam sektoriui galimybių kurti naujus produktus ir sistemas, kuriuos naudojant galima keistis lėšomis arba verte. Nors tai yra teigiamas reiškinys, dėl jo gali atsirasti nauja pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, nes nusikaltėliams nuolat pavyksta surasti būdų, kaip išnaudoti pažeidžiamumus, kad galėtų paslėpti ir perkelti neteisėtas lėšas visame pasaulyje. Kriptoturto paslaugų teikėjai ir sutelktinio finansavimo platformos susiduria su piktnaudžiavimu naujais neteisėtų pinigų perkėlimo kanalais ir turi geras galimybes aptikti tokius perkėlimus ir mažinti riziką. Todėl Sąjungos teisės aktų taikymo sritis turėtų būti

⁽⁶⁾ 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1640 dėl mechanizmų, kuriuos turi įdiegti valstybės narės finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos tikslais, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir iš dalies keičiama bei panaikinama Direktyva (ES) 2015/849 (OL L, 2024/1640, 2024 6 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

⁽⁷⁾ 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1113 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas ir tam tikrą kriptoturta, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 (OL L 150, 2023 6 9, p. 1).

⁽⁸⁾ 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1620, kuriuo įsteigiama Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L, 2024/1620, 2024 6 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).

⁽⁹⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1673 dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 284, 2018 11 12, p. 22).

⁽¹⁰⁾ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

⁽¹¹⁾ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

išplėsta, kad apimtų ir tokius subjektus, atsižvelgiant į FATF standartus kriptoturto srityje. Tuo pat metu pažanga inovacijų srityje, pavyzdžiui, metavisatos plėtra, suteikia naujų būdų nusikaltimams vykdyti ir iš jų gautoms pajamoms plauti. Todėl svarbu atidžiai stebėti riziką, susijusią su novatoriškų produktų ar paslaugų teikimu Sąjungos, nacionaliniu arba įpareigotųjų subjektų lygmeniu;

- (8) įstaigos ir asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, atlieka labai svarbų – Sąjungos finansų sistemos prieigos valdytojo – vaidmenį, todėl jie turėtų imtis visų priemonių, būtinų siekiant įgyvendinti šio reglamento reikalavimus, kad nusikaltėliai negalėtų plauti savo iš neteisėtos veiklos įgytų pajamų arba finansuoti terorizmą. Taip pat reikėtų nustatyti priemones, kuriomis būtų mažinama bet kokia tikslių finansinių sankcijų neįgyvendinimo arba jų išvengimo rizika;
- (9) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/97⁽¹²⁾ pateikta draudimo tarpininko apibrėžtis apima įvairius fizinius ar juridinius asmenis, kurie pradeda arba vykdo draudimo produktų platinimo veiklą. Kai kurie draudimo tarpininkai vykdo draudimo produktų platinimo veiklą, už kurią visiškai atsako draudimo įmonės arba tarpininkai, ir vykdo veiklą, laikydamiesi savo politikos ir procedūrų. Jeigu tie tarpininkai nerenka draudimo įmokų ar sumų, skirtų klientui, draudėjui ar draudimo sutarties naudos gavėjui, jie negali atlikti reikšmingo deramo patikrinimo arba aptikti įtartinų sandorių ir apie juos pranešti. Atsižvelgiant į tą ribotą vaidmenį ir į tai, kad draudimo įmonės arba tarpininkai, kurių atsakomybe jos teikia paslaugas, užtikrina visapusišką kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų taikymą, tarpininkai, kurie netvarko lėšų, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2366⁽¹³⁾ 4 straipsnio 25 punkte, šio reglamento tikslais neturėtų būti laikomi įpareigotaisiais subjektais;
- (10) kontroliuojančiosios bendrovės, kurios vykdo mišrią veiklą ir turi bent vieną patronuojamąją įmonę, kuri yra įpareigotasis subjektas, pačios turėtų būti įtrauktos į šio reglamento taikymo sritį kaip įpareigotieji subjektai. Siekiant užtikrinti nuoseklią finansų priežiūros institucijų priežiūrą, tuo atveju, kai mišrios veiklos kontroliuojančiosios bendrovės dukterinėse įmonėse yra bent viena kredito įstaiga arba finansų įstaiga, pati kontroliuojančioji bendrovė taip pat turėtų būti laikoma finansų įstaiga;
- (11) finansiniai sandoriai gali būti vykdomi ir toje pačioje grupėje, siekiant valdyti grupės finansus. Tačiau tokie sandoriai nevykdomi tiesiogiai su klientais ir jiems nereikia taikyti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priemonių. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, būtina pripažinti, kad šis reglamentas netaikomas finansinei veiklai ar kitoms finansinėms paslaugoms, kurias vieni grupės nariai teikia kitiems tos grupės nariams;
- (12) nepriklausomiems teisinių profesijų atstovams šis reglamentas turėtų būti taikomas, kai jie dalyvauja finansų ar verslo sandoriuose, įskaitant konsultacijų mokesčių klausimais teikimą, jeigu kyla rizika, kad tų teisinių profesijų atstovų teikiamomis paslaugomis bus piktnaudžiaujama siekiant plauti pajamas, įgytas iš nusikalstamos veiklos, ar teroristų finansavimo tikslu. Tačiau turėtų būti numatytos išimties bet kokiai pareigai pateikti informaciją, gautą prieš teismo procesą, jo metu ar po jo arba nustatant kliento teisinį statusą, nes tokia informacija yra advokato profesinė paslaptis. Todėl teisinėms konsultacijoms ir toliau turėtų būti taikoma pareiga išlaikyti profesinę paslaptį, išskyrus atvejus, kai teisinės profesijos atstovas pats dalyvauja pinigų plovimo ar teroristų finansavimo veikloje, teisinės konsultacijos yra teikiamos pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais arba teisinės profesijos atstovas žino, kad klientas siekia gauti teisinę konsultaciją pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais. Tokį žinojimą ir tikslą galima numanyti remiantis objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis. Kadangi teisinės konsultacijos galėtų būti prašoma jau darant nusikalstamą veiklą, iš kurios gaunamos pajamos, svarbu, kad atvejai, kuriems netaikoma advokato profesinė paslaptis, apimtų ir situacijas, kai teisinės konsultacijos teikiamos dėl pirminių nusikaltimų. Teisinės konsultacijos, kurių prašoma dėl vykstančio teismo proceso, neturėtų būti laikomos teisine konsultacija pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais;
- (13) siekiant užtikrinti pagarbą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) įtvirtintoms teisėms, pareigos pranešti neturėtų būti taikomos informacijos, kurią auditoriai, išorės apskaitininkai ir mokesčių konsultantai, kai kuriose valstybėse narėse turintys teisę ginti klientą ar jam atstovauti teismo procese arba nustatyti kliento teisinį statusą, gauna vykdydami tas užduotis, atžvilgiu. Tačiau tos pačios išimties, kurios taikomos

⁽¹²⁾ 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 2 2, p. 19).

⁽¹³⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).

notarams ir advokatams, taip pat turėtų būti taikomos tiems teisinių profesijų atstovams, kurių veikla susijusi su naudojimusi teise į gynybą arba kliento teisinio statuso nustatymu;

- (14) Direktyva (ES) 2018/843 buvo pirmoji teisinė priemonė, kuria siekta spręsti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, Sąjungoje atsirandančios dėl kriptoturto, problemą. Ja buvo išplėsta kovos su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu sistemos taikymo sritis, įtraukiant dviejų rūšių kriptoturto paslaugų teikėjus: virtualiųjų valiutų ir dekretinių valiutų konvertavimo paslaugų teikėjus ir depozitinių piniginių paslaugų teikėjus. Atsižvelgiant į greitą technologijų plėtrą ir pažangą plėtojančią FATF standartus, tą požiūrį būtina peržiūrėti. Pirmasis žingsnis siekiant užbaigti kurti ir atnaujinti Sąjungos teisinę sistemą buvo žengtas priėmus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1114⁽¹⁴⁾, kuriuo buvo nustatyti reikalavimai kriptoturto paslaugų teikėjams, ketinantiems prašyti leidimo teikti paslaugas vidaus rinkoje. Jame taip pat buvo pateiktos kriptoturto ir kriptoturto paslaugų teikėjų apibrėžtys, kurios apėmė daugiau veiklos rūšių. Be to, Reglamentu (ES) 2023/1113 atsekamumo reikalavimai buvo išplėsti juos taikant kriptoturto perleidimams, kuriuos atlieka kriptoturto paslaugų teikėjai, patenkantys į Reglamento (ES) 2023/1114 taikymo sritį, ir Direktyva (ES) 2015/849 buvo iš dalies pakeista įpareigojant valstybes nares nustatyti reikalavimą, kad tie kriptoturto paslaugų teikėjai taptų įpareigotaisiais subjektais. Šis reglamentas turėtų būti taikomas tiems kriptoturto paslaugų teikėjams siekiant mažinti riziką, kad kriptoturto bus naudojamas pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais;
- (15) unikalaus ir nepakeičiamo kriptoturto rinkos vis dar kuriamos ir dėl to nebuvo priimti teisės aktai, kuriais būtų reglamentuojamas jų veikimas. Tų rinkų raida yra stebima ir svarbu, kad dėl jos neatsirastų naujų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikų, kurios nebūtų tinkamai mažinamos. Ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turi pateikti ataskaitą dėl naujausių pokyčių, susijusių su kriptoturto, įskaitant unikalaus ir nepakeičiamo kriptoturto rinkų raidos vertinimą, tinkamo tokio kriptoturto reguliavimo režimo, įskaitant paslaugų, susijusių su unikaliu ir nepakeičiamu kriptoturto, teikėjų reguliavimo, tokio reguliavimo būtinumo ir įgyvendinamumo vertinimą. Jei tikslinga, Komisija kartu su ta ataskaita pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto;
- (16) sutelktinio finansavimo platformų pažeidžiamumai, dėl kurių atsiranda pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, yra horizontalaus pobūdžio ir turi įtakos visai vidaus rinkai. Ligi šiol valstybėse narėse buvo vadovaujamas įvairiais požiūriais į tokios rizikos valdymą. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/1503⁽¹⁵⁾ visoje Sąjungoje suderinamas verslo investicijomis ir skolinimu grindžiamo sutelktinio finansavimo platformų reguliavimas ir nustatoma keletas apsaugos nuo galimos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos priemonių, pavyzdžiui, sutelktinio finansavimo platformų projektų savininkų deramas patikrinimas, taip pat apsaugos priemonės veiklos leidimų išdavimo procedūrų metu, tačiau nesant suderintos teisinės sistemos, kurioje sutelktinio finansavimo platformoms būtų nustatytos griežtos pareigos kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, atsiranda spragų ir silpninamos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu apsaugos priemonės. Todėl būtina užtikrinti, kad visoms sutelktinio finansavimo platformoms, įskaitant platformas, kurios jau yra licencijuotos pagal Reglamentą (ES) 2020/1503, būtų taikomi Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu teisės aktai;
- (17) sutelktinio finansavimo tarpininkai, administruojantys skaitmeninę platformą, kad finansuotojams parinktų projektų savininkus, pavyzdžiui, asociacijas ar finansavimo prašančius asmenis, ar palengvintų tą parinkimą, susiduria su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika. Įmonės, kurios nėra licencijuotos pagal Reglamentą (ES) 2020/1503, šiuo metu yra neregamentuojamos arba joms taikomi skirtingi reglamentavimo požiūriai valstybėse narėse, įskaitant kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimo rizika taisykles ir procedūras. Todėl tokiems tarpininkams turėtų būti taikomos šiame reglamente nustatytos pareigos, visų pirma siekiant išvengti lėšų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, nukreipimo arba nusikaltėlių neteisėtais tikslais gauto kriptoturto nukreipimo. Siekiant mažinti riziką, tos pareigos taikomos įvairiems projektams, įskaitant, *inter alia*, švietimo ar kultūros projektus ir tų lėšų ar kriptoturto rinkimą, siekiant paremti bendresnius reikalus, pavyzdžiui, humanitarinės pagalbos srityje, arba organizuoti ar švęsti šeimos ar socialinį renginį;
- (18) Direktyva (ES) 2015/849 buvo siekiama mažinti atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis keliamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, prie įpareigotųjų subjektų kategorijos priskiriant prekėms prekiaujančius asmenis, jeigu jie atlieka arba gauna didesnius nei 10 000 EUR mokėjimus grynaisiais pinigais, kartu valstybėms

⁽¹⁴⁾ 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937 (OL L 150, 2023 6 9, p. 40).

⁽¹⁵⁾ 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937 (OL L 347, 2020 10 20, p. 1).

narėms leidžiant nustatyti griežtesnes priemones. Toks požiūris pasirodė esąs neveiksmingas, nes buvo prastai suprantami ir taikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, trūko priežiūros ir finansinės žvalgybos padaliniai (FŽP) buvo pranešama tik apie nedidelį skaičių įtartinų sandorių. Siekiant tinkamai mažinti dėl piktnaudžiavimo didelėmis grynųjų pinigų sumomis atsirandančią riziką, Sąjungos mastu turėtų būti nustatyta mokėjimų, kuriuose grynųjų pinigų suma yra didesnė nei 10 000 EUR, riba. Todėl prekėmis prekiaujantiems asmenims nebereikia vykdyti pareigų kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, išskyrus asmenis, prekiaujančius tauriaisiais metalais, brangakmeniais, kitomis didelės vertės prekėmis ir kultūros vertybėmis;

- (19) kai kurių kategorijų asmenys, prekiaujantys prekėmis susiduria su ypač didele pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika dėl dažnu atveju mažų, lengvai transportuojamų didelės vertės prekių. Dėl tos priežasties tauriaisiais metalais, brangakmeniais ir kitomis didelės vertės prekėmis prekiaujantiems asmenims kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai turėtų būti taikomi tuomet, kai tokia prekyba yra įprasta arba pagrindinė profesinė veikla;
- (20) kyla rizika, kad aukštesniuose rinkos segmentuose esančiomis motorinėmis transporto priemonėmis, laivais ir orlaiviais dėl jų didelės vertės ir transportavimo galimybių bus piktnaudžiuojama pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais. Todėl asmenims, prekiaujantiems tokiomis prekėmis turėtų būti taikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai. Tai, kad tas prekes galima transportuoti, yra ypač patrauklu pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais, nes tokias prekes lengva gabenti per Sąjungos sienas arba už jų ribų, ir atsižvelgiant į tai, kad kompetentingoms institucijoms būtų sunkiai prieinama informacija apie tokias prekes, kai jos registruotos trečiojoje valstybėje. Siekiant mažinti riziką, kad Sąjungos didelės vertės produktais gali būti piktnaudžiuojama nusikalstamais tikslais, ir užtikrinti, kad tokių prekių nuosavybė būtų matoma, būtina reikalauti, kad asmenys, prekiaujantys didelės vertės prekėmis praneštų apie variklinių transporto priemonių, laivų ir orlaivių pardavimų sandorius. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos teikia paslaugas, kurios yra būtinos tokių prekių pardavimui ar nuosavybės teisių perdavimui; iš jų taip pat turėtų būti reikalaujama apie tuos sandorius pranešti FŽP. Nors toks atskleidimas neturėtų būti taikomas tik komercinei veiklai vykdyti skirtoms prekėms, pardavimas privačiais ir nekomerciniais tikslais neturėtų apsiriboti tik tais atvejais, kai klientas yra fizinis asmuo, bet taip pat turėtų būti susijęs su pardavimu teisės subjektams ir struktūroms, visų pirma tais atvejais, kai jos yra įsteigtos jų tikrojo savininko turtui administruoti;
- (21) investicijų migracijos veiklos vykdytojai yra privačios bendrovės, įstaigos ar asmenys, veikiantys arba tiesiogiai bendraujantys su nacionalinėmis institucijomis, kompetentingomis suteikti leidimą gyventi šalyje, trečiųjų valstybių piliečių vardu arba teikiantys tarpininkavimo paslaugas trečiųjų valstybių piliečiams, siekiantiems gauti teises gyventi valstybėje narėje mainais už bet kokios rūšies investicijas, įskaitant kapitalo pervedimus, turto pirkimą ar nuomą, investicijas į vyriausybės obligacijas, investicijas į korporacinius subjektus, dovanojamą turtą ar labdarą, kuria prisidedama prie viešųjų gėrybių ir mokami įnašai į valstybės biudžetą. Dėl leidimo investuotojams gyventi šalyje programų atsiranda rizika ir pažeidžiamumai, susiję su pinigų plovimu, korupcija ir mokesčių slėpimu. Tokia rizika padidėja dėl tarpvalstybinių teisių, susijusių su gyvenimu valstybėje narėje. Todėl investicijų migracijos veiklos vykdytojams būtina taikyti pareigas kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu. Šis reglamentas neturėtų būti taikomas pilietybės suteikimo investuotojams programoms, pagal kurias pilietybė įgyjama mainais už tokias investicijas, nes turi būti laikoma, kad tokios programos pažeidžia pagrindinį Sąjungos pilietybės statuso principą ir neatitinka lojalios valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimo principo;
- (22) nors hipotekos ir vartojimo paskolų kreditoriai paprastai yra kredito ar finansų įstaigos, esama vartojimo paskolų ir hipotekos tarpininkų, kurie nėra laikomi kredito ar finansų įstaigomis ir kuriems Sąjungos lygmeniu nebuvo taikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, tačiau tam tikrose valstybėse narėse tokios pareigos jiems buvo nustatytos dėl jiems kylančios pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos. Priklausomai nuo jų verslo modelio, tokiems vartojimo paskolų ir hipotekos tarpininkams gali kilti didelė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika. Svarbu užtikrinti, kad panašią veiklą vykdantiems subjektams, kuriems kyla tokia rizika, būtų taikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, nepriklausomai nuo to, ar jie laikomi kredito ar finansų įstaigomis. Todėl tikslinga įtraukti vartojimo paskolų ir hipotekų tarpininkus, kurie nėra kredito ar finansų įstaigos, tačiau dėl savo veiklos susiduria su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika. Tačiau daugeliu atvejų kredito tarpininkas veikia kredito įstaigos arba finansų įstaigos, kuri suteikia ir tvarko paskolą, vardu. Tokiais atvejais kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai turėtų būti taikomi ne vartojimo paskolų ir hipotekos tarpininkams, o tik kredito įstaigos ar finansų įstaigos;

- (23) siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį, būtina paaiškinti, kuriems investavimo sektoriaus subjektams taikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai. Nors kolektyvinio investavimo subjektai jau buvo įtraukti į Direktyvos (ES) 2015/849 taikymo sritį, atitinkamą terminologiją būtina suderinti su esamais Sąjungos investicinių fondų teisės aktais, t. y. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis 2009/65/EB⁽¹⁶⁾ ir 2011/61/ES⁽¹⁷⁾. Kadangi fondai gali būti steigiami be juridinio asmens statuso, jų valdytojai taip pat turi būti įtraukti į šio reglamento taikymo sritį. Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai turėtų būti taikomi nepriklausomai nuo to, kokia forma fondo investicinius vienetus ar akcijas galima įsigyti Sąjungoje, įskaitant atvejus, kai investiciniai vienetai ar akcijos yra tiesiogiai ar netiesiogiai siūlomi Sąjungoje įsteigtiems investuotojams arba platinami tokiems investuotojams vadovo iniciatyva arba vadovo vardu. Kadangi tiek fondai, tiek fondų valdytojai patenka į kovos su pinigų plovimu reikalavimų taikymo sritį, tikslinga paaiškinti, kad reikėtų vengti pastangų dubliavimo. Tuo tikslu kovos su pinigų plovimu priemonės, kurių imamasi fondo lygmeniu ir jo valdytojo lygmeniu, neturėtų būti vienodos, o turėtų atspindėti užduočių pasiskirstymą tarp fondo ir jo valdytojo;
- (24) profesionalaus futbolo klubų ir futbolo agentų veiklai dėl kelių futbolo sektoriui būdingų veiksnių, pavyzdžiui, futbolo populiarumo pasaulyje, didelių sumų, grynųjų pinigų srautų ir susijusių finansinių interesų, tarpvalstybinių sandorių paplitimo ir kartais neskaidrių nuosavybės struktūrų, kyla pinigų plovimo ir jo pirminių nusikaltimų rizika. Dėl visų tų veiksnių futbolu gali piktnaudžiauti nusikaltėliai, siekdami įteisinti neteisėtas lėšas, todėl šis sportas tampa pažeidžiamas pinigų plovimo ir jo pirminių nusikaltimų atžvilgiu. Pagrindinės rizikos sritys yra, pavyzdžiui, sandoriai su investuotojais ir rėmėjais, įskaitant reklamuotojus, ir žaidėjų perdavimas. Todėl profesionalaus futbolo klubai ir futbolo agentai turėtų nustatyti griežtas kovos su pinigų plovimu priemones, įskaitant investuotojų, rėmėjų, įskaitant reklamuotojus, ir kitų partnerių bei sandorio šalių, su kuriais jie sudaro sandorius, deramo klientų patikrinimo vykdymą. Siekdamas išvengti neproporcingos naštos mažesniems klubams, kuriems kyla mažesnė nusikalstamo piktnaudžiavimo rizika, valstybės narės, remdamosi įrodyta mažesne pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo rizika, tam tikrus profesionalaus futbolo klubus turėtų galėti visiškai arba iš dalies atleisti nuo šio reglamento reikalavimų;
- (25) dėl profesionalaus futbolo klubų, besivaržančių savo nacionalinių futbolo lygų aukščiausiuose divizionuose, veiklos jiems kyla didesnė pinigų plovimo ir jo pirminių nusikaltimų rizika, palyginti su žemesniuose divizionuose dalyvaujančiais futbolo klubais. Pavyzdžiui, aukščiausios pakopos futbolo klubai vykdo reikšmingesnius finansinius sandorius, pavyzdžiui, didelės vertės žaidėjų perdavimus ir rėmimo sandorius, jų korporacinė struktūra galėtų būti sudėtingesnė su įvairiais nuosavybės lygmenimis ir jie yra labiau linkę dalyvauti tarpvalstybiniuose sandoriuose. Dėl tų veiksnių tokie aukščiausios pakopos klubai tampa patrauklesni nusikaltėliams ir atsiranda daugiau galimybių nuslėpti neteisėtas lėšas. Todėl valstybės narės aukščiausiam divizione dalyvaujančius profesionalaus futbolo klubus nuo reikalavimų turėtų galėti atleisti tik tais atvejais, kai yra įrodyta maža rizika ir jei tokių klubų apyvarta per kiekvienus pastaruosius 2 metus yra mažesnė nei 5 000 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta. Vis dėlto, pinigų plovimo riziką lemia ne vien tik divizionas, kuriame varžosi futbolo klubas. Žemesniojo diviziono klubams taip pat gali kilti didelė pinigų plovimo ir jo pirminių nusikaltimų rizika. Todėl valstybės narės nuo šio reglamento reikalavimų turėtų galėti atleisti tik tuos žemesniųjų divizionų futbolo klubus, kurie yra susiję su įrodyta maža pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rizika;
- (26) šiuo reglamentu suderinamos nustatytinos pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos Sąjungos lygmeniu priemonės. Kartu, laikantis rizikos vertinimu grindžiamo požiūrio, valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti papildomus reikalavimus tam tikrais atvejais, kai jos susiduria su konkrečia rizika. Siekiant užtikrinti, kad tokia rizika būtų tinkamai mažinama, įpareigotieji subjektai, kurių pagrindinė buveinė yra kitoje valstybėje narėje, turėtų taikyti tokius papildomus reikalavimus, nepriklausomai nuo to, ar jie vykdo veiklą toje kitoje valstybėje narėje naudodamiesi įsisteigimo laisve ar laisve teikti paslaugas, jeigu jie turi infrastruktūrą toje kitoje valstybėje narėje. Be to, siekiant paaiškinti tų vidaus rinkos laisvių ryšį, svarbu paaiškinti, kokia veikla prilygsta įsisteigimui;
- (27) pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją, išskyrus atvejus, kai tai konkrečiai nustatyta sektorių teisės aktuose, įsisteigimo vieneto forma nebūtinai turi būti patronuojamoji įmonė, filialas ar agentūra, tai gali būti biuras, kuriam vadovauja įpareigotojo subjekto darbuotojai arba asmuo, kuris yra nepriklausomas, bet įgaliotas nuolat veikti įpareigotojo subjekto naudai. Laikantis tos apibrėžties, pagal kurią reikalaujama, kad ekonominė veikla

⁽¹⁶⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

⁽¹⁷⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

būtų vykdoma teikėjo įsisteigimo vietoje, vien tik pašto dėžutė negali būti laikoma įsisteigimu. Be to, biurui ar kita infrastruktūra, naudojama veiklai remti, pavyzdžiui, tik netiesioginio aptarnavimo padalinio veikla, IT centrai ar duomenų centrai, kuriuos valdo įpareigotieji subjektai, nėra laikomi įsisteigimo vienetais. Kita vertus, tokia veikla, kaip kriptoturto paslaugų teikimas per bankomatus, yra laikoma įsisteigimu, atsižvelgiant į tai, kad veiklos vykdytojams, kurie daugiausia aptarnauja savo klientus internetu, reikia tik nedaug fizinės įrangos, kaip ir kriptoturto paslaugų teikėjų atveju;

- (28) svarbu, kad kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai būtų taikomi proporcingai ir kad bet koks nustatytas reikalavimas būtų proporcingas galimam įpareigotųjų subjektų vaidmeniui vykdamas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją. Tuo tikslu valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė, vadovaujantis šiame reglamente numatyto rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu, tam tikrus veiklos vykdytojus atleisti nuo kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų, jeigu jų vykdoma veikla kelia nedidelę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką ir jeigu tokia veikla yra riboto pobūdžio. Siekiant užtikrinti skaidrų ir nuoseklų tokių išimčių taikymą visoje Sąjungoje, turėtų būti nustatytas mechanizmas, kuriuo vadovaudamasi Komisija galėtų tikrinti, ar suteiktinos išimtys yra būtinos. Komisija taip pat turėtų tokias išimtis kasmet skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (29) nuoseklus visiems vidaus rinkoje veikiantiems įpareigotiesiems subjektams taikomas vidaus sistemų ir kontrolės priemonių taisyklių rinkinys didins atitiktį kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimams ir dėl jo priežiūra taps efektyvesnė. Siekiant užtikrinti tinkamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos mažinimą, taip pat tikslių finansinių sankcijų neįgyvendinimo ar išvengimo rizikos mažinimą, įpareigotieji subjektai turėtų būti nustatę vidaus kontrolės sistemą, apimančią rizikos vertinimą pagrįstą politiką, procedūras ir kontrolės priemones, bei aiškiai paskirstyti atsakomybę visoje organizacijoje. Vadovaujantis šiame reglamente nustatyto rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu, ta politika, procedūros ir kontrolės priemonės turėtų būti proporcingos veiklos pobūdžiui, įskaitant jos riziką ir sudėtingumą, taip pat įpareigotojo subjekto dydžiui ir jomis turėtų būti reaguojama į subjektui kylančią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, įskaitant – kriptoturto paslaugų teikėjų atveju – sandorius su saviprieglobėmis pinigėmis;
- (30) taikydami tinkamą rizikos vertinimą grindžiamą požiūrį įpareigotieji subjektai turi nustatyti dėl jų veiklos pobūdžio jiems kylančią būdingą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, taip pat tikslių finansinių sankcijų neįgyvendinimo ar jų išvengimo riziką, kad galėtų ją veiksmingai mažinti ir užtikrinti, kad jų politika, procedūros ir vidaus kontrolės priemonės būtų tinkamos kovoti su tokia būdinga rizika. Tai darydami įpareigotieji subjektai turėtų atsižvelgti į savo klientų savybes, siūlomus produktus, paslaugas ar sandorius, įskaitant – kriptoturto paslaugų teikėjų atveju – sandorius su saviprieglobėmis pinigėmis, į susijusias valstybes ar geografines vietas ir naudojamus platavimo kanalus. Atsižvelgiant į kintantį rizikos pobūdį, toks rizikos vertinimas turėtų būti reguliariai atnaujinamas;
- (31) siekdama padėti įpareigotiesiems subjektams laikytis nuoseklaus ir veiksmingo požiūrio į rizikos, darančios poveikį jų verslui, nustatymą, AMLA turėtų paskelbti gaires dėl visos veiklos rizikos vertinimo turinio minimaliųjų reikalavimų ir papildomų informacijos šaltinių, į kuriuos reikia atsižvelgti. Tie šaltiniai galėtų būti – informacija, gauta iš tarptautinių kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu standartus nustatančių institucijų, pavyzdžiui, FATF tarpusavio vertinimo ataskaitų, ir kitų įtikinamų bei patikimų šaltinių, kurie pateikia informaciją apie tipologijas, kylančią riziką ir nusikalstamą veiklą, įskaitant korupciją, pavyzdžiui, pilietinės visuomenės organizacijų, žiniasklaidos ir akademinės bendruomenės pranešimai;
- (32) tikslinga atsižvelgti į mažesnių įpareigotųjų subjektų ypatybes bei poreikius ir užtikrinti tokią tvarką, kuri atitiktų jų specifinius poreikius ir veiklos pobūdį. Tai galėtų apimti tam tikrų įpareigotųjų subjektų atleidimą nuo rizikos vertinimo atlikimo, jeigu sektoriaus, kuriame veikia subjektas, rizika yra gerai suprantama;
- (33) jurisdikciją turintiems subjektams FATF parengė standartus, skirtus nustatyti ir įvertinti su tikslių finansinių sankcijų dėl ginklų platinimo finansavimo galimu neįgyvendinimu arba jų išvengimu susijusią riziką ir imtis veiksmų ją mažinti. Tie nauji FATF nustatyti standartai nepakeičia šiuo metu galiojančių griežtų reikalavimų valstybėms taikyti tikslesnes finansines sankcijas, kad būtų laikomasi atitinkamų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (toliau – JT ST) rezoliucijų, susijusių su masinio naikinimo ginklų platinimo ir jo finansavimo prevencija, sustabdymu ir nutraukimu,

ir jiems nekenkia. Tos esamos pareigos, Sąjungos lygmeniu įgyvendinamos Tarybos sprendimais 2010/413/BUSP⁽¹⁸⁾ ir (BUSP) 2016/849⁽¹⁹⁾ bei Tarybos reglamentais (ES) Nr. 267/2012⁽²⁰⁾ ir (ES) 2017/1509⁽²¹⁾, ir toliau išlieka visiems fiziniams ir juridiniams asmenims Sąjungoje privalomomis pareigomis. Atsižvelgiant į konkrečią Sąjungai kylančią tikslinių finansinių sankcijų neįgyvendinimo ir išvengimo riziką, tikslinga išplėsti rizikos vertinimą, kad jis apimtų visas Sąjungos lygmeniu priimtas tikslines finansines sankcijas. Dėl rizikos lygiu paremto kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu pobūdžio priemonėmis, susijusiomis su tikslinėmis finansinėmis sankcijomis, nepanaikinama visiems Sąjungoje esantiems fiziniams ir juridiniams asmenims taisyklėmis nustatyta pareiga išaldyti lėšas ar kitą turtą ir neleisti į sąrašą įtrauktiems asmenims ar subjektams tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis ar kitu turtu;

- (34) siekiant užtikrinti, kad tikslinių finansinių sankcijų neįgyvendinimo arba jų išvengimo rizika būtų tinkamai mažinama, svarbu nustatyti priemones, kurias įpareigotieji subjektai turi įgyvendinti, įskaitant priemones, skirtas savo klientų bazei pagal asmenų ar subjektų, kuriems taikomos tikslinės finansinės sankcijos, sąrašus, patikrinimui. Pagal šį reglamentą įpareigotiesiems subjektams taikomais reikalavimais nepanaikinama taisyklėmis nustatyta pareiga išaldyti lėšas ir kitą turtą ir neleisti asmenims ar subjektams, kuriems taikomos tikslinės finansinės sankcijos, tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis ar kitu turtu; ši pareiga taikoma visiems fiziniams ar juridiniams asmenims Sąjungoje. Be to, šio reglamento reikalavimais nesiekama pakeisti pareigų, susijusių su klientų tikrinimu siekiant įgyvendinti tikslines finansines sankcijas pagal kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinę teisę;
- (35) siekiant atspindėti naujausius pokyčius tarptautiniu lygmeniu, šiuo reglamentu įvedamas reikalavimas įpareigotojo subjekto lygmeniu nustatyti, suprasti, valdyti ir mažinti riziką, susijusią su galimu tikslinių finansinių sankcijų neįgyvendinimu arba jų išvengimu;
- (36) JT ST arba JT Sankcijų komiteto atliekamas asmenų ar subjektų įtraukimas į sąrašą integruojamas į Sąjungos teisę sprendimais ir reglamentais, priimamais atitinkamai pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 29 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 215 straipsnį, kuriais tokiems asmenims ir subjektams nustatomos tikslinės finansinės sankcijos. Siekiant tokius aktus priimti Sąjungos lygmeniu, reikia patikrinti, ar įtraukiant į sąrašą nepažeidžiamos pagal Chartiją suteiktos pagrindinės teisės. Siekiant sudaryti sąlygas veiksmingai taikyti tikslines finansines sankcijas, nuo JT paskelbimo iki Sąjungos aktų, kuriais perkeliama JT sąrašai, taikymo pradžios, įpareigotieji subjektai turėtų saugoti įrašus apie lėšas ar kitą turtą, kurį jie laiko klientams, įtrauktiems į sąrašą JT finansinių sankcijų pagrindu, arba klientams, nuosavybės teise priklausantiems į sąrašą įtrauktiems asmenims ar subjektams arba jų kontroliuojamiems, apie bet kokią mėginimą sudaryti sandorį ir sandorius, atliktus kliento naudai, pavyzdžiui, siekiant patenkinti pagrindinius kliento poreikius;
- (37) vertindami, ar klientas, kuris yra teisės subjektas, nuosavybės teise priklauso asmenims, kuriems taikomos tikslinės finansinės sankcijos, arba yra jų kontroliuojamas, įpareigotieji subjektai turėtų atsižvelgti į Tarybos ribojamųjų priemonių (sankcijų) pagal Sąjungos bendrą užsienio ir saugumo politiką įgyvendinimo ir vertinimo gaires ir Sąjungos ribojamųjų priemonių veiksmingo įgyvendinimo geriausią praktiką;
- (38) svarbu, kad įpareigotieji subjektai savo vadovybės lygmeniu imtųsi visų priemonių, kad įgyvendintų vidaus politiką, procedūras bei kontrolės priemones ir kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimus. Nors valdymo organo narys turėtų būti įvardytas kaip asmuo, kuris yra atsakingas už įpareigotojo subjekto vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių įgyvendinimą, atsakomybė už kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų laikymąsi galiausiai turėtų tekti subjekto valdymo organui. Tas atsakomybės priskyrimas neturėtų daryti poveikio nacionalinėms nuostatoms dėl valdymo organų bendros civilinės ar baudžiamosios atsakomybės. Su kasdieniu įpareigotojo subjekto kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių gyvendinimu susijusios užduotys turėtų būti patikėtos atitikties užtikrinimo pareigūnui;

⁽¹⁸⁾ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP (OL L 195, 2010 7 27, p. 39).

⁽¹⁹⁾ 2016 m. gegužės 27 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2016/849 dėl ribojamųjų priemonių Korėjos Liaudies Demokratinei Respublikai, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2013/183/BUSP (OL L 141, 2016 5 28, p. 79).

⁽²⁰⁾ 2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 961/2010 (OL L 88, 2012 3 24, p. 1).

⁽²¹⁾ 2017 m. rugpjūčio 30 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1509 dėl ribojamųjų priemonių Korėjos Liaudies Demokratinei Respublikai, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 329/2007 (OL L 224, 2017 8 31, p. 1).

- (39) kiekviena valstybė narė savo nacionalinėje teisėje turėtų galėti nustatyti, kad įpareigotasis subjektas, kuriam taikomos prudenčinės taisyklės, pagal kurias reikalaujama paskirti atitikties užtikrinimo pareigūną arba vidaus audito funkcijos vadovą, gali pavesti tiems asmenims kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu atitikties užtikrinimo pareigūno ir vidaus audito funkcijas ir pareigas kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu tikslais. Didės rizikos atvejais arba kai tai pateisinama dėl įpareigotojo subjekto dydžio, atitikties kontrolės pareigas ir kasdienio įpareigotojo subjekto kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos ir procedūrų vykdymo pareigas turėtų būti galima patikėti atlikti dviems skirtingiems asmenims;
- (40) siekiant veiksmingai įgyvendinti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priemones, taip pat labai svarbu, kad tame įgyvendinimo procese dalyvaujantys įpareigotųjų subjektų darbuotojai, atstovai ir platintojai suprastų subjekto nustatytus reikalavimus, vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones. Šiuo tikslu įpareigotieji subjektai turėtų imtis atitinkamų priemonių, įskaitant mokymo programas. Prireikus, įpareigotieji subjektai turėtų rengti bazinius mokymus apie kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priemones visiems tokių priemonių įgyvendinimo procese dalyvaujantiems asmenims. Tai apima ne tik įpareigotųjų subjektų darbuotojus, bet ir jų atstovus bei platintojus;
- (41) turėtų būti vertinami asmenų, kuriems patikimos su įpareigotojo subjekto atitikties kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimams užtikrinimu susijusios užduotys, įgūdžiai, žinios, kompetencija, sąžiningumas ir elgesys. Jeigu užduotis, susijusias su įpareigotojo subjekto atitikties kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemai užtikrinimu, klientų atžvilgiu vykdo darbuotojai, palaikantys glaudžius asmeninius arba profesinius santykius su tais klientais, tai gali lemti interesų konfliktus ir pakenkti sistemos integralumui. Tokie santykiai galėtų egzistuoti verslo santykių užmezgimo metu, bet gali atsirasti ir vėliau. Todėl įpareigotieji subjektai turėtų turėti nustatę interesų konfliktų valdymo ir sprendimo procedūras. Tomis procedūromis turėtų būti užtikrinta, kad darbuotojai negalėtų vykdyti užduočių, susijusių su tokių klientų atžvilgiu vykdomu įpareigotojo subjekto atitikties kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemai užtikrinimu;
- (42) galėtų susidaryti situacijų, kai asmenys, kurie būtų laikomi įpareigotaisiais subjektais, savo paslaugas kaip etatiniai darbuotojai teikia verslo subjektams, kurių veikla nepatenka į šio reglamento taikymo sritį. Kadangi tie verslo subjektai neveikia kaip Sąjungos finansų sistemos priegios valdytojos, svarbu patikslinti, kad tokiems darbuotojams, pavyzdžiui, etatiniams teisininkams, šio reglamento reikalavimai netaikomi. Panašiai asmenys, vykdančys veiklą, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį, savaime neturėtų būti laikomi įpareigotaisiais subjektais, kai ta veikla vykdoma jiems dirbant įpareigotajame subjekte, pavyzdžiui, teisininkų ar apskaitininkų, dirbančių teisinėje ar apskaitos įmonėje, atveju;
- (43) nuoseklus grupės lygmeniu nustatytos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos ir procedūrų įgyvendinimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti patikimą ir veiksmingą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos valdymą grupės mastu. Tuo tikslu grupės lygmens politiką, procedūras ir kontrolės priemones turėtų nustatyti ir įgyvendinti patronuojančioji įmonė. Turėtų būti reikalaujama, kad grupės subjektai keistųsi informacija, jeigu toks dalijimasis yra svarbus siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui. Dalijimuisi informacija turėtų būti taikomos pakankamos konfidencialumo, duomenų apsaugos ir informacijos naudojimo garantijos. AMLA turėtų būti pavesta parengti reguliavimo standartų projektus, kuriuose būtų nustatyti minimalieji grupės lygmens procedūrų ir politikos reikalavimai, įskaitant minimaliuosius dalijimosi informacija grupėje standartus ir kriterijus, pagal kuriuos nustatomos grupių, kurių pagrindinė buveinė yra ne Sąjungoje, patronuojančiosios įmonės;
- (44) siekiant užtikrinti veiksmingą kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų taikymą keliems įpareigotiesiems subjektams, kurie yra tiesiogiai ar netiesiogiai tarpusavyje susiję ir sudaro subjektų grupę arba yra jos dalis, būtina apsvaistyti galimybę nustatyti kuo platesnę grupės apibrėžtį. Tuo tikslu įpareigotieji subjektai turėtų laikytis taikytinų apskaitos taisyklių, pagal kurias įvairių rūšių ekonominių ryšių struktūras galima laikyti grupėmis. Nors tradicinei grupei priklauso patronuojančioji įmonė ir jos patronuojamosios įmonės, kitų tipų grupės struktūros yra vienodai svarbios, pavyzdžiui, kelių patronuojančiųjų subjektų, kuriems priklauso viena patronuojamoji įmonė, grupės struktūros, kartais vadinamos subjektais, kurie yra nuolat kontroliuojami centrinės įstaigos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013⁽²²⁾ 10 straipsnį, arba finansų įstaigos, kurios yra tos pačios institucinės užtikrinimo sistemos, nurodytos to reglamento 113 straipsnio 7 dalį, narės. Tos struktūros pagal apskaitos taisykles yra visos grupės, todėl šio reglamento tikslais jos turėtų būti laikomos grupėmis;

(22) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudenčių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

- (45) be grupių taip pat egzistuoja ir kitos struktūros, pavyzdžiui, tinklai ar partnerystės, kurių įpareigotieji subjektai gali turėti bendrus savininkus ir vadovybę ir kuriuose vykdoma bendra atitiktis užtikrinimo kontrolė. Siekdama užtikrinti vienodas sąlygas visuose sektoriuose ir kartu išvengti per didelės naštos tiems sektoriams, AMLA turėtų nustatyti situacijas, kai tokioms struktūroms taikoma panaši grupės lygmens politika, atsižvelgiant į proporcingumo principą;
- (46) būna atvejų, kai įpareigotųjų subjektų filialai ir patronuojamosios įmonės yra trečiojoje valstybėje, kuriose minimalieji kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, įskaitant duomenų apsaugos pareigas, yra ne tokie griežti kaip Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos reikalavimai. Tokiais atvejais, taip pat siekiant visiškai užkirsti kelią Sąjungos finansų sistemos naudojimui pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais bei užtikrinti aukščiausio lygio Sąjungos piliečių asmens duomenų apsaugą, tokie filialai ir patronuojamosios įmonės turėtų laikytis Sąjungos lygmeniu nustatytų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų. Jeigu dėl trečiojo valstybės teisės tų reikalavimų laikytis neįmanoma, pavyzdžiui, jeigu dėl nepakankamo duomenų apsaugos ar banko paslapties apsaugos užtikrinimo toje trečiojoje valstybėje, grupės galimybės gauti informaciją, ją apdoroti ar ja keistis yra ribotos, įpareigotieji subjektai turėtų imtis papildomų priemonių siekiant užtikrinti, kad toje valstybėje esantys filialai ir patronuojamosios įmonės veiksmingai valdytų riziką. AMLA turėtų būti pavesta parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose būtų nurodyta tokių papildomų priemonių rūšis, atsižvelgiant į proporcingumo principą;
- (47) įpareigotieji subjektai funkcijas, susijusias su tam tikrų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų vykdymu, galėtų perduoti paslaugų teikėjui. Tais atvejais, kai tarp įpareigotųjų subjektų ir paslaugų teikėjų, kuriems netaikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, egzistuoja sutartiniai funkcijų perdavimo santykiai, bet kokios tokių paslaugų teikėjų pareigos kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu atsiranda tik iš šalių susitarimo, o ne iš šio reglamento. Todėl įpareigotasis subjektas ir toliau turėtų likti visiškai atsakingas už kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų laikymąsi. Įpareigotasis subjektas visų pirma turėtų užtikrinti, kad tais atvejais, kai paslaugų teikėjas dalyvauja nuotolinio klientų tapatybės nustatymo procese, būtų laikomasi rizikos vertinimo grindžiamo požiūrio. Procesai ar susitarimai, kuriais prisidedama prie reikalavimo pagal šį reglamentą vykdymo, tačiau kai paslaugų teikėjas nevykdo paties reikalavimo, pavyzdžiui, trečiojo šalies programinės įrangos naudojimas ar įsigijimas arba įpareigotojo subjekto prieiga prie duomenų bazių ar tikrinimo paslaugų, nelaikomi funkcijų perdavimu;
- (48) galimybė perduoti funkcijas paslaugų teikėjui leidžia įpareigotiesiems subjektams nuspręsti, kaip paskirstyti savo išteklius, kad būtų laikomasi šio reglamento, tačiau neatleidžia jų nuo pareigos suprasti, koku mastu priemonės, kurių jie imasi, įskaitant paslaugų teikėjams perduotas funkcijas, yra tinkamos nustatytai pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikai mažinti. Siekiant užtikrinti, kad toks supratimas būtų pasiektas, galutinius sprendimus dėl priemonių, turinčių įtakos politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių įgyvendinimui, visada turėtų priimti įpareigotasis subjektas;
- (49) pranešimas priežiūros institucijai apie funkcijų perdavimo susitarimus nereiškia, kad pritariama funkcijų perdavimo susitarimui. Vis dėlto priežiūros institucijos, vertindamos įpareigotojo subjekto sistemas bei kontrolės priemones ir nustatydamos likutinės rizikos profilį arba rengdamosi patikrinimams, galėtų atsižvelgti į pranešimo informaciją, visų pirma tais atvejais, kai perduodamos ypatingos svarbos funkcijos arba kai įpareigotasis subjektas sistemingai perduoda savo funkcijas;
- (50) norint užtikrinti, kad funkcijų perdavimo santykiai būtų veiksmingi, reikia aiškiau apibrėžti funkcijų perdavimui taikomas sąlygas. AMLA turėtų būti įpareigota parengti sąlygų, kurias įvykdžius būtų galima perduoti funkcijas, bei atitinkamų šalių vaidmenų ir pareigų gaires. Siekiant užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų užtikrinta nuosekli funkcijų perdavimo priežiūra, gairėse taip pat paaiškinta, kaip priežiūros institucijos turėtų atsižvelgti į tokią praktiką ir tikrinti, ar ją vykdydami įpareigotieji subjektai laikosi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų;
- (51) deramo klientų patikrinimo reikalavimai yra būtini siekiant užtikrinti, kad įpareigotieji subjektai nustatytų, tikrintų ir stebėtų savo verslo santykius su klientais, atsižvelgdami į jų keliamą su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu susijusią riziką. Tikslus galimų ir esamų klientų duomenų nustatymas ir tikrinimas yra būtini siekiant suprasti su klientais susijusią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, nepriklausomai nuo to, ar jie yra fiziniai ar juridiniai asmenys. Įpareigotieji subjektai taip pat turėtų suprasti, kieno vardu arba kieno naudai vykdomas sandoris, pavyzdžiui, tais atvejais, kai kredito įstaigos arba finansų įstaigos teikia sąskaitas teisinių profesijų atstovams, kad jie gautų ar laikytų savo kliento lėšas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte. Deramo

klientų patikrinimo atveju asmuo, kurio naudai vykdomas sandoris ar veikla, nereiškia įpareigotojo subjekto jo kliento naudai vykdomo sandorio gavėjo ar naudos gavėjo;

- (52) būtina užtikrinti vienodą ir aukštą Sąjungos deramo klientų patikrinimo standartą, remiantis suderintais klientų tapatybės nustatymo ir tikrinimo reikalavimais ir mažinant nacionalinius skirtumus, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos visoje vidaus rinkoje ir būtų galima nuosekliai taikyti nuostatas visoje Sąjungoje. Kartu labai svarbu, kad įpareigotieji subjektai taikytų deramo klientų patikrinimo priemonės vadovaudamiesi rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu. Rizikos vertinimu grindžiamas požiūris nėra įpareigotiesiems subjektams pernelyg daug leidžianti galimybė. Jį taikant sprendimai priimami remiantis faktais, siekiant veiksmingiau valdyti Sąjungai ir joje veikiantiems subjektams kylančią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką;
- (53) pilietinės visuomenės organizacijos, kurios vykdo labdaros ar humanitarinę veiklą trečiojoje valstybėje, padeda siekti Sąjungos tikslų užtikrinti taiką, stabilumą, demokratiją ir klestėjimą. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant, kad tokios organizacijos galėtų tęsti savo darbą; jos tai daro suteikdamos prieigą prie finansų sistemų ir svarbių finansinių paslaugų, kurios leistų nukreipti vystymosi ir humanitarinių finansavimą į besivystančius regionus ar konfliktų zonas. Nors įpareigotieji subjektai turėtų žinoti, kad dėl tam tikruose jurisdikciją turinčiuose subjektuose vykdomos veiklos jiems kyla didesnė pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizika, vien tik pilietinės visuomenės organizacijos veikla tuose jurisdikciją turinčiuose subjektuose neturėtų lemti atsisakymo teikti finansines paslaugas arba tokių paslaugų teikimo nutraukimo, nes taikant rizikos vertinimu grindžiamą požiūrį reikia visapusiškai įvertinti konkrečių verslo santykių keliamą riziką ir taikyti tinkamas priemones konkrečiai rizikai mažinti. Nors kredito įstaigos ir finansų įstaigos gali laisvai nuspręsti, su kuo palaikyti sutartinius santykius, jos taip pat turėtų atminti savo pagrindinį vaidmenį užtikrinant tarptautinės finansų sistemos veikimą ir sudarant sąlygas lėšų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, ar kriptoturto judėjimui siekiant svarbių vystymosi ir humanitarinių tikslų, kurių siekia pilietinės visuomenės organizacijos. Todėl siekdamas proporcingai mažinti su verslo santykiais susijusią riziką, tokios institucijos turėtų pasinaudoti lankstumu, kuris yra galimas pagal rizikos vertinimu grindžiamą požiūrį. Jokiomis aplinkybėmis kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priemonėmis negalima remtis, siekiant pagrįsti komercinius sprendimus, susijusius su būsimais ar esamais klientais;
- (54) įpareigotieji subjektai turėtų nustatyti tikrojo savininko tapatybę ir imtis pagrįstų priemonių, kad tą tapatybę patikrintų, naudodamiesi patikimais dokumentais ir informacijos šaltiniais. Susipažindami su centriniomis informacijos apie tikrąją nuosavybę registrais (toliau – centriniai registrai) įpareigotieji subjektai gali užtikrinti suderinamumą su informacija, gauta tikrinimo proceso metu; tokie registrai neturėtų būti pagrindinis įpareigotojo subjekto tikrinimo šaltinis. Kai įpareigotieji subjektai nustato centriniuose registruose saugomos informacijos ir informacijos, kurią jie gauna iš kliento ar kitų patikimų šaltinių atlikdami deramą klientų patikrinimą, neatitikimus, jie turėtų apie tuos neatitikimus pranešti už atitinkamą centrinį registrą atsakingiems subjektams, kad būtų galima imtis priemonių neatitikimams pašalinti. Tas procesas prisideda prie tuose registruose saugomos informacijos kokybės ir patikimumo, taikant daugialypį metodą, kuriuo siekiama užtikrinti, kad centriniuose registruose esanti informacija būtų tiksli, pakankama ir atnaujinta. Mažos rizikos situacijose ir kai įpareigotasis subjektas žino tikruosius savininkus, įpareigotieji subjektai turėtų galėti leisti klientui pranešti apie neatitikimus, jei nustatomi nedideli skirtumai, kuriuos sudaro tipografinio ar panašaus techninio pobūdžio klaidos;
- (55) reikia tinkamai mažinti užsienio teisės subjektų ar užsienio juridinių struktūrų keliamą riziką. Tais atvejais, kai už Sąjungos ribų įsisteigęs teisės subjektas arba tiesioginės patikos fondas ar panašios juridinės struktūros, administruojamos už Sąjungos ribų, arba kurių patikėtinis ar lygiavertį statusą turintis asmuo gyvena ar yra įsisteigęs už Sąjungos ribų, rengiasi užmegzti verslo santykių su įpareigotuoju subjektu, verslo santykius turėtų būti galima užmegzti tik su sąlyga, kad informacija apie tikruosius savininkus užregistruota valstybės narės centriname registre. Tačiau įsisteigusiems už Sąjungos ribų teisės subjektams reikalavimas turėtų būti taikomas tik vidutinės arba didelės pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rizikos atveju, kai ta rizika susijusi su užsienio teisės subjekto kategorija, sektoriumi, kuriame užsienio teisės subjektas veikia, arba vidutinės ar didelės pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rizikos atveju, kai ta rizika susijusi su sektoriumi, kuriame veikia įpareigotasis subjektas. Tikrojo savininko informacijos registracija turėtų taip pat būti verslo santykių su įsisteigusiais už Sąjungos ribų teisės subjektais tęsimo sąlyga ir tuo atveju, kai tie santykiai po jų užmezgimo tampa susiję su tokia vidutine arba didele rizika;
- (56) verslo santykių užmezgimo arba veiksmų, būtinų nenuolatiniam sandoriui sudaryti, atlikimo procesas pradedamas tuomet, kai klientas pareiškia susidomėjimą įsigyti produktą arba gauti paslaugą iš įpareigotojo subjekto. Nekilnojamojo turto agentų siūlomos paslaugos apima pagalbą klientui randant nekilnojamojo turto, kurį jis galėtų

įsigyti, parduoti, išnuomoti arba išsipirkti išperkamosios nuomos būdu. Tokios paslaugos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu tikslais tampa svarbios tuomet, kai yra aiškių požymių, kad šalys nori įsigyti, parduoti, išnuomoti arba išsipirkti išperkamosios nuomos būdu arba imtis būtinų parengiamųjų veiksmų. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, momentas, kai šalys pateikia ir priima pasiūlymą pirkti arba nuomoti(s) turtą. Iki tol nėra būtinybės atlikti galimų klientų derama patikrinimą. Taip pat būtų neproporcinga atlikti asmenų, kurie dar nepareiškė suinteresuotumo pirkti ar nuomoti konkretų nekilnojamąjį turtą, deramą kliento patikrinimą;

- (57) nekilnojamojo turto sandoriams kyla pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika. Siekiant mažinti tą riziką, šio reglamento reikalavimai turėtų būti taikomi nekilnojamojo turto veiklos vykdytojams, tarpininkaujantiems perkant, parduodant ir nuomojant nekilnojamąjį turtą, neatsižvelgiant į jų pavadinimą, pagrindinę veiklą ar profesiją, įskaitant nekilnojamojo turto vystytojus, kai jie tarpininkauja perkant, parduodant ir nuomojant nekilnojamąjį turtą ir tiek, kiek jie tai daro;
- (58) dėl anonimiškumo, susijusio su tam tikrais elektroninių pinigų produktais, kyla rizika, kad jais bus naudojami pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais. Tačiau šiame sektoriuje esama didelių skirtumų ir ne visų elektroninių pinigų produktų atžvilgiu kyla to paties dydžio rizika. Pavyzdžiui, tam tikri mažos vertės elektroninių pinigų produktai, kaip antai išankstinio mokėjimo dovanų kortelės arba išankstinio mokėjimo kuponai galėtų būti mažiau rizikingi pinigų plovimo ar teroristų finansavimo požiūriu. Siekiant užtikrinti, kad sektoriui taikomi reikalavimai būtų proporcingi su juo susijusiai rizikai ir iš esmės netrukdytų jo veiklai, esant tam tikroms įrodytoms mažos rizikos aplinkybėms ir laikantis griežtų rizikos mažinimo sąlygų, turėtų būti įmanoma tiems produktams netaikyti tam tikrų deramo klientų patikrinimo priemonių, pavyzdžiui, kliento ir tikrojo savininko tapatybės nustatymo ir tikrinimo, bet ne sandorių ar verslo santykių stebėsenos. Tokią išimtį priežiūros institucijos gali leisti taikyti tik patikrinusios, ar įrodyta maža rizika, atsižvelgiant į atitinkamus rizikos veiksnius, kuriuos turi apibrėžti AMLA, ir taip, kad būtų veiksmingai mažinama bet kokia pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizika ir užkirstas kelias galimybei apeiti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu taisykles. Bet kuriuo atveju bet kokia išimtis turėtų būti taikoma laikantis griežtų apribojimų, susijusių su didžiausia produkto verte, jo išimtinio naudojimu prekėms ar paslaugoms įsigyti, ir su sąlyga, kad saugoma suma negali būti iškeista į kitą vertę;
- (59) neturėtų būti reikalaujama, kad įpareigotieji subjektai deramo patikrinimo priemonės taikytų klientams, vykdančioms nenuolatinius arba susijusius sandorius, kurių vertė nesiekia tam tikros sumos, išskyrus atvejus, kai kyla įtarimų dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo. Nors daugumai nenuolatinių sandorių taikoma 10 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta ribinė vertė, turėtų būti reikalaujama, kad didesnės pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos sektoriuose veikiančios arba su didesne tokia rizika susijusios sandorius vykdančios įpareigotieji subjektai deramo klientų patikrinimo priemonės taikytų sandoriams, kuriems taikomos mažesnės ribinės vertės. Siekdama nustatyti sektorius ar sandorius ir tinkamas tiems sektoriams ar sandoriams taikytinas ribines vertes, AMLA turėtų parengti specialių techninių reguliavimo standartų projektus;
- (60) esama konkrečių situacijų, kai deramo klientų patikrinimo tikslais, klientas nėra vien asmuo, sudarantis sandorius su įpareiguoju subjektu. Taip yra, pavyzdžiui, kai nekilnojamojo turto sandoryje dalyvauja tik vienas notaras. Tokiais atvejais siekiant užtikrinti, kad būtų atliekami tinkami sandorio patikrinimai siekiant nustatyti galimus pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo atvejus, įpareigotieji subjektai tiek pirkėją, tiek pardavėją turėtų laikyti klientais ir deramo klientų patikrinimo priemonės taikyti abiejų šalių atžvilgiu. Šiame reglamente turėtų būti pateikiamas tokių situacijų, kai klientas nėra įpareigotojo subjekto tiesioginis klientas arba nėra vien tik jo klientas, sąrašas. Tokiu sąrašu turėtų būti papildomas supratimas, kas yra klientas tipinėse situacijose, ir neturėtų būti laikoma, kad jis apima išsamų termino aiškinimą. Panašiai verslo santykiuose ne visada turėtų būti reikalaujama, kad tai būtų sutartiniai santykiai ar kitas formalus išpareigojimas, jei paslaugos teikiamos pakartotinai arba per tam tikrą laikotarpį, taip apimant tam tikrą trukmės elementą. Tai, kad įpareigotiesiems subjektams, kurie yra valstybės pareigūnai, pagal nacionalinę teisę neleidžiama užmegzti sutartinių santykių su klientais, neturėtų būti aiškinama kaip draudimas įpareigotiesiems subjektams daugelį sandorių laikyti verslo santykiais kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu tikslais;
- (61) Sąjungos mastu nustačius atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribą, mažinama rizika, susijusi su tokių atsiskaitymų naudojimu. Tačiau įpareigotieji subjektai, vykdančys sandorius grynaisiais pinigais, kurių vertė nesiekia šios sumos, vis dar gali susidurti su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, kadangi per juos patenkama į Sąjungos finansinę sistemą. Todėl siekiant mažinti piktnaudžiavimo grynųjų pinigų naudojimu riziką, būtina reikalauti, kad būtų taikomos deramo klientų patikrinimo priemonės. Siekiant užtikrinti, kad priemonės būtų proporcingos rizikai, kurią kelia sandoriai, kurių vertė nesiekia 10 000 EUR, tokios priemonės turėtų apimti tik kliento ir tikrojo savininko tapatybės nustatymą ir tikrinimą, kai vykdomi nenuolatiniai sandoriai grynaisiais pinigais, kurių vertė siekia bent 3 000 EUR. Tas apribojimas neatleidžia įpareigotojo subjekto nuo visų deramo

klientų patikrinimo priemonių taikymo, kai kyla įtarimų dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, arba nuo pranešimo FŽP apie įtartinus sandorius;

- (62) kai kurie verslo modeliai grindžiami įpareigotojo subjekto verslo ryšiais su prekybininku, siekiant pasiūlyti mokėjimo inicijavimo paslaugas, per kurias prekybininkas gauna atlygį už prekių ar paslaugų teikimą, o ne su prekybininko klientu, kuris suteikia leidimą mokėjimo inicijavimo paslaugai, kad inicijuotų pavienį ar vienkartinį mokėjimo prekybininkui sandorį. Taikant tokį verslo modelį, įpareigotojo subjekto klientas kovos su pinigų plovimo ir teroristų finansavimu taisyklių tikslu yra prekybininkas, o ne prekybininko klientas. Todėl, kalbant apie mokėjimo inicijavimo paslaugas, įpareigotasis subjektas turėtų deramo klientų patikrinimo pareigas vykdyti prekybininko atžvilgiu. Kalbant apie kitas finansines paslaugas, kurioms taikomas šis reglamentas, įskaitant atvejus, kai jas teikia tas pats veiklos vykdytojas, klientas turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į teikiamas paslaugas;
- (63) lošimo veiklos pobūdis, geografinė aprėptis ir susijusi rizika skiriasi. Siekiant užtikrinti proporcingą ir rizikos vertinimu grindžiamą šio reglamento taikymą, valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti lošimo paslaugas, susijusias su maža pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, tokias kaip valstybinės ar privačios loterijos arba valstybės administruojama lošimo veikla, ir nuspręsti netaikyti joms visų ar kai kurių šio reglamento reikalavimų. Atsižvelgiant į galimą tarpvalstybinį nacionalinių išimčių poveikį, būtina užtikrinti nuoseklų griežto rizikos vertinimu grindžiamo požiūrio taikymą visoje Sąjungoje. Tuo tikslu Komisijai turėtų būti suteikta galimybė patvirtinti valstybių narių sprendimus arba juos atmesti, kai išimtis nėra pagrįsta įrodyta maža rizika. Bet kuriuo atveju neturėtų būti daroma jokių išimčių veiklai, susijusiai su didesne rizika. Tai pasakytina apie tokią veiklą kaip lošimo namai, nuotolinis lošimas ir sporto lažybos, tačiau ne tais atvejais, kai nuotolinio lošimo veiklą administruoja valstybė, nesvarbu, ar tiesiogiai teikiant tas paslaugas, ar reglamentuojant tų lošimo paslaugų organizavimo, vykdymo ir administravimo būdą. Atsižvelgiant į riziką visuomenės sveikatai ar į nusikalstamą veiklą, kuri gali būti susijusi su lošimu, nacionalinės priemonės, reglamentuojančios jo organizavimą, vykdymą ir administravimą, gali padėti mažinti tai veiklai kylančią riziką, kai iš tikrųjų siekiama viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar visuomenės sveikatos tikslų;
- (64) lošimo paslaugų teikėjams taikytina 2 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta ribinė vertė yra pasiekama, nepaisant to, ar klientas vykdo vieną bent jau tą sumą atitinkantį sandorį, ar kelis mažesnius sandorius, kurių vertė sudaro tą sumą. Tuo tikslu lošimo paslaugų teikėjai turėtų turėti galimybę priskirti sandorius konkrečiam klientui, net jei jie dar nepatikrino klientų tapatybės, kad galėtų nustatyti, ar ir kada pasiekta ribinė vertė. Todėl lošimo paslaugų teikėjai, prieš pradėdami taikyti reikalavimą atlikti deramą klientų patikrinimą, turėtų turėti įsidiegtą sistemą sandoriams priskirti ir stebėti. Lošimo namų ar kitų fizinių lošimo patalpų atveju gali būti sunku praktiškai patikrinti kliento tapatybę kiekvieno sandorio metu. Tokiais atvejais turėtų būti galimybė nustatyti klientų tapatybę ir ją patikrinti jiems atvykus į lošimo patalpas, su sąlyga, kad yra įdiegtos sistemos lošimo patalpose vykdomiems sandoriams, įskaitant lošimo žetonų pirkimą ar keitimą, priskirti tiems klientams;
- (65) nors Direktyvoje (ES) 2015/849 tam tikru mastu buvo suderintos su pareiga nustatyti klientų tapatybę susijusios valstybių narių taisyklės, nebuvo nustatytos išsamios taisyklės, susijusios su procedūromis, kurias turi vykdyti įpareigotieji subjektai. Atsižvelgiant į tai, kad tas aspektas yra itin svarbus siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, tikslinga, remiantis rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu, nustatyti konkretesnes ir išsamesnes nuostatas dėl kliento tapatybės nustatymo ir patikrinimo, nepriklausomai nuo to, ar klientai yra fiziniai ar juridiniai asmenys, juridinės struktūros, pavyzdžiui, patikos fondai, ar pagal nacionalinę teisę teisnumą turintys subjektai;
- (66) technologijų raida ir skaitmenizacijos pažanga suteikia galimybę saugiai nuotoliniu arba elektroniniu būdu nustatyti ir patikrinti galimų ir esamų klientų tapatybę ir gali palengvinti deramą klientų patikrinimą nuotoliniu būdu. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014⁽²³⁾ išdėstyti tapatybės nustatymo sprendimai leidžia užtikrinti saugų ir patikimą galimų ir esamų klientų tapatybės nustatymą ir patikrinimą ir gali palengvinti deramą klientų patikrinimą nuotoliniu būdu. Turėtų būti atsižvelgiama į tame reglamente nustatytą elektroninės atpažinties procedūrą ir įpareigotieji subjektai ją turėtų taikyti vykdydami klientų tapatybės nustatymo procesą. Tokios tapatybės nustatymo priemonės, naudojamos kartu su tinkamomis rizikos mažinimo priemonėmis, gali kelti standartinę arba net mažą riziką. Kai klientas negali naudotis tokia elektronine atpažintimi, pavyzdžiui, dėl jo

⁽²³⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

gyventojo statuso atitinkamoje valstybėje narėje arba dėl jo gyvenamosios vietos trečiojoje valstybėje, patikrinimas turėtų būti atliekamas naudojant atitinkamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas;

- (67) siekiant užtikrinti, kad kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistema neleistų neteisėtoms lėšoms patekti į finansų sistemą, prieš pradėdami verslo santykius su galimais klientais įpareigotieji subjektai turėtų atlikti deramą klientų patikrinimą laikydamiesi rizikos vertinimu grindžiamo požiūrio. Vis dėlto, siekiant be reikalo nevilkinti įprastinio verslo proceso, įpareigotieji subjektai informaciją iš galimo kliento turėtų galėti rinkti ir užmezgdami verslo santykius. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos reikiamą informaciją iš galimų klientų turėtų galėti gauti užmezgusios verslo santykius su sąlyga, kad sandoriai nebūtų inicijuojami iki tol, kol sėkmingai neužbaigiamas deramo klientų patikrinimo procesas;
- (68) deramo klientų patikrinimo procesas apima ne tik kliento tapatybės nustatymą ir patikrinimą. Prieš pradėdami verslo santykius ar vykdydami nenuolatinius sandorius, įpareigotieji subjektai taip pat turėtų įvertinti verslo santykių arba nenuolatinio sandorio tikslą ir pobūdį. Padėti geriau suprasti šį tikslą galima galimam klientui pateikiant ikisutartinę ar kitą informaciją apie siūlomą produktą ar paslaugą. Įpareigotieji subjektai visada turėtų turėti galimybę nedviprasmiškai įvertinti galimų verslo santykių arba nenuolatinio sandorio tikslą ir pobūdį. Jeigu naudodamiesi siūloma paslauga ar produktu klientai galės vykdyti įvairių rūšių sandorius ar veiklą, įpareigotieji subjektai turėtų gauti pakankamai informacijos apie kliento ketinimus dėl tokių verslo santykių;
- (69) siekiant užtikrinti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos veiksmingumą, įpareigotieji subjektai turėtų reguliariai, laikydamiesi rizikos vertinimu grindžiamo požiūrio, peržiūrėti iš savo klientų gaunamą informaciją. Tikėtina, kad verslo santykiai kils, nes klientų aplinkybės ir veikla, kurią jie vykdo palaikydami verslo santykius, laikui bėgant kinta. Siekiant išlaikyti visapusišką supratimą apie klientų rizikos profilį ir vykdyti prasmingą sandorių tikrinimą, įpareigotieji subjektai turėtų reguliariai, laikydamiesi rizikos vertinimu grindžiamo požiūrio, peržiūrėti iš savo klientų gaunamą informaciją. Tokios peržiūros turėtų būti atliekamos periodiškai, tačiau jas taip pat turėtų paskatinti atitinkamų kliento aplinkybių pasikeitimai, kai faktai ir informacija rodo, kad gali pasikeisti kliento rizikos profilis ar jo tapatybės duomenys. Tuo tikslu įpareigotasis subjektas turėtų apsvarstyti, ar reikia peržiūrėti kliento bylą reaguojant į reikšmingus pokyčius į jurisdikciją turinčių subjektų, su kuriais sudaromi sandoriai, pokytį, sandorių vertės ar apimtį pasikeitimą, kai pateikiami prašymai dėl naujų produktų ar paslaugų, kurie labai skiriasi rizikos atžvilgiu, arba esant su tikraisiais savininkais susijusiems pasikeitimams;
- (70) kalbant apie pakartotinius klientus, kuriems neseniai buvo taikomos deramo klientų patikrinimo priemonės, tos priemonės turėtų galėti būti laikomos pritaikytomis, jei gaunamas kliento patvirtinimas, kad registruose laikoma informacija ir dokumentai nepasikeitė. Toks metodas palengvina kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu pareigų vykdymą tais atvejais, kai įpareigotasis subjektas yra įsitikinęs, kad su klientu susijusi informacija nepasikeitė, kadangi įpareigotiesiems subjektams tenka deramų deramo klientų patikrinimo priemonių užtikrinimo pareiga. Visais atvejais iš kliento gautas patvirtinimas ir bet kokie turimos informacijos apie klientą pokyčiai turėtų būti registruojami;
- (71) įpareigotieji subjektai verslo santykių kontekste galėtų teikti daugiau nei vieną produktą arba paslaugą. Tomis aplinkybėmis reikalavimas reguliariai atnaujinti informaciją, duomenis ir dokumentus nėra skirtas atskiram produktui ar paslaugai, bet visiems verslo santykiams. Įpareigotieji subjektai, atsižvelgdami į teikiamų produktų ar teikiamų paslaugų asortimentą, turi įvertinti, kada pasikeičia atitinkamos kliento aplinkybės arba kada tenkinamos kitos sąlygos, paskatinančios atnaujinti deramą klientų patikrinimą, ir pradėti kliento bylos peržiūrėjimą visų verslo santykių atžvilgiu;
- (72) įpareigotieji subjektai taip pat turėtų nustatyti stebėsenos sistemą, kad galėtų aptikti sandorius, dėl kurių gali kilti su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu susijusių įtarimų. Siekiant užtikrinti sandorių stebėsenos veiksmingumą, įpareigotųjų subjektų stebėsenos veikla iš esmės turėtų apimti visas klientams siūlomas paslaugas bei produktus ir visus sandorius, kurie vykdomi kliento vardu arba kuriuos įpareigotasis subjektas siūlo klientui. Tačiau ne visi sandoriai turi būti tikrinami atskirai. Stebėsenos intensyvumas turėtų atitikti rizikos vertinimu grindžiamą požiūrį ir ji turėtų būti vykdoma remiantis tiksliais ir tinkamais kriterijais, pirmiausia atsižvelgiant į klientų savybes ir su jais susijusios rizikos dydį, siūlomus produktus ir paslaugas bei susijusias valstybes ar geografines vietas. AMLA turėtų

parengti gaires, kuriomis būtų užtikrinta, kad verslo santykių ir sandorių stebėsenos intensyvumas būtų pakankamas ir proporcingas rizikos dydžiui;

- (73) nutraukus santykius, kai atitiktis deramo klientų patikrinimo priemonėms yra neįmanoma, mažėja įpareigotajam subjektui dėl galimų kliento profilio pokyčių kylanti rizika. Tačiau galėtų būti situacijų, kai šie santykiai neturėtų būti nutraukiami siekiant apsaugoti viešąjį interesą. Taip yra, pavyzdžiui, gyvybės draudimo sutarčių atveju, kai įpareigotieji subjektai prireikus, kaip alternatyvą santykių nutraukimui, turėtų imtis priemonių verslo santykiams išaldyti, be kita ko, uždrausdami bet kokias tolesnes paslaugas tam klientui ir neišmokėdami išmokų naudos gavėjams, kol bus galima įvykdyti deramo klientų patikrinimo priemones. Be to, dėl tam tikrų produktų ir paslaugų reikalaujama, kad įpareigotasis subjektas toliau laikytų arba gautų kliento lėšas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, pavyzdžiui, skolinimo, mokėjimo sąskaitų arba indėlių priėmimo atvejais. Tačiau tai neturėtų būti laikoma kliūtimi reikalavimui nutraukti verslo santykius, kurį galima įvykdyti užtikrinant, kad kliento naudai nebūtų vykdomi jokie sandoriai ar veikla;
- (74) siekiant užtikrinti nuoseklų šio reglamento taikymą, AMLA turėtų būti įpareigota parengti su deramu klientų patikrinimu susijusių techninių reguliavimo standartų projektus. Tuose techniniuose reguliavimo standartuose turėtų būti nustatyta būtiniausia informacija, kurią turi gauti įpareigotieji subjektai, kad užmegztų naujus verslo santykius su klientais arba įvertintų esamus santykius, atsižvelgiant į su kiekvienu klientu susijusios rizikos dydį. Be to, techninių reguliavimo standartų projektai turėtų suteikti pakankamai aiškumo, kad rinkos dalyviai galėtų sukurti saugias, prieinamas ir novatoriškas priemones, skirtas klientų tapatybei patikrinti ir deramam klientų patikrinimui vykdyti, taip pat ir nuotoliniu būdu, laikantis technologinio neutralumo principo. Tos konkrečios užduotys atitinka Reglamente (ES) 2024/1620 nustatytą AMLA vaidmenį ir atsakomybę.
- (75) deramų klientų patikrinimo priemonių suderinimas prisidės prie nuoseklaus ir visuomet veiksmingo su esamu ar galimu klientu susijusios rizikos supratimo, nepriklausomai nuo to, kur Sąjungoje bus pradėti verslo santykiai. Taip pat tas suderinimas turėtų užtikrinti, kad įpareigotieji subjektai vykdant deramą klientų patikrinimą surinktos informacijos nenaudotų, siekdami taikyti rizikos mažinimo būdus, dėl kurių galėtų būti apeitos kitos teisinės pareigos, ypač tos, kurios nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/92/ES⁽²⁴⁾ arba Direktyvoje (ES) 2015/2366, nepasiekus Sąjungos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslų. Kad būtų galima tinkamai prižiūrėti, kaip laikomasi deramo klientų patikrinimo pareigų, svarbu, kad įpareigotieji subjektai saugotų įrašus apie atliktus veiksmus ir deramo klientų patikrinimo metu surinktą informaciją, nepriklausomai nuo to, ar su jais užmezgami nauji verslo santykiai, ar, atsisakę užmegzti verslo santykius, jie pateikė pranešimą apie įtartinę sandorį. Jeigu įpareigotasis subjektas nusprendžia neužmegzti verslo santykių su galimu klientu arba nusprendžia nutraukti esamus verslo santykius, atsakyti vykdyti nenuolatinius sandorius arba taikyti verslo santykių nutraukimui alternatyvias priemones, į deramo klientų patikrinimo įrašus turėtų būti įtraukiama tokio sprendimo priežastis. Tai suteiks priežiūros valdžios institucijoms galimybę įvertinti, ar įpareigotieji subjektai tinkamai taiko savo deramo klientų patikrinimo būdus ir kaip kinta subjektui kylanti rizika, taip pat padės rinkti statistinius įrodymus apie tai, kaip įpareigotieji subjektai visoje Sąjungoje taiko deramo klientų patikrinimo taisykles;
- (76) pagal galiojančią kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemą taikoma esamų klientų peržiūros metodika jau dabar yra grindžiama rizikos vertinimu. Tačiau, atsižvelgiant į didesnę pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo riziką, susijusią su tam tikromis tarpinėmis struktūromis, tas metodas gali neleisti laiku aptikti ir įvertinti rizikos. Todėl svarbu užtikrinti, kad būtų vykdoma ir nuolatinė aiškiai apibrėžtų jau esamų klientų kategorijų stebėseną;
- (77) pati rizika yra kintamo pobūdžio, o kintamieji – tiek pavieniui, tiek kartu – gali didinti arba mažinti galimą kylančią riziką ir dėl to daryti įtaką pasirenkant tinkamo lygio prevencines priemones, pavyzdžiui, deramo klientų patikrinimo priemones;

⁽²⁴⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (OL L 257, 2014 8 28, p. 214).

- (78) mažos rizikos situacijose įpareigotiesiems subjektams turėtų būti suteikiama galimybė taikyti supaprastintas deramo patikrinimo priemonės. Tai nereiškia, kad taikomos deramo klientų patikrinimo išimtys arba kad šios priemonės apskritai netaikomos. Veikiau tai reiškia, kad gali būti taikomas supaprastintas arba mažesnis tikrinimo priemonių rinkinys, kuris vis dėlto turėtų apimti visas standartinės deramo patikrinimo procedūros dalis. Laikantis rizikos vertinimo grindžiamo požiūrio, įpareigotiesiems subjektams vis dėlto turėtų būti suteikiama galimybė sumažinti klientų ar sandorių tikrinimo dažnumą ar intensyvumą arba kliautis tinkamomis prielaidomis dėl verslo santykių tikslo ar paprastų produktų naudojimo. Techniniuose reguliavimo standartuose, susijusiuose su deramu klientų patikrinimu, turėtų būti nustatytos konkrečios supaprastintos priemonės, kurias įpareigotieji subjektai gali įgyvendinti, jeigu Komisijos Sąjungos lygmeniu atliekamame rizikos vertinime nustatomos mažesnės rizikos situacijos. Rengdama techninių reguliavimo standartų projektus AMLA turėtų deramai atsižvelgti į socialinės ir finansinės įtraukties išsaugojimą;
- (79) reikėtų pripažinti, kad tam tikrose situacijose pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizika yra didesnė. Nors reguliariai taikant deramo klientų patikrinimo reikalavimus turėtų būti nustatoma visų klientų tapatybė ir verslo pobūdis, tam tikrais atvejais būtinos ypač griežtos klientų tapatybės nustatymo ir tikrinimo priemonės. Todėl būtina nustatyti išsamias tokio sustiprinto deramo patikrinimo priemonių taisykles, įskaitant konkrečias tarpvalstybinių korespondentinių santykių atveju taikomas sustiprinto deramo patikrinimo priemones;
- (80) tarpvalstybiniai korespondentiniai santykiai su trečiųjų valstybių įstaigomis respondentėmis yra nuolatinio ir kartotinio pobūdžio. Be to, ne visos tarpvalstybinės korespondentinės bankininkystės paslaugos yra susijusios su tokio paties lygio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika. Todėl sustiprinto deramo patikrinimo priemonių intensyvumas turėtų būti nustatomas vadovaujantis rizika grindžiamo požiūrio principais. Tačiau rizika grindžiamas požiūris neturėtų būti taikomas palaikant ryšius su trečiosios valstybės įstaigomis respondentėmis, kurių fiziškai nėra teritorijose, kuriose jos yra įsteigtos, arba su neregistruotais ir veiklos leidimo neturinčiais subjektais, kurie teikia kriptoturto paslaugas. Atsižvelgiant į didelę fiktyvioms įstaigoms būdingą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, kredito ir finansų įstaigos neturėtų užmegzti jokių korespondentinių santykių su tokiomis fiktyviomis įstaigomis, taip pat su atitinkamomis įstaigomis trečiojoje valstybėje, kurios leidžia fiktyvioms įstaigoms naudotis jų sąskaitomis. Siekiant išvengti piktnaudžiavimo Sąjungos finansų sistema siekiant teikti nereguliuojamas paslaugas, kriptoturto paslaugų teikėjai taip pat turėtų užtikrinti, kad jų sąskaitų nenaudotų tarpinės biržos, ir turėtų turėti politiką bei procedūras tokiems mėginimams aptikti;
- (81) vykdydamos priežiūros funkciją, priežiūros institucijos galėtų nustatyti situacijas, kai trečiosios valstybės įstaigų respondenčių įvykdyti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų pažeidimai arba trūkumai joms vykdydamos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimus kelia riziką Sąjungos finansų sistemai. Siekiant mažinti tą riziką, AMLA turėtų turėti galimybę teikti rekomendacijas Sąjungos kredito įstaigoms ir finansų įstaigoms, kad informuotų jas apie savo nuomonę dėl tų trečiųjų valstybių įstaigų respondenčių trūkumų. Tos rekomendacijos turėtų būti teikiamos tais atvejais, kai AMLA ir Sąjungos finansų priežiūros institucijos sutaria, kad trečiųjų valstybių įstaigų respondenčių padaryti pažeidimai ir jų trūkumai gali turėti įtakos Sąjungos kredito įstaigoms ir finansų įstaigų korespondentiniams santykiams kylančiai rizikai, ir su sąlyga, kad trečiosios valstybės įstaiga respondentė ir jos priežiūros institucija turėjo galimybę pateikti savo nuomones. Siekiant apsaugoti gerą Sąjungos finansų sistemos veikimą, kredito įstaigos ir finansų įstaigos, reaguodamos į AMLA rekomendacijas, turėtų imtis tinkamų priemonių, be kita ko, susilaikydamos nuo korespondentinių santykių užmezgimo ar tęsimo, išskyrus atvejus, kai jos gali imtis pakankamą rizikos mažinimo priemonių korespondentinių santykių keliamai rizikai mažinti;
- (82) kalbant apie sustiprinto deramo patikrinimo priemones, tai, kad reikia gauti vyresniosios vadovybės leidimą užmegzti verslo santykius, ne visais atvejais turi reikšti, kad reikia gauti direktorių valdybos leidimą. Turėtų būti leidžiama, kad tokį leidimą suteiktų asmuo, turintis pakankamai žinių apie subjektui kylančią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, ir einantis pakankamai aukštą pareigą, kad galėtų priimti sprendimus, turinčius įtakos jam kylančiai rizikai;
- (83) siekiant apsaugoti tinkamą Sąjungos finansų sistemos ir vidaus rinkos veikimą nuo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant nustatyti trečiąsias valstybes, kurių nacionaliniai kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimai turi trūkumų, keliančių grėsmę Sąjungos vidaus rinkos integralumui. Dėl kintančio už Sąjungos ribų kylančio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmių pobūdžio, kuriam kisti padeda nuolatinė technologijų ir nusikaltėlių turimų priemonių raida, reikia greitai ir nuolat pritaikyti teisinės sistemos nuostatas, susijusias su trečiosiomis valstybėmis, kad būtų veiksmingai mažinama esama rizika ir užkertamas kelias atsirasti naujai rizikai. Komisija turėtų atsižvelgti į tarptautinių organizacijų ir standartus nustatančių institucijų, dirbančių kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje, informaciją, pavyzdžiui, FATF viešus pareiškimus, tarpusavio vertinimo ar išsamių vertinimų ataskaitas arba paskelbtas tolesnių veiksmų ataskaitas, remdamasi ja savo vertinime, ir, kai tikslinga,

pritaikyti savo vertinimus pagal ten nustatytus pokyčius. Komisija turėtų imtis veiksmų per 20 dienų nuo trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimo trūkumų, keliančių grėsmę Sąjungos vidaus rinkos integralumui, nustatymo;

- (84) trečiosios valstybės, kurių atžvilgiu atitinkama tarptautinė standartus nustatanti institucija, t. y. FATF, ragina imtis veiksmų, turi didelių ir nuolatinių strateginių trūkumų, susijusių su jų teisinėmis ir institucinėmis kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemomis ir jų įgyvendinimu ir galinčių kelti didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai. Nuolatinis tų didelių strateginių trūkumų pobūdis, rodantis, kad trečioji valstybė nėra pakankamai įsipareigojusi arba nuolat nesugeba tų trūkumų pašalinti, rodo didesnę tokių trečiųjų valstybių keliamą grėsmę, dėl kurios reikia imtis veiksmingų, nuoseklių ir suderintų Sąjungos lygmeniu taikomų rizikos mažinimo priemonių. Todėl įpareigotieji subjektai, siekdami valdyti ir mažinti pagrindinę riziką, su tokiomis didelės rizikos trečiosiomis valstybėmis susijusiems nenuolatiniams sandoriams ir verslo santykiams turėtų taikyti visą galimų sustiprinto deramo patikrinimo priemonių rinkinį. Be to, dėl aukšto rizikos lygio leidžiama taikyti ir papildomas specialias atsakomąsias priemones tiek įpareigotųjų subjektų, tiek valstybių narių lygmeniu. Taikant tokį požiūrį būtų išvengta skirtumų nustatant atitinkamas atsakomąsias priemones, dėl kurių galėtų kilti rizika visai Sąjungos finansų sistemai. Jei valstybės narės nustato konkrečią riziką, kuri nemažėja, jos turėtų galėti taikyti papildomas atsakomąsias priemones; tokiu atveju jos turėtų apie tai pranešti Komisijai. Jei Komisija mano, kad ta rizika yra svarbi vidaus rinkai, ji turėtų galėti atnaujinti atitinkamą deleguotąjį aktą, kad į jį būtų įtrauktos papildomos atsakomosios priemonės tai rizikai mažinti. Jei Komisija mano, kad tos atsakomosios priemonės nėra būtinos ir kenkia tinkamam Sąjungos vidaus rinkos veikimui, jai turėtų būti suteikti įgaliojimai nuspręsti, kad valstybė narė nutraukia konkrečios atsakomosios priemonės taikymą. Prieš pradėdama to sprendimo priėmimo procedūrą, Komisija turėtų suteikti atitinkamai valstybei narei galimybę pateikti savo nuomonę dėl Komisijos nuomonės. AMLA turi techninių žinių, todėl ji gali padėti Komisijai nustatyti tinkamas atsakomąsias priemones;
- (85) nusikaltėliai gali siekti pasinaudoti teisinių ir institucinių kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemų atitikties užtikrinimo ir įgyvendinimo trūkumais trečiosiose valstybėse, kurioms FATF nurodymu taikoma griežtesnė stebėseną. Dėl to Sąjungos finansų sistemai gali kilti rizika, kuri turi būti valdoma ir mažinama. Tų trečiųjų valstybių įsipareigojimas spręsti nustatytų trūkumų klausimą nepašalinant pačios rizikos pateisina ne tokį griežtą rizikos mažinimo atsaką, koks būtų taikomas didelės rizikos trečiosioms valstybėms. Kai trečiosios valstybės įsipareigoja spręsti nustatytų trūkumų klausimą, bendradarbiaudami su tose trečiosiose valstybėse esančiais fiziais ar teisės subjektais, įpareigotieji subjektai nenuolatiniams sandoriams ir verslo santykiams turėtų taikyti sustiprinto deramo patikrinimo priemones, kurios būtų pritaikytos atsižvelgiant į kiekvienoje trečiojoje valstybėje nustatytus konkrečius trūkumus. Toks detalus taikytinų sustiprinto deramo patikrinimo priemonių nustatymas vadovaujantis rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu taip pat užtikrintų, kad priemonės būtų proporcingos rizikos dydžiui. Siekdama užtikrinti tokį nuoseklų ir proporcingą požiūrį, Komisija turėtų turėti galimybę nustatyti, kokios konkrečios sustiprinto deramo patikrinimo priemonės reikalingos, kad būtų mažinama konkrečiai valstybei būdinga rizika. AMLA turi techninių ekspertinių žinių, todėl ji gali padėti Komisijai nustatyti tinkamas sustiprinto deramo patikrinimo priemones;
- (86) valstybės, kurios FATF nėra viešai įvardijamos kaip tokios, kurių atžvilgiu raginama imtis veiksmų ar kurias reikėtų atidžiau stebėti, vis tiek gali kelti konkrečią ir rimtą grėsmę Sąjungos finansų sistemos integralumui, kurią galėtų lemti arba reikalavimų laikymosi trūkumai, arba nuolatinio pobūdžio reikšmingi strateginiai jų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimo trūkumai. Siekiant mažinti tą konkrečią riziką, kurios negalima mažinti taikant priemones valstybėms su strateginiais trūkumais arba valstybėms su reikalavimų laikymosi trūkumais, Komisija turėtų turėti galimybę imtis veiksmų išimtinėmis aplinkybėmis, nustatydama tokias trečiąsias valstybes, remdamasi aiškiu kriterijų rinkiniu ir padedama AMLA. Atsižvelgdama į Sąjungos finansų sistemai kylančios rizikos dydį, Komisija turėtų reikalauti taikyti visas sustiprinto deramo patikrinimo priemones ir konkrečioms šalims skirtas atsakomąsias priemones, pavyzdžiui, didelės rizikos trečiųjų valstybių atveju, arba konkrečioms šalims skirtas sustiprinto deramo patikrinimo priemones, pavyzdžiui, reikalavimų laikymosi trūkumų turinčių trečiųjų valstybių atveju;
- (87) siekiant užtikrinti nuoseklų trečiųjų valstybių, kurios kelia konkrečią ir rimtą grėsmę Sąjungos finansų sistemai, nors FATF viešai neįvardijamos kaip tokios, ir kurių atžvilgiu raginama imtis veiksmų ar kurias reikėtų atidžiau stebėti, nustatymą, Komisija turėtų galėti įgyvendinimo aktais nustatyti metodiką, kurią taikant išimtinėmis aplinkybėmis yra nustatomos tokios trečiosios valstybės. Ta metodika visų pirma turėtų apimti tai, kaip bus vertinami kriterijai, ir sąveikos su tokiomis trečiosiomis valstybėmis bei valstybių narių ir AMLA dalyvavimo parengiamuosiuose tokio nustatymo etapuose procesą;

- (88) atsižvelgiant į tai, kad pagal šį reglamentą nustatytų trečiųjų valstybių kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos arba jų įgyvendinimo priemonės galėtų būti keičiamos, pavyzdžiui, dėl valstybės įsipareigojimo spręsti nustatytų trūkumų klausimą arba dėl to, kad buvo priimtos atitinkamos jiems pašalinti skirtos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priemonės, ir dėl jų galėtų pasikeisti susijusios rizikos pobūdis ir dydis, Komisija turėtų reguliariai peržiūrėti, kaip nustatomos tokios konkrečios sustiprinto deramo patikrinimo priemonės, siekama užtikrinti, kad jos išliktų proporcingos ir tinkamos;
- (89) galimos išorės grėsmės Sąjungos finansų sistemai kyla ne tik dėl trečiųjų valstybių, bet gali atsirasti ir dėl konkrečių su klientais susijusių rizikos veiksnių arba produktų, paslaugų, sandorių ar pristatymo kanalų, susijusių su konkrečia už Sąjungos ribų esančia geografinė vietove. Todėl reikia nustatyti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tendencijas, riziką ir būdus, su kuriais galėtų susidurti Sąjungos įpareigotieji subjektai. AMLA turi geriausias galimybes aptikti bet kokias už Sąjungos ribų atsirandančias pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tipologijas ir stebėti jų raidą, kad Sąjungos įpareigotiesiems subjektams būtų teikiamos gairės dėl poreikio taikyti sustiprinto deramo patikrinimo priemonės, skirtas tokiai rizikai mažinti;
- (90) dėl santykių su asmenimis, kurie Sąjungoje ar tarptautiniu lygmeniu eina arba ėjo svarbias viešąsias pareigas, ypač asmenimis, kurie yra iš valstybių, kuriose itin paplitusi korupcija, gali kilti didelė grėsmė finansų sektoriaus reputacijai ir didelė teisinė rizika. Tarptautinės pastangos kovoti su korupcija taip pat pateisina poreikį skirti ypatingą dėmesį tokiems asmenims ir taikyti tinkamas sustiprinto deramo patikrinimo priemonės asmenims, kuriems yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos, taip pat aukšto rango tarptautinių organizacijų pareigūnams. Todėl būtina nurodyti priemonės, kurias įpareigotieji subjektai turėtų taikyti sandorių ar verslo santykių su politikoje dalyvaujančiais asmenimis atvejais. Siekiant palengvinti rizikos vertinimą grindžiamo požiūrio taikymą, AMLA turėtų būti įpareigota paskelbti gaires, pagal kurias turėtų būti vertinama su tam tikrais politikoje dalyvaujančiais asmenimis, jų šeimos nariais ar artimais pagalbinkais susijusios rizikos dydis;
- (91) rizika, susijusi su asmenimis, kuriems yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos, gali kilti ne tik nacionaliniu, bet ir regioniniu arba savivaldybių lygmeniu. Tai ypač pasakytina apie vietos lygmenį tankiai apgyvendintose vietovėse, pavyzdžiui, miestuose; šiuo lygmeniu kaip ir regioniniu lygmeniu dažnai valdomos didelės viešosios lėšos ir prieiga prie ypatingos svarbos paslaugų ar leidimų, todėl kyla korupcijos ir su tuo susijusio pinigų plovimo rizika. Todėl svarbu į regionų ir vietos valdžios institucijų, įskaitant savivaldybių ir didmiesčių regionų grupes, kuriose gyvena ne mažiau kaip 50 000 gyventojų, vadovų kategoriją įtraukti asmenis, kuriems yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos. Kartu reikėtų pripažinti, kad valstybių narių geografija ir administracinė struktūra labai skiriasi, o valstybėse narėse, remiantis rizika, turėtų būti tikslinga nustatyti žemesnę ribinę vertę atitinkamoms vietos valdžios institucijoms. Kai valstybės narės nusprendžia nustatyti žemesnes ribines vertes, jos apie tas žemesnes ribines vertes turėtų pranešti Komisijai;
- (92) valstybės, regionų ar vietos institucijų kontroliuojamų įmonių administracinių, valdymo ar priežiūros organų nariai taip pat gali susidurti su korupcijos ir susijusio pinigų plovimo rizika. Atsižvelgiant į tokių įmonių biudžeto ir valdomų lėšų dydį, tokia rizika yra ypač aktuali valstybės kontroliuojamų įmonių vyresniesiems vykdomųjų organų nariams. Rizika taip pat gali kilti dėl didelių įmonių, kurias kontroliuoja regionų ir vietos valdžios institucijos. Todėl regionų ar vietos valdžios institucijų kontroliuojamų įmonių vyresnieji vykdomieji direktoriai turėtų būti laikomi politikoje dalyvaujančiais asmenimis, kai tos įmonės laikomos vidutinėmis arba didelėmis įmonėmis ar grupėmis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES⁽²⁵⁾ 3 straipsnyje. Tačiau, pripažįstant geografinius ir administracinius organizacinius skirtumus, taip pat su šiomis įmonėmis ir jų vyresniaisiais vykdomaisiais direktoriais susijusius įgaliojimus ir pareigas, valstybės narės turėtų turėti galimybę, remdamosi rizika, nuspręsti nustatyti žemesnę metinės apyvartos ribinę vertę. Tokiu atveju valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie tą sprendimą;
- (93) siekiant Sąjungoje nustatyti politikoje dalyvaujančius asmenis, valstybės narės turėtų skelbti sąrašus, kuriuose būtų nurodomos konkrečios pareigos, kurios pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus laikomos svarbiomis viešosiomis pareigomis. Valstybės narės turėtų kiekvienos jų teritorijoje akredituotos tarptautinės organizacijos paprašyti skelbti asmenų, kurie eina svarbias viešąsias pareigas toje tarptautinėje organizacijoje, sąrašą ir jį nuolat atnaujinti. Komisijai turėtų būti pavesta sudaryti ir skelbti visoje Sąjungoje galiojančių asmenų, kuriems patikėtos

⁽²⁵⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

svarbios viešosios pareigos Sąjungos institucijose ar įstaigose, sąrašą. Siekiant užtikrinti suderintą požiūrį į svarbių viešųjų pareigų nustatymą ir pranešimą apie jas, Komisija turėtų galėti įgyvendinimo aktais nustatyti valstybių narių naudotiną pranešimų formą, ir jai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomos šiame reglamente nustatytos svarbių viešųjų pareigų kategorijos, kai jos yra bendros visose valstybėse narėse;

- (94) kai klientams nebėra patikimos svarbios viešosios pareigos, jie vis tiek gali kelti didesnę riziką, pavyzdžiui, dėl neoficialios įtakos, kurią jie vis dar gali daryti, arba dėl to, kad jų ankstesnės ir šiuo metu einamos pareigos yra susijusios. Labai svarbu, kad įpareigotieji subjektai atsižvelgtų į tokią tebekeliamą riziką ir taikytų vieną ar daugiau sustiprinto deramo patikrinimo priemonių tol, kol bus nustatyta, kad asmenys nebekelia rizikos, tačiau bet kuriuo atveju ne trumpiau kaip 12 mėnesių po to, kai jiems nebėra patikėtos viešosios pareigos;
- (95) draudimo bendrovės dažnai nepalaiko ryšių su jų draudimo sutarčių naudos gavėjais. Tačiau jos turėtų turėti galimybę nustatyti didesnės rizikos atvejus, pavyzdžiui, kai su draudimo sutartimi susijusias pajamas gauna politikoje dalyvaujantis asmuo. Siekiant nustatyti, ar taip yra, draudimo sutartyje turėtų būti nurodytos pagrįstos priemonės, kuriomis naudos gavėjo tapatybė būtų nustatoma taip pat, kaip ir naujo kliento atveju. Turėtų būti galima imtis priemonių ne vėliau kaip išmokant išmokas arba perduodant teises pagal draudimo sutartį;
- (96) artimais privačiais ir profesiniais santykiais galėtų būti piktnaudžiaujama pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais. Dėl tos priežasties politikoje dalyvaujantiems asmenimis taikomos priemonės turėtų būti taikomos ir jų šeimos nariams bei asmenims, kurie yra žinomi kaip artimi pagalbininkai. Tinkamas šeimos narių ir artimų pagalbininkų tapatybės nustatymas galėtų priklausyti nuo socialinės ir ekonominės bei kultūrinės šalies, kurioje yra politiškoje dalyvaujantis asmuo, struktūros. Atsižvelgiant į tai, AMLA turėtų būti pavesta paskelbti kriterijų, pagal kuriuos turi būti nustatoma artimais pagalbininkais laikytinų asmenų tapatybė, gaires;
- (97) šeimos narių, kuriais galėtų pasinaudoti politikoje dalyvaujantys asmenys, santykiai apima ne tik tėvus ir palikuonis, bet gali apimti ir brolius bei seseris. Tai ypač pasakytina apie politikoje dalyvaujančių asmenų, kurie užima aukštus centrinės valdžios postus, kategorijas. Vis dėlto pripažįstant, kad nacionaliniu lygmeniu egzistuoja skirtingos socialinės, ekonominės ir kultūrinės struktūros, kurios galėtų turėti įtakos galimybei piktnaudžiauti brolių ir seserų giminytės ryšiais, valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti platesnę taikymo sritį, apimančią brolių ir seserų priskyrimą prie politikoje dalyvaujančių asmenų šeimos narių, kad būtų deramai mažinama piktnaudžiavimo tais ryšiais rizika. Kai valstybės narės nusprendžia nustatyti platesnę taikymo sritį, jos turėtų pateikti Komisijai išsamią informaciją apie tą platesnę taikymo sritį;
- (98) reikalavimai, susiję su politikoje dalyvaujančiais asmenimis, jų šeimos nariais ir asmenimis, apie kuriuos žinoma, kad jie yra artimi pagalbininkai, yra prevencinio, o ne baudžiamojo, pobūdžio ir neturėtų būti aiškinami kaip suponuojantys, kad politikoje dalyvaujantys asmenys, jų šeimos nariai ar artimi pagalbininkai dalyvauja nusikalstamoje veikloje. Atsakymas turėti verslo santykių su asmeniu vien remiantis nustatymu, kad tai yra politikoje dalyvaujantis asmuo arba politikoje dalyvaujančio asmens šeimos narys ar asmuo, apie kurį žinoma, kad jis yra artimas pagalbininkas, prieštarauja šio reglamento turiniui ir dvasiai;
- (99) atsižvelgiant į leidimo investuotojams gyventi šalyje programų pažeidžiamumą, atsirandantį dėl pinigų plovimo, mokestinių nusikaltimų, korupcijos ir sankcijų išvengimo, taip pat galimų susijusių didelių grėsmių visos Sąjungos saugumui, tikslinga, kad įpareigotieji subjektai atliktų bent konkretų sustiprintą deramą klientų, kurie yra trečiųjų valstybių piliečiai ir kurie pagal tas programas prašo suteikti teisę gyventi valstybėje narėje, patikrinimą;
- (100) teikiant personalizuotas turto valdymo paslaugas didelį turtą turintiems asmenims, kredito įstaigoms ir finansų įstaigoms, patikos ar bendrovių paslaugų teikėjams galėtų kilti specifinė rizika, įskaitant riziką, kylančią dėl sudėtingo ir dažnai personalizuoto tokių paslaugų pobūdžio. Todėl būtina nustatyti sustiprinto deramo patikrinimo priemones, kurios turėtų būti taikomos bent tais atvejais, kai manoma, kad tokie verslo santykiai kelia didelę pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo riziką. Nustatant, kad klientas turi mažiausiai 50 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline ar užsienio valiuta vertės turtą, atsižvelgiama į finansinį ir investicinį turtą, įskaitant grynuosius pinigus ir pinigų ekvivalentus, laikomus kaip indėlius ar taupymo produktuose, taip pat investicijas, pavyzdžiui, akcijas, obligacijas ir savitarpio fondus, net jei jie laikomi pagal ilgalaikius susitarimus su tuo įpareigotuoju subjektu. Be to, reiktų atsižvelgti į kliento nekilnojamojo turto vertę, išskyrus jo privatų būstą. To nustatymo tikslu kredito įstaigos ir finansų įstaigos, patikos ar bendrovių paslaugų teikėjai neprivalo tiksliai įvertinti bendro kliento turto ar prašyti tikslaus įvertinimo. Veikiau tokie subjektai turėtų imtis

priemonių, kad nustatyti, ar klientas turi mažiausiai 50 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline ar užsienio valiuta vertės turtą kaip finansinį, investicinį ar nekilnojamąjį turtą;

- (101) siekiant išvengti pakartotinių klientų tapatybės nustatymo procedūrų, taikant tinkamas apsaugos priemones, įpareigotiesiems subjektams tikslinga leisti remtis kitų įpareigotųjų subjektų surinkta informacija apie klientus. Tais atvejais, kai įpareigotasis subjektas kliaujasi kitu įpareigotuoju subjektu, faktinė atsakomybė už deramą klientų patikrinimą turėtų tekti įpareigotajam subjektui, kuris nusprendžia kliautis kito įpareigotojo subjekto atliktu deramu kliento patikrinimu. Įpareigotasis subjektas, kurio informacija naudojama, taip pat turėtų išlaikyti savo atsakomybę už tai, kad būtų laikomasi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų, įskaitant reikalavimą pranešti apie įtartinus sandorius ir saugoti įrašus;
- (102) visoje Sąjungoje nustačius suderintus kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimus, be kita ko, susijusius su grupės lygmens politika ir procedūromis, keitimasis informacija ir kliovimasis leidžia grupėje veiklą vykdančioms įgaliotiesiems subjektams maksimaliai pasinaudoti toje grupėje įdiegtomis sistemomis su tais pačiais klientais susijusiose situacijose. Tomis taisyklėmis sudaromos sąlygos ne tik nuosekliai ir veiksmingai įgyvendinti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu taisyklės visoje grupėje, bet ir pasinaudoti masto ekonomija grupės lygmeniu, pavyzdžiui, sudarant galimybes grupės įpareigotiesiems subjektams remtis kitų grupės įpareigotųjų subjektų taikomų procesų rezultatais, kad įvykdytų savo klientų tapatybės nustatymo ir tikrinimo reikalavimus;
- (103) norint užtikrinti, kad kliovimasis trečiosiomis šalimis būtų veiksmingas, reikia aiškiau apibrėžti tokiems santykiams taikomas sąlygas. AMLA turėtų būti pavesta parengti sąlygų, kurias įvykdžius būtų galima kliautis trečiosiomis šalimis, bei atitinkamų šalių vaidmenų ir pareigų gaires. Siekiant užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų užtikrintas nuoseklus kliovimasis, tose gairėse taip pat turėtų būti paaiškinta, kaip priežiūros institucijos turėtų atsižvelgti į tokią veiklą ir tikrinti, ar ją vykdydami įpareigotieji subjektai laikosi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų;
- (104) tikrosios nuosavybės sąvoka buvo apibrėžta siekiant padidinti sudėtingų korporacinių struktūrų skaidrumą. Poreikis gauti tikslią, atnaujintą ir tinkamą informaciją apie tikrąjį savininką yra itin svarbus veiksnys aptinkant nusikaltėlius, kurie priešingu atveju savo tapatybę galėtų dangstyti tokia neskaidria bendrovės struktūra. Šiuo metu reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog korporaciniai subjektai ir kiti teisės subjektai, taip pat tiesioginės patikos fondai ir kitos panašios juridinės struktūros gautų ir saugotų tinkamą, tikslią ir atnaujintą informaciją apie savo tikruosius savininkus. Tačiau valstybės narės reikalauja skirtingo lygio skaidrumo. Taisyklės gali būti aiškinamos skirtingai, todėl taikomi skirtingi tam tikro teisės subjekto ar juridinės struktūros tikrųjų savininkų nustatymo būdai. Tai, *inter alia*, lemia nenuoseklūs netiesioginių teisės subjekto ar juridinės struktūros tikrųjų savininkų apskaičiavimo metodai, ir valstybių narių teisinės sistemos skirtumai. Tai trukdo užtikrinti skaidrumą, kurį buvo numatyta užtikrinti. Todėl būtina patikslinti taisyklės, kad būtų užtikrinta nuosekli tikrojo savininko apibrėžtis ir jos taikymas visoje vidaus rinkoje;
- (105) taikant taisyklės, skirtas nustatyti teisės subjektų, taip pat juridinių struktūrų tikruosius savininkus, gali kilti įgyvendinimo klausimų, kai atitinkami suinteresuotieji subjektai susiduria su konkrečiais atvejais, ypač sudėtingų korporacinių struktūrų atvejais, kai kartu taikomi nuosavybės dalies ir kontrolės kriterijai, arba siekiant nustatyti netiesioginius tikruosius savininkus ar kontrolę. Siekdama padėti tiems teisės subjektams, patikėtiniams ar lygiavertį statusą panašiose juridinėse struktūrose turintiems asmenims, taikyti tas taisyklės, ir atsižvelgdama į šiuo reglamentu siekiamą suderinimo tikslą, Komisija turi turėti galimybę priimti gaires, kuriose būtų nurodyta, kaip taikomos tikrųjų savininkų nustatymo taisyklės esant įvairiems scenarijams, be kita ko, pateikdama atvejų pavyzdžius;
- (106) norint tinkamai nustatyti tikruosius savininkus, reikia nustatyti, ar kontrolė vykdoma kitomis priemonėmis. Nuosavybės dalies ar kontrolės turint nuosavybės dalį buvimo nustatymas yra būtinas, tačiau nepakankamas ir neatmeta būtinybės atlikti patikrinimus tikriesiems savininkams nustatyti. Tikrinimas, ar fizinis asmuo vykdo kontrolę kitomis priemonėmis, nėra vėlesnio tikrinimo priemonė, kuri turi būti taikoma tik kai nepavyksta nustatyti nuosavybės dalies. Abu tikrinimai, tai yra nuosavybės dalies ar kontrolės per nuosavybės dalį ir kontrolė kitomis priemonėmis buvimo, turėtų būti vykdomi tuo pačiu metu;

- (107) paprastai korporacinio subjekto tikrieji savininkai yra asmenys, nuosavybės teise turintys 25 % ar daugiau akcijų paketo ar balsavimo teisių, ar kitos nuosavybės dalies. Nuosavybės dalis turėtų apimti tiek kontrolės teises, tiek teises, kurios yra svarbios gaunant naudą, pavyzdžiui, teisę į pelno ar kitų vidaus išteklių ar likvidavimo balanso dalį. Tačiau galėtų būti situacijų, kai rizika, kad tam tikrų kategorijų korporaciniais subjektais gali būti pasinaudota pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais, yra didesnė, pavyzdžiui, dėl konkrečių didesnės rizikos sektorių, kuriuose tie korporaciniai subjektai veikia. Tokiais atvejais būtina imtis griežtesnių skaidrumo priemonių siekiant atgrasyti nusikaltėlius nuo tų subjektų įsteigimo ar įsiskverbimo į juos per tiesioginę ar netiesioginę nuosavybę ar kontrolę. Siekiant užtikrinti, kad Sąjunga galėtų tinkamai mažinti tokią skirtingų lygių riziką, būtina įgalinti Komisiją nustatyti tas korporacinių subjektų kategorijas, kurioms turėtų būti taikomos žemesnės tikrosios nuosavybės skaidrumo reikalavimų ribinės vertės. Tuo tikslu valstybės narės turėtų informuoti Komisiją, kai jos nustato korporacinių asmenų, kurių atžvilgiu kyla didesnė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, kategorijas. Tuose pranešimuose valstybės narės taip pat turėtų būti galima nurodyti žemesnę nuosavybės ribinę vertę, kurią taikant, jų nuomone, galėtų būti mažinama rizika. Toks nustatymas turėtų būti toliau vykdomas ir turėtų būti grindžiamas Sąjungos lygmens rizikos vertinimu ir nacionalinio rizikos vertinimo rezultatais, taip pat atitinkamomis analizėmis ir ataskaitomis, parengtomis AMLA, Europolo ar kitų Sąjungos įstaigų, kurios veikia pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybės srityse. Ta žemesnė ribinė vertė turėtų būti pakankamai žemo lygio, kad būtų mažinama didesnė pasinaudojimo korporaciniais subjektais nusikalstamais tikslais rizika. Šiuo tikslu ta nustatyta žemesnė ribinė vertė apskritai neturėtų būti didesnė kaip 15 % akcijų paketo ar balsavimo teisių, ar kitos nuosavybės dalies. Tačiau galėtų būti atvejų, kai, remiantis rizikos vertinimu, aukštesnė ribinė vertė būtų proporcingesnė su nustatyta rizika susijusiam klausimui spręsti. Tokiais atvejais Komisija turėtų turėti galimybę nustatyti 15–25 % nuosavybės dalies ribinę vertę;
- (108) dėl sudėtingo daugiasluoksnės nuosavybės ir kontrolės struktūrų pobūdžio jų tikruosius savininkus nustatyti yra sunkiau. Sąvoka „nuosavybės arba kontrolės struktūra“ siekiama apibūdinti, koku būdu teisės subjektas netiesiogiai priklauso nuosavybės teise arba yra kontroliuojamas arba koku būdu juridinė struktūra yra netiesiogiai kontroliuojama, atsižvelgiant į tarp teisės subjektų ar struktūrų esančius santykius įvairiais lygmenimis. Siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį visoje vidaus rinkoje, būtina paaiškinti tokiose situacijose taikomas taisykles. Tuo tikslu tuo pačiu metu būtina įvertinti, ar kuris nors fizinis asmuo tiesiogiai ar netiesiogiai turi 25 % ar daugiau akcijų paketo akcijų ar balsavimo teisių, ar kitos nuosavybės dalies ir ar kuris nors fizinis asmuo kontroliuoja tiesioginę akcininką, turintį 25 % ar daugiau korporacinio subjekto akcijų paketo ar balsavimo teisių, ar kitos nuosavybės dalies. Netiesioginio akcijų paketo valdymo atveju tikrieji savininkai turėtų būti nustatomi dauginant akcijas nuosavybės grandinėje. Tuo tikslu visos tam pačiam fiziniam asmeniui tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančios akcijos turėtų būti sudedamos. Todėl reikia atsižvelgti į akcijų paketo valdymą kiekviename nuosavybės lygmenyje. Kai 25 % korporacinio subjekto akcijų paketo ar balsavimo teisių, ar kitos nuosavybės dalies priklauso akcininkui, kuris yra teisės subjektas, ne bendrovė, tikrasis savininkas turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į konkrečią akcininko struktūrą, įskaitant tai, ar kuris nors fizinis asmuo kontroliuoja akcininką kitomis priemonėmis;
- (109) nustatyti korporacinio subjekto tikrąjį savininką tais atvejais, kai korporacinio subjekto akcijos priklauso juridinei struktūrai arba kai jos priklauso fondui ar panašiam teisės subjektui, gali būti sunkiau, atsižvelgiant į skirtingą teisės subjektų ir juridinių struktūrų tikrųjų savininkų pobūdį ir nustatymo kriterijus. Todėl būtina nustatyti aiškias taisykles, taikytinas tiems daugiasluoksnės struktūros atvejams. Tokiais atvejais visi juridinės struktūros arba panašaus korporacinio subjekto, pavyzdžiui, fondo, tikrieji savininkai turėtų būti teisės subjekto, kurio akcijas valdo juridinė struktūra arba fondas, tikrieji savininkai;
- (110) siekiant užtikrinti nuoseklų taisyklių taikymą visoje vidaus rinkoje, būtinas bendras kontrolės sąvokos supratimas ir tikslesnė kontrolės priemonių apibrėžtis. Kontrolė turėtų būti suprantama kaip realus gebėjimas primesti savo valią korporacinio subjekto sprendimų esminiais klausimais priėmimo procese. Įprasta kontrolės priemonė yra didžioji balsavimo teisių dalis. Tikrojo savininko statusas taip pat gali būti nustatytas vykdant kontrolę kitomis priemonėmis, neturint didelės ar jokios nuosavybės dalies. Dėl tos priežasties, siekiant nustatyti visus asmenis, kurie yra tikrieji teisės subjekto savininkai, kontrolę reikėtų nustatyti nepriklausomai nuo nuosavybės dalies. Paprastai kontrolė gali būti vykdoma bet kokiomis priemonėmis, įskaitant teises ir neteises priemones. Į tas priemones galima atsižvelgti vertinant, ar kontrolė vykdoma kitomis priemonėmis, priklausomai nuo konkrečios kiekvieno teisės subjekto padėties;

- (111) netiesioginė nuosavybė ar kontrolė galėtų būti suteikiama per kelias grandinės grandis arba per kelias atskiras arba tarpusavyje susijusias grandines. Grandinės grandis galėtų būti bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba juridinė struktūra. Grandžių tarpusavio ryšius galėtų sudaryti nuosavybės dalis, balsavimo teisės arba kitos kontrolės priemonės. Tokiais atvejais, kai nuosavybės struktūra vienu metu apima ir nuosavybės dalį, ir kontrolę, norint, kad būtų laikomasi suderinto su tikrosios nuosavybės nustatymu susijusio požiūrio, reikia konkrečios išsamios taisyklės, kaip nustatyti tikruosius savininkus;
- (112) siekiant faktiškai užtikrinti skaidrumą, tikrosios nuosavybės taisyklės turėtų būti taikomos kuo platesniam valstybių narių teritorijose įsteigtų ar sukurtų teisės subjektų ir juridinių struktūrų ratui. Tai apima korporacinius subjektus, kurių savybėms būdinga galimybė juose turėti nuosavybės teises, taip pat teisės subjektams ir į tiesioginės patikos fondus panašias juridines struktūras. Dėl valstybių narių teisės sistemų skirtumų tos plačios kategorijos apima daug skirtingų organizacinių struktūrų. Valstybės narės turėtų pateikti Komisijai teisės subjektų, kurių tikrieji savininkai nustatomi laikantis korporacinių subjektų ir kitų teisės subjektų tikrųjų savininkų tapatybės nustatymo taisyklių, rūšių sąrašus;
- (113) dėl tam tikrų teisės subjektų, pavyzdžiui, asociacijų, profesinių sąjungų, politinių partijų ar bažnyčių, specifinio pobūdžio jų tikrųjų savininkų negalima prasmingai nustatyti remiantis nuosavybės dalimi arba naryste. Tačiau tais atvejais gali būti, kad jų vyresnieji vadovai teisės subjekto kontrolę vykdo kitomis priemonėmis. Tais atvejais tokie vadovai turėtų būti nurodomi kaip tikrieji savininkai;
- (114) siekiant užtikrinti nuoseklų tiesioginės patikos ir panašių teisės subjektų, pavyzdžiui, fondų, ar kitų panašių juridinių struktūrų tikrųjų savininkų nustatymą, būtina nustatyti suderintas tikrosios nuosavybės taisykles. Valstybės narės turėtų turėti Komisijai pateikti teisės subjektų ir juridinių struktūrų, panašių į tiesioginės patikos fondus, kurių tikrieji savininkai nustatomi pagal tiesioginės patikos fondų ir panašių teisės subjektų ar struktūrų tikrųjų savininkų nustatymo reikalavimus, rūšių sąrašą. Komisijai turėtų galėti įgyvendinimo aktu patvirtinti pagal valstybių narių teisę reglamentuojamų juridinių struktūrų ir teisės subjektų, kurių struktūra ar funkcijos panašios į tiesioginės patikos fondų, sąrašą;
- (115) diskrecinės patikos fondai suteikia savo patikėtiniams diskreciją paskirstyti patikos fondo turą arba iš jo gaunamą naudą. Todėl nuo pradžių nenustatomas joks naudos gavėjas ar naudos gavėjų klasė, o veikiau asmenų grupė, iš kurios patikėtiniai gali pasirinkti naudos gavėjus, arba asmenys, kurie taps naudos gavėjais patikėtiniams nepasinaudojus savo diskrecija. Kaip pripažinta neseniai peržiūrėtuose FAFT standartuose dėl juridinių struktūrų, tokia diskrecija gali būti piktnaudžiaujama ir ja sudaromos sąlygos nuslėpti tikruosius savininkus, jei diskrecinės patikos fondams nebus nustatytas minimalus skaidrumo lygis, nes su tikraisiais savininkais susijęs skaidrumas būtų užtikrintas tik patikėtiniams naudojantis savo diskrecija. Todėl, siekiant užtikrinti tinkamą ir nuoseklų visų rūšių teisių struktūrų skaidrumą, svarbu, kad diskrecinės patikos fondų atveju taip pat būtų renkama informacija apie patikėtinių nustatomus įgaliojimų turėtojus, ir apie numatytuosius gavėjus, kurie gautų turtą arba naudą patikėtiniams nepasinaudojus savo diskrecija. Esama situacijų, kuriose įgaliojimų turėtojai arba numatytieji gavėjai galėtų būti identifikuoti ne kaip asmenys, o kaip asmenų klasė. Tais atvejais turėtų būti renkama informacija apie tą klasę, taip pat informacija apie atskirus asmenis, kurie iš tos klasės pasirenkami;
- (116) tiesioginės patikos fondų ir panašių juridinių struktūrų savybės valstybėse narėse gali skirtis. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi suderinto požiūrio, tikslinga nustatyti bendrus tokių struktūrų identifikavimo principus. Tiesioginės patikos fondai yra patikėtojo iniciatyva sukurti patikos fondai. Į šio reglamento taikymo sritį neturėtų būti įtraukti fondai, kurie įsteigiami pagal įstatymą arba kuriuos steigiant nėra vadovaujama aiškiu patikėtojo ketinimu juos sukurti. Tiesioginės patikos fondai paprastai įsteigiami dokumentu, tokiu kaip rašytiniu aktu arba rašytiniu patikos dokumentu ir paprastai tenkina verslo ar asmeninius poreikius. Į tiesioginės patikos fondus panašios teisinės struktūros yra juridinio asmens statuso neturinčios struktūros, kurių struktūra ar funkcijos yra panašūs. Lemiamas veiksnys yra ne teisinės struktūros rūšies nustatymas, o tai, ar jai būdingos tiesioginės patikos fondo apibrėžtyje nurodytos pagrindinės savybės, t. y. patikėtojo ketinimas pavesti turto administravimą ir kontrolę tam tikram asmeniui siekiant nurodyto tikslo, paprastai verslo arba asmeninio pobūdžio, pavyzdžiui, naudos gavėjų naudos tikslu. Siekiant užtikrinti, kad būtų nuosekliai nustatomi į tiesioginės patikos fondus panašių teisių struktūrų tikrieji savininkai, valstybės narės turėtų pranešti Komisijai į tiesioginės patikos fondus panašių teisių struktūrų rūšių sąrašą. Su tokiu pranešimu turėtų būti pateikiamas vertinimas, kuriuo pagrindžiamas tam tikrų į tiesioginės patikos fondus panašių juridinių struktūrų identifikavimas, taip pat nurodoma, kodėl kitos juridinės struktūros savo

struktūra ar funkcijomis laikytos nepanašiomis į tiesioginės patikos fondus. Atlikdamos tokį vertinimą, valstybės narės turėtų atsižvelgti į visas pagal jų teisę reglamentuojamas teisinės struktūras;

- (117) kiek tai susiję su kai kurių teisės subjektų, pavyzdžiui, fondų, tiesioginės patikos fondų ir panašių teisinių struktūrų rūšimis, nėra įmanoma nustatyti atskirų naudos gavėjų, nes dar turi būti nuspręsta, kas jie yra. Tokiais atvejais informacija apie tikruosius savininkus vietoj to turėtų apimti naudos gavėjų klases ir jos savybių apibūdinimą. Kai tik iš tos klasės paskiriami naudos gavėjai, jie yra tikrieji savininkai. Be to, tam tikrų rūšių teisės subjektų ir juridinių struktūrų atveju naudos gavėjai yra, bet atsižvelgiant į su tais teisės subjektais ar juridinėmis struktūromis susijusių pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką nustatyti, kas jie yra, nėra proporcinga. Taip yra reguliuojamų produktų, tokių kaip pensijų sistemos, patenkančios į Europos Parlamento direktyvos (ES) 2016/2341⁽²⁶⁾ taikymo sritį, atveju, ir taip galėtų būti, pavyzdžiui, darbuotojų finansinės nuosavybės ar dalyvavimo sistemų arba teisės subjektų ar juridinių struktūrų, kurios nesiekia pelno arba kurių tikslas yra labdara, atveju, jeigu su tokiais teisės subjektais ir juridinėmis struktūromis susijusi rizika yra maža. Tais atvejais turėtų pakakti nustatyti naudos gavėjų klasę;
- (118) Direktyva (ES) 2016/2341 reglamentuojamos pensijų sistemos yra reguliuojami produktai, kuriems taikomi griežti priežiūros standartai ir kurie kelia mažą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką. Kai tokios pensijų sistemos sukuriamos juridinės struktūros forma, jų naudos gavėjai yra samdomi ir kiti darbuotojai, kuriems tų su jų darbo sutartimi susietų produktų reikia savo pensijų išmokoms valdyti. Dėl savo specifinio pobūdžio pensijos kelia mažą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, todėl nebūtų proporcinga reikalauti nurodyti kiekvieną iš tų naudos gavėjų, o skaidrumo pareigoms įvykdyti pakanka nurodyti jų klasę ir jos savybes;
- (119) siekiant užtikrinti nuoseklų kolektyvinio investavimo subjektų tikrųjų savininkų nustatymą, būtina nustatyti suderintas tikrosios nuosavybės taisykles. Nesvarbu, ar kolektyvinio investavimo subjektai valstybėje narėje yra teisės subjekto statusą turinčio subjekto formos, juridinio asmens statuso neturinčios teisinės struktūros formos ar bet kurios kitos formos, požiūris, kurio laikomasi nustatant tikrąjį savininką, turėtų atitikti jų tikslą ir funkciją;
- (120) siekiant nuoseklaus požiūrio į tikrosios nuosavybės skaidrumo tvarką taip pat reikia užtikrinti, kad ta pati informacija apie tikruosius savininkus būtų renkama visoje vidaus rinkoje. Tikslinga nustatyti tikslus reikalavimus dėl informacijos, kuri kiekvienu atveju turėtų būti renkama. Ta informacija apima būtiniausius tikrojo savininko asmens duomenis, informaciją apie jo turimą su teisės subjektu arba juridine struktūra susijusių naudos teisių pobūdį ir mastą ir informaciją apie teisės subjektą arba juridinę struktūrą, kuri yra būtina norint užtikrinti tinkamą fizinio asmens, kuris yra tikrasis savininkas, tapatybės nustatymą, taip pat priežastis, dėl kurių buvo nustatyta, kad tikrasis savininkas yra tas asmuo;
- (121) tam, kad tikrosios nuosavybės skaidrumo sistema būtų veiksminga, reikia, kad informacija būtų renkama naudojantis skirtingais kanalais. Toks įvairiapusis požiūris apima informaciją, kurią turi pats teisės subjektas arba tiesioginės patikos fondo patikėtinis arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintys asmenys, informaciją, įpareigotųjų subjektų gautą atliekant deramą klientų patikrinimą, ir informaciją, laikomą centriniuose registruose. Iš tų šaltinių gautos informacijos kryžminė patikra padeda užtikrinti, kad su kiekvienos rūšies šaltiniu susijusi informacija būtų pakankama, tiksli ir atnaujinta. Tuo tikslu, siekiant išvengti neatitikimų dėl skirtingų požiūrių, svarbu nurodyti, kokių kategorijų duomenys visada turėtų būti renkami norint užtikrinti, kad informacija apie tikrąją nuosavybę būtų pakankama. Tai apima pagrindinę informaciją apie teisės subjektą ir juridinę struktūrą, kuri yra būtina sąlyga tam, kad pats teisės subjektas ar juridinė struktūra suprastų savo struktūrą, nesvarbu, ar ji būtų vykdoma nuosavybės ar kontrolės būdu;
- (122) kai teisės subjektas ir juridinės struktūros yra sudėtingos struktūros dalis, norint įsitikinti, kas yra jų tikrieji savininkai, reikia su jų nuosavybės arba kontrolės struktūra susijusio aiškumo. Tuo tikslu svarbu, kad teisės subjektai ir juridinės struktūros aiškiai suprastų, kokie santykiai lemia jų netiesioginę nuosavybę ar kontrolę, įskaitant visus tarpinius etapus tarp tikrųjų savininkų ir paties teisės subjekto ar juridinės struktūros, nesvarbu, ar tie santykiai yra kitų teisės subjektų ir juridinių struktūrų, ar paskyrimo santykių formos. Identifikavus nuosavybės ir kontrolės

⁽²⁶⁾ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2341 dėl profesinių pensijų įstaigų (PPI) veiklos ir priežiūros (OL L 354, 2016 12 23, p. 37).

struktūrą sudaromos sąlygos nustatyti, kokiais būdais nustatoma nuosavybės teisė į teisės subjektą arba gali būti vykdoma jo kontrolė, todėl tai yra būtina norint visapusiškai suprasti tikrojo savininko padėtį. Todėl į informaciją apie tikrąjį savininką visuomet turėtų būti įtraukiamas santykių struktūros apibūdinimas;

- (123) veiksmingos tikrosios nuosavybės skaidrumo sistemos pagrindas yra teisės subjektų žinios apie fizinius asmenis, kurie yra jų tikrieji savininkai. Todėl visi Sąjungos teisės subjektai turėtų gauti ir saugoti pakankamą, tikslią ir atnaujintą informaciją apie tikrąją nuosavybę. Ta informacija turėtų būti saugoma 5 metus, o centriniais registrams turėtų būti perduodami už informacijos saugojimą atsakingo asmens duomenys. Tas saugojimo laikotarpis atitinka informacijos, surinktos vykdant kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimus, pavyzdžiui, atliekant deramą klientų patikrinimą, saugojimo laikotarpį. Siekiant užtikrinti galimybę vykdyti kryžminę informacijos patikrą ir ją patvirtinti, pavyzdžiui, naudojant pranešimo apie neatitikimus mechanizmą, tikslinga užtikrinti, kad atitinkami duomenų saugojimo laikotarpiai būtų suderinti;
- (124) siekiant užtikrinti, kad informacija apie tikrąją nuosavybę būtų atnaujinta, teisės subjektas turėtų atnaujinti tokią informaciją iš karto po bet kokio pasikeitimo ir periodiškai ją tikrinti, pavyzdžiui, kai pateikiamos finansinės ataskaitos arba kitaip periodiškai bendraujant su valdžios institucijomis. Informacijos atnaujinimo terminas turėtų būti pagrįstas atsižvelgiant į galimas sudėtingas situacijas;
- (125) teisės subjektai turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad nustatytų savo tikruosius savininkus. Tačiau galėtų būti atvejų, kai neįmanoma nustatyti, kuriam fiziniam asmeniui subjektas faktiškai priklauso arba kuris jį kontroliuoja. Tokiais išimtiniais atvejais, jeigu išnaudojamos visos identifikavimo priemonės, deramo kliento patikrinimo metu teikiant įpareigotiesiems subjektams informaciją apie tikrąją nuosavybę arba pateikiant informaciją centriniam registrui vietoj informacijos apie tikruosius savininkus turėtų būti galima pateikti informaciją apie vyresnius vadovus. Nors tose situacijose nurodoma vyresniųjų vadovų tapatybė, jie nėra tikrieji savininkai. Teisės subjektai turėtų registruoti veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant nustatyti jų tikruosius savininkus, ypač kai naudojamos šia kraštutine priemone, ir šie veiksmai turėtų būti tinkamai pagrįžiami ir dokumentuojami;
- (126) tai, kad informaciją gauti sunku, neturėtų būti pagrįsta priežastis nesistengti nustatyti tikrųjų savininkų ir vietoj to nurodyti vyresniąją vadovybę. Todėl teisės subjektai visada turėtų galėti pagrįsti savo abejonas dėl surinktos informacijos teisingumo. Toks pagrindimas turėtų būti proporcingas teisės subjekto keliamai rizikai ir jo nuosavybės struktūros sudėtingumui. Visų pirma, kai to reikia, kompetentingoms institucijoms turėtų būti skubiai pateikiama užfiksuota informacija apie veiksmus, kurių imtasi, ir, atsižvelgiant į riziką, tai galėtų apimti direktorių valdybos sprendimus ir jų posėdžių protokolus, partnerystės susitarimus, patikos dokumentus, neformalius susitarimus, kuriais suteikiami teisiniamis įgaliojimams lygiavertčiai įgaliojimai, arba kitas sutartis ir dokumentaciją. Tais atvejais, kai dėl konkrečios teisės subjekto formos ir struktūros akivaizdu, kad tikrųjų savininkų nėra, pagrindimas turėtų būti suprantamas kaip to fakto nurodymas, t. y. kad teisės subjektas dėl konkrečios savo formos ir struktūros neturi tikrojo savininko. Toks tikrojo savininko nebuvimas gali atsirasti, kai, pavyzdžiui, nėra teisės subjekto nuosavybės dalių arba teisės subjektas negali būti galutinai kontroliuojamas kitomis priemonėmis;
- (127) atsižvelgiant į tikrosios nuosavybės nustatymo tikslą – užtikrinti veiksmingą teisės subjektų skaidrumą, proporcinga netaikyti tam tikriems subjektams pareigos nustatyti savo tikrąjį savininką. Tokia tvarka gali būti taikoma tik subjektams, kurių atveju nustatyti jų tikruosius savininkus ir juos įregistruoti nėra naudinga ir kai panašus skaidrumo lygis užtikrinamas kitomis priemonėmis nei tikroji nuosavybė. Todėl pareiga nustatyti, kas yra jų tikrasis savininkas, neturėtų būti taikoma valstybės narės viešosios teisės reglamentuojamiems subjektams. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB⁽²⁷⁾ buvo nustatyti griežti skaidrumo reikalavimai bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje. Tam tikromis aplinkybėmis tais skaidrumo reikalavimais užtikrinama skaidrumo tvarka gali būti lygiavertė šiame reglamente nustatytoms taisyklėms dėl tikrosios nuosavybės skaidrumo. Taip yra tais atvejais, kai bendrovės kontrolė vykdoma naudojantis balsavimo teisėmis, o bendrovės nuosavybės ar kontrolės struktūros nariai yra tik fiziniai asmenys. Tomis aplinkybėmis nereikia

⁽²⁷⁾ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38).

toms bendrovėms, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, taikyti tikrosios nuosavybės reikalavimų. Pareigos nustatyti, kas yra tikrasis savininkas, ir jį užregistruoti netaikymas teisės subjektams neturėtų daryti poveikio įpareigotųjų subjektų pareigai atliekant deramą klientų patikrinimą nustatyti kliento tikrąjį savininką;

- (128) reikia užtikrinti vienodas sąlygas įvairių rūšių juridiniam statusui ir vengti piktnaudžiavimo tiesioginės patikos fondais ir juridinėmis struktūromis, kurios dažnai būna sudarytos iš daugelio sudėtingų elementų, siekiant dar labiau paslėpti informaciją apie tikrąją nuosavybę. Todėl bet kurio valstybėje narėje administruojamo, valstybėje narėje įsteigto ar esančio tiesioginės patikos fondo patikėtiniai turėtų būti atsakingi už pakankamos, tikslios ir atnaujintos informacijos apie tikrąją tiesioginės patikos fondo nuosavybę gavimą ir saugojimą ir už savo statuso atskleidimą bei tos informacijos pateikimą deramą klientų patikrinimą vykdančioms įpareigotiesiems subjektams. Bet kuris kitas tiesioginės patikos fondo tikrasis savininkas turėtų padėti patikėtiniui gauti tokią informaciją;
- (129) dėl juridinių struktūrų pobūdžio ir viešos informacijos apie jų struktūras ir tikslą trūkumo patikėtiniams arba lygiavertį statusą turintiems asmenims tenka ypatinga pareiga gauti ir saugoti visą susijusią informaciją apie juridinę struktūrą. Tokia informacija turėtų sudaryti sąlygas identifikuoti juridinę struktūrą, jai skirtą ar per ją administruojamą turtą ir nustatyti, kas yra patikos atstovas ar išorės paslaugų teikėjas. Siekiant palengvinti kompetentingų institucijų veiklą pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos, atvejų nustatymo ir tyrimo srityse, svarbu, kad patikėtiniai nuolat atnaujintų tą informaciją ir saugotų ją pakankamai ilgai po to, kai nustoja vykdyti patikėtinių ar lygiavertes funkcijas. Teikti įpareigotiesiems subjektams bazinį informacijos apie juridinę struktūrą kiekį taip pat būtina, kad jiems būtų sudarytos sąlygos visiškai išsiaiškinti verslo santykių arba nenuolatinio sandorio, kuriame dalyvauja teisinė struktūra, tikslą, tinkamai įvertinti susijusią riziką ir įgyvendinti proporcingas tos rizikos mažinimo priemones;
- (130) atsižvelgiant į tam tikrų juridinių struktūrų specifinę sąrangą ir poreikį užtikrinti pakankamą jų tikrosios nuosavybės informacijos skaidrumą, tokioms į tiesioginės patikos fondus panašioms juridinėms struktūroms turėtų būti taikomi tikrosios nuosavybės reikalavimai, lygiaverčiai tiesioginės patikos fondams taikomiems reikalavimams;
- (131) susitarimais dėl paskirtojo asmens gali būti sudaromos sąlygos nuslėpti tikrųjų savininkų tapatybę, nes paskirtasis asmuo gali veikti kaip teisės subjekto direktorius ar akcininkas, o informacija apie jį skiriantįjį asmenį ne visada atskleidžiama. Tokie paskyrimai gali slėpti tikrosios nuosavybės ir kontrolės struktūrą, kai tikrieji savininkai nenori atskleisti savo tapatybės ar vaidmens. Todėl reikia nustatyti skaidrumo reikalavimus, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo tokiomis priemonėmis ir kad nusikaltėliams būtų užkirstas kelias slapstytis už jų vardu veikiančių asmenų. Paskirtojo asmens ir jį paskyrusio asmens tarpusavio santykiai nepriklauso nuo to, ar jie daro poveikį visuomenei arba trečiosioms šalims. Nors nominalūs akcininkai, kurių vardai ir pavardės nurodomi viešuose arba oficialiuose dokumentuose, formaliai turėtų nepriklausomai kontroliuoti bendrovę, turėtų būti reikalaujama atskleisti, ar jie veikia vadovaudamiesi kieno nors kito nurodymais pagal privatų susitarimą. Teisės subjektų nominalūs akcininkai ir nominalūs direktoriai turėtų turėti pakankamai informacijos apie juos paskyrusio asmens ir bet kurio tikrojo juos paskyrusio asmens savininko tapatybę ir atskleisti ją bei savo statusą teisės subjektams. Tą pačią informaciją teisės subjektai taip pat turėtų pateikti įpareigotiesiems subjektams, kai taikomos deramo klientų patikrinimo priemonės, ir centriniais registrams;
- (132) turi būti mažinama užsienio teisės subjektų ir užsienio juridinių struktūrų, kuriomis piktnaudžiuojama siekiant nukreipti fondų pajamas į Sąjungos finansų sistemą, keliami rizika. Kadangi trečiosiose valstybėse tikriesiems savininkams taikomi standartai gali būti nepakankami, kad būtų užtikrintas toks pat kaip Sąjungoje skaidrumo lygis ir laiku pateikiama tikrosios nuosavybės informacija, turi būti užtikrinamos tinkamos priemonės, padedančios tam tikromis aplinkybėmis nustatyti tikruosius užsienio teisės subjektų ar užsienio juridinių struktūrų savininkus. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad už Sąjungos ribų įsteigti teisės subjektai ir už Sąjungos ribų administruojami tiesioginės patikos fondai ar panašios juridinės struktūros, ar kurių patikėtiniai ar lygiavertį statusą turintys asmenys, gyvena ar yra įsteigti už Sąjungos ribų, atskleistų savo tikruosius savininkus, kai jie veikia Sąjungoje pradėdami verslo santykius su Sąjungos įpareigotuoju subjektu, Sąjungoje įsigydami nekilnojamojo turto arba įsigydami tam tikrą didelės vertės prekių iš Sąjungoje esančių įpareigotųjų subjektų, arba po viešųjų pirkimų procedūros su jais sudaromos prekių ar paslaugų arba koncesijų sutartis. Valstybėse narėse patiriama rizika galėtų skirtis, bet kita ko, priklausomai nuo įpareigotųjų subjektų kategorijos ar jų vykdomos veiklos rūšies, taip pat nuo jų teritorijoje esančio nekilnojamojo turto patrauklumo nusikaltėliams. Todėl, kai valstybės narės nustato, kad esama didesnės rizikos atvejų, reaguojamos į tą riziką jos turėtų galėti imtis papildomų rizikos mažinimo priemonių;

- (133) užsienio teisės subjektų ir užsienio juridinių struktūrų registravimo reikalavimai turėtų būti proporcingi su jų veikla Sąjungoje susijusiai rizikai. Atsižvelgiant į Sąjungos vidaus rinkos atvirumą ir į tai, kad užsienio teisės subjektai naudojami Sąjungoje išsisteigusiuose įpareigotųjų subjektų teikiamomis paslaugomis, kurių daugelis yra susiję su mažesne pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo rizika, tikslinga apriboti registravimo reikalavimą įtraukiant tik teisės subjektus, kurie priklauso didelės rizikos sektoriams, vykdo didelės rizikos kategorijos veiklą arba kuriems teikia paslaugas įpareigotieji subjektai, veikiantys sektoriuose, kuriems būdinga didesnė rizika. Juridinių struktūrų privatus pobūdis ir užsienio juridinių struktūrų atveju egzistuojančios kliūtys gauti informaciją apie tikrąją nuosavybę pateisina registravimo reikalavimo taikymą nepriklausomai nuo rizikos lygio, susijusio su juridinei struktūrai paslaugas teikiančiu įpareigotuoju subjektu arba, kai aktualu, su sektoriumi, kuriame veikia ta juridinė struktūra. Nuoroda į rizikos vertinimą Sąjungos lygmeniu pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį turėtų būti suprantama kaip nuoroda į rizikos vertinimą pagal Direktyvos (ES) 2015/849 6 straipsnį, Komisijos pateiktą iki pirmosios ataskaitos pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį paskelbimo;
- (134) kad būtų skatinama laikytis reikalavimų ir užtikrinamas veiksmingas tikrosios nuosavybės skaidrumas, turi būti užtikrinamas tikrosios nuosavybės reikalavimų vykdymas. Tuo tikslu valstybės narės turėtų taikyti sankcijas už tokių reikalavimų pažeidimus. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos ir neturėtų viršyti to, kas būtina norint paskatinti vykdyti reikalavimus. Valstybių narių nustatytų sankcijų poveikis atgrasant nuo tikrosios nuosavybės reikalavimų pažeidimų visoje Sąjungoje turėtų būti vienodas. Sankcijos turėtų galėti apimti, pavyzdžiui, baudų skyrimą teisės subjektams ir patikėtiniams arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintiems asmenims už nesugebėjimą išlaikyti tikslus, pakankamus ir atnaujintus duomenis apie tikrąją nuosavybę, teisės subjektų, nevykdančių pareigos saugoti informaciją apie tikrąją nuosavybę arba per nustatytą terminą pateikti informaciją apie tikrąją nuosavybę, išbraukimą, baudų skyrimą tikriesiems savininkams ir kitiems asmenims, kurie nebendradarbiauja su teisės subjektu arba tiesioginės patikos fondo ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turinčiu asmeniu, baudų skyrimą nominaliems akcininkams ir nominaliems direktoriams, kurie nevykdo pareigos atskleisti informaciją arba pasekmes pagal privatinę teisę, tokias kaip draudimas išmokėti pelną arba draudimas naudotis balsavimo teisėmis;
- (135) siekiant visoje vidaus rinkoje užtikrinti nuoseklų požiūrį į tikrosios nuosavybės reikalavimų vykdymo užtikrinimą, Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatyta, kokių kategorijų pažeidimams taikomos sankcijos ir kurie asmenys yra atsakingi už tokius pažeidimus, taip pat rodikliai dėl pažeidimų sunkumo ir sankcijų dydžio nustatymo kriterijai. Be to, siekiant padėti nustatyti tą dydį ir vadovaujantis šio reglamento tikslu suderinti, Komisija turėtų galėti priimti gaires, kuriose nustatomos kiekvienos kategorijos pažeidimui taikomos bazinės sumos;
- (136) pranešimai apie įtartinus sandorius, įskaitant bandymus įvykdyti sandorius, ir kita informacija, susijusi su pinigų plovimu, jo pirminiais nusikaltimais ir teroristų finansavimu, turėtų būti teikiami FŽP, kuris turėtų veikti kaip bendras centrinis nacionalinis padalinys, gaunantis ir analizuojantis praneštus įtarimus ir platinantis kompetentingoms institucijoms savo analizės rezultatus. Apie visus įtartinus sandorius, įskaitant bandymus įvykdyti sandorius, turėtų būti pranešama nepriklausomai nuo sandorio sumos, ir turėtų būti suprantama, kad kai minima įtartina veikla, ji apima įtartinus sandorius, elgesį ar sandorių modelius. Galėtų būti pateikiama ir ribine verte grindžiama informacija. Siekiant padėti įpareigotiesiems subjektams aptikti įtartinus dalykus, AMLA turėtų paskelbti gaires dėl įtartinos veiklos ar elgesio rodiklių. Atsižvelgiant į kintančią rizikos aplinką, tos gairės turėtų būti reguliariai peržiūrimos ir turėtų iš anksto nenulemti FŽP pateikiamų gairių ar rodiklių dėl nacionaliniu lygmeniu nustatytos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos bei metodų. Kai įpareigotasis subjektas arba tokio subjekto darbuotojas ar direktorius sąžiningai atskleidžia informaciją FŽP, tai neturėtų būti jokių informacijos atskleidimo apribojimų pažeidimas ir neturėtų užtraukti įpareigotajam subjektui, jo direktoriams ar darbuotojams jokios atsakomybės;
- (137) įpareigotieji subjektai turėtų nustatyti deramą pranešimų teikimo tvarką, apimančią visus įtarimus, nepriklausomai nuo susijusios nusikalstamos veiklos vertės ar suvokiamo sunkumo. Jie turėtų žinoti, ko tikisi FŽP, ir turėtų, kiek įmanoma, pritaikyti savo aptikimo sistemas ir analizės procesus pagal valstybei narei, kurioje jie yra išsisteigę, poveikį darančią riziką ir, prireikus, savo analizėje teikti pirmenybę reagavimui į tą pagrindinę riziką;

- (138) sandoriai turėtų būti vertinami remiantis informacija, kuri įpareigotajam subjektui yra arba turėtų būti žinoma. Tai apima atitinkamą informaciją iš atstovų, platintojų ir paslaugų teikėjų. Kai susijęs pirminis nusikaltimas įpareigotajam subjektui nėra žinomas arba akivaizdus, įtartinų sandorių identifikavimo ir pranešimo apie juos vaidmuo yra veiksmingiau vykdomas sutelkiant dėmesį į įtarimų aptikimą ir skubų informacijos teikimą. Tais atvejais, pranešdamas FŽP apie įtartiną sandorį, įpareigotasis subjektas neturi nurodyti pirminio nusikaltimo, jei jis jam nėra žinomas. Kai ta informacija turima, ji turėtų būti įtraukiama pranešant. Įpareigotieji subjektai yra Sąjungos finansų sistemos prieigos valdytojai, todėl jie taip pat turėtų turėti galimybę pranešti, kai žino arba įtaria, kad lėšos buvo arba bus panaudotos nusikalstamai veiklai vykdyti, pavyzdžiui, neteisėtoms prekėms įsigyti, net jei jų turimoje informacijoje nenurodyta, kad lėšų šaltinis yra neteisėtas;
- (139) pareigų pranešti apie įtartinus sandorius skirtumai tarp valstybių narių galėtų padidinti įpareigotųjų subjektų patiriamus kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų laikymosi sunkumus, su kuriais susiduria keliose valstybėse veikiančios ar tarpvalstybinio mastu veiklą vykdančios įpareigotieji subjektai. Be to, pranešimų apie įtartinus sandorius struktūra ir turinys turi įtakos FŽP gebėjimui atlikti analizę ir tos analizės pobūdžiui, taip pat FŽP gebėjimui bendradarbiauti ir keistis informacija. Siekiant padėti įpareigotiesiems subjektams vykdyti pareigą pranešti ir sudaryti sąlygas veiksmingesnei FŽP analitinei veiklai ir bendradarbiavimui, AMLA turėtų parengti techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose būtų pateiktas bendras pranešimo apie įtartinus sandorius šablonas, naudotinas visoje Sąjungoje kaip vienodas pagrindas;
- (140) FŽP turėtų turėti galimybę iš bet kurio įpareigotojo subjekto gauti visą reikiamą su jo funkcijomis susijusią informaciją. Užtikrinant, kad būtų galima tinkamai atsekti pinigų srautus ir ankstyvame etape aptikti nelegalius tinklus ir srautus, be galo svarbi nesuvaržyta ir greita prieiga prie informacijos. FŽP poreikį gauti papildomos informacijos iš įpareigotųjų subjektų remiantis įtarimu dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo gali lemti ne tik anksčiau FŽP gautas pranešimas apie įtartiną sandorį, bet ir kitos priemonės, pavyzdžiui, pačių FŽP atlikta analizė, kompetentingų institucijų suteikta žvalgybinė informacija ar kito FŽP turima informacija. Todėl vykdydami savo funkcijas FŽP turėtų turėti galimybę net be išankstinio pranešimo gauti informaciją iš bet kurio įpareigotojo subjekto. Visų pirma FŽP analitiniam darbui itin svarbūs įrašai apie finansinius sandorius ir pervedimus, atliktus per banko, mokėjimo arba kriptoturto sąskaitą. Tačiau dėl suderinimo stokos šiuo metu kredito įstaigos ir finansų įstaigos sandorių įrašus FŽP teikia skirtingais formatais, kurie nėra pritaikyti iš karto naudoti analizei. Atsižvelgiant į FŽP analitinės veiklos tarpvalstybinį pobūdį, formatų įvairovė ir sandorių įrašų apdorojimo sunkumai kliudo FŽP keistis informacija ir rengti tarpvalstybines finansines analizes. Todėl AMLA turėtų parengti techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose būtų nustatytas kredito įstaigų ir finansų įstaigų FŽP teikiamiems sandorių įrašams taikomas bendras šablonas, naudotinas visoje Sąjungoje kaip vienodas pagrindas;
- (141) įpareigotieji subjektai į FŽP prašymą suteikti informaciją turėtų atsakyti kuo greičiau ir bet kuriuo atveju per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo arba per bet kurį kitą trumpesnę ar ilgesnę FŽP nustatytą terminą. Pagrįstais ir skubiais atvejais įpareigotasis subjektas turėtų atsakyti į FŽP prašymą per 24 valandas. Tie terminai prašymams suteikti informacijos turi būti grindžiami tinkamai apibrėžtomis sąlygomis. FŽP taip pat turėtų turėti galimybę gauti tokią informaciją kito Sąjungos FŽP pateikto prašymo pagrindu ir keistis informacija su prašymą pateikusių FŽP. Įpareigotiesiems subjektams teikiamų prašymų pobūdis skiriasi. Pavyzdžiui, norint atsakyti į sudėtingus prašymus galėtų prireikti daugiau laiko ir atsakymui pateikti nustatytas terminas pagrįstai gali būti ilgesnis. Tuo tikslu FŽP turėtų galėti nustatyti įpareigotiesiems subjektams ilgesnius terminus, jei tai nedaro neigiamos įtakos FŽP analizei;
- (142) tam tikrų įpareigotųjų subjektų atveju valstybės narės turėtų turėti galimybę paskirti tinkamą savireguliuojamą organą, kuris turi būti informuojamas pirmiausia vietoj FŽP. Vadovaujantis Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija, sistema, pagal kurią pirmiausia pranešama savireguliuojamam organui, yra svarbi apsaugos priemonė, kuria užtikrinama pagrindinių teisių, susijusių su advokatams taikytinomis pareigomis pranešti, apsauga. Valstybės narės turėtų numatyti priemones ir būdą, kaip užtikrinti profesinės paslapties, konfidencialumo ir privatumo apsaugą;
- (143) notarų, advokatų, kitų nepriklausomų teisinių profesijų atstovų, auditorių, išorės apskaitininkų ir mokesčių konsultantų neturėtų būti reikalaujama perduoti FŽP arba savireguliuojamam organui jokios informacijos, kurią jie gauna iš savo kliento arba apie savo klientą, nustatydami to kliento teisinį statusą arba gindami savo klientą ar jam atstovaudami teismo procese arba su juo susijusiais atvejais, įskaitant konsultacijų dėl tokio proceso inicijavimo ar išvengimo teikimą, nepriklausomai nuo to, ar tokia informacija yra gauta arba įgyta prieš tokį procesą, tokio proceso

metu ar jam pasibaigus. Tačiau tokia išimtis neturėtų būti taikoma tais atvejais, kai teisinės profesijos atstovas, auditorius, išorės apskaitininkas ar mokesčių konsultantas pats dalyvauja pinigų plovimo ar teroristų finansavimo veikloje, teisinės konsultacijos yra teikiamos pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais arba teisės specialistas, auditorius, išorės apskaitininkas ar mokesčių konsultantas žino, kad klientas siekia gauti teisinę konsultaciją pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais. Tokias žinias ir tikslą galima nustatyti remiantis objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis. Teisinės konsultacijos, kurių prašoma dėl vykstančio teismo proceso, neturėtų būti laikomos teisine konsultacija pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais. Laikydamosi rizikos vertinimu grindžiamo požiūrio, valstybės narės, atsižvelgdamos į pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų arba teroristų finansavimo riziką, susijusią su tam tikrų rūšių sandoriais, turėtų galėti nustatyti, kokiose kitose situacijose netaikoma reikalavimo pranešti išimtis. Nustatydamos tokias papildomas situacijas, valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų laikomasi visų pirma Chartijos 7 ir 47 straipsnių;

- (144) įpareigotieji subjektai išimtiniais atvejais turėtų turėti galimybę vykdyti įtartinus sandorius prieš pranešdami apie juos FŽP, jeigu nevykdyti sandorio neįmanoma arba jei dėl tokio nevykdymo gali būti sutrukdyta pastangoms išaiškinti įtariamos pinigų plovimo arba teroristų finansavimo operacijos naudos gavėjus. Tačiau ta išimtis neturėtų būti taikoma sandoriams, susijusiems su FŽP valstybės narės prisiimtais tarptautiniais įsipareigojimais nedelsiant išaldyti teroristų, teroristinių organizacijų ar terorizmą finansuojančių asmenų lėšas ar kitą turtą pagal atitinkamas JT ST rezolucijas;
- (145) su pranešimais apie įtartinus sandorius ir kitos svarbios informacijos teikimu FŽP susijęs konfidencialumas yra būtinas, kad kompetentingos institucijos galėtų išaldyti ir areštuoti turtą, kuris gali būti susijęs su pinigų plovimu, jo pirminiais nusikaltimais ar teroristų finansavimu. Įtartinas sandoris nėra požymis, kad vykdoma nusikalstama veikla. Atskleidus, kad buvo pranešta apie įtarimą, galėtų būti pakenkta sandoryje dalyvaujančių asmenų reputacijai ir pakenkta analizei bei tyrimų vykdymui. Todėl įpareigotieji subjektai ir jų direktoriai bei darbuotojai arba panašų statusą turintys asmenys, įskaitant atstovus ir platintojus, neturėtų nei susijusiam klientui, nei trečiosioms šalims atskleisti, kad informacija tiesiogiai ar per savireguliuavimo organą yra, bus ar buvo pateikta FŽP arba kad yra ar galėtų būti atliekama su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu susijusi analizė. Draudimas atskleisti informaciją neturėtų būti taikomas konkrečiomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, atskleidžiant informaciją kompetentingoms institucijoms ir savireguliuavimo organams, kai jie vykdo priežiūros funkcijas, atskleidžiant informaciją teisėsaugos tikslais arba kai informacija atskleidžiama tarp įpareigotųjų subjektų, kurie priklauso tai pačiai grupei;
- (146) kad nebūtų aptikti, nusikaltėliai neteisėtai gautas pajamas perkelia per daugelį tarpininkų. Todėl svarbu, kad įpareigotieji subjektai galėtų keisti informacija ne tik grupėje, bet tam tikrais atvejais ir su kredito įstaigomis ir finansų įstaigomis bei kitais tinkluose veikiančiais subjektais, deramai atsižvelgdami į duomenų apsaugos taisykles. Už dalijimosi informacija partnerystės ribų, kai informaciją leidžiama atskleisti tam tikrų kategorijų įpareigotiesiems subjektams su tuo pačiu sandoriu susijusiais atvejais, atskleidžiama turėtų būti tik informacija apie konkretų sandorį, kuris atliekamas tarp tų įpareigotųjų subjektų arba jiems tarpininkaujant, o ne apie susijusius ankstesnius ar vėlesnius sandorius;
- (147) įpareigotųjų subjektų ir, kai taikytina, kompetentingų institucijų tarpusavio keitimasis informacija galėtų padidinti galimybę aptikti neteisėtus finansinius srautus, susijusius su pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir nusikalstamu būdu įgytomis pajamomis. Dėl tos priežasties įpareigotieji subjektai ir kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę keisti informacija remiantis dalijimosi informacija partneryste, kai jie mano, kad toks dalijimasis yra būtinas jų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srities pareigoms ir užduotims vykdyti. Dalijimuisi informacija turėtų būti taikomos patikimos apsaugos priemonės, susijusios su konfidencialumu, duomenų apsauga, informacijos naudojimu ir baudžiamuoju procesu. Darydami išvadas dėl kliento ar sandorio keliamos pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizikos arba priimdami sprendimus, susijusius su verslo santykių pradėjimu ar nutraukimu arba sandorio vykdymu, įpareigotieji subjektai neturėtų remtis vien informacija, gauta keičiantis informacija. Kaip pripažįstama Direktyvoje 2014/92/ES, sklandus vidaus rinkos veikimas ir šiuolaikiškos, socialiai įtraukios ekonomikos plėtojimas vis labiau priklauso nuo visuotinio mokėjimo paslaugų teikimo. Todėl neturėtų būti atsisakoma suteikti galimybę naudotis pagrindinėmis finansinėmis paslaugomis remiantis informacija, kuria tarpusavyje keičiasi įpareigotieji subjektai arba kuria jie keičiasi su kompetentingomis institucijomis arba AMLA;
- (148) priežiūros institucijos tikrina, kaip laikomasi šio reglamento reikalavimų. Kai įpareigotieji subjektai keičiasi informacija remdamiesi dalijimosi informacija partneryste, tie patikrinimai taip pat turėtų apimti tikrinimą, ar laikomasi šiame reglamente nustatytų to keitimosi informacija sąlygų. Nors priežiūros patikrinimai turėtų būti

grindžiami rizikos vertinimu, jie bet kuriuo atveju turėtų būti atliekami prieš pradėdant vykdyti dalijimosi informacija partnerystės veiklą. Dalijimosi informacija partnerystės, susijusios su asmens duomenų tvarkymu, galėtų kelti didelę riziką fizinių asmenų teisėms ir laisvėms. Todėl prieš pradėdant vykdyti tos partnerystės veiklą, turėtų būti atliekamas poveikio duomenų apsaugai vertinimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679⁽²⁸⁾. Atlikdamos priežiūros vertinimus, priežiūros institucijos turėtų konsultuotis, kai aktualu, su duomenų apsaugos institucijomis, kurios yra vienintelės kompetentingos įvertinti poveikio duomenų apsaugai vertinimą. Informacijai, kuria dalijamasi pagal partnerystę, taikomos nuostatos dėl duomenų apsaugos ir visi šiame reglamente pateikti reikalavimai dėl informacijos apie įtartinus sandorius konfidencialumo. Laikydamosi Reglamento (ES) 2016/679, valstybės narės turėtų galėti toliau taikyti arba nustatyti konkretesnes nuostatas, kuriomis to reglamento taikymas pritaikomas nustatant konkretesnius reikalavimus, susijusius su asmens duomenų, kuriais keičiamasi pagal dalijimosi informacija partnerystę, tvarkymu;

- (149) nors dalijimosi informacija partnerystės sudaro sąlygas keistis veiklos informacija ir asmens duomenimis taikant griežtas apsaugos priemones, tas keitimasis informacija neturėtų pakeisti šiame reglamente nustatytų reikalavimų pranešti visus įtarimus kompetentingam FŽP. Todėl, kai įpareigotieji subjektai identifikuoja įtartiną veiklą remdamiesi informacija, gauta dalijimosi informacija partnerystės kontekste, jie turėtų pranešti apie tą įtartiną valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę, FŽP. Informacijai, iš kurios galima spręsti apie įtartiną veiklą, taikomos griežtesnės taisyklės, kuriomis draudžiama ją atskleisti, ir ja turėtų būti dalijamasi tik kai tai būtina pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos ir kovos su jais tikslais ir taikant apsaugos priemones, kuriomis apsaugomos pagrindinės teisės, FŽP darbo konfidencialumas ir teisėsaugos tyrimų sąžiningumas;
- (150) pagal šį reglamentą vykdomam asmens duomenų tvarkymui taikomas Reglamentas (ES) 2016/679. Visos valstybės narės pripažįsta, kad kova su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu yra svarbus viešojo intereso pagrindas. Įpareigotieji subjektai turėtų skirti ypatingą dėmesį principams, pagal kuriuos reikalaujama, kad vykdamas pareigas kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu jų tvarkomi asmens duomenys būtų tikslūs, patikimi ir atnaujinti. Šio reglamento laikymosi tikslais įpareigotieji subjektai turėtų galėti taikyti procesus, kuriais sudaromos sąlygos automatizuotam atskirų sprendimų priėmimui, įskaitant profiliavimą, kaip nustatyta pagal Reglamento (ES) 2016/679 22 straipsnį. Tai darant kartu su kitais Sąjungos teisėje nustatytais reikalavimais dėl asmens duomenų apsaugos turėtų būti taikomi šiame reglamente nustatyti reikalavimai apsaugoti asmenų, kuriems taikomi tokie procesai, teises;
- (151) itin svarbu, kad kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos suderinimas su peržiūrotomis FATF rekomendacijomis būtų vykdomas visapusiškai laikantis Sąjungos teisės, visų pirma atsižvelgiant į Sąjungos duomenų apsaugos teisę ir Chartijoje įtvirtintų pagrindinių teisių apsaugą. Tam tikri kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos įgyvendinimo aspektai susiję su duomenų rinkimu, analize, saugojimu ir dalijimusi jais. Toks asmens duomenų tvarkymas turėtų būti leidžiamas, jei visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės, tik šiame reglamente nustatytais tikslais ir siekiant vykdyti deramą klientų patikrinimą, nuolatinę įtartinų sandorių stebėseną, analizę ir pranešimą apie juos, teisės subjekto ar juridinės struktūros tikrojo savininko nustatymą, politikoje dalyvaujančio asmens tapatybės nustatymą ir kredito bei finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų dalijimąsi informacija. Įpareigotųjų subjektų vykdomas asmens duomenų rinkimas ir tolesnis jų tvarkymas neturėtų viršyti to, kas būtina siekiant laikytis kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų, ir asmens duomenys neturėtų būti toliau tvarkomi su tuo tikslu nesuderinamu būdu. Visų pirma turėtų būti griežtai draudžiama asmens duomenis toliau tvarkyti komerciniais tikslais;
- (152) tvarkant tam tikrų kategorijų neskelbtinus duomenis, kaip apibrėžta pagal Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnį, gali kilti rizika tų duomenų subjektų pagrindinėms teisėms ir laisvėms. Siekiant kuo labiau mažinti riziką, kad įpareigotųjų subjektų atliekamas tokių duomenų tvarkymas duotų diskriminacinių arba šališkų rezultatų, kurie darytų klientui neigiamą poveikį, pavyzdžiui, būtų nutraukti verslo santykiai arba atsakyta juos pradėti, įpareigotieji subjektai neturėtų priimti sprendimų remdamiesi vien jų turima informacija apie specialią kategorijų asmens duomenis, kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2016/679, kai ta informacija nėra aktuali sandorio arba santykių keliamai pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikai. Analogiškai, siekiant užtikrinti, kad deramo klientų patikrinimo intensyvumas būtų grindžiamas holistiniu su klientu susijusios rizikos supratimu, įpareigotieji subjektai

⁽²⁸⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

neturėtų pagrįsti aukštesnio ar žemesnio lygio deramo klientų patikrinimo priemonių taikymo vien tik savo turimais neskelbtiniais duomenimis apie klientą;

- (153) iš peržiūrėtų FATF rekomendacijų matyti, kad įpareigotieji subjektai turėtų bent 5 metus saugoti reikiamą informaciją, gautą taikant deramo klientų patikrinimo priemones, ir sandorių įrašus, kad galėtų visapusiškai bendradarbiauti ir greitai tenkinti kompetentingų institucijų užklausas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos, nustatymo arba tyrimo tikslais. Kad būtų išvengta skirtingų požiūrių ir vykdomi asmens duomenų apsaugos bei teisinio tikrumo reikalavimai, to saugojimo laikotarpio nustatyta trukmė turėtų būti 5 metai nuo verslo santykių arba nenuolatinio sandorio pabaigos. Galėtų būti situacijų, kai kompetentingų institucijų funkcijos negali būti veiksmingai vykdomos, jei atitinkama įpareigotųjų subjektų turima informacija ištrinama pasibaigus saugojimo laikotarpiui. Tokiais atvejais kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę prašyti įpareigotųjų subjektų, atsižvelgiant į konkretų atvejį, saugoti informaciją ilgiau, tačiau ne ilgiau kaip 5 metus;
- (154) jeigu kompetentingų institucijų sąvokoje nurodomos tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijos, ji turėtų būti aiškinama kaip apimanti Europos prokuratūrą, atsižvelgiant į tai, kurios valstybės narės dalyvauja tvirtesnio bendradarbiavimo steigiant Europos prokuratūrą veikloje;
- (155) FŽP vykdoma sklaida atlieka esminį vaidmenį aptinkant galimą nusikalstamą veiklą, kuri priklauso Europos prokuratūros ar Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) kompetencijos sričiai arba dėl kurios Europolas ir Eurojustas gali ankstyvame etape teikti operatyvinę paramą pagal atitinkamus jų įgaliojimus ir gali padėti greitai ir veiksmingai atlikti tyrimus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Informacija, kuria FŽP dalijasi su Europos prokuratūra ir OLAF, turėtų apimti priežastis, dėl kurių įtariama, kad gali būti arba buvo padarytas į atitinkamą Europos prokuratūros arba į OLAF kompetencijos sritį patenkantis nusikaltimas, ir turėtų būti pridedama visa FŽP turima susijusi informacija, kuri gali padėti vykdyti veiksmus, įskaitant atitinkamą finansinę ir administracinę informaciją. Kai Europos prokuratūra ir OLAF prašo FŽP pateikti informaciją, taip pat svarbu, kad FŽP galėtų dalytis visa savo turima su atveju susijusia informacija. Vadovaujantis taikytinomis steigiamųjų teisės aktų nuostatomis, Europos prokuratūra ir OLAF turėtų informuoti FŽP apie tai, kokių priemonių imtasi remiantis pateikta informacija, ir apie susijusius rezultatus;
- (156) siekiant užtikrinti tinkamą ir efektyvų teisingumo vykdymą laikotarpiu nuo šio reglamento įsigaliojimo iki jo taikymo pradžios ir siekiant sudaryti galimybes sklandžiai jo sąveikai su nacionaline proceso teise, informacija ir dokumentai, susiję su teismo procesais, kurie yra vykdomi galimo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos, jų nustatymo ar tyrimo tikslais ir tie procesai reglamento įsigaliojimo dieną valstybėse narėse nėra baigti, turėtų būti saugomi 5 metus po tos datos, ir turėtų būti įmanoma tą laikotarpį pratęsti dar 5 metams;
- (157) šio reglamento tikslais tvarkomų asmens duomenų atžvilgiu taikoma duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis. Tačiau duomenų subjekto teisė susipažinti su informacija, susijusia su pranešimu apie įtartiną sandorį, labai pakenktų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu veiksmingumui. Todėl, laikantis Reglamento (ES) 2016/679 23 straipsnio, galėtų būti pateisinamos tos teisės išimtys ir apribojimai. Duomenų subjektas turi teisę prašyti, kad Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnyje nurodyta valdžios institucija patikrintų duomenų tvarkymo teisėtumą, taip pat turi teisę imtis teisminių teisių gynimo priemonių, nurodytų to reglamento 79 straipsnyje. Ta valdžios institucija gali taip pat veikti ir *ex officio* pagrindu, kai tai numatyta Reglamentu (ES) 2016/679. Nedarant poveikio teisei susipažinti su duomenimis apribojimams, priežiūros valdžios institucija turėtų turėti galimybę pranešti duomenų subjektui, kad ji atliko visus būtinius patikrinimus, ir informuoti jį apie rezultatus, susijusius su atitinkamo duomenų tvarkymo teisėtumu;
- (158) įpareigotieji subjektai gali naudotis kitų privačių veiklos vykdytojų paslaugomis. Tačiau kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistema turėtų būti taikoma tik įpareigotiesiems subjektams, o įpareigotieji subjektai turėtų išlaikyti visišką atsakomybę už tai, kad būtų laikomasi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir išvengti netyčinio kai kurių paslaugų įtraukimo į šio reglamento taikymo sritį, būtina paaiškinti, kad asmenims, kurie tik konvertuoja popierinius dokumentus į elektroninius duomenis ir veikia pagal sutartį su įpareigotuoju subjektu, taip pat asmenims, kurie kredito įstaigoms ar finansų įstaigoms teikia tik pranešimų siuntimo ar kitas pagalbines lėšų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, perdavimo sistemas arba tarpuskaitos ir atsiskaitymo sistemas, šis reglamentas netaikomas;

- (159) įpareigotieji subjektai turėtų gauti ir saugoti pakankamą ir tikslią informaciją apie teisės subjektų tikrąją nuosavybę ir kontrolę. Kadangi pareikštinės akcijos nuosavybės teisę suteikia asmeniui, turinčiam pareikštinių akcijų sertifikatą, tikrasis savininkas gali išlaikyti anonimiškumą. Siekiant užtikrinti, kad tokiomis akcijomis nebūtų piktnaudžiaujama pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais, bendrovės, išskyrus tas, kurių vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje arba kurių akcijos yra išleistos kaip tarpininkavimo vertybiniai popieriai, turėtų visas išleistas pareikštines akcijas pakeisti vardinėmis, jas imobilizuoti arba deponuoti finansų įstaigoje. Be to, turėtų būti leidžiama naudoti tik tarpininkavimo forma išleistas pareikštinių akcijų pirkimo teises (variantus);
- (160) dėl kriptoturto anonimiškumo kyla rizika, kad juo bus piktnaudžiaujama nusikalstamais tikslais. Anoniminės kriptoturto sąskaitos, taip pat kitos anoniminimo priemonės neleidžia atsekti kriptoturto pervedimų, taip pat sunku nustatyti įtarimą galinčius sukelti susijusius sandorius arba vykdyti atitinkamo lygio deramą klientų patikrinimą. Siekiant užtikrinti veiksmingą kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų taikymą kriptoturtui, būtina uždrausti kriptoturto paslaugų teikėjams teikti ir saugoti anonimines kriptoturto sąskaitas arba sąskaitas, kuriomis sudaromos sąlygos anoniminimui arba didesniajam sandorių slėpimui, be kita ko, naudojant anonimiškumą didinančias monetas. Tas draudimas netaikomas aparatinės ir programinės įrangos teikėjams arba saviprieglobių piniginių teikėjams, kai jie neturi prieigos prie tų kriptoturto piniginių arba jų nekontroliuoja;
- (161) pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmę itin didina atsiskaitymai didelėmis grynųjų pinigų sumomis, ir tas pažeidžiamumas nebuvo pakankamai sumažintas asmenims, prekiaujantiems prekėmis, nustačius reikalavimą taikyti kovos su pinigų plovimu taisykles, kai atliekami arba gaunami 10 000 EUR arba didesni mokėjimai grynaisiais pinigais. Be to, skirtingi valstybių narių požiūriai pakenkė vienodoms sąlygoms vidaus rinkoje ir turėjo neigiamą poveikį valstybėse narėse, kuriose vykdoma griežtesnė kontrolė, esantiems verslo subjektams. Todėl būtina nustatyti Sąjungos mastu taikomą 10 000 EUR atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribą. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti žemesnes ribines vertes ir kitas griežtesnes nuostatas tokiu mastu, koku jomis siekiama teisėtų viešojo intereso tikslų. Atsižvelgiant į tai, kad kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistema grindžiama verslo ekonomikos reguliavimu, riba neturėtų būti taikoma mokėjimams tarp fizinių asmenų, kurie nevykdo profesinės veiklos. Be to, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos mastu taikoma riba nebūtų netyčia sukurta kliūčių banko paslaugomis nesinaudojantiems ar prieigos prie jų neturintiems asmenims atlikti mokėjimus arba įmonėms įnešti į savo sąskaitas savo veiklos pajamas, riba taip pat neturėtų būti taikoma atliekant mokėjimus ar įnešant lėšas kredito įstaigų, mokėjimo įstaigų ar elektroninių pinigų įstaigų patalpose;
- (162) kredito įstaigų, mokėjimo paslaugų teikėjų ir elektroninių pinigų teikėjų patalpose atlikti grynųjų pinigų mokėjimai arba indėliai, viršijantys atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribinę vertę, savaime neturėtų būti laikomi pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rodikliu ar tokios veiklos įtarimu. Pranešimai apie tokius sandorius suteikia FŽP galimybę įvertinti ir nustatyti grynųjų pinigų judėjimo modelius ir, nors tokia informacija padeda FŽP atlikti operatyvines ar strategines analizes, dėl ribinėmis vertėmis grindžiamo informacijos atskleidimo pobūdžio jie skiriasi nuo pranešimų apie įtartinus sandorius. Tuo tikslu ribinėmis vertėmis grindžiamas informacijos atskleidimas nepakeičia reikalavimo pranešti apie įtartinus sandorius arba didesnės rizikos atvejais taikyti sustiprinto deramo patikrinimo priemones. FŽP turi turėti galimybę reikalauti, kad pranešimai būtų pateikiami per konkretų terminą, kuris galėtų apimti periodinį apibendrintos informacijos teikimą;
- (163) galėtų būti atvejų, kai dėl *force majeure* priežasčių, pavyzdžiui, susijusių su gaivalinėmis katastrofomis, iš esmės prarandama galimybė naudotis kitais nei gryniesiems pinigais mokėjimo mechanizmais. Tokiais atvejais valstybės narės turėtų turėti galimybę sustabdyti atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribojimą. Toks sustabdyimas yra išskirtinė priemonė ir turėtų būti taikomas tik tais atvejais, kai tai būtina reaguojant į išimtinis tinkamai pagrįstus atvejus. Negalėjimas naudotis finansinėmis paslaugomis nėra tinkamas pagrindas sustabdyti ribojimą, jei taip atsitiko dėl to, kad valstybė narė neužtikrino, kad vartotojai visoje jos teritorijoje turėtų prieigą prie finansų infrastruktūros;
- (164) siekiant dar labiau suvienodinti verslo sąlygas ir mažinti nusikaltėlių galimybes naudoti grynuosius pinigus pinigų plovimui, Komisija turėtų įvertinti atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribos koregavimo Sąjungos lygmeniu išlaidas, naudą ir poveikį. Atliekant tą vertinimą visų pirma reikėtų apsvarstyti tinkamiausią suderintą, Sąjungos lygmeniu taikomą atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribą, atsižvelgiant į šiuo metu daugelyje valstybių narių galiojančias atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribas, tokios ribos taikymo įgyvendinamumą Sąjungos lygmeniu ir jos poveikį euro, kaip teisėtos mokėjimo priemonės, statusui;

- (165) Komisija taip pat turėtų įvertinti išlaidas, naudą ir poveikį, susijusius su tikrųjų savininkų nustatymo, kai kontrolė vykdoma turint nuosavybės dalį, 25 % ribinės vertės sumažinimu. Atliekant tą vertinimą visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į žemesnes ribines vertes nustačiusių valstybių narių ar trečiųjų valstybių patirtį;
- (166) rizika, susijusi su didelės vertės prekėmis, taip pat galėtų būti susijusi su kitomis labai portabilioms prekėmis, pavyzdžiui, drabužiais ir drabužių priedais. Todėl Komisija turėtų įvertinti poreikį išplėsti taikymo sritį, kad įpareigotieji subjektai apimtų ir prekiaujančius tokiomis didelės vertės prekėmis asmenis. Be to, atsižvelgiant į tai, kad šiuo reglamentu pirmą kartą Sąjungos lygmeniu nustatomas privalomas ribinėmis vertėmis grindžiamas informacijos apie tam tikras didelės vertės prekes atskleidimas, Komisija, remdamasi patirtimi, įgyta įgyvendinant šį reglamentą, turėtų įvertinti, ar reikia išplėsti jo taikymo sritį, kad būtų įtraukta daugiau prekių, kurioms taikomas ribinėmis vertėmis grindžiamas informacijos atskleidimas, ir suderinti tokio informacijos atskleidimo formatą atsižvelgiant į tai, kaip ribinių verčių atskleidimu naudojasi FŽP. Galiausiai, atsižvelgiant į laisvosios prekybos zonose kylančią riziką, susijusią su didelės vertės prekėmis, Komisija turėtų įvertinti, ar būtina išplėsti informacijos, kurią turi pateikti tokiose laisvosios prekybos zonose didelės vertės prekėmis prekiaujantys ir jas sandėliuojantys veiklos vykdytojai, aprėptį;
- (167) siekiant užtikrinti nuoseklų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų taikymą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai, kuriais identifikuojamos didelės rizikos trečiosios valstybės, trečiosios valstybės, kuriose esama reikalavimų laikymosi trūkumų, ir konkrečią bei didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai keliančios trečiosios valstybės, taip pat atsakomosios priemonės ar konkrečios sustiprintos deramo patikrinimo priemonės, kuriomis mažinama dėl tokių trečiųjų valstybių kylanti rizika; kuriais identifikuojami papildomi didesnės rizikos atvejai, turintys poveikio Sąjungai, ir susijusios sustiprinto deramo patikrinimo priemonės; kuriais identifikuojamos bendros papildomos svarbių viešųjų pareigų kategorijos; kuriais identifikuojamos su didesne rizika susijusių korporacinių subjektų kategorijos ir susijusios žemesnės ribinės vertės, siekiant nustatyti tikrąją nuosavybę pagal nuosavybės dalį; kuriais apibrėžiamos tikrosios nuosavybės skaidrumo reikalavimų pažeidimų, kurių atžvilgiu gali būti taikomos sankcijos, kategorijos ir už juos atsakingi asmenys, rodikliai, kuriais remiantis klasifikuojamas tų pažeidimų sunkumo lygis, ir kriterijai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama nustatant sankcijų dydį. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽²⁹⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (168) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti AMLA parengtus techninius reguliavimo standartus, kuriais nustatomi minimalieji grupės lygmens politikos reikalavimai, procedūros ir kontrolės priemonės, įskaitant minimalius standartus keistis informacija, patrunuojančiosios įmonės nustatymo kriterijus ir sąlygas, kuriomis bendrus savininkus ar vadovybę turinčios arba bendrą atitikties užtikrinimo kontrolę vykdančios struktūros privalo taikyti grupės lygmens politiką, procedūras ir kontrolės priemones; kuriais nustatomos papildomos priemonės, įskaitant minimalius veiksmus, kurių turi imtis grupės, kai pagal trečiųjų valstybių teisės aktus negali būti įgyvendinama grupės lygmens politika, procedūros ir kontrolės priemonės ir papildomi priežiūros veiksmai; kuriais nustatomi įpareigotieji subjektai, sektoriai ir sandoriai, siejami su didesne rizika, kuriais atliekami nenuolatiniai mažos vertės sandoriai, atitinkamos jų vertės ir nenuolatinių sandorių nustatymo kriterijai bei verslo santykius ir kriterijai nustatyti susijusį sandorį deramo klientų patikrinimo tikslais; ir kuriais nustatoma deramam klientų patikrinimui reikalinga informacija. Komisija tuos techninius reguliavimo standartus turėtų patvirtinti priimdama deleguotuosius aktus pagal SESV 290 straipsnį ir Reglamento (ES) 2024/1620 49 straipsnį;
- (169) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad ji galėtų nuspręsti sustabdyti nacionalinių atsakomųjų priemonių taikymą, nustatyti trečiųjų valstybių, kurios kelia konkrečią ir didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai, identifikavimo metodiką, nustatyti valstybių narių svarbių viešųjų pareigų sąrašų sudarymo ir pranešimo apie juos formatą, ir nustatyti pagal valstybių narių teisės aktus reglamentuojamus į tiesioginės patikos fondus panašių teisės subjektus rūšis ir juridinių struktūrų rūšis. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽³⁰⁾. Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad būtų sudaryta galimybė nuspręsti užbaigti konkrečias papildomas nacionalines atsakomąsias priemones;

⁽²⁹⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽³⁰⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojamosi įgyvendinimo įgaliojimai kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (170) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti AMLA parengtus techninius įgyvendinimo standartus, kuriuose būtų nustatytas pranešimo apie įtartina veiklą ir sandorių įrašų teikimo formatas, ir formatas, kurį turės naudoti FŽP platindami informaciją Europos prokuratūrai. Komisija tuos techninius įgyvendinimo standartus turėtų patvirtinti priimdama įgyvendinimo aktus pagal SESV 291 straipsnį ir Reglamento (ES) 2024/1620 53 straipsnį;
- (171) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Chartijoje, visų pirma teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, teisės į asmens duomenų apsaugą ir laisvės užsiimti verslu;
- (172) vadovaudamiesi Chartijos 21 straipsniu, kuriuo draudžiama diskriminacija bet koku pagrindu, įpareigotieji subjektai rizikos vertinimą deramo klientų patikrinimo kontekste turėtų atlikti nediskriminuodami;
- (173) rengdama ataskaitą, kurioje įvertinamas šio reglamento įgyvendinimas, Komisija turėtų tinkamai apsvarstyti, ar laikomasi Chartijoje pripažintų pagrindinių teisių ir principų;
- (174) kadangi šio reglamento tikslas, t. y. užkirsti kelią Sąjungos finansų sistemos naudojimui pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto ar poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (175) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi konsultuotasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis 2021 m. rugsėjo 22 d. pateikė nuomonę⁽³¹⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 SKIRSNIS

Dalykas ir terminų apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:

- priemonių, kurias turi taikyti įpareigotieji subjektai, kad būtų užkirstas kelias pinigų plovimui ir teroristų finansavimui;
- tikrosios nuosavybės skaidrumo reikalavimų, taikomų teisės subjektams, tiesioginės patikos fondams ir panašioms teisinėms struktūroms;
- priemonių, kuriomis siekiama mažinti piktnaudžiavimą anoniminėmis priemonėmis.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

- Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

⁽³¹⁾ OL C 524, 2021 12 29, p. 10.

- 1) pinigų plovimas – Direktyvos (ES) 2018/1673 3 straipsnio 1 ir 5 dalyse išvardyti veiksmai, įskaitant pagalbą, bendrininkavimą, kurstymą ir mėginimą taip elgtis, nesvarbu, ar veiksmai, dėl kurių atsirado turtas, kurį reikia išplauti, buvo vykdomi valstybės narės ar trečiosios valstybės teritorijoje; žinojimas, ketinimas arba tikslas, kaip tokios veiklos elementas, gali būti numanomi iš objektyvių faktinių aplinkybių;
- 2) teroristų finansavimas – Direktyvos (ES) 2017/541 11 straipsnyje išvardyti veiksmai, įskaitant pagalbą, bendrininkavimą, kurstymą ir mėginimą taip elgtis, nesvarbu, ar tie veiksmai vykdomi valstybės narės, ar trečiosios valstybės teritorijoje; žinojimas, ketinimas arba tikslas, kaip tokios veiklos elementas, gali būti numanomi iš objektyvių faktinių aplinkybių;
- 3) nusikalstama veikla – nusikalstama veikla, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/1673 2 straipsnio 1 punkte, taip pat Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2017/1371 3 straipsnio 2 dalyje, pasyvioji ir aktyvioji korupcija, kaip apibrėžta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje, ir pasisavinimas, kaip apibrėžta jos 4 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje;
- 4) lėšos arba turtas – turtas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/1673 2 straipsnio 2 punkte;
- 5) kredito įstaiga:
  - a) kredito įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;
  - b) kredito įstaigos filialas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 17 punkte, kai jis yra Sąjungoje, nepriklausomai nuo to, ar jo pagrindinė buveinė yra valstybėje narėje, ar trečiojoje valstybėje;
- 6) finansų įstaiga:
  - a) įmonė, kuri nėra kredito įstaiga arba investicinė įmonė, ir kuri vykdo vienos ar daugiau rūšių veiklą, išvardytą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES⁽³²⁾ I priedo 2–12, 14 ir 15 punktuose, įskaitant valiutos keityklų veiklą, išskyrus veiklą, nurodytą Direktyvos (ES) 2015/2366 I priedo 8 punkte, arba įmonė, kurios pagrindinė veikla yra įsigyti įmonių kapitalo dalis, įskaitant finansų kontroliuojančiąją bendrovę, mišrios veiklos finansų kontroliuojančiąją bendrovę ir mišrios finansų veiklos kontroliuojančiąją bendrovę;
  - b) draudimo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB⁽³³⁾ 13 straipsnio 1 punkte, jeigu ji vykdo gyvybės draudimo ar kito su investicijomis susijusio draudimo veiklą, kuriai taikoma ta direktyva, įskaitant draudimo kontroliuojančiąsias bendroves ir mišrios veiklos draudimo kontroliuojančiąsias bendroves, kaip apibrėžta atitinkamai Direktyvos 2009/138/EB 212 straipsnio 1 dalies f ir g punktuose;
  - c) draudimo tarpininkas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2016/97 2 straipsnio 1 dalies 3 punkte, kai jo veiklos objektas yra gyvybės draudimas ir kitos su investicijomis susijusios draudimo paslaugos, išskyrus draudimo tarpininką, kuris nerenka draudimo įmokų ar klientui skirtų išmokų ir kuris vienos ar daugiau draudimo įmonių ar tarpininkų atsakomybe veikia produktų, kurie yra atitinkamai su jomis susiję, atžvilgiu;
  - d) investicinė įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES⁽³⁴⁾ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;
  - e) kolektyvinio investavimo subjektas, pirmiausia:
    - i) kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektas (KIPVPS), kaip apibrėžta Direktyvos 2009/65/EB 1 straipsnio 2 dalyje, ir jo valdymo įmonė, kaip apibrėžta tos direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkte, arba investicinė bendrovė, gavusi leidimą pagal tą direktyvą, kuri nėra paskyrusi valdymo įmonės, perduodantys KIPVPS investicinius vienetus Sąjungoje;

⁽³²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

⁽³³⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

⁽³⁴⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

- ii) alternatyvaus investavimo fondas, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte, ir alternatyvaus investavimo fondo valdytojas, kaip apibrėžta tos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b punkte, patenkantys į tos direktyvos 2 straipsnyje nustatytą taikymo sritį;
  - f) centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014⁽³⁵⁾ 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte;
  - g) kreditorius, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES⁽³⁶⁾ 4 straipsnio 2 punkte ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB⁽³⁷⁾ 3 straipsnio b punkte;
  - h) kredito tarpininkas, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/17/ES 4 straipsnio 5 punkte ir Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio f punkte, kuris laiko lėšas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, susijusias su kredito sutartimi, išskyrus kredito tarpininką, vykdančią veiklą vieno ar daugiau kreditorių arba kredito tarpininkų atsakomybe;
  - i) kriptoturto paslaugų teikėjas;
  - j) finansų įstaigos, nurodytos a–i punktuose, filialas, kai jis yra Sąjungoje, nepriklausomai nuo to, ar jos pagrindinė buveinė yra valstybėje narėje, ar trečiojoje valstybėje;
- 7) kriptoturtas – kriptoturtas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1114 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte, išskyrus atvejus, kai jis priskiriamas to reglamento 2 straipsnio 4 dalyje išvardytoms kategorijoms;
- 8) kriptoturto paslaugos – kriptoturto paslaugos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1114 3 straipsnio 1 dalies 16 punkte, išskyrus konsultacijų dėl kriptoturto teikimą, kaip nurodyta to reglamento 3 straipsnio 1 dalies 16 punkto h papunktyje;
- 9) kriptoturto paslaugų teikėjas – kriptoturto paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1114 3 straipsnio 1 dalies 15 punkte, teikiantis vieną ar daugiau kriptoturto paslaugų;
- 10) mišrios finansų veiklos kontroliuojančioji bendrovė – įmonė, kuri nėra finansų kontroliuojančioji bendrovė arba mišrios veiklos finansų kontroliuojančioji bendrovė, kuri nėra kitos įmonės patronuojamoji įmonė, ir kurios bent viena iš patronuojamųjų įmonių yra kredito įstaiga arba finansų įstaiga;
- 11) patikos arba bendrovių paslaugų teikėjas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris verslo tikslais trečiosioms šalims teikia bet kurias iš toliau išvardytų paslaugų:
- a) steigia bendroves ar kitus juridinius asmenis;
  - b) eina bendrovės direktoriaus ar sekretoriaus, bendrijos partnerio ar panašias pareigas kituose juridiniuose asmenyse arba pasirūpina, kad kitas asmuo eitų tokias pareigas;
  - c) suteikia registruotą buveinę, verslo adresą, korespondencijos ar administracinį adresą, taip pat kitas su tuo susijusias paslaugas bendrovei, bendrijai arba bet kuriam kitam juridiniam asmeniui arba juridinei struktūrai,
  - d) veikia kaip tiesioginės patikos fondo ar panašios juridinės struktūros patikėtinis, eina lygiavertes pareigas panašioje struktūroje arba pasirūpina, kad kitas asmuo eitų tokias pareigas,
  - e) veikia kaip kito asmens nominalus akcininkas arba pasirūpina, kad kitas asmuo eitų tokias pareigas;
- 12) lošimo paslaugos – paslaugos, susijusios su piniginės vertės statymu lošimuose, įskaitant lošimus, kuriems reikia tam tikrų įgūdžių, pavyzdžiui, loterijas, lošimus lošimo namuose, pokerį ir lažybų sandorius, kurios teikiamos fiziniame vietoje arba bet kuriuo nuotoliniu būdu, elektroninėmis priemonėmis arba kitomis komunikacijos palengvinimo technologijomis ir atskiru paslaugų gavėjo prašymu;

⁽³⁵⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitorių, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

⁽³⁶⁾ 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

⁽³⁷⁾ 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).

- 13) mišrios ne finansų veiklos kontroliuojančioji bendrovė – įmonė, kuri nėra finansų kontroliuojančioji bendrovė arba mišrios veiklos finansų kontroliuojančioji bendrovė, kuri nėra kitos įmonės patronuojamoji įmonė ir kurios bent viena iš patronuojamųjų įmonių yra įpareigotasis subjektas, kaip nurodyta 3 straipsnio 3 punkte;
- 14) saviprieglobis adresas – saviprieglobis adresas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1113 3 straipsnio 20 punkte;
- 15) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas – sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/1503 2 straipsnio 1 dalies e punkte;
- 16) sutelktinio finansavimo tarpininkas – įmonė, kuri nėra sutelktinio finansavimo paslaugų teikėja, kurios veikla – per internetinę informacinę sistemą, atvirą visuomenei arba ribotam skaičiui finansuotojų, parinkti arba sudaryti palankesnes sąlygas pasirinkti:
  - a) projektų savininkus, kurie yra fiziniai ar juridiniai asmenys, siekiantys gauti finansavimą projektams, kuriuos sudaro vienas ar daugiau iš anksto nustatytų veiksmų ir kuriais siekiama konkretaus tikslo, įskaitant lėšų rinkimą dėl konkrečios priežasties ar įvykio, nepriklausomai nuo to, ar tie projektai siūlomi visuomenei, ar ribotam finansuotojų skaičiui, ir
  - b) finansuotojus, kurie yra fiziniai ar juridiniai asmenys, prisidedantys prie projektų finansavimo paskolomis su palūkanomis ar be jų, arba dovanojamomis lėšomis, įskaitant atvejus, kai dėl tokių dovanojamų lėšų paramos teikėjas gauna teisę į neturtinę naudą;
- 17) elektroniniai pinigai – elektroniniai pinigai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB ⁽³⁸⁾ 2 straipsnio 2 punkte, išskyrus tos direktyvos 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytą piniginę vertę;
- 18) įsisteigimo vienetas – faktinis įpareigotojo subjekto ekonominės veiklos, kuriai taikomas 3 straipsnis, vykdymas valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, išskyrus valstybę, kurioje yra jo pagrindinė buveinė, neribotą laiką ir naudojantis stabilia infrastruktūra, įskaitant:
  - a) filialą arba patronuojamąją įmonę ir
  - b) kredito ir finansų įstaigų atveju – infrastruktūrą, kuri pagal prudencinio reguliavimo taisykles laikoma įsisteigimo vienetu;
- 19) verslo santykiai – verslo, profesiniai ar komerciniai santykiai, susiję su įpareigotojo subjekto profesine veikla, kuriuos užmezga įpareigotasis subjektas ir klientas, be kita ko, neturėdami rašytinės sutarties, ir kurių atveju numatoma, kad jie sutarties sudarymo metu arba atitinkamai vėliau įgys kartojimosi ar trukmės elementą;
- 20) susiję sandoriai – du ar daugiau per tam tikrą laikotarpį įvykdytų vienodų arba panašios kilmės, paskirties ir tikslo arba kitais atitinkamais požymiais pasižyminčių sandorių;
- 21) trečioji valstybė – bet kuris jurisdikciją turintis subjektas, nepriklausoma valstybė ar autonominė teritorija, kuri nėra Sąjungos dalis ir turi savo kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu teisės aktus arba tokios kovos vykdymo užtikrinimo tvarką;
- 22) korespondentiniai santykiai:
  - a) vienos kredito įstaigos (korespondentės) kitai kredito įstaigai (respondentei) teikiamos banko paslaugos, įskaitant einamosios sąskaitos arba kitų įsipareigojimų sąskaitos ir susijusių paslaugų, pavyzdžiui, pinigų valdymo, tarptautinių lėšų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, pervedimų, čekių tarpuskaitos, perleidžiamųjų sąskaitų ir užsienio valiutos keitimo paslaugų, teikimą;
  - b) kredito įstaigų ir finansų įstaigų dvišaliai ir daugišaliai tarpusavio santykiai, įskaitant atvejus, kai įstaiga korespondentė teikia panašias paslaugas įstaigai respondentei, ir įskaitant santykius, užmegztus vertybinių popierių sandorių ar lėšų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, pervedimų, kriptoturto sandorių arba kriptoturto pervedimų tikslais;
- 23) fiktyvi įstaiga:

⁽³⁸⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinti Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7).

- a) kredito įstaigų ir finansų įstaigų, išskyrus kriptoturto paslaugų teikėjus, atveju: kredito įstaiga arba finansų įstaiga, arba įstaiga, vykdomi veiklą, lygiavertę kredito įstaigų ir finansų įstaigų vykdomai veiklai, įsteigta jurisdikciją turinčiame subjekte, kuriame tokia įstaiga neturi jokios fizinės struktūros, apimančios adekvačią valdymo ir kontrolės struktūrą, ir kuri nėra reguliuojamos finansų grupės asocijuotoji įmonė;
- b) kriptoturto paslaugų teikėjų atveju: subjektas, kurio pavadinimas įtrauktas į Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos pagal Reglamento (ES) 2023/1114 110 straipsnį sukurtą registrą, arba trečiosios valstybės subjektas, kuris teikia kriptoturto paslaugas neturėdamas licencijos arba nebūdamas užregistruotas ir jam ten netaikoma priežiūra kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje;
- 24) kriptoturto sąskaita – kriptoturto sąskaita, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1113 3 straipsnio 19 punkte;
- 25) anonimiškumą didinančios monetos – kriptoturtas, turintis integruotų funkcijų, kuriomis sistemingai arba pasirinktinai užtikrinamas kriptoturto pervedimų informacijos anonimiškumas;
- 26) virtualusis IBAN – identifikatorius, dėl kurio mokėjimai nukreipiami į pagal IBAN identifikuojamą mokėjimo sąskaitą, kuri skiriasi nuo to identifikatoriaus;
- 27) juridinio asmens identifikatorius – unikalus teisės subjektui pagal ISO 17442 standartą suteiktas raidinis skaitmeninis kodas;
- 28) tikrasis savininkas – fizinis asmuo, kuris faktiškai yra teisės subjekto, tiesioginės patikos fondo ar panašios juridinės struktūros savininkas arba juos kontroliuoja;
- 29) tiesioginės patikos fondas – patikos fondas, patikėtojo specialiai sukurtas *inter vivos* arba mirties atveju, paprastai rašytinio dokumento forma, kad patikėtiniui būtų pavesta valdyti turtą naudos gavėjo naudai arba konkrečiam tikslui;
- 30) įgaliojimų turėtojai – fiziniai ar juridiniai asmenys arba fizinių ar juridinių asmenų klasė, iš kurių patikėtiniai gali pasirinkti diskrecinės patikos fondo naudos gavėjus;
- 31) numatytieji gavėjai – fiziniai ar juridiniai asmenys arba fizinių ar juridinių asmenų klasė, kurie taptų diskrecinės patikos fondo naudos gavėjais, jei patikėtiniai nepasinaudotų savo diskrecija;
- 32) juridinė struktūra – tiesioginės patikos fondas arba į jį savo sandara ar funkcijomis panaši struktūra, įskaitant „fiducie“ ir tam tikrų rūšių „Treuhand“ arba „fideicomiso“;
- 33) pagrindinė informacija:
- a) teisės subjekto atveju:
- juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas;
  - steigimo dokumentas ir įstatai, jei jie pateikiami atskirame dokumente;
  - registruotos arba oficialios buveinės adresas ir, jeigu skiriasi, pagrindinė verslo vieta ir įsteigimo šalis;
  - teisinių atstovų sąrašas;
  - kai taikytina, akcininkų arba narių sąrašas, įskaitant informaciją apie kiekvieno akcininko turimų akcijų skaičių ir tų akcijų kategorijas bei susijusių balsavimo teisių pobūdį;
  - jei yra – registracijos numeris, Europos unikalus atpažinties kodas, mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris ir juridinio asmens identifikatorius;
  - fondų atveju – turtas, kurį fondas turi savo tikslams pasiekti;
- b) juridinės struktūros atveju:
- juridinės struktūros pavadinimas arba unikalus atpažinties kodas;
  - patikos dokumentas arba lygiavertis dokumentas;

- iii) juridinės struktūros tikslai, jei jų yra;
  - iv) juridinėje struktūroje laikomas arba per ją valdomas turtas;
  - v) tiesioginės patikos fondų patikėtinių arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turinčių asmenų gyvenamoji vieta ir, jei ji skiriasi, vieta, kurioje administruojamas tiesioginės patikos fondas ar panaši juridinė struktūra;
- 34) politikoje dalyvaujantis asmuo – fizinis asmuo, kuriam yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos, be kita ko:
- a) valstybėje narėje:
    - i) valstybės vadovų, vyriausybės vadovų, ministrų, viceministrų arba ministrų pavadootojų;
    - ii) parlamento arba panašių teisėkūros institucijų narių;
    - iii) politinių partijų, kurių nariai užima vietas nacionaliniuose vykdomuosiuose ar teisėkūros organuose arba regioniniuose ar vietos vykdomuosiuose ar teisėkūros organuose, atstovaujančiuose ne mažiau kaip 50 000 gyventojų rinkimų apygardoms, valdymo organų narių;
    - iv) aukščiausiųjų teismų, konstitucinių teismų ar kitų aukščiausių teisminių institucijų, kurių sprendimai negali būti skundžiami, išskyrus išskirtinius atvejus, narių;
    - v) audito rūmų ar centrinių bankų valdybų narių;
    - vi) ambasadorių, laikinųjų reikalų patikėtinių ir aukšto rango ginkluotųjų pajėgų karininkų;
    - vii) įmonių, kontroliuojamų bet kokiais ryšiais, išvardytais Direktyvos 2013/34/ES 22 straipsnyje, valstybės arba, kai tos įmonės laikomos vidutinėmis arba didžiosiomis įmonėmis ar vidutinėmis arba didžiosiomis grupėmis, kaip apibrėžta tos direktyvos 3 straipsnio 3, 4, 6 ir 7 dalyse, regioninės ar vietos valdžios institucijų, administravimo, valdymo ar priežiūros organų narių;
    - viii) regionų ir vietos valdžios institucijų, įskaitant savivaldybių grupes ir didmiesčių regionus, kuriuose gyvena ne mažiau kaip 50 000 gyventojų, vadovų;
    - ix) kitos valstybių narių numatytos svarbios viešosios pareigos;
  - b) tarptautinėje organizacijoje:
    - i) tarptautinės organizacijos aukščiausio rango pareigūnų, jų pavadootojų, valdybos narių arba lygiavertčių pareigų;
    - ii) atstovų valstybėje narėje ar Sąjungoje;
  - c) Sąjungos lygmeniu:

Sąjungos institucijos ir įstaigos lygmens pareigos, kurios yra lygiavertės a punkto i, ii, iv, v ir vi papunkčiuose išvardytoms pareigoms;
  - d) trečiojoje valstybėje:
    - a punkte nurodytoms pareigoms lygiavertės pareigos.
- 35) šeimos nariai:
- a) sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo yra sudaryta registruota partnerystė, civilinė santuoka ar panaši sutartis;
  - b) vaikas ir to vaiko sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo yra sudaryta registruota partnerystė, civilinė santuoka ar panaši sutartis;
  - c) vienas iš tėvų;

- d) 34 punkto a papunkčio i įtraukoje nurodytų pareigų ir lygiaverčių pareigų Sąjungos lygmeniu arba trečiojoje valstybėje atveju – brolis ir sesuo;
- 36) asmuo, apie kurį žinoma, kad jis yra artimas pagalbininkas –
- a) fizinis asmuo, apie kurį žinoma, kad jis turi bendrą tikrosios nuosavybės teisę į teisės subjektus ar juridines struktūras, arba kitus artimus verslo ryšius su politikoje dalyvaujančiu asmeniu;
  - b) fizinis asmuo, kuris yra juridinio asmens arba juridinės struktūros, apie kuriuos yra žinoma, kad jie buvo įsteigti *de facto* siekiant naudoti politikoje dalyvaujančiam asmeniui, vienintelis tikrasis savininkas;
- 37) valdymo organas – pagal nacionalinę teisę paskirtas (-i) įpareigotojo subjekto organas (-ai), kuriam (-iems) suteikti įgaliojimai nustatyti įpareigotojo subjekto strategiją, tikslus bei bendrą veiklos kryptį, kuris (-ie) prižiūri ir stebi valdymo sprendimų priėmimą ir kurį (-iuos) sudaro asmenys, faktiškai vadovaujantys įpareigotojo subjekto veiklai; jei tokio organo nėra – asmuo, kuris faktiškai vadovauja įpareigotojo subjekto veiklai;
- 38) valdymo funkciją atliekantis valdymo organas – valdymo organas, atsakingas už kasdienį įpareigotojo subjekto valdymą;
- 39) priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas – valdymo organas, atliekantis valdymo sprendimų priėmimo priežiūros ir stebėsenos funkciją;
- 40) vyresnioji vadovybė – valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariai, taip pat pareigūnai ir darbuotojai, turintys pakankamai žinių apie įpareigotajam subjektui kylančią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką ir einantys pakankamai aukštas pareigas, kad priimtų sprendimus, turinčius įtakos jai kylančiai rizikai;
- 41) grupė – įmonių grupė, kurią sudaro patronuojančioji įmonė, jos patronuojamosios įmonės, taip pat įmonės, kurias sieja ryšiai, kaip tai suprantama Direktyvos 2013/34/ES 22 straipsnyje;
- 42) patronuojančioji įmonė:
- a) grupių, kurių pagrindinė buveinė yra Sąjungoje, atveju – įpareigotasis subjektas, kuris yra patronuojančioji įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 2 straipsnio 9 punkte, kuri pati nėra kitos Sąjungoje esančios įmonės patronuojamoji įmonė, su sąlyga, kad bent viena jos patronuojamoji įmonė yra įpareigotasis subjektas;
  - b) grupių, kurių pagrindinė buveinė yra ne Sąjungoje, atveju, kai bent dvi patronuojamosios įmonės yra Sąjungoje įsisteigę įpareigotieji subjektai – Sąjungoje įsteigta tos grupės įmonė, kuri:
    - i) yra įpareigotasis subjektas;
    - ii) įmonė, kuri nėra kitos įmonės, kuri yra Sąjungoje įsteigtas įpareigotasis subjektas, patronuojamoji įmonė;
    - iii) yra pakankamai reikšminga grupėje ir pakankamai išmano grupės veiklą, kuriai taikomi šio reglamento reikalavimai, ir
    - iv) jai pavesta atsakomybė už grupės lygmens reikalavimų įgyvendinimą pagal šio reglamento II skyriaus 2 skirsnį;
- 43) gryniesi pinigai – gryniesi pinigai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1672⁽³⁹⁾ 2 straipsnio 1 dalies a punkte;
- 44) kompetentinga institucija:
- a) finansinės žvalgybos padalinys (FŽP);
  - b) priežiūros valdžios institucija;

⁽³⁹⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1672 dėl į Sąjungą įvežamų arba iš jos išvežamų grynųjų pinigų kontrolės, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005 (OL L 284, 2018 11 12, p. 6).

- c) valdžios institucija, atliekanti pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už juos funkcijas arba nusikalstamu būdu įgyto turto paieškos, arešto ar išaldymo ir konfiskavimo funkcijas;
- d) valdžios institucija, kuriai priskirtos kovos su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu funkcijos;
- 45) priežiūros institucija – įstaiga, kuriai pavestos funkcijos siekiant užtikrinti, kad įpareigotieji subjektai laikytųsi šio reglamento reikalavimų, įskaitant AMLA, kai ji atlieka Reglamento (ES) 2024/1620 5 straipsnio 2 dalyje jai pavestas užduotis;
- 46) priežiūros valdžios institucija – priežiūros institucija, kuri yra valdžios įstaiga arba valdžios institucija, prižiūrinti, kaip savireguliuavimo organai vykdo priežiūros funkcijas pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 37 straipsnį, arba AMLA, kai ji vykdo priežiūros institucijos funkcijas;
- 47) savireguliuavimo organas – organas, atstovaujantis tam tikros profesijos atstovams ir atliekantis vaidmenį ją reguliuojant, vykdamas tam tikras priežiūros arba stebėsenos funkcijas ir užtikrinant, kad būtų laikomasi su jomis susijusių taisyklių;
- 48) lėšos ar kitas turtas – bet koks turtas, įskaitant, bet jais neapsiribojant, finansinį turtą, ekonominius išteklius, įskaitant naftą ir kitus gamtos išteklius, visų rūšių materialųjį ar nematerialųjį, kilnojamąjį ar nekilnojamąjį turtą, kad ir kaip jis buvo įsigytas, ir bet kokios formos, įskaitant elektroninės ar skaitmeninės formos, teisinius dokumentus ar priemones, patvirtinančius nuosavybės teisę ar interesą, susijusius su tokiomis lėšomis ar kitu turtu, įskaitant, bet jais neapsiribojant, banko kreditus, kelionės čekius, banko čekius, pinigų pavedimus, akcijas, vertybinius popierius, obligacijas, įsakomuosius vekselius arba akredityvus, taip pat visas palūkanas, dividendus ar kitas pajamas, gautas iš tokių lėšų ar kito turto arba iš dėl jų sukauptos ar gautos vertės, ir visas kitas turtas, kuris gali būti panaudotas lėšoms gauti, prekėms įsigyti arba paslaugoms gauti;
- 49) tikslinės finansinės sankcijos – tiek turto išaldymas, tiek draudimai tiesiogiai ar netiesiogiai teikti lėšas ar kitą turtą į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams pagal Tarybos sprendimus, priimtus remiantis ES sutarties 29 straipsniu, ir Tarybos reglamentus, priimtus remiantis SESV 215 straipsniu;
- 50) JT finansinės sankcijos – tiek turto išaldymas, tiek draudimai tiesiogiai ar netiesiogiai teikti lėšas ar kitą turtą į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams pagal:
- a) JT ST rezoliuciją 1267 (1999) ir ją pakeitusias rezoliucijas;
- b) JT ST rezoliuciją 1373 (2001), įskaitant sprendimą, kad asmeniui arba subjektui bus taikomos atitinkamos sankcijos, o šis sprendimas bus paskelbtas viešai;
- c) JT finansines sankcijas, susijusias su ginklų platinimo finansavimu;
- 51) JT finansinės sankcijos, susijusios su ginklų platinimo finansavimu – tiek turto išaldymas, tiek draudimai tiesiogiai ar netiesiogiai leisti naudotis lėšomis ir kitu turtu į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų naudai pagal:
- a) JT ST rezoliuciją 1718 (2006) ir ją pakeitusias rezoliucijas;
- b) JT ST rezoliuciją 2231 (2015) ir ją pakeitusias rezoliucijas;
- c) kitas JT ST rezoliucijas, kuriomis nustatomas turto išaldymas ir draudimas leisti naudotis lėšomis ar kitu turtu, susijusiu su masinio naikinimo ginklų platinimo finansavimu;
- 52) profesionalaus futbolo klubas – juridinis asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į futbolo klubą, kuriam suteikta licencija ir kuris dalyvauja valstybės narės nacionalinėse futbolo lygose, kurio žaidėjai ir darbuotojai dirba pagal sutartį ir gauna atlygį už jų paslaugas, arba administruoja tokį klubą;
- 53) futbolo agentas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris už mokesčių teikia tarpininkavimo paslaugas ir atstovauja futbolo žaidėjams arba profesionalaus futbolo klubams derybose siekiant sudaryti sutartį su futbolo žaidėju, arba atstovauja profesionalaus futbolo klubams derybose dėl futbolo žaidėjo perdavimo susitarimo sudarymo;

- 54) didelės vertės prekės – IV priede išvardytos prekės;
- 55) brangieji metalai ir brangakmeniai – V priede išvardyti metalai ir brangakmeniai;
- 56) kultūros vertybės – Tarybos reglamento (EB) Nr. 116/2009 ⁽⁴⁰⁾ I priede nurodytos prekės;
- 57) dalijimosi informacija partnerystė – mechanizmas, kuris sudaro sąlygas įpareigotiems subjektams ir, kai taikytina, 44 punkto a, b ir c papunkčiuose nurodytoms kompetentingoms institucijoms dalytis informacija ir ją tvarkyti pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos ir kovos su jais nacionaliniu ar tarpvalstybiniu lygmeniu tikslais, nepriklausomai nuo tos partnerystės formos.
2. Nė viena iš 1 dalies 34 punkte nurodytų viešųjų pareigų neapima vidutinio ar žemesnio rango pareigūnų.
3. Kai tai pateisinama dėl valstybių narių administracinės struktūros ir rizikos, valstybės narės gali nustatyti žemesnes ribas, skiriant šias svarbias viešąsias pareigas:
- a) regionų ar vietos lygmeniu atstovaujama politinių partijų valdymo organų narius, kaip nurodyta 1 dalies 34 punkto a papunkčio, iii dalyje;
- b) regioninių ir vietos valdžios institucijų vadovus, kaip nurodyta 1 dalies 34 punkto a papunkčio viii dalyje.

Valstybės narės apie tas žemesnes ribas praneša Komisijai.

4. Kiek tai susiję su 1 dalies 34 punkto a papunkčio vii dalimi, kai tai pateisinama dėl valstybių narių administracinės struktūros ir rizikos, jos gali nustatyti žemesnę ribą, taikomą identifikuojant įmones, kurias kontroliuoja kitos nei Direktyvos 2013/34/ES 3 straipsnio 3, 4, 6 ir 7 dalyse apibrėžtos regioninės ar vietos valdžios institucijos.

Valstybės narės apie tas žemesnes ribas praneša Komisijai.

5. Kai tai pateisinama dėl valstybių narių socialinės bei kultūrinės struktūros ir rizikos, valstybės narės gali taikyti platesnio pobūdžio reikalavimus dėl brolių ir seserų priskyrimo politikoje dalyvaujančių asmenų šeimos nariams, kaip nurodyta 1 dalies 35 punkto d papunktyje.

Valstybės narės apie šių platesnio pobūdžio reikalavimų taikymą praneša Komisijai.

2 SKIRSNIS

Taikymo sritis

3 straipsnis

Įpareigotieji subjektai

Šio reglamento tikslais įpareigotaisiais subjektais laikomi šie subjektai:

- 1) kredito įstaigos;
- 2) finansų įstaigos;
- 3) šie fiziniai ar juridiniai asmenys, kai jie vykdo savo profesinę veiklą:
  - a) auditoriai, išorės apskaitininkai ir mokesčių konsultantai bei visi kiti fiziniai arba juridiniai asmenys, įskaitant nepriklausomų teisinių profesijų atstovus, pavyzdžiui, advokatus, kurie vykdydami savo pagrindinę verslo arba profesinę veiklą išipareigoja tiesiogiai arba per kitus asmenis, su kuriais tas kitas asmuo yra susijęs, teikti materialinę pagalbą, paramą ar konsultacijas mokesčių klausimais;
  - b) notarai, advokatai ir kiti nepriklausomų teisinių profesijų atstovai, kai jie dalyvauja kokiame nors finansų ar nekilnojamojo turto sandoryje, tiek veikdami savo kliento vardu ir jo naudai, tiek padėdami savo klientui planuoti ar vykdyti sandorius, susijusius su bet kuriais iš šių dalykų:

⁽⁴⁰⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (OL L 39, 2009 2 10, p. 1).

- i) nekilnojamojo turto ar verslo subjektų pirkimu ir pardavimu;
  - ii) klientų pinigų, vertybinių popierių ar kito turto, įskaitant kriptoturtą, valdymu;
  - iii) banko, taupomųjų, vertybinių popierių ar kriptoturto sąskaitų atidarymu ar valdymu;
  - iv) įnašų, reikalingų bendrovių steigimui, veikimui ar valdymui, organizavimu;
  - v) patikos fondų, bendrovių, fondų ar panašių struktūrų steigimu, veikimu ar valdymu;
- c) patikos fondų ar bendrovių paslaugų teikėjai;
- d) nekilnojamojo turto agentai ir kiti nekilnojamojo turto specialistai, jei jie veikia kaip nekilnojamojo turto sandorių tarpininkai, be kita ko, atlieka tarpininkavimo funkcijas išnuomojant nekilnojamąjį turtą sandoriams, kurių atveju mėnesinis nuomos mokestis siekia bent 10 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo mokėjimo būdo;
- e) asmenys, kurių reguliari arba pagrindinė profesinė veikla yra prekyba tauriaisiais metalais ir brangakmeniais;
- f) asmenys, kurių reguliari arba pagrindinė profesinė veikla yra prekyba didelės vertės prekėmis;
- g) lošimo paslaugų teikėjai;
- h) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai ir sutelktinio finansavimo tarpininkai;
- i) asmenys, vykdančys prekybos kultūros vertybėmis arba su jomis susijusio tarpininkavimo veiklą, be kita ko, kai tai atlieka meno galerijos ir aukcionų namai, jei sandorio ar susijusių sandorių vertė siekia bent 10 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta;
- j) asmenys, vykdančys kultūros vertybių ir didelės vertės prekių saugojimo, prekybos jomis arba su jomis susijusio tarpininkavimo veiklą, jei tai atliekama laisvosiose zonose ir muitinės sandėliuose ir sandorio ar susijusių sandorių vertė siekia bent 10 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta;
- k) hipotekos ir vartojimo paskolų kredito tarpininkai, kurie nėra kredito įstaigos ir finansų įstaigos, išskyrus kredito tarpininkus, vykdančius veiklą vieno ar daugiau kreditorių ar kredito tarpininkų atsakomybe;
- l) investicijų migracijos veiklos vykdytojai, kuriems leidžiama atstovauti ar siūlyti tarpininkavimo paslaugas trečiųjų valstybių piliečiams, siekiantiems gauti teises gyventi valstybėje narėje mainais už bet kurios rūšies investicijas, įskaitant kapitalo pervedimus, turto pirkimą ar nuomą, investicijas į vyriausybės obligacijas, investicijas į korporacinius subjektus, dovanojamą turtą ar labdarą, kuria prisidedama prie viešųjų gėrybių ir mokami įnašai į valstybės biudžetą;
- m) mišrios ne finansų veiklą kontroliuojančiosios bendrovės;
- n) futbolo agentai;
- o) profesionalaus futbolo klubai toliau išvardytų sandorių atveju:
- i) sandorių su investuotoju;
  - ii) sandorių su rėmėju;
  - iii) sandorių su futbolo agentais ar kitais tarpininkais;
  - iv) sandorių futbolo žaidėjų perdavimo tikslu.

4 straipsnis

Tam tikriems lošimo paslaugų teikėjams taikomos išimtys

1. Valstybės narės gali nuspręsti lošimo paslaugų teikėjams visiškai arba iš dalies netaikyti šiame reglamente nustatytų reikalavimų remdamosi įrodyta maža rizika, kurią kelia tokių paslaugų operacijų pobūdis ir, kai tinkama, mastas.

Pirmoje pastraipoje nurodyta išimtis netaikoma:

- a) lošimo namams;
- b) lošimo paslaugų teikėjams, kurių pagrindinė veikla yra nuotolinių lošimų paslaugų arba sporto lažybų paslaugų teikimas, išskyrus:
  - i) nuotolinių lošimų paslaugas, kurias teikia valstybė, nesvarbu, ar jas teikia valdžios institucija, ar valstybės kontroliuojama įmonė ar įstaiga;
  - ii) nuotolinių lošimų paslaugas, kurių organizavimą, veikimą ir administravimą reguliuoja valstybė.
2. 1 dalies tikslais valstybės narės atlieka lošimo paslaugų rizikos vertinimą ir įvertina:
  - a) su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu susijusias grėsmes bei pažeidžiamumus ir lošimo paslaugų rizikos mažinimo veiksmus;
  - b) su sandorių dydžiu ir naudojamais mokėjimo būdais susijusią riziką;
  - c) geografinę vietovę, kurioje administruojamos lošimo paslaugos, įskaitant jų tarpvalstybinį aspektą ir prieinamumą iš kitų valstybių narių ar trečiųjų valstybių.

Atlikdamos šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytus rizikos vertinimus, valstybės narės atsižvelgia į rizikos vertinimo Sąjungos lygmeniu, kurį pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį atlieka Komisija, išvadas.

3. Valstybės narės nustato rizikos vertinimu grindžiamos stebėsenos veiksmus arba imasi kitų tinkamų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama pagal šį straipsnį suteikiamomis išimtimis.

5 straipsnis

Tam tikriems profesionalaus futbolo klubams taikomos išimtys

1. Valstybės narės gali nuspręsti šiame reglamente nustatytų reikalavimų visiškai ar iš dalies netaikyti profesionalaus futbolo klubams, kurie dalyvauja aukščiausioje nacionalinės futbolo lygos divizione ir kurių bendra metinė apyvarta kiekvienais iš 2 ankstesnių kalendorinių metų yra mažesnė nei 5 000 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta, remdamosi įrodyta maža rizika, kurią kelia tokių profesionalaus futbolo klubų veiklos pobūdis ir mastas.

Valstybės narės gali nuspręsti šiame reglamente nustatytų reikalavimų visiškai ar iš dalies netaikyti profesionalaus futbolo klubams, kurie dalyvauja žemesniame nei aukščiausioje nacionalinės futbolo lygos divizione, remdamosi įrodyta maža rizika, kurią kelia tokių profesionalaus futbolo klubų veiklos pobūdis ir mastas.

2. 1 dalies tikslais valstybės narės atlieka profesionalaus futbolo klubų vertinimą ir įvertina:

- a) su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu susijusias grėsmes bei pažeidžiamumus ir profesionalaus futbolo klubų rizikos mažinimo veiksmus;
- b) riziką, susijusią su sandorių dydžiu ir tarpvalstybiniu pobūdžiu.

Atlikdamos šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytus rizikos vertinimus, valstybės narės atsižvelgia į rizikos vertinimų Sąjungos lygmeniu, kuriuos pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį atlieka Komisija, išvadas.

3. Valstybės narės nustato rizikos vertinimu grindžiamos stebėsenos veiksmus arba imasi kitų tinkamų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama pagal šį straipsnį suteikiamomis išimtimis.

6 straipsnis

Tam tikrai finansinei veiklai taikomos išimtys

1. Išskyrus asmenis, vykdančius pinigų perlaidų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 22 punkte, veiklą, valstybės narės gali nuspręsti taikyti išimtis juridiniams ar fiziniams asmenims, kurie Direktyvos 2013/36/ES I priedo 2–12, 14 ir 15 punktuose išvardytą finansinę veiklą vykdo retai arba labai ribotai, o pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizika pagal šio reglamento reikalavimus yra maža, jeigu laikomasi visų šių kriterijų:
  - a) finansinės veiklos absoliuti vertė yra ribota;
  - b) finansinė veikla yra apribota sandoriais;
  - c) finansinė veikla nėra tokių asmenų pagrindinė veikla;
  - d) finansinė veikla yra pagalbinė ir yra tiesiogiai susijusi su tokių asmenų pagrindine veikla;
  - e) tokių asmenų pagrindinė veikla nėra šio reglamento 3 straipsnio 3 punkto a–d arba g papunkčiuose nurodyta veikla;
  - f) finansinė veikla yra teikiama tik tokių asmenų pagrindinės veiklos klientams ir nėra paprastai siūloma visuomenei.
2. 1 dalies a punkto tikslais valstybės narės reikalauja, kad bendra finansinės veiklos apyvarta neviršytų ribinės vertės, kuri turi būti pakankamai žema. Ta ribinė vertė nustatoma nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į finansinės veiklos pobūdį.
3. 1 dalies b punkto tikslais valstybės narės taiko didžiausią leistiną ribinę vertę kiekvienam klientui ir pavieniam sandoriui, nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas kaip viena operacija, ar vykdant susijusius sandorius. Ta didžiausia ribinė vertė nustatoma nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į finansinės veiklos rūšį. Ji turi būti pakankamai žema siekiant užtikrinti, kad nurodytų rūšių sandoriai būtų nepraktiškas ir neveiksmingas būdas pinigams plauti arba teroristams finansuoti, o jų vertė neturi viršyti 1 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo mokėjimo būdo.
4. 1 dalies c punkto tikslais valstybės narės reikalauja, kad finansinės veiklos apyvarta neviršytų 5 % bendros atitinkamo fizinio ar juridinio asmens vykdomos veiklos apyvartos.
5. Šio straipsnio tikslais atlikdamos pinigų plovimo arba teroristų finansavimo rizikos vertinimą valstybės narės ypatingą dėmesį skiria finansinei veiklai, kuria dėl jos pobūdžio ypač tikėtina, kad gali būti naudojama arba piktnaudžiaujama pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais.
6. Valstybės narės nustato rizikos vertinimu grindžiamos stebėsenos veiksmus arba imasi kitų tinkamų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama pagal šį straipsnį suteikiamomis išimtimis.

7 straipsnis

Išankstinis pranešimas apie išimtis

1. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie visas išimtis, kurias jos ketina taikyti pagal 4, 5 ir 6 straipsnius. Pranešime pateikiamas pagrindimas, pagrįstas atitinkamu valstybės narės atliktu rizikos vertinimu išimčiai pagrįsti.
2. Komisija per 2 mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo imasi vieno iš šių veiksmų:
  - a) patvirtina, kad išimtis gali būti suteikta remiantis valstybės narės pateiktu pagrindimu;
  - b) motyvuotu sprendimu pareiškia, kad išimtis negali būti suteikta.

Pirmos pastraipos tikslais Komisija gali prašyti pranešančiosios valstybės narės pateikti papildomos informacijos.

3. Gavusios šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą Komisijos patvirtinimą, valstybės narės gali priimti sprendimą taikyti išimtį. Sprendime nurodomi motyvai, kuriais jis grindžiamas. Valstybės narės tokius sprendimus peržiūri reguliariai ir visais atvejais, kai atnaujina savo nacionalinį rizikos vertinimą pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 8 straipsnį.

4. Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. spalio 10 d. praneša Komisijai apie išimtis, suteiktas pagal Direktyvos (ES) 2015/849 2 straipsnio 2 ir 3 dalis, galiojančias 2027 m. liepos 10 d.

5. Komisija kasmet *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbia pagal šį straipsnį suteiktų išimčių sąrašą ir tą sąrašą viešai paskelbia savo svetainėje.

3 SKIRSNIS

Tarpvalstybinės operacijos

8 straipsnis

Pranešimai apie tarpvalstybines operacijas ir nacionalinės teisės taikymas

1. Įpareigotieji subjektai, norintys pirmą kartą vykdyti veiklą kitos valstybės narės teritorijoje, praneša savo buveinės valstybės narės priežiūros institucijoms apie veiklą, kurią jie ketina vykdyti toje kitoje valstybėje narėje. Tas pranešimas pateikiamas iškart, kai įpareigotasis subjektas imasi veiksmų tai veiklai vykdyti, o įsisteigimo vienetų atveju – ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki tos veiklos vykdymo pradžios. Įpareigotieji subjektai nedelsdami praneša savo buveinės valstybės narės priežiūros institucijoms, kai ta veikla pradeda vykdyti toje kitoje valstybėje narėje.

Pirma pastraipa netaikoma įpareigotiesiems subjektams, kuriems taikomos specialios pranešimo procedūros, susijusios su naudojimusi įsisteigimo laisve ir laisve teikti paslaugas pagal kitus Sąjungos teisės aktus, arba tais atvejais, kai įpareigotajam subjektui taikomi specialūs leidimo išdavimo reikalavimai, kad jis galėtų vykdyti veiklą tos kitos valstybės narės teritorijoje.

2. Apie visus planuojamus pagal 1 dalį pateiktos informacijos pasikeitimus įpareigotasis subjektas buveinės valstybės narės priežiūros institucijai praneša likus ne mažiau kaip 1 mėnesiui iki informacijos pakeitimo.

3. Kai šiuo reglamentu valstybėms narėms leidžiama priimti papildomas įpareigotiesiems subjektams taikomas taisykles, įpareigotieji subjektai laikosi valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę, nacionalinių taisyklių.

4. Kai įpareigotieji subjektai valdo įsisteigimo vienetus keliose valstybėse narėse, jie užtikrina, kad kiekvienas įsisteigimo vienetas taikytų valstybių narių, kuriose jis yra, taisykles.

5. Kai Direktyvos (ES) 2024/1640 38 straipsnio 1 dalyje nurodyti įpareigotieji subjektai, naudodamiesi laisve teikti paslaugas, vykdo veiklą kitose valstybėse narėse nei ta, kurioje jie yra įsisteigę, naudodamiesi agentais, platintojais ar kitų rūšių infrastruktūra, esančia tose kitose valstybėse narėse, jie tai veiklai taiko valstybių narių, kuriose jie teikia paslaugas, taisykles, išskyrus atvejus, kai taikoma tos direktyvos 38 straipsnio 2 dalis – tuomet jie taiko tos valstybės narės, kurioje yra jų pagrindinė buveinė, taisykles.

6. Kai įpareigotiesiems subjektams taikomas reikalavimas paskirti pagrindinį kontaktinį punktą pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 41 straipsnį, jie turi užtikrinti, kad centrinis kontaktinis punktas įpareigotojo subjekto vardu galėtų užtikrinti taikytinos teisės laikymąsi.

II SKYRIUS

ĮPAREIGOTŲJŲ SUBJEKTŲ VIDAUS POLITIKA, PROCEDŪROS IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

I SKIRSNIS

Vidaus politikos procedūros ir kontrolės priemonės, rizikos vertinimas ir darbuotojai

9 straipsnis

Vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių taikymo sritis

1. Įpareigotieji subjektai įdiegia vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones, kad būtų užtikrintas šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų administracinių aktų, kuriuos priima bet kuri priežiūros institucija, laikymasis, visų pirma, kad būtų:

- a) veiksmingai mažinama ir valdoma Sąjungos, valstybės narės ir atskiro įpareigotojo subjekto lygmenimis nustatyta pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika;
- b) ne tik vykdoma pareiga taikyti tikslines finansines sankcijas, bet ir mažinama ir valdoma rizika, susijusi su tikslinių finansinių sankcijų neįgyvendinimu arba jų vengimu.

Pirmoje pastraipoje nurodytos politika, procedūros ir kontrolės priemonės turi būti proporcingos verslo pobūdžiui, įskaitant jo keliamą riziką bei sudėtingumą, ir įpareigotojo subjekto dydžiui, ir apimti visą įpareigotojo subjekto veiklą, kuriai taikomas šis reglamentas.

2. 1 dalyje nurodytos politika, procedūros ir kontrolės priemonės apima:

- a) vidaus politiką ir procedūras, įskaitant visų pirma:
  - i) visos veiklos rizikos vertinimo vykdymą ir atnaujinimą;
  - ii) įpareigotojo subjekto rizikos valdymo sistemą;
  - iii) deramą klientų patikrinimą siekiant įgyvendinti šio reglamento III skyrių, įskaitant procedūras, skirtas nustatyti, ar klientas, tikrasis savininkas arba asmuo, kurio vardu ar kurio naudai vykdomas sandoris ar veikla, yra politikoje dalyvaujantis asmuo arba šeimos narys ar asmuo, apie kurį žinoma, kad jis yra artimas pagalbininkas;
  - iv) pranešimą apie įtartinus sandorius;
  - v) funkcijų perdavimą ir kliovimąsi kitų įpareigotųjų subjektų atliekamam deramam klientų patikrinimu;
  - vi) įrašų saugojimą ir politiką, susijusią su asmens duomenų tvarkymu pagal 76 ir 77 straipsnius;
  - vii) tokios vidaus politikos ir procedūrų laikymosi stebėseną bei valdymą pagal šios dalies b punktą, trūkumų nustatymą bei valdymą ir taisomųjų veiksmų įgyvendinimą;
  - viii) įdarbinamų ir vykdyti tam tikras užduotis ir funkcijas paskiriamų darbuotojų, taip pat paskiriamų atstovų ir platintojų nepriekaištingos reputacijos patikrinimą, kuris turi būti proporcingas su vykdomomis užduotimis ir funkcijomis susijusiai rizikai;
  - ix) įpareigotojo subjekto vidaus komunikaciją apie vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones, įskaitant savo atstovų, platintojų ir paslaugų teikėjų, dalyvaujančių įgyvendinant vidaus subjekto kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politiką, informavimą minėtais klausimais;
  - x) darbuotojų ir, kai aktualu, atstovų bei platintojų mokymo apie įpareigotojo subjekto struktūroje įdiegtas priemones, skirtas užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų reikalavimų;

- b) vidaus kontrolės priemonės ir nepriklausomą audito funkciją, kad būtų galima išbandyti šios dalies a punkte nurodytas vidaus politiką ir procedūras, taip pat įpareigotojo subjekto įdiegtas kontrolės priemonės; nesant nepriklausomos audito funkcijos, įpareigotieji subjektai gali pavesti šį bandymą atlikti išorės ekspertui.

Pirmoje pastraipoje nustatytos vidaus politika, procedūros ir kontrolės priemonės įforminamos raštu. Vidaus politiką tvirtina valdymo funkciją atliekantis valdymo organas. Vidaus procedūros ir kontrolės priemonės patvirtinamos bent atitikties užtikrinimo vadovo lygmeniu.

3. Įpareigotieji subjektai nuolat atnaujina savo vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones bei jas tobulina, jeigu nustatoma trūkumų.

4. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires dėl elementų, į kuriuos įpareigotieji subjektai, remdamiesi jų veiklos pobūdžiu, įskaitant jos riziką ir sudėtingumą, ir savo dydžiu, turėtų atsižvelgti priimdami sprendimus dėl savo vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių aprėpties, visų pirma darbuotojų, paskiriamų vykdyti atitikties užtikrinimo funkcijas, atžvilgiu. Tose gairėse turėtų būti nustatytos ir situacijos, kai dėl įpareigotojo subjekto pobūdžio ir dydžio:

- i) vidaus kontrolės priemonės taikomos komercinės funkcijos, atitikties užtikrinimo funkcijos ir audito funkcijos lygmeniu;
- ii) nepriklausomą audito funkciją gali atlikti išorės ekspertas.

10 straipsnis

Visos veiklos rizikos vertinimas

1. Įpareigotieji subjektai imasi jų veiklos pobūdžiui, įskaitant jos riziką ir sudėtingumą, ir jų dydžiui proporcingų tinkamų priemonių, kad nustatytų ir įvertintų patiriamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, taip pat tikslinių finansinių sankcijų neįgyvendinimo arba išvengimo riziką, atsižvelgdami bent į šiuos aspektus:

- a) I priede išdėstytus rizikos kintamuosius ir II bei III prieduose išdėstytus rizikos veiksnius;
- b) rizikos vertinimo Sąjungos lygmeniu, kurį Komisija atlieka pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį, išvadas;
- c) pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 8 straipsnį valstybių narių atlikto nacionalinio rizikos vertinimo išvadas, taip pat valstybių narių atliktų visų aktualių su konkrečiais sektoriais susijusių rizikos vertinimų išvadas;
- d) aktualią informaciją, paskelbtą tarptautinių standartus nustatančių institucijų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje, arba atitinkamus Komisijos arba AMLA Sąjungos lygmeniu paskelbtus leidinius;
- e) kompetentingų institucijų pateiktą informaciją apie pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką;
- f) informaciją apie klientų bazę.

Prieš išleidami į rinką naujus produktus, paslaugas ar verslo praktiką, įskaitant naujų pristatymo kanalų ir naujų arba vystomų technologijų naudojimą, kartu su naujais ar anksčiau egzistavusiais produktais ir paslaugomis, arba prieš pradėdami teikti esamą paslaugą ar tiekti esamą produktą naujam klientų segmentui arba naujoje geografinėje vietovėje, įpareigotieji subjektai visų pirma nustato ir įvertina susijusių pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką ir imasi tinkamų priemonių tai rizikai valdyti ir mažinti.

2. Įpareigotojo subjekto pagal 1 dalį parengtas visos veiklos rizikos vertinimas dokumentuojamas, nuolat atnaujinamas ir reguliariai peržiūrimas, be kita ko, tais atvejais, kai vidaus ar išorės įvykiai daro reikšmingą poveikį pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikai, susijusiai su įpareigotojo subjekto veikla, produktais, sandoriais, pristatymo kanalais, klientais ar geografinėmis veiklos zonomis. Pateikus prašymą, jis pateikiamas priežiūros institucijoms.

Visos veiklos rizikos vertinimą parengia atitikties užtikrinimo pareigūnas, jį patvirtina valdymo funkciją atliekantis valdymo organas ir apie jį pranešama priežiūros funkciją atliekančiam valdymo organui, jei toks organas yra.

3. Išskyrus kredito įstaigas, finansų įstaigas, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjus ir sutelktinio finansavimo tarpininkus, priežiūros institucijos gali nuspręsti, kad atskiri dokumentuoti visos veiklos rizikos vertinimai yra nereikalingi, jei konkreči sektoriui būdinga rizika yra aiški ir suprantama.

4. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires dėl pagal 1 dalį įpareigotojo subjekto rengiamo visos veiklos rizikos vertinimo turinio minimaliųjų reikalavimų ir dėl papildomų informacijos šaltinių, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant visos veiklos rizikos vertinimą.

11 straipsnis

Atitikties užtikrinimo funkcijos

1. Įpareigotieji subjektai paskiria vieną valdymo funkciją atliekančio valdymo organo narį, kuris yra atsakingas už tai, kad būtų užtikrintas šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų laikymasis (toliau – atitikties užtikrinimo vadovas).

Atitikties užtikrinimo vadovas užtikrina, kad įpareigotojo subjekto vidaus politika, procedūros ir kontrolės priemonės atitiktų įpareigotojo subjekto patiriamą riziką ir kad jos būtų įgyvendinamos. Atitikties užtikrinimo vadovas taip pat užtikrina, kad tuo tikslu būtų skirta pakankamai žmogiškųjų ir materialinių išteklių. Atitikties užtikrinimo vadovas yra atsakingas už informacijos apie reikšmingus ar esminius tokios politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių trūkumus gavimą.

Kai valdymo funkciją atliekantis valdymo organas yra organas, kuris už savo sprendimus atsako kolektyviai, atitikties užtikrinimo vadovas yra atsakingas už pagalbos bei konsultacijų šiam organui teikimą ir už šiame straipsnyje nurodytų sprendimų parengimą.

2. Įpareigotieji subjektai turi atitikties užtikrinimo pareigūną, kurį skiria valdymo funkciją atliekantis valdymo organas ir kuriam suteikiama pakankamai aukšta hierarchinė pozicija, atsakingą už politiką, procedūras ir kontrolės priemones, susijusias su kasdieniu įpareigotojo subjekto kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimų vykdymu, be kita ko, kiek tai susiję su tikslinių finansinių sankcijų įgyvendinimu, ir kuris veikia kaip kontaktinis punktas kompetentingoms institucijoms. Atitikties užtikrinimo pareigūnas taip pat yra atsakingas už pranešimą apie įtartinus sandorius FŽP pagal 69 straipsnio 6 dalį.

Įpareigotųjų subjektų, kurių vyresnioji vadovybė arba tikrieji savininkai turi būti tikrinami pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 6 straipsnį arba kitus Sąjungos teisės aktus, atitikties užtikrinimo pareigūnai turi būti tikrinami siekiant nustatyti, ar jie laikosi tų reikalavimų.

Kai tai pateisinama atsižvelgiant į įpareigotojo subjekto dydį ir mažą jo veiklos riziką, grupei priklausantis įpareigotasis subjektas savo atitikties užtikrinimo pareigūnu gali paskirti asmenį, kuris tą funkciją atlieka kitame tos grupės subjekte.

Atitikties užtikrinimo pareigūnas nuo pareigų gali būti nušalintas tik iš anksto apie tai pranešus valdymo funkciją atliekančiam valdymo organui. Įpareigotasis subjektas praneša priežiūros institucijai apie atitikties užtikrinimo pareigūno nušalinimą, nurodydamas, ar sprendimas susijęs su pagal šį reglamentą pavestų užduočių vykdymu. Atitikties užtikrinimo pareigūnas gali savo iniciatyva arba gavęs prašymą pateikti priežiūros institucijai informaciją apie nušalinimą. Priežiūros institucija gali naudotis ta informacija vykdydama savo užduotis pagal šios dalies antrą pastraipą ir Direktyvos (ES) 2024/1640 37 straipsnio 4 dalį.

3. Įpareigotieji subjektai pasirūpina, kad atitikties užtikrinimo funkcijoms vykdyti būtų suteikta atitinkamų išteklių, įskaitant darbuotojus ir technologijas, proporcingai įpareigotojo subjekto dydžiui, jo veiklos pobūdžiui ir rizikai, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų užduočių vykdymas, ir užtikrina, kad už šių funkcijų vykdymą atsakingiems asmenims būtų suteikti įgaliojimai siūlyti priemones, kurių reikia, kad būtų užtikrintas įpareigotojo subjekto vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių veiksmingumas.

4. Įpareigotieji subjektai imasi priemonių užtikrinti, kad atitikties užtikrinimo pareigūnas būtų apsaugotas nuo atsakomųjų veiksmų, diskriminacijos ir bet kokio kito nesąžiningo elgesio, ir kad įpareigotojo subjekto komerciniai interesai nekenktų atitikties užtikrinimo pareigūno sprendimams ir jiems nedarytų netinkamos įtakos.

5. Įpareigotieji subjektai užtikrina, kad atitikties užtikrinimo pareigūnas ir 9 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytas už audito funkciją atsakingas asmuo galėtų nepriklausomai tiesiogiai atsiskaityti valdymo funkciją atliekančiam valdymo organui ir priežiūros funkciją atliekančiam valdymo organui, jei toks organas yra, taip pat kad jis galėtų pateikti susirūpinimą keliančius klausimus ir išpėti valdymo organą, kai įpareigotajam subjektui poveikį daro arba gali padaryti konkrečios rizikos pokyčiai.

Įpareigotieji subjektai užtikrina, kad asmenys, tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvaujantys įgyvendinant šį reglamentą, Reglamentą (ES) 2023/1113 ir visus bet kurios priežiūros institucijos priimtus administracinius aktus, turėtų prieigą prie visos informacijos ir duomenų, būtinų jų užduotims vykdyti.

6. Atitikties užtikrinimo vadovas reguliariai teikia valdymo organui ataskaitas apie įpareigotojo subjekto vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių įgyvendinimą. Visų pirma, atitikties užtikrinimo vadovas kartą per metus arba, kai tikslinga, dažniau valdymo organui pateikia atitikties užtikrinimo pareigūno parengtą įpareigotojo subjekto vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių įgyvendinimo ataskaitą ir tą organą nuolat informuoja apie visų peržiūrų rezultatus. Atitikties užtikrinimo vadovas imasi reikiamų veiksmų, kad būtų laiku pašalinti visi nustatyti trūkumai.

7. Jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į įpareigojo subjekto veiklos pobūdį, įskaitant jos riziką ir sudėtingumą, ir į įpareigotojo subjekto dydį, atitikties užtikrinimo vadovo ir atitikties užtikrinimo pareigūno funkcijas gali vykdyti tas pats fizinis asmuo. Tos funkcijos gali būti derinamos su kitomis funkcijomis.

Jeigu įpareigotasis subjektas yra fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kurio veiklą vykdo tik vienas fizinis asmuo, tas asmuo yra atsakingas už šiame straipsnyje nustatytą užduočių vykdymą.

12 straipsnis

Informavimas apie reikalavimus

Įpareigotieji subjektai imasi priemonių užtikrinti, kad jų darbuotojai ar panašų statusą turintys asmenys, kuriems to reikia pagal funkcijas, įskaitant jų atstovus ir platintojus, žinotų apie iš šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų kylančius reikalavimus, ir apie įpareigotojo subjekto taikomą visos veiklos rizikos vertinimą, vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones, be kita ko, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu šio reglamento tikslais.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės apima darbuotojų ar panašų statusą turinčių asmenų, įskaitant atstovus ir platintojus, dalyvavimą konkrečiose tęstinėse mokymo programose, kuriose jiems padedama atpažinti operacijas, kurios gali būti susijusios su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, ir nurodoma, kaip elgtis tokiais atvejais. Tokios mokymo programos turi atitikti jų funkcijas ar veiklą ir pinigų plovimo bei teroristų finansavimo riziką, su kuria susiduria įpareigotasis subjektas, ir turi būti tinkamai dokumentuojamos.

13 straipsnis

Darbuotojų sąžiningumas

1. Visų darbuotojų ar panašų statusą turinčių asmenų, įskaitant atstovus ir platintojus, tiesiogiai dalyvaujančių įpareigotajam subjektui laikantis šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų, atžvilgiu atliekamas vertinimas, kuris yra proporcingas rizikai, susijusiai su vykdomomis užduotimis, ir kurio turinį tvirtina atitikties užtikrinimo pareigūnas ir kurį atliekant vertinama:

- a) individualūs įgūdžiai, žinios ir ekspertinės žinios, reikalingi siekiant veiksmingai vykdyti jų funkcijas;
- b) nepriekaištinga reputacija, dorumas ir sąžiningumas.

Pirmoje pastraipoje nurodytas vertinimas atliekamas prieš darbuotojui ar panašų statusą turinčiam asmeniui, įskaitant atstovus ir platintojus, pradėdant veiklą ir turi būti reguliariai kartojamas. Vėlesnių vertinimų intensyvumas nustatomas atsižvelgiant į asmeniui patikėtas užduotis ir riziką, susijusią su jo vykdomomis funkcijomis.

2. Darbuotojai ar panašų statusą turintys asmenys, įskaitant atstovus ir platintojus, kuriems pavestos užduotys, susijusios su įpareigotojo subjekto užtikrinamu šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų laikymusi, atitikties užtikrinimo pareigūną informuoja apie visus glaudžius privačius ar profesinius santykius su įpareigotojo subjekto klientais arba galimais klientais, ir jiems neleidžiama vykdyti jokių su įpareigotojo subjekto reikalavimų tokių klientų atžvilgiu laikymusi susijusių užduočių.

3. Įpareigotieji subjektai turi būti įdiegę interesų konfliktų, galinčių turėti įtakos užduočių, susijusių su įpareigotojo subjekto užtikrinamu šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų laikymusi, vykdymui, prevencijos ir valdymo procedūras.

4. Šis straipsnis netaikomas, kai įpareigotasis subjektas yra fizinis asmuo ar juridinis asmuo, kurio veiklą vykdo tik vienas fizinis asmuo.

14 straipsnis

Pranešimai apie pažeidimus ir pranešėjų apsauga

1. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 ⁽⁴¹⁾ taikoma pranešimams apie šio reglamento, Reglamento (ES) 2023/1113 ir visų bet kurios priežiūros institucijos priimtų administracinių aktų pažeidimus ir asmenų, pranešančių apie tokius pažeidimus, apsaugai.
2. Įpareigotieji subjektai nustato vidaus pranešimų teikimo kanalus, atitinkančius Direktyvoje (ES) 2019/1937 nustatytus reikalavimus.
3. 2 dalis netaikoma, kai įpareigotasis subjektas yra fizinis asmuo ar juridinis asmuo, kurio veiklą vykdo tik vienas fizinis asmuo.

15 straipsnis

Konkrečių darbuotojų padėtis

Kai fizinis asmuo, priskiriamas vienai iš 3 straipsnio 3 punkte išvardytų kategorijų, vykdo profesinę veiklą kaip juridinio asmens darbuotojas, šiame reglamente nustatyti reikalavimai taikomi ne fiziniam asmeniui, o tam juridiniam asmeniui.

2 SKIRSNIS

Grupėms taikomos nuostatos

16 straipsnis

Grupės lygmens reikalavimai

1. Patronuojančioji įmonė užtikrina, kad šio skyriaus 1 skirsnyje nurodyti reikalavimai dėl vidaus procedūrų, rizikos vertinimo ir darbuotojų būtų taikomi visiems valstybėse narėse esantiems grupės filialams bei patronuojamosioms įmonėms ir trečiosiose valstybėse esančioms grupėms, kurių pagrindinė buveinė yra Sąjungoje. Tuo tikslu patronuojančioji įmonė atlieka rizikos vertinimą grupės lygmeniu, atsižvelgdama į visų grupės filialų ir patronuojamųjų įmonių atliktą visos veiklos rizikos vertinimą, ir nustato bei įgyvendina grupės lygmens politiką, procedūras ir kontrolės priemones, įskaitant dėl duomenų apsaugos ir dalijimosi informacija grupėje kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimo tikslais, siekiant užtikrinti, kad tos grupės darbuotojai žinotų apie iš šio reglamento kylančius reikalavimus. Įpareigotieji subjektai grupėje įgyvendina tas grupės lygmens politiką, procedūras ir kontrolės priemones, atsižvelgdami į jų ypatumus ir jų patiriamą riziką.

Pirmoje pastraipoje nurodytos grupės lygmens politika, procedūros ir kontrolės priemonės ir rizikos vertinimai grupės lygmeniu apima visus atitinkamai 9 ir 10 straipsniuose išvardytus elementus.

Pirmos pastraipos tikslais, kai grupė turi įsisteigimo vienetų daugiau nei vienoje valstybėje narėje, o grupių, kurių pagrindinė buveinė yra Sąjungoje, atveju – trečiosiose valstybėse, patronuojančiosios įmonės atsižvelgia į visų valstybių narių arba trečiųjų valstybių, kuriose yra grupės įsisteigimo vienetų, institucijų paskelbtą informaciją.

2. Atitikties užtikrinimo funkcijos nustatomos grupės lygmeniu. Tos funkcijos apima atitikties užtikrinimo vadovą grupės lygmeniu ir, kai tai pateisinama atsižvelgiant į grupės lygmeniu vykdomą veiklą, atitikties užtikrinimo pareigūną. Sprendimas dėl atitikties užtikrinimo funkcijų masto turi būti dokumentuojamas.

Pirmoje pastraipoje nurodytas atitikties užtikrinimo vadovas reguliariai teikia patronuojančiosios įmonės valdymo funkciją atliekančiam valdymo organui ataskaitas apie grupės lygmens politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių įgyvendinimą. Atitikties užtikrinimo vadovas pateikia bent vieną kartą per metus įpareigotojo subjekto vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių įgyvendinimo ataskaitą ir imasi reikiamų veiksmų, kad būtų laiku pašalinti visi nustatyti trūkumai. Kai

⁽⁴¹⁾ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

valdymo funkciją atliekantis valdymo organas yra organas, kuris už savo sprendimus atsako kolektyviai, atitiktis užtikrinimo vadovas šiam organui teikia pagalbą bei konsultacijas ir rengia šiam straipsniui įgyvendinti būtinus sprendimus.

3. Taikydami politiką, procedūras ir kontrolės priemones, susijusias su 1 dalyje nurodytu dalijimusi informacija, įpareigotieji subjektai grupėje turi keistis informacija, kai toks dalijimasis yra svarbus kliento deramo patikrinimo ir pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos valdymo tikslais. Informacija, kuria dalijamasi grupėje, visų pirma apima kliento, jo tikrųjų savininkų arba asmens, kurio vardu veikia klientas, tapatybę ir ypatumus, verslo santykių pobūdį bei tikslą ir nenuolatinius sandorius bei įtarimus, prie kurių pridedamos pagrindžiančios analizės, kad lėšos yra iš nusikalstamos veiklos gautos pajamos arba susijusios su teroristų finansavimu, apie kurią buvo pranešta FŽP pagal 69 straipsnį, išskyrus atvejus, kai FŽP nurodo kitaip.

Grupės lygmens politika, procedūromis ir kontrolės priemonėmis neužkertamas kelias grupės subjektams, kurie nėra įpareigotieji subjektai, teikti informaciją įpareigotiesiems subjektams toje pačioje grupėje, kad toks dalijimasis informacija yra svarbus siekiant, kad tie įpareigotieji subjektai laikytųsi šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

Patronuojančiosios įmonės įdiegia grupės lygmens politiką, procedūras ir kontrolės priemones, siekdamas užtikrinti, kad informacijai, kuria keičiamasi pagal pirmą ir antrą pastraipus, būtų taikomos pakankamos konfidencialumo, duomenų apsaugos ir informacijos naudojimo garantijos, be kita ko, siekiant užkirsti kelią jos atskleidimui.

4. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA parengia techninių reguliavimo standartų projektus ir pateikia juos Komisijai priimti. Tuose techninių reguliavimo standartų projektuose nustatomi minimalieji grupės lygmens politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių reikalavimai, įskaitant minimaliuosius dalijimosi informacija grupėje standartus, patronuojančiosios įmonės nustatymo kriterijai tais atvejais, kuriems taikomas 2 straipsnio 1 dalies 42 punkto b papunktis, ir sąlygos, kuriomis šio straipsnio nuostatos yra taikomos subjektams, kurie priklauso struktūroms, turinčioms bendrą savininką, vadovybę ar bendrą atitiktis užtikrinimo kontrolę, įskaitant tinklus ar partnerystes, taip pat patronuojančiosios įmonės Sąjungoje nustatymo tais atvejais kriterijai.

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai papildyti šį reglamentą priimant šio straipsnio 4 dalyje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) 2024/1620 49–52 straipsnius.

17 straipsnis

Filialai ir patronuojamosios įmonės trečiosiose valstybėse

1. Jeigu įpareigotųjų subjektų filialai ar patronuojamosios įmonės yra trečiosiose valstybėse, kuriose minimalieji kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai yra mažiau griežti už nustatytuosius šiame reglamente, patronuojančioji įmonė užtikrina, kad tie filialai ar patronuojamosios įmonės laikytųsi šiame reglamente nustatytų arba lygiaverčių reikalavimų, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus.

2. Jeigu dėl trečiosios valstybės teisės laikytis šio reglamento neįmanoma, patronuojančioji įmonė imasi papildomų priemonių užtikrinti, kad toje trečiojoje valstybėje esantys filialai ir patronuojamosios įmonės veiksmingai valdytų pinigų plovimo ar teroristų finansavimo riziką, ir apie tas papildomas priemones informuoja savo buveinės valstybės narės priežiūros institucijas. Jeigu buveinės valstybės narės priežiūros institucijos mano, kad papildomų priemonių nepakanka, jos imasi papildomų priežiūros veiksmų, įskaitant reikalavimą, kad grupė neužmegztų verslo santykių, esamus santykius nutrauktų arba nevykdytų sandorių ar nutrauktų savo veiklą trečiojoje valstybėje.

3. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA parengia techninių reguliavimo standartų projektus ir pateikia juos Komisijai priimti. Tuose techninių reguliavimo standartų projektuose nustatoma, kokios rūšies papildomų priemonių, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, įskaitant minimaliuosius veiksmus, kurių įpareigotieji subjektai turi imtis, kai dėl trečiosios valstybės teisės neįmanoma įgyvendinti pagal 16 straipsnį reikalaujamų priemonių, ir kokių papildomų priežiūros veiksmų reikia imtis tokiais atvejais.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai papildyti šį reglamentą priimant šio straipsnio 3 dalyje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) 2024/1620 49–52 straipsnius.

3 SKIRSNIS

Funkcijų perdavimas

18 straipsnis

Funkcijų perdavimas

1. Įpareigotieji subjektai gali perduoti iš šio reglamento kylančias funkcijas vykdyti paslaugų teikėjams. Įpareigotasis subjektas apie funkcijų perdavimą praneša priežiūros institucijai prieš paslaugų teikėjui pradėdant vykdyti perduotas funkcijas.

2. Vykdydami šiame straipsnyje nustatytas funkcijas, paslaugų teikėjai turi būti laikomi įpareigotojo subjekto dalimi, įskaitant atvejus, kai jie privalo susipažinti su Direktyvos (ES) 2024/1640 10 straipsnyje nurodytais centriniais registrais (toliau – centriniai registrai), kad įpareigotojo subjekto vardu galėtų atlikti deramą klientų patikrinimą.

Įpareigotasis subjektas lieka visiškai atsakingas už visus veiksmus, nesvarbu, ar tai būtų veikimas, ar neveikimas, susijusius su paslaugų teikėjo vykdomomis perduotomis funkcijomis.

Kiekvienos perduotos funkcijos atveju įpareigotasis subjektas turi galėti priežiūros institucijai įrodyti, kad supranta paslaugų teikėjo vykdomos veiklos loginį pagrindą ir tos veiklos įgyvendinimo metodą ir tai, kad tokia veikla mažinama konkreti rizika, su kuria susiduria įpareigotasis subjektas.

3. Pagal šio straipsnio 1 dalį perduodamos funkcijos negali būti vykdomos taip, kad iš esmės pablogėtų įpareigotojo subjekto politikos ir procedūrų, taikomų siekiant laikytis šio reglamento ir Reglamento (ES) 2023/1113, ir kontrolės priemonių, įdiegtų tai politikai ir procedūroms išbandyti, kokybė. Funkcijos, kurių jokiais aplinkybėmis negalima perduoti, yra šios:

- a) pasiūlymas atlikti įpareigotojo subjekto visos veiklos rizikos vertinimą pagal 10 straipsnio 2 dalį ir to vertinimo patvirtinimas;
- b) įpareigotojo subjekto vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių patvirtinimas pagal 9 straipsnį;
- c) sprendimas dėl klientui priskirtino rizikos profilio;
- d) sprendimas pradėti verslo santykius arba vykdyti nenuolatinį sandorį su klientu;
- e) pranešimas FŽP apie įtartą veiklą pagal 69 straipsnį arba ribinėmis vertėmis grindžiami pranešimai pagal 74 ir 80 straipsnius, išskyrus atvejus, kai funkcijos vykdyti tokią veiklą perduodamos kitam įpareigotajam subjektui, priklausančiam tai pačiai grupei ir įsisteigusiam toje pačioje valstybėje narėje;
- f) įtartinų ar neįprastų sandorių ir veiklos aptikimo kriterijų patvirtinimas.

4. Prieš perduodamas funkcijas pagal 1 dalį, įpareigotasis subjektas pats įsitikina, kad paslaugų teikėjas yra pakankamai kvalifikuotas, kad galėtų vykdyti funkcijas, kurios turi būti perduotos.

Jeigu įpareigotasis subjektas perduoda funkcijas pagal 1 dalį, jis užtikrina, kad paslaugų teikėjas, taip pat visi paslaugų teikėjai, vėliau perduodantys funkcijas subrangos būdu, taikytų įpareigotojo subjekto patvirtintą politiką ir procedūras. Tokių funkcijų vykdymo sąlygos nustatomos įpareigotojo subjekto ir paslaugų teikėjo rašytiniame susitarime. Įpareigotasis subjektas vykdo reguliarią kontrolę, kad įsitikintų, ar paslaugų teikėjas veiksmingai įgyvendina tokią politiką ir procedūras. Tokios kontrolės dažnumas nustatomas atsižvelgiant į ypatingą perduodamų funkcijų svarbą.

5. Įpareigotieji subjektai užtikrina, kad funkcijų perdavimas nebūtų vykdomas taip, kad iš esmės pablogėtų priežiūros valdžios institucijų galimybės stebėti ir atsekti, kaip įpareigotasis subjektas laikosi šio reglamento ir Reglamento (ES) 2023/1113.

6. Nukrypstant nuo 1 dalies, įpareigotieji subjektai neperduoda iš šio reglamento reikalavimų kylančių funkcijų paslaugų teikėjams, gyvenantiems arba įsisteigusiems pagal III skyriaus 2 skirsnį nustatytoje trečiojoje valstybėje, išskyrus atvejus, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) įpareigotasis subjektas perduoda funkcijas tik tai pačiai grupei priklausančiam paslaugų teikėjui;
- b) grupė taiko kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politiką ir procedūras, deramo klientų patikrinimo priemonės ir įrašų saugojimo taisyklės, kurios visiškai atitinka šį reglamentą arba lygiavertes trečiųjų valstybių taisyklės;

c) veiksmingą šios dalies b punkte nurodytų reikalavimų įgyvendinimą grupės lygmeniu prižiūri buveinės valstybės narės priežiūros valdžios institucija pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 IV skyrių.

7. Nukrypstant nuo 3 dalies, kai kolektyvinio investavimo subjektas neturi teisinio subjektiškumo arba turi tik direktorių valdybą ir pasirašymo tvarkymą bei lėšų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, surinkimą iš investuotojų yra delegavęs kitam subjektui, jis gali 3 dalies c, d ir e punktuose nurodytas funkcijas perduoti vienam iš savo paslaugų teikėjų.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas funkcijų perdavimas gali būti vykdomas tik po to, kai kolektyvinio investavimo subjektas bus pranešęs apie savo ketinimą perduoti funkcijas priežiūros institucijai pagal 1 dalį, o priežiūros institucija bus patvirtinusi tokį funkcijų perdavimą, atsižvelgdama į:

a) paslaugų teikėjo išteklius, patirtį ir žinias, susijusiais su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija;

b) paslaugų teikėjo žinias apie kolektyvinio investavimo subjekto vykdomos veiklos ar sandorių rūšį.

8. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia įpareigotiesiems subjektams skirtas gaires dėl:

a) funkcijų perdavimo santykių, įskaitant visus vėlesnius funkcijų perdavimo santykius, užmezgimo pagal šį straipsnį, jų valdymo ir procedūrų, skirtų stebėti, kaip paslaugų teikėjai vykdo funkcijas, ypač tas funkcijas, kurios turi būti laikomos ypatingos svarbos funkcijomis;

b) įpareigotojo subjekto ir paslaugų teikėjo vaidmens ir atsakomybės pagal funkcijų perdavimo susitarimą;

c) funkcijų perdavimo priežiūros metodų ir priežiūros lūkesčių, susijusių su ypatingos svarbos funkcijų perdavimu.

III SKYRIUS

DERAMAS KLIENTŲ PATIKRINIMAS

1 SKIRSNIS

Bendrosios nuostatos

19 straipsnis

Deramo klientų patikrinimo priemonių taikymas

1. Įpareigotieji subjektai taiko deramo klientų patikrinimo priemones bet kuriomis iš šių aplinkybių:

a) užmezgdami verslo santykius;

b) vykdydami nenuolatinį sandorį, kurio vertė siekia bent 10 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo to, ar tas sandoris vykdomas kaip viena operacija ar per susijusius sandorius, arba pagal 9 dalį nustatytą žemesnę vertę;

c) dalyvaudami kuriant teisės subjektą, steigiant juridinę struktūrą arba, 3 straipsnio 3 punkto a, b ar c papunkčiuose nurodytų įpareigotųjų subjektų atveju – perduodant teisės subjekto nuosavybės teises, neatsižvelgiant į sandorio vertę;

d) kai įtariamas pinigų plovimas ar teroristų finansavimas, nepaisant nukrypti leidžiančių nuostatų, išimčių ar ribinių verčių;

e) kai esama abejonių dėl anksčiau gautų klientų tapatybės duomenų teisingumo ar tinkamumo;

f) kai esama abejonių, ar asmuo, su kuriuo jie bendrauja, yra klientas arba asmuo, įgaliotas veikti klientų vardu.

2. Be 1 dalyje nurodytų aplinkybių, kredito įstaigos ir finansų įstaigos, išskyrus kriptoturto paslaugų teikėjus, taiko deramo klientų patikrinimo priemones inicijuodami arba vykdydami nenuolatinį sandorį, kuris apima lėšų pervedimą, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1113 3 straipsnio 9 punkte, kurio vertė siekia bent 1 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo to, ar tas sandoris vykdomas kaip viena operacija ar per susijusius sandorius.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies b punkto, kriptoturto paslaugų teikėjai:

- a) taiko deramo klientų patikrinimo priemones vykdydami nenuolatinį sandorį, kurio vertė siekia bent 1 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas kaip viena operacija ar per susijusius sandorius;
- b) taiko bent 20 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas deramo klientų patikrinimo priemones vykdydami nenuolatinį sandorį, kurio vertė yra mažesnė nei 1 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas kaip viena operacija ar per susijusius sandorius.

4. Nukrypstant nuo 1 dalies b punkto, įpareigotieji subjektai taiko bent 20 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas deramo klientų patikrinimo priemones vykdydami nenuolatinį sandorį grynaisiais pinigais, kurio vertė siekia bent 3 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas kaip viena operacija ar per susijusius sandorius.

Šios dalies pirmą pastraipą netaikoma, kai valstybės narės pagal 80 straipsnio 2 ir 3 dalis yra įdiegusios ne didesnę nei 3 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, atsiskaitymo didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribą, išskyrus atvejus, kuriems taikomas to straipsnio 4 dalies b punktas.

5. Be 1 dalyje nurodytų aplinkybių, lošimo paslaugų teikėjai deramo klientų patikrinimo priemones taiko laimėjimo atsiėmimo ar sumų statymo metu arba abiem atvejais, kai vykdomi sandoriai, kurių vertė siekia bent 2 000 EUR arba lygiavertę sumą nacionaline valiuta, nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas kaip viena operacija ar per susijusius sandorius.

6. Šio skyriaus tikslais įpareigotieji subjektai savo klientais laiko šiuos asmenis:

- a) 3 straipsnio 3 punkto e, f ir i papunkčiuose nurodytų įpareigotųjų subjektų ir 3 straipsnio 3 punkto j papunktyje nurodytų asmenų, prekiaujančių didelės vertės prekėmis, atveju – ne tik jų tiesioginį klientą, bet ir prekių tiekėją;
- b) notarų, advokatų ir kitų nepriklausomų teisinių profesijų atstovų, tarpininkaujančių sudarant sandorį ir tiek, kiek jie yra vieninteliai notariai ar advokatai arba kiti nepriklausomų teisinių profesijų atstovai, tarpininkaujantys sudarant sandorį atveju – abi sandorio šalys;
- c) nekilnojamojo turto agentų atveju – abi sandorio šalys;
- d) mokėjimo inicijavimo paslaugų, kurias teikia mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjai, atveju – prekybininką;
- e) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų ir sutelktinio finansavimo tarpininkų atveju – fizinį arba juridinį asmenį, kuris tiek siekia gauti finansavimą, tiek teikia finansavimą per sutelktinio finansavimo platformą.

7. Priežiūros institucijos tiesiogiai arba bendradarbiaudamos su kitomis tos valstybės narės institucijomis gali visiškai ar iš dalies atleisti įpareigotuosius subjektus nuo pareigos taikyti deramo klientų patikrinimo priemones, nurodytas 20 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose, elektroninių pinigų atžvilgiu, remdamosi įrodyta maža rizika, kurią kelia produkto pobūdis, jeigu tenkinamos visos šios rizikos mažinimo sąlygos:

- a) elektroninės mokėjimo priemonės negalima papildyti arba joje saugoma suma neviršija 150 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta;
- b) elektroninė mokėjimo priemonė naudojama tik išleidėjo tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms pirkti arba paslaugų teikėjų tinkle;
- c) elektroninė mokėjimo priemonė nėra susieta su mokėjimo sąskaita ir ja neleidžiama jokių saugomų sumų iškeisti į grynusius pinigus arba į kriptoturtą;
- d) išleidėjas vykdo pakankamą sandorių ir verslo santykių stebėseną, kad būtų galima nustatyti neįprastus ar įtartinus sandorius.

8. Lošimo paslaugų teikėjai gali įvykdyti pareigą taikyti 20 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas deramo klientų patikrinimo priemonės nustatydami klientą ir patikrinant kliento tapatybę jam atvykus į lošimo namų ar kitas fizines lošimo patalpas, su sąlyga, kad jie yra įdiegę sistemas, kurios padeda priskirti sandorius konkrečioms klientams.

9. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA parengia techninių reguliavimo standartų projektus ir pateikia juos Komisijai priimti. Tuose techninių reguliavimo standartų projektuose nustatoma:

- a) su didesne pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika susiję įpareigotieji subjektai, sektoriai ar sandoriai, kuriems taikoma žemesnė vertė, nei nustatytoji 1 dalies b punkte;
- b) atitinkamos nenuolatinių sandorių vertės;
- c) kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant nenuolatinius sandorius ir verslo santykius;
- d) susijusių sandorių nustatymo kriterijai.

Rengdama pirmoje pastraipoje nurodytus techninių reguliavimo standartų projektus, AMLA deramai atsižvelgia į įvairių rūšių įpareigotųjų subjektų verslo modeliams būdingos rizikos lygį ir rizikos vertinimą Sąjungos lygmeniu, kurį Komisija atlieka pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį.

10. Komisijai suteikiami įgaliojimai papildyti šį reglamentą priimant šio straipsnio 9 dalyje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) 2024/1620 49–52 straipsnius.

20 straipsnis

Deramo klientų patikrinimo priemonės

1. Deramo klientų patikrinimo tikslais įpareigotieji subjektai taiko visas šias priemones:

- a) nustato klientą ir patikrina kliento tapatybę;
- b) nustato tikruosius savininkus ir imasi pagrįstų priemonių jų tapatybei patikrinti, kad įpareigotasis subjektas būtų tikras, jog žino, kas yra tikrasis savininkas, ir supranta kliento nuosavybės ir kontrolės struktūrą;
- c) įvertina ir atitinkamai gauna informaciją apie verslo santykių ar nenuolatinių sandorių tikslą ir numatomą pobūdį ir juos supranta;
- d) patikrina, ar klientui arba tikriems savininkams nėra taikomos tikslinės finansinės sankcijos, o kliento arba juridinės struktūros, kuris yra juridinis asmuo, atveju – ar fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriems taikomos tikslinės finansinės sankcijos, individualiai ar kolektyviai kontroliuoja juridinį asmenį arba turi daugiau kaip 50 % to juridinio asmens nuosavybės teisių arba kontrolinį jo akcijų paketą;
- e) įvertina ir atitinkamai gauna informaciją apie klientų verslo pobūdį, o įmonių atveju ir apie tai, ar jos vykdo veiklą, arba apie klientų užimtumą ar profesiją;
- f) vykdo nuolatinę verslo santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti per visą verslo santykių laikotarpį, tikrinimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų įpareigotojo subjekto turimas žinias apie klientą, jo verslą ir rizikos profilį, be kita ko, prirėkus, žinias apie lėšų šaltinį;
- g) nustato, ar klientas, kliento tikrasis savininkas ir, kai aktualu, asmuo, kurio vardu ar kurio naudai vykdomas sandoris ar veikla, yra politikoje dalyvaujantis asmuo, šeimos narys arba artimas pagalbininkas;
- h) atvejais, kai sandoris ar veikla vykdoma fizinio asmens, kuris nėra klientas, vardu arba jo naudai, nustato tuos fizinius asmenis ir patikrina jų tapatybę;
- i) patikrina, ar asmenys, kurie teigia veikiančys kliento vardu, turi įgaliojimus tai daryti, nustato tuos asmenis bei patikrina jų tapatybę.

2. Įpareigotieji subjektai 1 dalyje nurodytų priemonių mastą nustato remdamiesi atskira pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos analize, atsižvelgdami į kliento ir verslo santykių ar nenuolatinio sandorio ypatumus ir į įpareigotojo subjekto pagal 10 straipsnį atliktą visos veiklos rizikos vertinimą, taip pat į I priede nustatytus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo kintamuosius ir II bei III prieduose išvardytus rizikos veiksnius.

Nustatę didesnę pinigų plovimo ar teroristų finansavimo riziką, įpareigotieji subjektai taiko sustiprinto deramo patikrinimo priemones pagal šio skyriaus 4 skirsnį. Nustatę mažesnės rizikos situacijas, įpareigotieji subjektai gali taikyti supaprastinto deramo patikrinimo priemones pagal šio skyriaus 3 skirsnį.

3. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires dėl rizikos kintamųjų ir rizikos veiksnių, į kuriuos įpareigotieji subjektai turi atsižvelgti užmezgdami verslo santykius ar vykdydami nenuolatinius sandorius.

4. Įpareigotieji subjektai turi visuomet sugebėti įrodyti priežiūros institucijoms, kad taikomos priemonės yra tinkamos atsižvelgiant į nustatytą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką.

21 straipsnis

Negebėjimas laikytis reikalavimo taikyti deramo klientų patikrinimo priemones

1. Tais atvejais, kai įpareigotasis subjektas nepajėgia laikytis reikalavimo taikyti 20 straipsnio 1 dalyje nustatytas deramo klientų patikrinimo priemones, jis neturi vykdyti sandorio arba užmegzti verslo santykių ir turi nutraukti verslo santykius bei apsvarstyti galimybę pagal 69 straipsnį pranešti FŽP apie su klientu susijusį įtartina sandorį.

Verslo santykių nutraukimas pagal šio straipsnio pirmą pastraipą nedraudžia įpareigotajam subjektui gauti priklausančias lėšas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte.

Kai įpareigotasis subjektas privalo apsaugoti savo kliento turtą, verslo santykių nutraukimas nereiškia, kad kliento turtas turi būti perleistas

Gyvybės draudimo sutarčių atveju įpareigotieji subjektai prirėkus taiko alternatyvią verslo santykių nutraukimui priemonę, t. y. nevykdo sandorių klientui, be kita ko, neišmoka išmokų naudos gavėjams, kol nebus pradėta laikytis 20 straipsnio 1 dalyje išdėstytų deramo klientų patikrinimo priemonių.

2. Notarams, advokatams, kitiems nepriklausomiems teisinių profesijų atstovams, auditoriams, išorės apskaitininkams ir mokesčių konsultantams 1 dalis netaikoma tik tiek, kiek tie asmenys nustato savo kliento teisinį statusą, vykdo užduotį ginti tą klientą arba jam atstovauti teismo procese ar su tokiu procesu susijusiais atvejais, be kita ko, konsultuoja dėl tokio proceso inicijavimo ar vengimo.

Pirma pastraipa netaikoma, kai joje nurodyti įpareigotieji subjektai:

- a) dalyvauja pinigų plovimo veikloje, jo pirminiuose nusikaltimuose arba teroristų finansavimo veikloje;
  - b) teikia teisinės konsultacijas pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo tikslais arba
  - c) žino, kad klientas prašo teisinių konsultacijų pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo tikslais; žinias ar tikslą galima nustatyti remiantis objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis.
3. Įpareigotieji subjektai saugo įrašus apie veiksmus, kurių jie imasi siekdami laikytis reikalavimo taikyti deramo klientų patikrinimo priemones, įskaitant įrašus apie priimtus sprendimus ir atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus ir pagrindimus. Įpareigotojo subjekto turimi dokumentai, duomenys ar informacija atnaujinami kiekvieną kartą, kai deramo kliento patikrinimas peržiūrimas pagal 26 straipsnį.

Šios dalies pirmoje pastraipoje numatyta pareiga saugoti įrašus taikoma ir tais atvejais, kai įpareigotieji subjektai atsisako užmegzti verslo santykius arba nutraukti verslo santykius arba taikyti alternatyvias priemones pagal 1 dalį.

4. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA ir Europos bankininkystės institucija paskelbia bendras gaires dėl priemonių, kurių gali imtis kredito įstaigos ir finansų įstaigos siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu taisyklių įgyvendinant Direktyvos 2014/92/ES reikalavimus, be kita ko, kiek tai susiję su verslo santykiais, kuriems rizikos mažinimo praktika daro didžiausią poveikį.

22 straipsnis

Klientų ir tikrųjų savininkų tapatybės nustatymas ir patikrinimas

1. Išskyrus mažesnės rizikos atvejus, kuriais taikomos 3 skirsnyje nustatytos priemonės, ir nepriklausomai nuo to, ar didesnės rizikos atvejais taikomos 4 skirsnyje nustatytos papildomos priemonės, įpareigotieji subjektai turi gauti bent šią informaciją, kad galėtų nustatyti kliento, asmenų, kurie teigia veikiantys kliento vardu, ir fizinių asmenų, kurių vardu arba kurių naudai vykdomas sandoris arba veikla, tapatybę:

a) fizinio asmens atveju:

i) visi vardai ir pavardės;

ii) gimimo vieta ir visa data;

iii) pilietybės arba pilietybės neturėjimo ir pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusas, kai taikytina, ir nacionalinis asmens identifikavimo numeris, kai taikytina;

iv) įprastinė gyvenamoji vieta arba, jeigu asmuo Sąjungoje neturi nuolatinio teisėtos gyvenamosios vietos adreso – pašto adresas, kuriuo galima susisiekti su fiziniu asmeniu, ir mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, jei toks yra;

b) teisės subjekto atveju:

i) teisė subjekto teisinė forma ir pavadinimas;

ii) registruotos arba oficialios buveinės adresas ir, jeigu jie skiriasi, pagrindinė verslo vieta ir įsteigimo valstybė;

iii) teisės subjekto teisinių atstovų vardai ir pavardės, taip pat, jeigu yra, registracijos numeris, mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris ir juridinio asmens identifikatorius;

iv) asmenų, turinčių nominalių akcijų ar nominalaus direktoriaus pareigų, vardai ir pavardės, įskaitant nuorodą į jų, kaip nominalių akcininkų ar nominalių direktorių, statusą;

c) tiesioginės patikos fondo patikėtinio arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turinčio asmens atveju:

i) pagrindinė informacija apie juridinę struktūrą; tačiau, kalbant apie juridinėje struktūroje laikomą arba per ją valdomą turtą, nurodomas tik tas turtas, kuris turi būti valdomas verslo santykių arba nenuolatinio sandorio kontekste;

ii) patikėtinių arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turinčių asmenų gyvenamosios vietos adresas ir, jei jie skiriasi, vieta, iš kurios tiesioginės patikos fondas ar panaši juridinė struktūra yra administruojami, juridinę struktūrą reglamentuojantys ir joms privalomi įgaliojimai, taip pat, jeigu yra, mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris ir juridinio asmens identifikatorius;

d) kitų pagal nacionalinę teisę teisingumą turinčių organizacijų atveju:

i) pavadinimas, registruotos buveinės ar lygiavertis adresas;

ii) atstovauti organizacijai įgaliotų asmenų vardai ir pavardės, taip pat, kai taikytina, teisinė forma, mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, registracijos numeris, juridinio asmens identifikatorius ir įstatai ar lygiaverčiai dokumentai.

2. Siekdami nustatyti teisės subjekto arba juridinės struktūros tikrąjį savininką, įpareigotieji subjektai renka 62 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punkte nurodytą informaciją.

Jeigu, išnaudojus visas tapatybės nustatymo priemones, nenustatomi jokie fiziniai asmenys kaip tikrieji savininkai arba jeigu kyla abejonių, ar nustatyti asmenys yra tikrieji savininkai, įpareigotieji subjektai užregistruoja, kad joks tikrasis savininkas nebuvo nustatytas ir nustato visus teisės subjekto vyresniųjų vadovų pareigas einančius fizinius asmenis ir patikrina jų tapatybę.

Kai antroje pastraipoje nurodyto tapatybės patikrinimo metu klientas gali būti įspėtas, kad įpareigotasis subjektas turi abejonių dėl teisės subjekto tikrųjų savininkų, įpareigotasis subjektas netikrina vyresniųjų vadovų tapatybės ir vietoj to užregistruoja veiksmus, kurių imtasi siekiant nustatyti tikrųjų savininkų ir vyresniųjų vadovų tapatybę. Įpareigotieji subjektai saugo įrašus apie veiksmus, kurių buvo imtasi tapatybės nustatymo proceso metu, ir su juo susijusius sunkumus, dėl kurių buvo nuspręsta nustatyti vyresniojo vadovo tapatybę.

3. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos gauna informaciją, siekiant nustatyti ir patikrinti fizinių ar juridinių asmenų, kurie naudojami jų išleistais virtualiaisiais IBAN, tapatybę ir susijusį banką ar mokėjimo sąskaitą.

Kredito įstaiga arba finansų įstaiga, aptarnaujanti banko ar mokėjimo sąskaitą, į kurią kitos kredito įstaigos arba finansų įstaigos išleistas virtualusis IBAN nukreipia mokėjimus, užtikrina, kad ji galėtų iš įstaigos, išleidžiančios virtualųjį IBAN, nedelsiant ir, bet kuriuo atveju, per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikti tą informaciją dienos gauti informaciją, pagal kurią nustatoma ir patikrinama tą virtualųjį IBAN naudojančio fizinio asmens tapatybę.

4. Patikos fondų ar panašių teisės subjektų ar struktūrų naudos gavėjų, kurie nurodomi pagal konkrečius požymius arba klasę, atvejais įpareigotasis subjektas gauna pakankamai informacijos apie naudos gavėją, kad galėtų nustatyti naudos gavėjo tapatybę išmokų išmokėjimo metu arba naudos gavėjui pasinaudojant jam suteiktomis teisėmis.

5. Diskrecinės patikos fondų atveju įpareigotasis subjektas turi gauti pakankamai informacijos apie įgaliojimų turėtojus ir numatytuosius gavėjus, kad jis galėtų nustatyti naudos gavėjo tapatybę patikėtiniams naudojantis jiems suteiktais diskrecija arba tuo metu, kai numatyti gavėjai tampa naudos gavėjais dėl to, kad patikėtiniai nepasinaudojo savo diskrecija.

6. Įpareigotieji subjektai kliento ir asmenų, kurie teigia veikiantys kliento vardu, tapatybei patikrinti būtiną informaciją, dokumentus ir duomenis gauna kuriuo nors iš šių būdų:

- a) pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pasą ar lygiavertį dokumentą ir, kai aktualu, gavus informacijos iš patikimų ir nepriklausomų šaltinių, nepriklausomai nuo to, ar į šiuos šaltinius buvo kreiptasi tiesiogiai, ar informaciją pateikė pats klientas;
  - b) naudojantis elektroninės atpažinties priemonėmis, kurios atitinka Reglamento (ES) Nr. 910/2014 reikalavimus dėl pakankamo arba aukšto saugumo užtikrinimo lygio ir tame reglamente nustatytą atitinkamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų.
7. Įpareigotieji subjektai patikrina tikrojo savininko ir, kai aktualu, asmenų, kurių vardu arba kurių naudai vykdomas sandoris ar veikla, tapatybę kuriuo nors iš šių būdų:

- a) pagal 6 dalį;
- b) imdamiesi pagrįstų priemonių, kad iš kliento ar kitų patikimų šaltinių, įskaitant viešuosius registrus, kurie nėra centriniai registrai, būtų gauta reikiama informacija, dokumentai ir duomenys.

Įpareigotieji subjektai informacijos, su kuria reikia susipažinti, apimtį nustato atsižvelgdami į nenuolatinio sandorio ar verslo santykių ir tikrojo savininko keliamą riziką, įskaitant su nuosavybės struktūra susijusią riziką.

Be šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytų tikrinimo būdų, įpareigotieji subjektai informaciją apie tikruosius savininkus patikrina centriniuose registruose.

23 straipsnis

Kliento ir tikrojo savininko tapatybės patikrinimo laikas

1. Kliento, tikrojo savininko ir kitų asmenų tapatybę pagal 20 straipsnio 1 dalies h ir i punktus patikrinama prieš užmezgant verslo santykius ar įvykdant nenuolatinį sandorį. Tokia pareiga netaikoma šio skyriaus 3 skirsnyje nurodytoms mažesnės rizikos situacijoms, jeigu mažesnė rizika pateisina tokio patikrinimo atidėjimą.

Nekilnojamojo turto agentų atveju pirmoje pastraipoje nurodytas patikrinimas atliekamas po to, kai pardavėjas arba nuomotojas sutinka su pasiūlymu, ir visais atvejais prieš pervedant kokias nors lėšas ar turtą.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kliento ir tikrojo savininko tapatybės patikrinimas gali būti užbaigiamas užmezgant verslo santykius, jei tai būtina siekiant netrukdyti įprastai verslo praktikai, ir kai pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizika yra nedidelė. Tokiais atvejais tos procedūros užbaigiamos kuo greičiau po pradinio ryšio užmezgimo.

3. Nukrypdamas nuo šio straipsnio 1 dalies, kredito įstaiga arba finansų įstaiga gali atidaryti sąskaitą, įskaitant sąskaitas, kurias naudojant galima vykdyti perleidžiamųjų vertybinių popierių sandorius, kaip to gali reikalauti klientas, su sąlyga, kad būtų įdiegtos tinkamos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad sandoriai nebūtų vykdomi paties kliento arba jo vardu tol, kol nebus visiškai įvykdytos 20 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nustatytos deramo klientų patikrinimo priemonės.

4. Užmezgdami naujus verslo santykius su 51, 57, 58, 61 ir 67 straipsniuose nurodytu teisės subjektu arba tiesioginės patikos fondo patikėtininiu ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turinčiu asmeniu ir su sąlyga, kad informacija apie tikruosius savininkus yra užregistruota pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 10 straipsnį, įpareigotieji subjektai gauna galiojantį registracijos įrodymą arba neseniai išduotą išrašą iš registro, kuriuo patvirtinamas registracijos galiojimas.

24 straipsnis

Pranešimai apie neatitikimus, palyginti su tikrųjų savininkų registruose esančia informacija

1. Įpareigotieji subjektai praneša centriniams registrams, apie visus tuose centriniuose registruose pateikiamos informacijos ir informacijos, kurią jie renka pagal 20 straipsnio 1 dalies b punktą ir 22 straipsnio 7 dalį neatitikimus.

Apie pirmoje pastraipoje nurodytus neatitikimus pranešama nepagrįstai nedelsiant ir bet kuriuo atveju per 14 kalendorinių dienų nuo jų nustatymo. Pranešdami apie tokius neatitikimus, įpareigotieji subjektai prie savo pranešimo prideda informaciją, kurią jie gavo nustatydami neatitikimą ir tai, kuriuos asmenis jie laiko tikraisiais savininkais ir, kai taikytina, nominaliais akcininkais bei nominaliais direktoriais ir dėl kokių priežasčių.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, įpareigotieji subjektai centriniam registruui gali nepranešti apie neatitikimus, ir vietoje gali prašyti klientų pateikti papildomos informacijos, jei nustatomi neatitikimai:

- a) apsiriboja korektūros klaidomis, skirtingais perrašos būdais arba nedideliais netikslumais, kurie neturi įtakos tikrųjų savininkų tapatybės nustatymui ar jų statusui, arba
- b) yra pasenusių duomenų rezultatas, tačiau tikrieji savininkai įpareigotajam subjektui yra žinomi iš kito patikimo šaltinio ir nėra pagrindo įtarti, kad ketinama nuslėpti kokią nors informaciją.

Jei įpareigotasis subjektas padaro išvadą, kad informacija apie tikruosius savininkus centriniame registre yra neteisinga, jis prašo klientų nepagrįstai nedelsiant ir bet kuriuo atveju per 14 kalendorinių dienų pateikti teisingą informaciją centriniam registruui pagal 63, 64 ir 67 straipsnius.

Ši dalis netaikoma didesnės rizikos atvejais, kuriems taikomos šio skyriaus 4 skirsnyje nustatytos priemonės.

3. Jei klientas nepateikė teisingos informacijos per 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą terminą, įpareigotasis subjektas informaciją apie neatitikimą centriniam registruui pateikia pagal 1 dalies antrą pastraipą.

4. Šis straipsnis netaikomas notarams, advokatams ir kitiems nepriklausomiems teisinių profesijų atstovams, auditoriams, išorės apskaitininkams ir mokesčių konsultantams tiek, kiek tai susiję su informacija, kurią jie gauna iš savo kliento arba apie savo klientą, nustatydami to kliento teisinį statusą arba vykdami užduotį ginti tą klientą ar jam atstovauti teismo procese arba su tuo procesu susijusiais atvejais, be kita ko, konsultuodami dėl tokio proceso inicijavimo ar vengimo, nepriklausomai nuo to, ar tokia informacija yra gauta arba įgyta prieš tokį procesą, tokio proceso metu ar jam pasibaigus.

Tačiau šio straipsnio reikalavimai taikomi, kai šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyti įpareigotieji subjektai teikia teises konsultacijas kuriuo nors iš 21 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytų atvejų.

25 straipsnis

Verslo santykių ar nenuolatinio sandorio tikslo ir numatomo pobūdžio nustatymas

Prieš pradėdamas verslo santykius ar įvykdydamas nenuolatinį sandorį, įpareigotasis subjektas įsitikina, kad jis supranta jų tikslą ir numatomą pobūdį. Tuo tikslu įpareigotasis subjektas prirėikus gauna informaciją apie:

- a) nenuolatinio sandorio ar verslo santykių tikslą ir ekonominę pagrindimą;
- b) apytikrę numatomos veiklos sumą;
- c) lėšų šaltinį;
- d) lėšų paskirtį;
- e) kliento verslo veiklą arba profesiją.

Šio straipsnio pirmos dalies a punkto tikslais įpareigotieji subjektai, kuriems taikomas 74 straipsnis, renka informaciją, kad nustatytų, ar tame straipsnyje nurodytos didelės vertės prekės naudojamos komerciniais ar nekomerciniais tikslais.

26 straipsnis

Nuolatinė verslo santykių stebėseną ir klientų atliekamų sandorių stebėseną

1. Įpareigotieji subjektai vykdo nuolatinę verslo santykių stebėseną, įskaitant sandorius, kuriuos klientas sudarė per visą verslo santykių laikotarpį, siekdami užtikrinti, kad tie sandoriai atitiktų įpareigotojo subjekto turimas žinias apie klientą, jo verslo veiklą ir rizikos profilį, prirėikus įskaitant informaciją apie lėšų kilmę ir paskirtį, ir nustatyti tuos sandorius, kuriems turi būti taikomas deramo vertinimas pagal 69 straipsnio 2 dalį.

Kai verslo santykiai apima daugiau nei vieną produktą ar paslaugą, įpareigotieji subjektai užtikrina, kad deramo klientų patikrinimo priemonės apimtų visus tuos produktus ir paslaugas.

Kai grupei priklausantys įpareigotieji subjektai turi verslo santykių su klientais, kurie taip pat yra kitų tos grupės subjektų klientai, nesvarbu, ar jie būtų įpareigotieji subjektai, ar įmonės, kurioms kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai netaikomi, jie atsižvelgia į informaciją, susijusią su tais kitais verslo santykiais, verslo santykių su savo klientais stebėsenos tikslais.

2. Vykdydami 1 dalyje nurodytą nuolatinę stebėseną, įpareigotieji subjektai užtikrina, kad atitinkami kliento dokumentai, duomenys ar informacija būtų nuolat atnaujinami.

Laikotarpis tarp informacijos apie klientus atnaujinimo pagal pirmą pastraipą nustatomas atsižvelgiant į verslo santykių keliamą riziką ir bet kuriuo atveju jis neturėtų būti ilgesnis nei:

- a) didesnės rizikos klientų, kuriems taikomos šio skyriaus 4 skirsnyje nustatytos priemonės, atveju – 1 metai;
- b) visų kitų klientų atveju – 5 metai.

3. Be 2 dalyje nustatytų reikalavimų, įpareigotieji subjektai peržiūri informaciją apie klientą ir, kai aktualu, ją atnaujina, jeigu:

- a) pasikeičia svarbios kliento aplinkybės;
- b) įpareigotasis subjektas turi teisinę pareigą per atitinkamus kalendorinius metus susisiekti su klientu, kad jis peržiūrėtų visą svarbią informaciją, susijusią su tikraisiais savininkais, arba laikytis Tarybos direktyvos 2011/16/ES⁽⁴²⁾;
- c) jie sužino svarbų su klientu susijusį faktą.

⁽⁴²⁾ 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinanti Direktyvą 77/799/EEB (OL L 64, 2011 3 11, p. 1).

4. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nuolatinės stebėsenos, įpareigotieji subjektai reguliariai tikrina, ar tenkinamos 20 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytos sąlygos. To tikrinimo dažnumas turi būti proporcingas įpareigotojo subjekto ir verslo santykių neapsaugotumui nuo tikslinių finansinių sankcijų neįgyvendinimo ir išvengimo rizikos.

Kredito įstaigų ir finansų įstaigų atveju pirmoje pastraipoje nurodytas tikrinimas taip pat atliekamas esant bet kokiam naujam su tikslinėmis finansinėmis sankcijomis susijusiam įtraukimui į sąrašus.

Šios dalies reikalavimai nepakeičia pareigos taikyti tikslines finansines sankcijas ar griežtesnius reikalavimus pagal kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinę teisę dėl klientų bazės tikrinimo pagal tikslinių finansinių sankcijų sąrašus.

5. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires dėl nuolatinės verslo santykių stebėsenos ir tokių santykių kontekste vykdomų sandorių stebėsenos.

27 straipsnis

Laikinosios priemonės dėl klientų, kuriems taikomos JT finansinės sankcijos

1. Kalbant apie klientus, kuriems taikomos JT finansinės sankcijos arba kuriuos kontroliuoja fiziniai ar juridiniai asmenys ar subjektai, kuriems taikomos JT finansinės sankcijos, arba kurių atveju fiziniai ar juridiniai asmenys arba subjektai, kuriems taikomos JT finansinės sankcijos, turi daugiau kaip 50 % nuosavybės teisių arba daugumą akcijų (individualiai ar kolektyviai), įpareigotieji subjektai saugo įrašus apie:

- a) lėšas ar kitą turtą, kuriuos jie valdo kliento naudai tuo metu, kai JT finansinės sankcijos paskelbiamos viešai;
- b) sandorius, kuriuos klientas bandė atlikti;
- c) kliento naudai įvykdytus sandorius.

2. Įpareigotieji subjektai šį straipsnį taiko nuo tada, kai JT finansinės sankcijos paskelbiamos viešai, iki atitinkamų tikslinių finansinių sankcijų taikymo Sąjungoje pradžios.

28 straipsnis

Techniniai reguliavimo standartai, susiję su deramam klientų patikrinimui reikalinga informacija

1. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA parengia techninių reguliavimo standartų projektus ir pateikia juos tvirtinti Komisijai. Tuose techninių reguliavimo standartų projektuose nustatoma:

- a) įpareigotiesiems subjektams pagal 20 straipsnį taikomi reikalavimai ir informacija, kuri turi būti renkama siekiant atlikti standartinį, supaprastintą ir sustiprintą deramą patikrinimą pagal 22 ir 25 straipsnius bei 33 straipsnio 1 dalį ir 34 straipsnio 4 dalį, įskaitant minimaliuosius reikalavimus mažesnės rizikos situacijose;
- b) supaprastinto deramo patikrinimo priemonių, kurias įpareigotieji subjektai gali taikyti mažesnės rizikos situacijose pagal šio reglamento 33 straipsnio 1 dalį, rūšis, įskaitant priemones, kurios tam tikroms įpareigotųjų subjektų kategorijoms ir produktams ar paslaugoms taikomos atsižvelgiant į Komisijos pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 straipsnį atlikto rizikos vertinimo Sąjungos lygmeniu rezultatus;
- c) su elektroninių pinigų priemonių savybėmis susiję rizikos veiksniai, į kuriuos priežiūros institucijos turėtų atsižvelgti nustatydamos išimties pagal 19 straipsnio 7 dalį taikymo apimtį;
- d) patikimi ir nepriklausomi informacijos šaltiniai, kurie gali būti naudojami tikrinant fizinių ar juridinių asmenų tapatybės duomenis 22 straipsnio 6 ir 7 dalių tikslais;
- e) požymių, kuriuos turi turėti 22 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytos elektroninės atpažinties priemonės ir atitinkamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos, sąrašas, kad būtų įvykdyti 20 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose išdėstyti standartinio, supaprastinto ir sustiprinto deramo patikrinimo reikalavimai.

2. 1 dalies a ir b punktuose nurodyti reikalavimai ir priemonės grindžiami šiais kriterijais:

- a) teikiamai paslaugai būdingos rizikos dydžiu;
  - b) rizika, susijusia su tam tikrų kategorijų klientais;
  - c) sandorio pobūdžiu, suma ir pasikartojimo dažnumu;
  - d) verslo santykiams arba nenuolatiniam sandoriui vykdyti naudojamais kanalais.
3. AMLA reguliariai peržiūri techninius reguliavimo standartus ir prireikus parengia ir pateikia Komisijai tų standartų atnaujinimo projektą, kad, *inter alia*, būtų atsižvelgta į inovacijas ir technologijų raidą.
4. Komisijai suteikiami įgaliojimai papildyti šį reglamentą priimant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) 2024/1620 49–52 straipsnius.

2 SKIRSNIS

Politika trečiųjų valstybių atžvilgiu ir už Sąjungos ribų kylančios pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmės

29 straipsnis

Didelių strateginių trūkumų savo nacionaliniuose kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimuose turinčių trečiųjų valstybių nustatymas

1. Komisija nustato didelių strateginių trūkumų savo nacionaliniuose kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimuose turinčias trečiąsias valstybes ir priskiria jas didelės rizikos trečiosioms valstybėms.
2. Siekiant nustatyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas trečiąsias valstybes, Komisijai pagal 85 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, kai:
  - a) nustatomi dideli strateginiai trečiosios valstybės teisinės ir institucinės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos trūkumai;
  - b) nustatomi dideli strateginiai trūkumai, susiję su trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos veiksmingumu šalinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką arba su jos sistema, skirta įvertinti ir mažinti JT finansinių sankcijų dėl ginklų platinimo finansavimo, neįgyvendinimo ar išvengimo riziką;
  - c) a ir b punktuose nurodyti dideli strateginiai trūkumai yra pasikartojančio pobūdžio ir nebuvo imtasi arba nesiimama jokių jų mažinimo priemonių.

Tie deleguotieji aktai priimami per 20 kalendorinių dienų po to, kai Komisija įsitikina, kad tenkinami pirmos pastraipos a, b arba c punkte nustatyti kriterijai.

3. 2 dalies tikslais Komisija atsižvelgia į tarptautinių organizacijų ir standartus nustatančių institucijų, kompetentingų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje, prašymus taikyti sustiprinto deramo patikrinimo priemones ir papildomas rizikos mažinimo priemones (atsakomąsias priemones), taip pat į atitinkamus jų parengtus įvertinimus, vertinimus, ataskaitas ar viešus pareiškimus.

4. Jeigu nustatoma, kad trečioji valstybė atitinka 2 dalyje nurodytus kriterijus, įpareigotieji subjektai verslo santykiams arba nenuolatiniams sandoriams, kuriuose dalyvauja fiziniai arba juridiniai asmenys iš tos trečiosios valstybės, taiko 34 straipsnio 4 dalyje išvardytas sustiprinto deramo patikrinimo priemones.

5. 2 dalyje nurodytame deleguotajame akte iš 35 straipsnyje išvardytų atsakomųjų priemonių sąrašo parenkamos konkrečios atsakomosios priemonės, padedančios mažinti konkrečią riziką, kylančią dėl kiekvienos didelės rizikos trečiosios valstybės.

6. Jei valstybė narė nustato trečiosios valstybės, kurią Komisija yra nustačiusi pagal 2 dalyje nurodytus kriterijus, keliamą konkrečią pinigų plovimo ar teroristų finansavimo riziką, kuri 5 dalyje nurodytomis atsakomosiomis priemonėmis nepašalinama, ji gali reikalauti, kad jos teritorijoje įsisteigę įpareigotieji subjektai taikytų konkrečias papildomas atsakomąsias priemones, kad mažintų konkrečią riziką, kylančią dėl tos trečiosios valstybės. Apie nustatytą riziką ir atitinkamas atsakomąsias priemones Komisijai pranešama per 5 dienas nuo atsakomųjų priemonių taikymo pradžios.

7. Komisija reguliariai peržiūri 2 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, siekdama užtikrinti, kad pagal 5 dalį nustatytomis konkrečiomis atsakomosiomis priemonėmis būtų atsižvelgiama į trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos pokyčius ir jos būtų proporcingos ir tinkamos rizikai.

Gavusi pranešimą pagal 6 dalį, Komisija įvertina gautą informaciją, kad nustatytų, ar ta konkrečiai valstybei būdinga rizika daro poveikį Sąjungos vidaus rinkos integralumui. Kai tinkama, Komisija peržiūri 2 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, įtraukdama būtinas atsakomąsias priemones tai papildomai rizikai mažinti. Kai Komisija mano, kad konkrečios papildomos priemonės, kurias valstybė narė taikė pagal 6 dalį, nėra būtinos konkrečiai rizikai, kylančiai dėl tos trečiosios valstybės, mažinti, Komisijai gali įgyvendinimo aktu nuspręsti, kad valstybė narė turi nutraukti konkrečią papildomą atsakomąją priemonę.

30 straipsnis

Atitikties užtikrinimo trūkumų savo nacionaliniuose kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimuose turinčių trečiųjų valstybių nustatymas

1. Komisija nustato atitikties užtikrinimo trūkumų savo nacionaliniuose kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimuose turinčias trečiąsias valstybes.

2. Siekiant nustatyti 1 dalyje nurodytas trečiąsias valstybes, Komisijai pagal 85 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, kai:

- a) nustatomi atitikties užtikrinimo trūkumai, susiję su trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu teisine ir institucine sistema;
- b) nustatomi atitikties užtikrinimo trūkumai, susiję su trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos veiksmingumu šalinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką arba su jos sistema, skirta įvertinti ir mažinti JT finansinių sankcijų dėl ginklų platinimo finansavimo, neįgyvendinimo ar išvengimo riziką.

Tie deleguotieji aktai priimami per 20 dienų po to, kai Komisija įsitikina, kad tenkinami pirmos pastraipos a arba b punkte nustatyti kriterijai.

3. Rengdama 2 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, Komisija, kaip į pagrindą savo vertinimui, atsižvelgia į tarptautinių organizacijų ir standartus nustatančių institucijų, kompetentingų pinigų plovimo prevencijos ir kovos su teroristų finansavimu srityje, informaciją apie jurisdikcijas, kurios intensyviau stebimos, bei jų parengtus aktualius įvertinimus, vertinimus, ataskaitas arba viešus pareiškimus.

4. 2 dalyje nurodytame deleguotajame akte nurodomos konkrečios 34 straipsnio 4 dalyje išvardytos sustiprinto deramo patikrinimo priemonės, kurias įpareigotieji subjektai turi taikyti siekdami mažinti su verslo santykiais ar nenuolatiniiais sandoriais, kuriuose dalyvauja fiziniai arba juridiniai asmenys iš tos trečiosios valstybės, susijusią riziką.

5. Komisija reguliariai peržiūri 2 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, siekdama užtikrinti, kad pagal 4 dalį nustatytomis konkrečiomis sustiprinto deramo patikrinimo priemonėmis būtų atsižvelgiama į trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos pokyčius ir jos būtų proporcingos ir tinkamos rizikai.

31 straipsnis

Konkrečių ir didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai keliančių trečiųjų valstybių nustatymas

1. Komisijai pagal 85 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas nustatant trečiąsias valstybes, kai išimtiniais atvejais ji mano, kad tai neišvengiamai būtina siekiant sumažinti konkrečių ir didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai ir tinkamam vidaus rinkos veikimui, kurią kelia tos trečiosios valstybės ir kurios negalima sumažinti pagal 29 ir 30 straipsnius.

2. Rengdama 1 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, Komisija visų pirma atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- a) atitinkamos trečiosios valstybės teisinę ir institucinę kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemą, ir ypač į:

- i) pinigų plovimo ir teroristų finansavimo kriminalizavimą;
  - ii) su deramu klientų patikrinimu susijusias priemones;
  - iii) su įrašų tvarkymu susijusius reikalavimus;
  - iv) reikalavimus pranešti apie įtartinus sandorius;
  - v) tikslios ir laiku pateikiamos informacijos apie juridinių asmenų ir struktūrų tikruosius savininkus prieinamumą kompetentingoms institucijoms;
- b) trečiosios valstybės kompetentingų institucijų įgaliojimus ir procedūras kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje, įskaitant atitinkamas veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas, taip pat trečiųjų valstybių praktiką bendradarbiaujant ir keičiantis informacija su valstybių narių kompetentingomis institucijomis;
- c) trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos veiksmingumą šalinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką.

3. Siekdama nustatyti 1 dalyje nurodytos grėsmės lygį, Komisija gali paprašyti AMLA priimti nuomonę, kurios tikslas – įvertinti konkretų poveikį, kurį Sąjungos finansų sistemos vientisumui gali turėti trečiosios valstybės keliama grėsmė.

4. Kai AMLA nustato, kad trečioji valstybė, kuri nėra nustatyta pagal 29 ir 30 straipsnius, kelia konkrečią ir didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai, ji gali pateikti Komisijai nuomonę, kurioje nurodo nustatytą grėsmę ir tai, kodėl ji mano, kad Komisija turėtų nustatyti tą trečiąją valstybę pagal 1 dalį.

Jei Komisija nusprendžia nenustatyti pirmoje pastraipoje nurodytos trečiosios valstybės, ji dėl to pateikia pagrindimą AMLA.

5. Rengdama 1 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, Komisija visų pirma atsižvelgia į tarptautinių organizacijų ir standartus nustatančių institucijų, kompetentingų pinigų plovimo prevencijos ir kovos su teroristų finansavimu srityje, parengtus aktualius įvertinimus, vertinimus arba ataskaitas.

6. Jeigu nustatyta konkreti ir didelė atitinkamos trečiosios valstybės keliama grėsmė yra didelis strateginis trūkumas, taikoma 29 straipsnio 4 dalis, o šio straipsnio 1 dalyje nurodytame deleguotajame akte nustatomos konkrečios 29 straipsnio 5 dalyje nurodytos atsakomosios priemonės.

7. Jeigu nustatyta konkreti ir didelė atitinkamos trečiosios valstybės keliama grėsmė yra atitikties užtikrinimo trūkumas, 1 dalyje nurodytame deleguotajame akte nustatomos konkrečios sustiprinto deramo patikrinimo priemonės iš išvardytųjų 34 straipsnio 4 dalyje, kurias įpareigotieji subjektai turi taikyti siekdami mažinti su verslo santykiais ar nenuolatiniais sandoriais, kuriuose dalyvauja fiziniai arba juridiniai asmenys iš tos trečiosios valstybės, susijusią riziką.

8. Komisija reguliariai peržiūri 1 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, siekdama užtikrinti, kad 6 dalyje nurodytomis atsakomosiomis priemonėmis ir 7 dalyje nurodytomis sustiprinto deramo patikrinimo priemonėmis būtų atsižvelgiama į trečiosios valstybės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos pokyčius ir jos būtų proporcingos ir adekvačios rizikai.

9. Komisija gali įgyvendinimo aktu patvirtinti trečiųjų valstybių nustatymo pagal šį straipsnį metodiką. Tame įgyvendinimo akte visų pirma išdėstoma:

- a) kaip vertinami 2 dalyje nurodyti kriterijai;
- b) sąveikos su vertinama trečiaja valstybe procesas;
- c) valstybių narių ir AMLA dalyvavimo nustatant trečiąsias valstybes, keliančias konkrečią ir didelę grėsmę Sąjungos finansų sistemai, procesas.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 86 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

32 straipsnis

Gairės dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, tendencijų ir būdų

1. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires, kuriose apibrėžiama su bet kuriomis už Sąjungos ribų esančiomis geografinėmis vietovėmis susijusi pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, tendencijos ir būdai, su kuriais susiduria įpareigotieji subjektai. AMLA visų pirma atsižvelgia į III priede išvardytus rizikos veiksnius. Nustačius didesnės rizikos situacijas, gairėse numatomos sustiprinto deramo patikrinimo priemonės, kurių taikymo, siekiant tokią riziką mažinti, galimybę įpareigotieji subjektai turi apsvarstyti.
2. 1 dalyje nurodytas gaires AMLA peržiūri ne rečiau kaip kas 2 metus.
3. Rengdama ir peržiūrėdama 1 dalyje nurodytas gaires, AMLA atsižvelgia į Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų, tarptautinių organizacijų ir standartus nustatančių institucijų, kompetentingų pinigų plovimo prevencijos ir kovos su teroristų finansavimu srityje, parengtus įvertinimus, vertinimus arba ataskaitas.

3 SKIRSNIS

Supaprastintas deramas patikrinimas

33 straipsnis

Supaprastinto deramo patikrinimo priemonės

1. Jeigu, atsižvelgiant į II ir III prieduose įtvirtintus rizikos veiksnius, nustatoma, kad verslo santykiai ar sandoris kelia mažą riziką, įpareigotieji subjektai gali taikyti šias supaprastinto deramo patikrinimo priemones:
  - a) tikrinti kliento ir tikrojo savininko tapatybę užmezgus verslo santykius, jeigu nustatyta konkreti mažesnė rizika pateisina tokį atidėjimą, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 60 dienų nuo santykių užmezgimo;
  - b) sumažinti klientų tapatybės duomenų atnaujinimo dažnumą;
  - c) sumažinti informacijos, renkamos siekiant nustatyti verslo santykių ar nenuolatinio sandorio tikslą ir numatomą pobūdį, kiekį arba daryti apie tai išvadas pagal sandorių arba užmezgtų verslo santykių rūšį;
  - d) sumažinti kliento vykdomų sandorių tikrinimo dažnumą ar mastą;
  - e) taikyti bet kurią kitą atitinkamą supaprastinto deramo patikrinimo priemonę, kurią pagal 28 straipsnį nustato AMLA.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės turi būti proporcingos verslo pobūdžiui ir dydžiui bei konkrečioms nustatytoms mažesnės rizikos elementams. Tačiau įpareigotieji subjektai turi vykdyti pakankamą sandorių ir verslo santykių stebėseną, kad būtų galima nustatyti neįprastus ar įtartinus sandorius.

2. Įpareigotieji subjektai užtikrina, kad pagal 9 straipsnį nustatytoje vidaus procedūroje būtų numatytos konkrečios supaprastinto tikrinimo priemonės, taikomos atsižvelgiant į skirtingas mažesnę riziką keliančių klientų rūšis. Įpareigotieji subjektai sprendimus atsižvelgti į papildomus mažesnės rizikos veiksnius dokumentuoja.
3. 1 dalies a punkte nurodytų supaprastinto deramo patikrinimo priemonių taikymo tikslais įpareigotieji subjektai nustato rizikos valdymo procedūras, susijusias su aplinkybėmis, kuriomis jie gali teikti paslaugas klientui arba vykdyti su juo sandorius iki atliekant tikrinimą, įskaitant sandorių, kuriuos galima atlikti, sumos, skaičiaus ar rūšių apribojimą arba sandorių stebėjimą siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų numatytas nagrinėjamų verslo santykių normas.
4. Įpareigotieji subjektai reguliariai tikrina, ar toliau egzistuoja aplinkybės, kuriomis galima taikyti supaprastinto deramo patikrinimo priemones. Tokių tikrinimų dažnumas turi atitikti verslo pobūdį ir dydį bei konkrečių santykių keliamą riziką.
5. Įpareigotieji subjektai supaprastinto deramo patikrinimo priemonių netaiko jokiais iš šių aplinkybių:

- a) jeigu įpareigotieji subjektai abejoja, ar tapatybės nustatymo etape kliento ar tikrojo savininko pateikta informacija buvo teisinga, arba aptinka tos informacijos neatitikimų;
- b) nebelieka mažesnės rizikos veiksnių;
- c) kliento sandorių stebėsenos duomenys ir surinkta informacija verslo santykių kontekste atmeta mažesnės rizikos scenarijaus galimybę;
- d) įtariamas pinigų plovimas ar teroristų finansavimas;
- e) įtariama, kad klientas arba jo vardu veikiantis asmuo bando apeiti tikslines finansines sankcijas arba jų išvengti.

4 SKIRSNIS

Sustiprintas deramas patikrinimas

34 straipsnis

Sustiprinto deramo patikrinimo priemonių taikymo sritis

1. 29, 30, 31 ir 36–46 straipsniuose nurodytais atvejais ir kitais didesnės rizikos, kurią įpareigotieji subjektai nustato vadovaudamiesi 20 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, atvejais įpareigotieji subjektai turi taikyti sustiprinto deramo patikrinimo priemones, kad tokia rizika būtų tinkamai valdoma ir mažinama.
2. Įpareigotieji subjektai išnagrinėja su visais sandoriais, kurie atitinka bent vieną iš toliau nurodytų sąlygų, susijusių lėšų kilmę ir paskirties vietą bei tikslą:
  - a) sandoris yra sudėtingo pobūdžio;
  - b) sandoris yra neįprastai didelis;
  - c) sandoris vykdomas pagal neįprastą modelį;
  - d) sandoris neturi akivaizdaus ekonominio ar teisėto tikslo.
3. Išskyrus šio skyriaus 2 skirsnyje nurodytus atvejus, įpareigotieji subjektai, vertindami verslo santykių ar nenuolatinio sandorio keliamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, atsižvelgia bent į III priede ir AMLA pagal 10 straipsnį priimtose gairėse nurodytus galimai didesnės rizikos veiksniais, taip pat į bet kokius kitus didesnės rizikos rodiklius, pavyzdžiui, FŽP pateiktus pranešimus ir visos veiklos rizikos vertinimo išvadas pagal 10 straipsnį.
4. Išskyrus šio skyriaus 2 skirsnyje nurodytus atvejus, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, didesnės rizikos atvejais įpareigotieji subjektai turi taikyti sustiprinto deramo patikrinimo priemones, kurios turi būti proporcingos nustatytai didesnei rizikai, kurios gali apimti šias priemones:
  - a) gauti papildomos informacijos apie klientą ir tikruosius savininkus;
  - b) gauti papildomos informacijos apie numatomą verslo santykių pobūdį;
  - c) gauti papildomos informacijos apie kliento ir tikrųjų savininkų lėšų ir turto šaltinį;
  - d) gauti informacijos apie numatomų arba atliktų sandorių priežastis ir jų suderinamumą su verslo santykiais;
  - e) gauti vyresniosios vadovybės pritarimą verslo santykių užmezgimui arba pratęsimui;
  - f) vykdyti sustiprintą verslo santykių stebėseną padidinant taikomų kontrolės priemonių skaičių ir dažnumą ir atrenkant sandorių, kuriems bus reikalingas tolesnis nagrinėjimas, modelius;
  - g) reikalauti, kad pirmasis mokėjimas būtų atliktas per sąskaitą kliento vardu kredito įstaigoje, kuriai taikomi deramo klientų patikrinimo standartai yra ne mažiau griežti nei šiame reglamente išdėstyti standartai.

5. Jeigu verslo santykiai, kurie buvo nustatyti kaip keliantys didesnę riziką, apima ne mažesnės kaip 5 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline ar užsienio valiuta vertės turto tvarkymą teikiant individualiai pritaikytas paslaugas klientui, turinčiam iš viso ne mažesnės kaip 50 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline ar užsienio valiuta vertės finansinio, investicinio ar nekilnojamojo turto arba jų derinio, išskyrus to kliento privatų gyvenamąjį būstą, kredito įstaigos ir finansų įstaigos bei patikos fondų arba bendrovių paslaugų teikėjai be sustiprinto deramo patikrinimo priemonių pagal 4 dalį taiko šias sustiprinto deramo patikrinimo priemones:

- a) konkrečias priemones, įskaitant procedūras mažinti rizikai, susijusias su tam klientui siūlomomis individualiai pritaikytomis paslaugomis ir produktais;
- b) gauti papildomos informacijos apie to kliento lėšų šaltinį;
- c) užkirsti kelią ir valdyti interesų konfliktus tarp kliento ir to įpareigotojo subjekto, kuris atlieka užduotis, susijusias su įpareigotojo subjekto atitiktimi to kliento atžvilgiu, vyresniųjų vadovų ar darbuotojų.

Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires dėl priemonių, kurių turi imtis kredito įstaigos ir finansų įstaigos, patikos fondų ar bendrovių paslaugų teikėjai, kad nustatytų, ar klientas turi ne mažesnės kaip 50 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline ar užsienio valiuta vertės finansinį, investicinį arba nekilnojamąjį turtą, ir kaip tą vertę nustatyti.

6. Išskyrus šio skyriaus 2 skirsnyje nurodytus atvejus, jeigu valstybės narės pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 8 straipsnį nustato didesnės rizikos atvejus, be kita ko, remdamosi valstybių narių atliktais sektorinių rizikos vertinimais, jos gali reikalauti, kad įpareigotieji subjektai taikytų sustiprinto deramo patikrinimo priemones ir, kai tikslinga, tas priemones išsamiau patikslintų. Valstybės narės praneša Komisijai ir AMLA apie savo sprendimus dėl jų teritorijoje įsisteigusiems įpareigotiesiems subjektams nustatytų sustiprinto deramo patikrinimo reikalavimų per 1 mėnesį nuo jų patvirtinimo, kartu pateikdamos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, dėl kurios buvo priimtas toks sprendimas, pagrindimą.

Kai tikėtina, kad pagal pirmą pastraipą valstybių narių nustatyta rizika kyla iš už Sąjungos ribų ir gali daryti poveikį Sąjungos finansų sistemai, AMLA, Komisijos prašymu arba savo iniciatyva, apsarsto galimybę atnaujinti pagal 32 straipsnį priimtas gaires.

7. Komisijai pagal 85 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas, kai ji nustato papildomus šio straipsnio 1 dalyje nurodytos didesnės rizikos atvejus, kurie daro poveikį visai Sąjungai, ir sustiprinto deramo patikrinimo priemones, kurias tais atvejais turi taikyti įpareigotieji subjektai, atsižvelgiant į valstybių narių pranešimus pagal šios straipsnio 6 dalies pirmą pastraipą.

8. Sustiprinto deramo patikrinimo priemonės negali būti automatiškai taikomos Sąjungoje įsisteigusių įpareigotųjų subjektų filialams ar patronuojamosioms įmonėms, esantiems 29, 30 ir 31 straipsniuose nurodytose trečiosiose valstybėse, jeigu tie filialai ar patronuojamosios įmonės visiškai laikosi grupės lygmens politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių pagal 17 straipsnį.

35 straipsnis

Atsakomosios priemonės, kuriomis siekiama sumažinti iš už Sąjungos ribų kylančias pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmes

29 ir 31 straipsnių tikslais Komisija gali rinktis iš šių atsakomųjų priemonių:

- a) atsakomosios priemonės, kurias įpareigotieji subjektai turi taikyti asmenims ir teisės subjektams, susijusiems su didelės rizikos trečiosiomis valstybėmis ir, kai aktualu, kitomis grėsmę Sąjungos finansų sistemai keliančiomis valstybėmis; tai:
  - i) papildomų sustiprinto deramo patikrinimo elementų taikymas;
  - ii) atitinkamų sugriežtintų pranešimų mechanizmų diegimas arba sistemingas pranešimų apie finansinius sandorius teikimas;
  - iii) verslo santykių ar sandorių su fiziniais asmenimis ar teisės subjektais iš tų trečiųjų valstybių apribojimas;

- b) atsakomosios priemonės, kurias valstybės narės turi taikyti didelės rizikos trečiosioms valstybėms ir, kai aktualu, kitoms grėsmę Sąjungos finansų sistemai keliančioms valstybėms; tai:
- i) neleisti steigti įpareigotųjų subjektų iš atitinkamos valstybės patronuojamųjų įmonių, filialų ar atstovybių arba kitaip atsižvelgti į faktą, kad atitinkamas įpareigotasis subjektas yra iš trečiosios valstybės, kuri neturi tinkamų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimų;
  - ii) drausti įpareigotiesiems subjektams steigti filialus ar atstovybes atitinkamoje trečiojoje valstybėje arba kitaip atsižvelgti į faktą, kad atitinkamas filialas ar atstovybė būtų trečiojoje valstybėje, kuri neturi tinkamų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu režimų;
  - iii) reikalauti sustiprinti atitinkamoje trečiojoje valstybėje esančių įpareigotųjų subjektų filialų ir patronuojamųjų įmonių priežiūros analizę arba išorės audito reikalavimus;
  - iv) reikalauti sustiprinti išorės audito reikalavimus finansinėms grupėms atitinkamoje trečiojoje valstybėje esančių jų filialų ir patronuojamųjų įmonių atžvilgiu;
  - v) reikalauti, kad kredito įstaigos ir finansų įstaigos peržiūrėtų ir pakeistų arba, jei būtina, nutrauktų korespondentinius santykius su atitinkamoje trečiojoje valstybėje esančiomis įstaigomis respondentėmis.

36 straipsnis

Konkrečios tarpvalstybinių korespondentinių santykių atveju taikomos sustiprinto deramo patikrinimo priemonės

Kalbant apie tarpvalstybinius korespondentinius santykius, įskaitant santykius, užmegztus vertybinių popierių sandorių arba lėšų pervedimo tikslais, kai reikia vykdyti mokėjimus su trečiosios valstybės įstaiga respondente, be 20 straipsnyje nustatytų deramo klientų patikrinimo priemonių, reikalaujama, kad pradėdamos verslo santykius kredito įstaigos ir finansų įstaigos:

- a) surinktų pakankamai informacijos apie įstaigą respondentę, kad būtų galima visiškai suprasti įstaigos respondentės veiklos pobūdį ir remiantis viešai prieinama informacija nustatyti, kokia yra įstaigos reputacija bei priežiūros kokybė;
- b) įvertintų įstaigos respondentės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu kontrolės priemones;
- c) prieš užmegzdamas naujus korespondentinius santykius gautų vyresniosios vadovybės pritarimą;
- d) dokumentuotų atitinkamas kiekvienos įstaigos pareigas;
- e) perleidžiamųjų sąskaitų atžvilgiu įsitikintų, kad įstaiga respondentė patikrino klientų, turinčių tiesioginę prieigą prie įstaigos korespondentės sąskaitų, tapatybę ir atliktų nuolatinį jų deramą patikrinimą, ir kad tokia įstaiga, gavusi prašymą, galėtų įstaigai korespondentei pateikti atitinkamus deramo klientų patikrinimo duomenis.

Jeigu kredito įstaigos ir finansų įstaigos nusprendžia nutraukti tarpvalstybinius korespondentinius santykius dėl priežasčių, susijusių su kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politika, savo sprendimą jos dokumentuoja.

37 straipsnis

Tarpvalstybiniais korespondentiniais santykiais taikomos konkrečios sustiprinto deramo patikrinimo priemonės kriptoturto paslaugų teikėjų atveju

1. Nukrypstant nuo 36 straipsnio, kiek tai susiję su tarpvalstybiniais korespondentiniais santykiais, apimančiais kriptoturto paslaugų vykdymą su Sąjungoje neįsisteigusiu ir panašias paslaugas, įskaitant kriptoturto pervedimus, teikiančiu subjektu respondentu, reikalaujama, kad kriptoturto paslaugų teikėjai, be 20 straipsnyje nustatytų deramo klientų patikrinimo priemonių, pradėdami verslo santykius:

- a) nustatytų, ar subjektas respondentas yra licencijuotas arba registruotas;

- b) surinktų pakankamai informacijos apie subjektą respondentą, kad būtų galima visiškai suprasti subjekto respondento veiklos pobūdį ir remiantis viešai prieinama informacija nustatyti, kokia yra to subjekto reputacija bei priežiūros kokybė;
- c) įvertintų subjekto respondento taikomas kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu kontrolės priemonės;
- d) prieš užmezgant korespondentinius santykius gautų vyresniosios vadovybės pritarimą;
- e) dokumentuotų atitinkamas kiekvienos korespondentinių santykių šalies pareigas;
- f) perleidžiamųjų kriptoturto sąskaitų atžvilgiu įsitikintų, kad subjektas respondentas patikrina klientų, turinčių tiesioginę prieigą prie subjekto korespondento sąskaitų, tapatybę ir atliktų jų nuolatinį deramą patikrinimą, ir kad toks subjektas respondentas, gavęs prašymą, galėtų subjektui korespondentui pateikti atitinkamus deramo klientų patikrinimo duomenis.

Jei kriptoturto paslaugų teikėjai nusprendžia nutraukti korespondentinius santykius dėl priežasčių, susijusių su kovos su pinigų plovimu ir kovos su teroristų finansavimu politika, savo sprendimą jie dokumentuoja.

Kriptoturto paslaugų teikėjai korespondentinių santykių deramo patikrinimo informaciją atnaujina reguliariai arba kai kyla nauja rizika dėl subjekto respondento.

2. Kriptoturto paslaugų teikėjai atsižvelgia į pagal 1 dalį surinktą informaciją, kad vadovaudamiesi rizika nustatytų tinkamas priemones, kurių turi būti imtasi siekiant mažinti su subjektu respondentu susijusią riziką.

3. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires, kuriose išdėstomi kriterijai ir elementai, į kuriuos kriptoturto paslaugų teikėjai turi atsižvelgti atlikdami 1 dalyje nurodytą vertinimą ir taikydami 2 dalyje nurodytas rizikos mažinimo priemones, įskaitant minimaliuosius veiksmus, kurių kriptoturto paslaugų teikėjai turi imtis nustatę, kad subjektas respondentas nėra registruotas arba licencijuotas.

38 straipsnis

Konkrečios priemonės atskiroms trečiųjų valstybių įstaigoms respondentėms

1. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos taiko šio straipsnio 6 dalyje nustatytas priemones trečiųjų valstybių įstaigoms respondentėms, su kuriomis jos palaiko korespondentinius santykius pagal 36 arba 37 straipsnį ir dėl kurių AMLA paskelbia rekomendaciją pagal šio straipsnio 2 dalį.

2. AMLA paskelbia kredito įstaigoms ir finansų įstaigoms skirtą rekomendaciją, kai kyla susirūpinimas, kad trečiojoje valstybėje veikiančios įstaigos respondentės patenka į bet kurią iš šių situacijų:

- a) jos šiurkščiai, pakartotinai ar sistemingai pažeidžia kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimus;
- b) jų vidaus politika, procedūros ir kontrolės priemonės turi trūkumų, dėl kurių gali būti šiurkščiai, pakartotinai ar sistemingai pažeidžiami kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai;
- c) jos turi įdiegusios vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones, kurios nėra proporcingos pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo rizikai, su kuria susiduria trečiosios valstybės įstaiga respondentė.

3. 2 dalyje nurodyta rekomendacija paskelbiama, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) remdamasi priežiūros veiklos kontekste turima informacija, finansų priežiūros institucija, įskaitant AMLA, vykdydama savo priežiūros veiklą, mano, kad trečiosios valstybės įstaiga respondentė patenka į bet kurią iš 2 dalyje išvardytų situacijų ir gali daryti poveikį korespondentinių santykių neapsaugotumui nuo rizikos;
- b) įvertinus šios dalies a punkte nurodytą finansų priežiūros institucijos turimą informaciją, Sąjungoje esančios finansų priežiūros institucijos sutinka, kad trečiosios valstybės įstaiga respondentė patenka į bet kurią iš 2 dalyje išvardytų situacijų ir gali daryti poveikį korespondentinių santykių neapsaugotumui nuo rizikos.

4. Prieš paskelbdama 2 dalyje nurodytą rekomendaciją AMLA konsultuojasi su trečiosios valstybės priežiūros institucija, atsakinga už įstaigą respondentę, ir paprašo, kad ji pateiktų savo pačios ir įstaigos respondentės nuomones dėl kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių, taip pat dėl deramo klientų patikrinimo priemonių, kurias įstaiga respondentė yra įdiegusi pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo rizikai mažinti, tinkamumo ir dėl taisomųjų priemonių, kurias reikia įdiegti. Jeigu per 2 mėnesius jokio atsakymo nepateikiama arba jeigu pateiktame atsakyme nenurodyta, kad trečiosios valstybės įstaiga respondentė gali įgyvendinti pakankamą kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politiką, procedūras ir kontrolės priemones, taip pat taikyti tinkamas deramo klientų patikrinimo priemones, kad mažintų savo patiriamą riziką, kuri gali turėti įtakos korespondentiniams santykiams, AMLA nusprendžia tą rekomendaciją paskelbti.

5. AMLA 2 dalyje nurodytą rekomendaciją atšaukia, kai tik mano, kad trečiosios valstybės įstaiga respondentė, dėl kurios ji priėmė tą rekomendaciją, nebeatitinka 3 dalyje išdėstytų sąlygų.

6. 1 dalyje nurodytų trečiųjų valstybių įstaigų respondenčių atžvilgiu kredito įstaigos ir finansų įstaigos:

a) susilaiko nuo naujų verslo santykių su trečiosios valstybės įstaiga respondente pradėjimo, nebent remdamosi pagal 36 arba 37 straipsnį surinkta informacija jos padarytų išvadą, kad rizikos mažinimo priemonės, taikytos verslo santykiams su trečiosios valstybės įstaiga respondente, ir trečiosios valstybės įstaigoje respondentėje įdiegtos priemonės gali tinkamai mažinti su tais verslo santykiais susijusią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką;

b) tebetęsiamų verslo santykių su trečiosios valstybės įstaiga respondente atveju:

i) peržiūri ir atnaujina informaciją apie įstaigą respondentę pagal 36 arba 37 straipsnį;

ii) nutraukia verslo santykius, nebent remdamosi pagal i papunktį surinkta informacija jos padarytų išvadą, kad rizikos mažinimo priemonės, taikytos verslo santykiams su trečiosios valstybės įstaiga respondente, ir trečiosios valstybės įstaigoje respondentėje įdiegtos priemonės gali tinkamai mažinti su tais verslo santykiais susijusią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką;

c) informuoja įstaigą respondentę apie išvadas, kurias jos padarė dėl korespondentinių santykių keliamos rizikos, atsižvelgdamos į AMLA rekomendaciją, ir apie priemones, kurių imtasi pagal a arba b punktą.

Jeigu AMLA rekomendaciją pagal 5 dalį atšaukė, kredito įstaigos ir finansų įstaigos peržiūri savo vertinimą, ar trečiosios valstybės įstaigos respondentės atitinka kurią nors iš 3 dalyje nustatytų sąlygų.

7. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos dokumentuoja visus pagal šį straipsnį priimtus sprendimus.

39 straipsnis

Draudimas užmegzti korespondentinius santykius su fiktyviomis įstaigomis

1. Kredito įstaigoms ir finansų įstaigoms draudžiama pradėti ar tęsti korespondentinius santykius su fiktyvia įstaiga. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos imasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad jos nepradėtų ar netęstų korespondentinių santykių su kredito įstaiga ar finansų įstaiga, apie kurią žinoma, kad ji leidžia fiktyviai įstaigai naudotis savo sąskaitomis.

2. Be 1 dalyje nustatyto reikalavimo, kriptoturto paslaugų teikėjai užtikrina, kad jų sąskaitų kriptoturto paslaugoms teikti nenaudotų fiktyvios įstaigos. Tuo tikslu kriptoturto paslaugų teikėjai turi būti įdiegę vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones, kad nustatytų bet kokius bandymus naudoti jų sąskaitas nereguliuojamoms kriptoturto paslaugoms teikti.

40 straipsnis

Priemonės rizikai, susijusiai su sandoriais, atliekamais naudojantis saviprieglobiais adresais, mažinti

1. Kriptoturto paslaugų teikėjai nustato ir įvertina pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, susijusią su kriptoturto pervedimais į saviprieglobį adresą ar iš jo. Tuo tikslu kriptoturto paslaugų teikėjai turi būti įdiegę vidaus politiką, procedūras ir kontrolės priemones.

Kriptoturto paslaugų teikėjai taiko rizikos mažinimo priemonės, atitinkančias nustatytą riziką. Tos rizikos mažinimo priemonės – tai, be kita ko, viena ar daugiau iš šių priemonių:

- a) imtis rizikos vertinimu grindžiamų priemonių siekiant nustatyti ir patikrinti pervedimo iš saviprieglobio adreso ar į jį iniciatoriaus ar naudos gavėjo tapatybę arba tokio iniciatoriaus ar naudos gavėjo tikrąjį savininką, be kita ko, pasikliaujant trečiosiomis šalimis;
- b) reikalauti papildomos informacijos apie kriptoturto kilmę ir paskirties vietą;
- c) vykdyti sustiprintą nuolatinę operacijų iš saviprieglobio adreso stebėseną;
- d) imtis bet kokių kitų priemonių, skirtų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikai, taip pat tikslių finansinių sankcijų neįgyvendinimo ir išvengimo rizikai mažinti ir valdyti.

2. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires, kuriose išdėstomos 1 dalyje nurodytos rizikos mažinimo priemonės, įskaitant:

- a) perdavimo iš saviprieglobio adreso arba į jį iniciatoriaus arba gavėjo tapatybės nustatymo ir patikrinimo kriterijus ir priemones, be kita ko, pasikliaujant trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į naujausius technologinius pokyčius;
- b) kriterijus ir priemones, skirtus patikrinti, ar saviprieglobis adresas priklauso klientui arba yra jo kontroliuojamas.

41 straipsnis

Specialios nuostatos, taikytinos asmenims, prašantiems leidimo gyventi valstybėje pagal investavimo programas

Be 20 straipsnyje nustatytų deramo kliento patikrinimo priemonių, klientų, kurie yra trečiųjų valstybių piliečiai, siekiantys gauti teises gyventi valstybėje narėje mainais už bet kokios rūšies investicijas, įskaitant kapitalo pervedimus, turto pirkimą ar nuomą, investicijas į vyriausybės obligacijas, investicijas į korporacinius subjektus, dovanojamą turtą ar labdarą, kuria prisidedama prie viešųjų gėrybių ir mokami įnašai į valstybės biudžetą, atžvilgiu įpareigotieji subjektai taiko bent 34 straipsnio 4 dalies a, c, e ir f punktuose nustatytas sustiprinto deramo patikrinimo priemones.

42 straipsnis

Specialios nuostatos dėl politikoje dalyvaujančių asmenų

1. Be 20 straipsnyje nustatytų deramo klientų patikrinimo priemonių, įpareigotieji subjektai nenuolatinių sandorių arba verslo santykių su politikoje dalyvaujančiais asmenimis atžvilgiu taiko šias priemones, kuriomis siekiama:

- a) gauti vyresniosios vadovybės pritarimą dėl nenuolatinių sandorių vykdymo arba dėl verslo santykių su politikoje dalyvaujančiais asmenimis užmezgimo arba tęsimu;
- b) imtis atitinkamų priemonių turto ir lėšų, kurie yra susiję su verslo santykiais arba nenuolatiniiais sandoriais su politikoje dalyvaujančiais asmenimis, šaltiniui nustatyti;
- c) vykdyti sustiprintą, nuolatinę tų verslo santykių stebėseną.

2. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia gaires dėl šių klausimų:

- a) asmenų, apie kuriuos žinoma, kad jie yra artimi pagalbininkai, nustatymo kriterijų;
- b) su tam tikros kategorijos politikoje dalyvaujančiais asmenimis, šeimos nariu arba asmeniu, apie kurį žinoma, kad jis yra artimas pagalbininkas, susijusios rizikos lygio, įskaitant gaires, kaip tokia rizika turi būti vertinama, jeigu asmuo jau nebeina svarbių viešųjų pareigų pagal 45 straipsnį.

43 straipsnis

Svarbių viešųjų pareigų sąrašas

1. Kiekviena valstybė narė sudaro ir nuolat atnaujina sąrašą, kuriame tiksliai nurodomos pareigos, laikomos svarbiomis viešosiomis pareigomis 2 straipsnio 1 dalies 34 punkto tikslais pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus. Valstybės narės 2 straipsnio 1 dalies 34 punkto tikslais prašo kiekvienos jų teritorijoje akredituotos tarptautinės organizacijos sudaryti ir nuolat atnaujinti svarbių viešųjų pareigų toje tarptautinėje organizacijoje sąrašą. Į tuos sąrašus taip pat įtraukiamos pareigos, kurios gali būti pavedamos valstybių narių lygmeniu akredituotiems trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų atstovams. Valstybės narės apie šiuos sąrašus ir bet kokius jų pakeitimus praneša Komisijai ir AMLA.
2. Komisija gali įgyvendinimo aktu nustatyti valstybių narių svarbių viešųjų pareigų sąrašų sudarymo ir paskelbimo pagal 1 dalį formatą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 86 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Komisijai pagal 85 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas 2 straipsnio 1 dalies 34 punktas, kai sąrašuose, apie kuriuos valstybės narės praneša pagal 1 dalį, nustatomos bendros papildomos svarbių viešųjų pareigų kategorijos ir tos svarbių viešųjų pareigų kategorijos yra svarbios visai Sąjungai.

Rengdama deleguotuosius aktus pagal pirmą pastraipą, Komisija konsultuojasi su AMLA.

4. Komisija sudaro ir nuolat atnaujina tikslų pareigų, kurios laikomos svarbiomis viešosiomis pareigomis Sąjungos lygmeniu, sąrašą. Į tą sąrašą taip pat įtraukiamos pareigos, kurios gali būti pavestos Sąjungos lygmeniu akredituotiems trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų atstovams.
5. Remdamasi šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytais sąrašais Komisija 2 straipsnio 1 dalies 34 punkto tikslais turi sudaryti bendrą visų svarbių viešųjų pareigų sąrašą. Tą bendrą sąrašą Komisija paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tą sąrašą AMLA viešai paskelbia savo interneto svetainėje.

44 straipsnis

Politikoje dalyvaujantys asmenys, kurie yra draudimo sutarčių naudos gavėjai

Įpareigotieji subjektai imasi pagrįstų priemonių nustatyti, ar gyvybės draudimo ar kito su investicijomis susijusio draudimo sutarties naudos gavėjai arba, jeigu aktualu, naudos gavėjo tikrasis savininkas yra politikoje dalyvaujantys asmenys. Tų priemonių imamasi ne vėliau kaip išmokant išmokas arba visiškai ar iš dalies perduodant draudimo sutartį. Nustačius didesnę riziką, be 20 straipsnyje nustatytų deramo klientų patikrinimo priemonių, įpareigotieji subjektai turi:

- a) informuoti vyresniąją vadovybę prieš išmokėdami pajamas pagal draudimo sutartį;
- b) atlikti griežtesnį visų verslo santykių su draudėju patikrinimą.

45 straipsnis

Politikoje nebedalyvaujantiems asmenims taikomos priemonės

1. Kai politikoje dalyvaujantis asmuo nustoja eiti svarbias viešąsias pareigas Sąjungoje, valstybėje narėje, trečiojoje valstybėje arba tarptautinėje organizacijoje, vertindami pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką pagal 20 straipsnį įpareigotieji subjektai atsizvelgia į to asmens dėl jo buvusių pareigų tebekeliamą riziką.
2. Siekdami mažinti politikoje dalyvaujančio asmens keliamą riziką, įpareigotieji subjektai taiko vieną ar daugiau 34 straipsnio 4 dalyje nurodytų priemonių tol, kol šio straipsnio 1 dalyje nurodytos rizikos nebelieka, tačiau bet kuriuo atveju ne trumpiau kaip 12 mėnesių po to, kai asmuo nustoja eiti svarbias viešąsias pareigas.
3. 2 dalyje nurodyta pareiga atitinkamai taikoma, kai įpareigotasis subjektas vykdo nenuolatinius sandorius arba pradeda verslo santykius su asmeniu, kuris anksčiau ėjo svarbias viešąsias pareigas Sąjungoje, valstybėje narėje, trečiojoje valstybėje arba tarptautinėje organizacijoje.

46 straipsnis

Politikoje dalyvaujančių asmenų šeimos nariai ir asmenys, apie kuriuos žinoma, kad jie yra artimi pagalbininkai

42, 44 ir 45 straipsniuose nurodytos priemonės taip pat taikomos politikoje dalyvaujančių asmenų šeimos nariams ir asmenims, apie kuriuos žinoma, kad jie yra artimi pagalbininkai.

5 SKIRSNIS

Specialios deramo klientų patikrinimo nuostatos

47 straipsnis

Gyvybės draudimo ir kito su investicijomis susijusio draudimo sektoriaus specifikacijos

Gyvybės draudimo ar kito su investicijomis susijusio draudimo veiklos atveju, be deramo klientų patikrinimo priemonių, kurias reikalaujama taikyti klientui ir tikrajam savininkui, įpareigotieji subjektai gyvybės draudimo ir kito su investicijomis susijusio draudimo sutarčių naudos gavėjų atžvilgiu, kai tik naudos gavėjai yra nustatomi arba nurodomi, taiko toliau nurodytas deramo klientų patikrinimo priemones:

- a) naudos gavėjų, kurie nustatomi kaip konkrečiai įvardyti asmenys arba juridinės struktūros, atveju – išsaugoti asmens arba struktūros vardą ir pavardę arba pavadinimą;
- b) naudos gavėjų, kurie nurodomi pagal požymius ar klasę arba kitais būdais, atveju – gauti pakankamai informacijos apie tuos naudos gavėjus, kad galėtų nustatyti naudos gavėjo tapatybę išmokų išmokėjimo metu.

Pirmos pastraipos tikslais, naudos gavėjų ir, kai aktualu, jų tikrųjų savininkų tapatybės tikrinimas turi būti atliekamas išmokų išmokėjimo metu. Kai gyvybės draudimas ar kitas su investicijomis susijęs draudimas visiškai arba iš dalies perduodamas trečiajam šaliai, įpareigotieji subjektai, žinodami apie perdavimą, tikrojo savininko tapatybę nustato perduodami draudimą fiziniam ar juridiniam asmeniui arba juridinei struktūrai, savo naudai gausiantiems perduodamos draudimo sutarties vertę.

6 SKIRSNIS

Kliovimasis kitų įpareigotųjų subjektų atliekamu deramu klientų patikrinimu

48 straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl kliovimosi kitais įpareigotaisiais subjektais

1. Siekdami įvykdyti 20 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nustatytus deramo klientų patikrinimo reikalavimus, įpareigotieji subjektai gali kliautis kitais įpareigotaisiais subjektais, nepriklausomai nuo to, ar jie yra valstybėje narėje, ar trečiojoje valstybėje, jeigu:

- a) kiti įpareigotieji subjektai taiko šiame reglamente nustatytus arba lygiaverčius deramo klientų patikrinimo ir įrašų saugojimo reikalavimus, kai kiti įpareigotieji subjektai gyvena arba yra įsisteigę trečiojoje valstybėje;
- b) kitų įpareigotųjų subjektų atitiktis kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimams prižiūrima laikantis Direktyvos (ES) 2024/1640 IV skyriaus.

Galutinė atsakomybė už deramo klientų patikrinimo reikalavimų įvykdymą tenka kitu įpareigotuoju subjektu besikliaujančiam įpareigotajam subjektui.

2. Nusprendami kliautis kitais trečiojoje valstybėje esančiais įpareigotaisiais subjektais, įpareigotieji subjektai atsižvelgia į II ir III prieduose išvardytus geografinės rizikos veiksnius ir į atitinkamą Komisijos, AMLA ar kitos kompetentingos institucijos pateiktą informaciją arba gaires.

3. Grupei priklausančių įpareigotųjų subjektų atveju šio straipsnio ir 49 straipsnio reikalavimų laikymasis gali būti užtikrinamas taikant grupės lygmens politiką, procedūras ir kontrolės priemones, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) įpareigotasis subjektas kliaujasi tik įpareigotojo subjekto, kuris priklauso tai pačiai grupei, pateikta informacija;
  - b) grupė taiko kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politiką ir procedūras, deramo klientų patikrinimo priemonės ir įrašų saugojimo taisyklės, kurios visiškai atitinka šį reglamentą arba lygiavertes trečiųjų valstybių taisykles;
  - c) veiksmingą šios dalies b punkte nurodytų reikalavimų įgyvendinimą grupės lygmeniu prižiūri buveinės valstybės narės priežiūros valdžios institucija laikydama si Direktyvos (ES) 2024/1640 IV skyriaus arba trečiosios valstybės priežiūros valdžios institucija laikydama si tos trečiosios valstybės taisyklių.
4. Įpareigotieji subjektai negali kliautis šio skyriaus 2 skirsnyje nurodytose trečiojoje valstybėje įsisteigusiais įpareigotaisiais subjektais. Tačiau Sąjungoje įsisteigę įpareigotieji subjektai, kurių filialai ir patronuojamosios įmonės yra įsteigti tose trečiojoje valstybėje, gali kliautis tokiais filialais ir patronuojamosiomis įmonėmis, jei tenkinamos visos 3 dalyje nustatytos sąlygos.

49 straipsnis

Kliovimosi kitu įpareigotuoju subjektu procesas

1. Įpareigotieji subjektai iš įpareigoto subjekto, kuriuo kliaujamasi, gauna visą reikiamą informaciją, susijusią su 20 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nustatytais deramo klientų patikrinimo priemonėmis arba pradedamu verslu.
2. Kitais įpareigotaisiais subjektais besikliaujantys įpareigotieji subjektai imasi visų būtinų veiksmų, kad užtikrintų, jog įpareigotasis subjektas, kuriuo kliaujamasi, paprašius pateiktų:
  - a) surinktos kliento tapatybės nustatymui reikalingos informacijos kopijas;
  - b) visus patvirtinamuosius dokumentus ar patikimus informacijos šaltinius, kurie buvo naudojami nustatant kliento ir, jei aktualu, kliento tikrųjų savininkų arba asmenų, kurių vardu veikia klientas, tapatybę, įskaitant duomenis, gautus elektroninės atpažinties priemonėmis ir teikiant atitinkamas patikimumo užtikrinimo paslaugas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 910/2014, ir
  - c) visą surinktą informaciją apie verslo santykių tikslą ir numatomą pobūdį.
3. 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją įpareigotasis subjektas, kuriuo kliaujamasi, pateikia nedelsdamas ir bet kuriuo atveju per 5 darbo dienas.
4. 1 ir 2 dalyse nurodytos informacijos ir dokumentų perdavimo sąlygos nurodomos įpareigotųjų subjektų rašytiniame susitarime.
5. Jeigu įpareigotasis subjektas kliaujasi įpareigotuoju subjektu, kuris priklauso jo grupei, vietoje rašytinio susitarimo gali būti taikoma grupės lygmeniu nustatyta vidaus procedūra, jeigu tenkinamos 48 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos.

50 straipsnis

Kliovimosi kitais įpareigotaisiais subjektais gairės

Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia įpareigotiesiems subjektams skirtas gaires dėl:

- a) sąlygų, kurios yra priimtinos, kad įpareigotieji subjektai galėtų kliautis kito įpareigotojo subjekto surinkta informacija, be kita ko, nuotoliniu būdu vykdomo deramo klientų patikrinimo atveju;
- b) įpareigotųjų subjektų, dalyvaujančių kliovimosi kitu įpareigotuoju subjektu situacijoje, vaidmenų ir atsakomybės;
- c) priežiūros metodų, susijusių su kliovimosi kitais įpareigotaisiais subjektais.

IV SKYRIUS

TIKROSIOS NUOSAVYBĖS SKAIDRUMAS

51 straipsnis

Teisės subjektų tikrųjų savininkų nustatymas

Teisės subjektų tikrieji savininkai yra fiziniai asmenys, kurie:

- a) turi, tiesiogiai ar netiesiogiai, nuosavybės dalį korporaciniame subjekte arba
- b) tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja korporacinį subjektą ar kitą teisės subjektą per nuosavybės dalį arba kitomis priemonėmis.

Pirmos pastraipos b punkte nurodyta korporacinio subjekto kontrolė kitomis priemonėmis turi būti nustatoma nepriklausomai nuo nuosavybės dalies arba kontrolės per nuosavybės dalį buvimo ir lygiagrečiai jam.

52 straipsnis

Tikroji nuosavybė per nuosavybės dalį

1. 51 straipsnio pirmos dalies a punkto tikslais, nuosavybės dalis korporaciniame subjekte – tiesioginė ar netiesioginė 25 % ar daugiau akcijų, balsavimo teisių ar kitos nuosavybės dalies korporaciniame subjekte nuosavybė, įskaitant teises į pelno dalį, kitus vidaus išteklius arba likvidavimo balansą. Netiesioginė nuosavybė apskaičiuojama dauginant subjektų grandinėje, kurioje tikrasis savininkas turi akcijų arba balsavimo teisių, tarpiniams subjektams priklausančias akcijas arba balsavimo teises ar kitas nuosavybės dalis ir sudedant rezultatus iš tų įvairių grandinių, išskyrus atvejus, kai taikomas 54 straipsnis.

Vertinant, ar yra nuosavybės dalis korporaciniame subjekte, atsižvelgiama į visus akcijų paketus kiekviename nuosavybės lygmenyje.

2. Kai valstybės narės pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 8 straipsnio 4 dalies c punktą nustato korporacinių subjektų, kurie patiria didesnę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, kategorijas, be kita ko, remdamosi sektoriais, kuriuose jie veikia, jos apie tai informuoja Komisiją. Ne vėliau kaip 2029 m. liepos 10 d. Komisija įvertina, ar su tų kategorijų teisės subjektais susijusi rizika yra svarbi vidaus rinkai, ir, jei padaro išvadą, kad tai rizikai mažinti tikslinga nustatyti žemesnę ribinę vertę, ji pagal šio reglamento 85 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas nustatant:

- a) korporacinių subjektų, kurie yra susiję su didesne pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika ir kuriems taikoma žemesnė ribinė vertė, kategorijas;
- b) susijusias ribines vertes.

Pirmoje pastraipoje nurodyta žemesnė ribinė vertė turi būti nustatyta ne didesnė kaip 15 % nuosavybės dalies korporaciniame subjekte, išskyrus atvejus, kai Komisija, rizikos pagrindu, padaro išvadą, kad didesnė ribinė vertė būtų proporcingesnė, tačiau ji bet kuriuo atveju turi būti nustatyta mažesnė nei 25 %.

3. Komisija reguliariai peržiūri 2 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą, siekdama užtikrinti, kad jame būtų nustatytos atitinkamos korporacinių subjektų, susijusių su didesne rizika, kategorijos ir kad susijusios ribinės vertės atitiktų tą riziką.

4. Teisės subjektų, kurie nėra korporaciniai subjektai, atveju, kai, atsižvelgiant į jų formą ir struktūrą, nėra tikslinga arba įmanoma apskaičiuoti nuosavybę, tikrieji savininkai yra fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai teisės subjektą kontroliuoja kitomis priemonėmis pagal 53 straipsnio 3 ir 4 dalis, išskyrus atvejus, kai taikomas 57 straipsnis.

53 straipsnis

Tikroji nuosavybė per kontrolę

1. Korporacinio subjekto ar kito teisės subjekto kontrolė turi būti vykdoma per nuosavybės dalį arba kitomis priemonėmis.

2. Šio skyriaus tikslais vartojamų terminų apibrėžtys:
  - a) teisės subjekto kontrolė – galimybė tiesiogiai arba netiesiogiai daryti reikšmingą įtaką teisės subjektui ir primesti atitinkamus sprendimus;
  - b) netiesioginė teisės subjekto kontrolė – tarpinių teisės subjektų nuosavybės struktūroje arba įvairiose nuosavybės struktūros grandinėse atžvilgiu vykdoma kontrolė, kai tiesioginė kontrolė nustatoma kiekviename tos struktūros lygmenyje;
  - c) kontrolė per korporacinio subjekto nuosavybės dalį – tiesioginė arba netiesioginė 50 % nuosavybė, pridėjus vieną iš akcijų ar balsavimo teisių arba kitą nuosavybės dalį korporaciniame subjekte.
3. Teisės subjekto kontrolė kitomis priemonėmis bet kuriuo atveju apima galimybę naudotis:
  - a) korporacinio subjekto atveju – dauguma balsavimo teisių korporaciniame subjekte, nesvarbu, ar jomis dalijasi kartu veikiantys asmenys, ar ne;
  - b) teisę paskirti arba atleisti daugumą teisės subjekto valdybos arba administracinio, valdymo ar priežiūros organo narių arba panašių pareigūnų;
  - c) su korporacinio subjekto dalimi susietas atitinkamas veto teisės arba teisės priimti sprendimus;
  - d) sprendimus dėl teisės subjekto pelno paskirstymo arba sprendimus, dėl kurių įvyksta teisės subjekto turto poslinkis.
4. Be to, kas nurodyta 3 dalyje, teisės subjektas gali būti kontroliuojamas kitomis priemonėmis. Atsižvelgiant į konkrečią teisės subjekto padėtį ir struktūrą, kitos kontrolės priemonės gali apimti:
  - a) oficialius ar neoficialius susitarimus su savininkais, nariais ar teisės subjektais, įstatų nuostatas, partnerystės sutartis, jungimosi į sindikatus sutartis ar lygiaverčius dokumentus arba susitarimus, priklausomai nuo konkrečių teisės subjekto savybių, taip pat susitarimus dėl balsavimo;
  - b) šeimos narių tarpusavio santykius;
  - c) oficialių ar neoficialių susitarimų dėl paskirtųjų asmenų naudojimą.

Šios dalies tikslais, oficialus susitarimas dėl paskirtojo asmens – skiriančiojo asmens ir paskirtojo asmens sutartis arba lygiavertis susitarimas, kai skiriantysis asmuo yra teisės subjektas arba fizinis asmuo, nurodantis paskirtajam asmeniui jo vardu vykdyti tam tikras funkcijas, įskaitant direktoriaus, akcininko ar patikėtojo, o paskirtasis asmuo yra teisės subjektas arba fizinis asmuo, kuriam skiriantysis asmuo nurodo veikti jo vardu.

54 straipsnis

Nuosavybės dalies ir kontrolės koegzistavimas nuosavybės struktūroje

Kai korporaciniai subjektai nuosavybės teise priklauso daugiasluoksnei nuosavybės struktūrai ir vienoje ar daugiau tos struktūros grandinių nuosavybės dalis ir kontrolė koegzistuoja susijusios su skirtingais grandinės sluoksniais, tikrieji savininkai yra:

- a) fiziniai asmenys, kurie per nuosavybės dalį arba kitomis priemonėmis tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja teisės subjektus, individualiai arba bendrai turinčius tiesioginę nuosavybės dalį korporaciniame subjekte;
- b) fiziniai asmenys, kurie individualiai arba bendrai, tiesiogiai ar netiesiogiai turi nuosavybės dalį korporaciniame subjekte, kuris per nuosavybės dalį arba kitomis priemonėmis tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja korporacinį subjektą.

55 straipsnis

Nuosavybės struktūros, apimančios juridines struktūras ar panašius teisės subjektus

Kai 57 straipsnyje nurodytiems teisės subjektams arba juridinėms struktūroms individualiai arba bendrai priklauso nuosavybės dalis, arba jie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja korporacinį subjektą per nuosavybės dalį arba kitomis priemonėmis, tikrieji savininkai yra fiziniai asmenys, kurie yra teisės subjektų, nurodytų 57 straipsnyje, arba juridinių struktūrų tikrieji savininkai.

56 straipsnis

Pranešimai

Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip 2027 m. spalio 10 d. pateikia Komisijai pagal savo nacionalinę teisę egzistuojančių teisės subjektų, kurių tikrasis savininkai nustatomi pagal 51 straipsnį ir 52 straipsnio 4 dalį, rūšių sąrašą. Tame pranešime nurodomos konkrečios subjektų kategorijos, jų charakteristikų aprašymas ir, kai taikytina, teisinis pagrindas pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę. Jame taip pat nurodoma, ar dėl ypatingos teisės subjektų, kurie nėra korporaciniai subjektai, formos ir struktūros taikomas 63 straipsnio 4 dalyje numatytas mechanizmas, kartu pateikiant išsamų to pagrindimą.

Komisija apie pirmoje pastraipoje nurodytą pranešimą praneša kitoms valstybėms narėms.

57 straipsnis

Teisės subjektų, panašių į tiesioginės patikos fondus, tikrųjų savininkų nustatymas

1. Teisės subjektų, kurie nėra nurodyti 51 straipsnyje, atveju, panašiai kaip tiesioginės patikos fondų atveju, tikrieji savininkai yra visi šie fiziniai asmenys:

- a) steigėjai;
- b) valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariai;
- c) priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariai;
- d) naudos gavėjai, išskyrus atvejus, kai taikomas 59 straipsnis;
- e) bet kuris kitas fizinis asmuo, tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojantis teisės subjektą.

2. Tais atvejais, kai 1 dalyje nurodyti teisės subjektai priklauso daugiasluoksnėms kontrolės struktūroms ir kai bet kurį iš 1 dalyje išvardytų statusų turi teisės subjektas, 1 dalyje nurodyto teisės subjekto tikrieji savininkai yra:

- a) 1 dalyje išvardyti fiziniai asmenys ir
- b) teisės subjektų, kurie turi bet kurį iš 1 dalyje išvardytų statusų, tikrieji savininkai.

3. Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. spalio 10 d. pateikia Komisijai teisės subjektų, kurių tikrieji savininkai nustatomi pagal 1 dalį, rūšių sąrašą.

Prie pirmoje pastraipoje nurodyto pranešimo pridedamas aprašymas, kuriame apibūdinama:

- a) tų teisės subjektų forma ir pagrindinės savybės;
- b) procesas, pagal kurį jie gali būti įsteigti;
- c) priegosis prie pagrindinės informacijos apie tuos teisės subjektus ir informacijos apie jų tikruosius savininkus procesas;
- d) svetainės, kuriose galima susipažinti su centriniais registrais, kuriuose pateikiama informacija apie tų teisės subjektų tikruosius savininkus, ir už tuos registrus atsakingų subjektų kontaktiniai duomenys.

4. Komisija gali įgyvendinimo aktu priimti pagal valstybių narių įstatymus reglamentuojamų teisės subjektų, kuriems turėtų būti taikomi šiame straipsnyje išdėstyti reikalavimai, rūšių sąrašą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 86 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

58 straipsnis

Tiesioginės patikos fondų ir panašių juridinių struktūrų tikrųjų savininkų nustatymas

1. Tiesioginės patikos fondų tikrieji savininkai yra visi šie fiziniai asmenys:
  - a) patikėtojai;
  - b) patikėtiniai;
  - c) saugotojai, jei jų yra;
  - d) naudos gavėjai, išskyrus atvejus, kai taikomas 59 arba 60 straipsnis;
  - e) bet kurie kiti fiziniai asmenys, faktiškai kontroliuojantys tiesioginės patikos fondą per tiesioginę arba netiesioginę nuosavybę arba kitomis priemonėmis, be kita ko, per kontrolės ar nuosavybės grandinę.
2. Į tiesioginės patikos fondus panašių kitų juridinių struktūrų tikrieji savininkai yra fiziniai asmenys, kurių turimas statusas yra lygiavertis 1 dalyje nurodytiems statusams arba yra į juos panašus.
3. Kai juridinės struktūros priklauso daugiasluoksnėms kontrolės struktūroms ir kai bet kurį iš 1 dalyje išvardytų statusų turi teisės subjektas, juridinių struktūrų tikrieji savininkai yra:
  - a) 1 dalyje išvardyti fiziniai asmenys ir
  - b) teisės subjektų, kurie turi bet kurį iš 1 dalyje išvardytų statusų, tikrieji savininkai.
4. Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. spalio 10 d. perduoda Komisijai į tiesioginės patikos fondus panašių juridinių struktūrų, kurioms taikoma jų teisė, rūšių sąrašą.

Prie pranešimo pridedamas aprašymas, kuriame apibūdinama:

- a) tų juridinių struktūrų forma ir pagrindinės savybės;
- b) procesas, pagal kurį tos juridinės struktūros gali būti įsteigtos;
- c) prieigos prie pagrindinės informacijos apie tas juridines struktūras ir informacijos apie jų tikruosius savininkus procesas;
- d) svetainės, kuriose galima susipažinti su centriniais registrais, kuriuose pateikiama informacija apie tų juridinių struktūrų tikruosius savininkus, ir už tuos registrus atsakingų subjektų kontaktiniai duomenys.

Kartu su pranešimu pateikiamas pagrindimas, kuriame pateikiamos priežastys, kodėl valstybė narė mano, kad juridinės struktūros, apie kurias pranešta, yra panašios į tiesioginės patikos fondus ir kodėl ji nusprendė, kad kitos juridinės struktūros, kurioms taikoma jos teisė, nėra panašios į tiesioginės patikos fondus.

5. Komisija gali įgyvendinimo aktu priimti pagal valstybių narių įstatymus reglamentuojamų juridinių struktūrų, kurioms turėtų būti taikomi tie patys tikrosios nuosavybės skaidrumo reikalavimai kaip ir tiesioginės patikos fondams, rūšių sąrašą, prie jo pridedant informaciją, nurodytą šio straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 86 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

59 straipsnis

Naudos gavėjų klasės nustatymas

1. Teisės subjektų, panašių į tiesioginės patikos fondus, pagal 57 straipsnį arba, išskyrus diskrecinės patikos fondus, tiesioginės patikos fondų ir panašių juridinių struktūrų pagal 58 straipsnį atveju, kai naudos gavėjai dar turi būti nustatyti, nustatoma naudos gavėjų klasė ir jos bendrosios charakteristikos. Klasei priskirtini naudos gavėjai yra tikrasis savininkai, kai tik jie nustatomi arba paskiriami.

2. Toliau nurodytais atvejais turi būti nustatoma tik naudos gavėjų klasė ir jos charakteristikos:
  - a) pensijų sistemos, kurioms taikoma Direktyva (ES) 2016/2341;
  - b) darbuotojų finansinės nuosavybės ar dalyvavimo sistemos, jeigu valstybės narės, atlikusios tinkamą rizikos vertinimą, padarė išvadą, kad piktnaudžiavimo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais rizika yra maža;
  - c) teisės subjektai, panašūs į tiesioginės patikos fondus, pagal 57 straipsnį, tiesioginės patikos fondai ir panašios juridinės struktūros pagal 58 straipsnį, jeigu:
    - i) teisės subjektas, tiesioginės patikos fondas ar panaši juridinė struktūra yra įsteigti ne pelno tikslais arba labdaros tikslais ir
    - ii) atlikusios atitinkamą rizikos vertinimą, valstybės narės padarė išvadą, kad teisės subjekto rūšiai, tiesioginės patikos fondui ar panašiai juridinei struktūrai kylanti piktnaudžiavimo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo tikslais rizika yra maža.
3. Valstybė narė praneša Komisijai apie teisės subjektų, tiesioginės patikos fondų ar panašių juridinių struktūrų kategorijas pagal 2 dalį ir kartu pateikia konkrečios rizikos vertinimu pagrįstą pagrindimą. Komisija tą pranešimą perduoda kitoms valstybėms narėms.

60 straipsnis

Igaliojimų turėtojų ir numatytųjų gavėjų nustatymas diskrecinės patikos fonduose

Diskrecinės patikos fondų atveju, kai naudos gavėjai dar turi būti atrinkti, nustatomi igaliojimų turėtojai ir numatytieji gavėjai. Kalbant apie igaliojimų turėtojus, naudos gavėjai yra tikrieji savininkai, kai tik jie atrenkami. Numatytieji gavėjai yra tikrieji savininkai tuo atveju, kai patikėtiniai nesinaudoja savo diskrecija.

Jei diskrecinės patikos fondai atitinka 59 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas, nustatoma tik igaliojimų turėtojų ir numatytųjų gavėjų klasė. Apie tų kategorijų diskrecinės patikos fondus pranešama Komisijai pagal to straipsnio 3 dalį.

61 straipsnis

Kolektyvinio investavimo subjektų tikrųjų savininkų nustatymas

Nukrypstant nuo 51 straipsnio pirmos dalies ir 58 straipsnio 1 dalies, kolektyvinio investavimo subjektų tikrieji savininkai yra fiziniai asmenys, atitinkantys vieną ar daugiau iš šių sąlygų:

- a) jiems tiesiogiai ar netiesiogiai nuosavybės teise priklauso 25 % ar daugiau kolektyvinio investavimo subjekto investicinių vienetų;
- b) jie gali apibrėžti kolektyvinio investavimo subjekto investavimo politiką arba daryti jai įtaką;
- c) jie kontroliuoja kolektyvinio investavimo subjekto veiklą kitomis priemonėmis.

62 straipsnis

Informacija apie tikruosius savininkus

1. Teisės subjektai ir tiesioginės patikos fondų patikėtiniai ar lygiavertį statusą panašiose juridinėse struktūrose turintys asmenys užtikrina, kad informacija apie tikruosius savininkus, kurią jie turi, teikia įpareigotiesiems subjektams vykdydami deramo klientų patikrinimo procedūras pagal III skyrių, arba teikia centriniams registrams, būtų tinkama, tiksli ir nuolat atnaujinama.

Teikiant pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją apie tikruosius savininkus įtraukiami šie elementai:

- a) visi tikrojo savininko vardai ir pavardės, gimimo vieta ir visa gimimo data, gyvenamosios vietos adresas, gyvenamosios vietos valstybė ir pilietybė arba pilietybės, asmens tapatybės dokumento, pavyzdžiui, paso ar nacionalinio asmens dokumento, numeris ir, jei yra, unikalus asmeninis identifikacinis numeris, kuris asmeniui suteikiamas jo įprastos gyvenamosios vietos valstybėje, ir bendras tokio numerio suteikimo šaltinio aprašymas;
- b) su teisės subjektu arba juridine struktūra susijusių naudos teisių pobūdis ir mastas, kontroliuojant per turimą nuosavybės dalį ar kitomis priemonėmis, taip pat data, nuo kada tos naudos teisės yra turimos;
- c) informacija apie teisės subjektą, kurio tikrasis savininkas yra fizinis asmuo, pagal 22 straipsnio 1 dalies b punktą, arba juridinių struktūrų, kurių tikrasis savininkas yra fizinis asmuo, atveju – pagrindinė informacija apie juridinę struktūrą;
- d) jei nuosavybės ir kontrolės struktūrą sudaro daugiau nei vienas teisės subjektas arba juridinė struktūra, tokios struktūros aprašymas, įskaitant atskirų teisės subjektų arba struktūrų, kurie yra tos struktūros dalis, pavadinimus ir, jei yra, identifikavimo numerius, taip pat jų tarpusavio santykių aprašymas, įskaitant turimų akcijų dalį;
- e) jei pagal 59 straipsnį nustatoma naudos gavėjų klasė – bendras naudos gavėjų klasės charakteristikos aprašymas;
- f) jei pagal 60 straipsnį nustatomi įgaliojimų turėtojai ir numatytieji gavėjai:
  - i) fizinių asmenų atveju – jų vardai ir pavardės;
  - ii) teisės subjektų ir juridinių struktūrų atveju – jų pavadinimai;
  - iii) įgaliojimų turėtojų ar numatytųjų gavėjų klasės atveju – jos aprašymas.

2. Teisės subjektai ir tiesioginės patikos fondų patikėtiniai ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintys asmenys per 28 kalendorines dienas nuo teisės subjekto įsteigimo ar juridinės struktūros įsteigimo gauna tinkamą, tikslią ir atnaujintą informaciją apie tikruosius savininkus. Ta informacija atnaujinama operatyviai ir bet kuriuo atveju per 28 kalendorines dienas nuo jos pasikeitimo, taip pat kasmet.

63 straipsnis

Teisės subjektų pareigos

1. Visi Sąjungoje įsteigti teisės subjektai gauna ir saugo tinkamą, tikslią ir atnaujintą informaciją apie tikruosius savininkus.

Teisės subjektai, be informacijos apie savo teisėtą savininkus, įpareigotiesiems subjektams teikia informaciją apie tikruosius savininkus, jeigu įpareigotieji subjektai taiko deramo klientų patikrinimo priemones pagal III skyrių.

2. Teisės subjektas informaciją apie tikruosius savininkus centriniam registruui pateikia nepagrįstai nedelsdamas po jo įsteigimo. Apie bet kokius informacijos pasikeitimus centriniam registruui pranešama nepagrįstai nedelsiant ir bet kuriuo atveju per 28 kalendorines dienas po pasikeitimo. Teisės subjektas reguliariai tikrina, kad jo turima informacija apie savo tikruosius savininkus būtų atnaujinta. Toks patikrinimas atliekamas bent kartą per metus kaip savarankiškas procesas arba kaip kitų periodinių procesų, pavyzdžiui, finansinės ataskaitos pateikimo, dalis.

Teisės subjekto tikrieji savininkai, taip pat teisės subjektai, o juridinių struktūrų atveju – jų patikėtiniai ar lygiavertį statusą turintys asmenys, kurie yra teisės subjekto nuosavybės ar kontrolės struktūros dalis, pateikia tiems subjektams visą informaciją, būtiną, kad teisės subjektas laikytųsi šio skyriaus reikalavimų arba atsakytų į bet kokią prašymą pateikti papildomos informacijos, gautą pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 10 straipsnio 4 dalį.

3. Jeigu, išnaudojus visas įmanomas 51–57 straipsniuose nurodytas tapatybės nustatymo priemones, nė vienas asmuo nenustatomas kaip tikrasis savininkas arba teisės subjektui kyla esminių ir pagrįstų abejonių, kad nustatyti asmenys yra tikrieji savininkai, teisės subjektai saugo įrašus apie veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant nustatyti tikruosius savininkus.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais teikdamos informaciją apie tikruosius savininkus pagal šio reglamento 20 straipsnį ir Direktyvos (ES) 2024/1640 10 straipsnį teisės subjektai pateikia:

- a) pareiškimą, kad tikrojo savininko nėra arba kad tikrųjų savininkų nebuvo galima nustatyti, kartu pateikiant pagrindimą, kodėl nebuvo įmanoma nustatyti tikrojo savininko pagal šio reglamento 51–57 straipsnius ir kas kelia abejonų dėl nustatytos informacijos;
- b) išsamią informaciją apie visus fizinius asmenis, einančius teisės subjekto vyresniųjų vadovų pareigas, atitinkančią informaciją, kurios reikalaujama pagal šio reglamento 62 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktą.

Šios dalies tikslais vyresnieji vadovai yra fiziniai asmenys, kurie yra valdymo organo vykdomieji nariai, taip pat fiziniai asmenys, kurie atlieka vykdomąsias funkcijas teisės subjekte ir yra atsakingi bei atskaitingi valdymo organui už kasdienį to subjekto valdymą.

5. Kompetentingoms institucijoms paprašius, teisės subjektai nedelsdami pateikia joms pagal šį straipsnį surinktą informaciją.

6. 4 dalyje nurodyta informacija saugoma 5 metus nuo tos dienos, kurią teisės subjektai likviduojami ar kitaip nutraukia savo veiklą; ją saugo asmenys, kuriuos subjektas paskiria saugoti dokumentus, ar administratoriai, likvidatoriai ar kiti subjektą likviduojant dalyvaujantys asmenys. Asmens, atsakingo už informacijos saugojimą, tapatybė ir kontaktiniai duomenys pateikiami centriniams registrams.

64 straipsnis

Patikėtinių pareigos

1. Bet kokios valstybėje narėje administruojamos juridinės struktūros atveju arba kai šios struktūros patikėtinis arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo gyvena ar yra įsisteigęs toje valstybėje narėje, patikėtiniai ir lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintys asmenys turi gauti ir turėti toliau nurodytą su juridine struktūra susijusią informaciją:

- a) pagrindinę informaciją apie juridinę struktūrą;
- b) tinkamą, tikslią ir atnaujintą informaciją apie tikruosius savininkus, kaip numatyta pagal 62 straipsnį;
- c) kai teisės subjektai arba juridinės struktūros yra juridinės struktūros šalys – pagrindinę informaciją ir informaciją apie tų teisės subjektų ir juridinių struktūrų tikruosius savininkus;
- d) informaciją apie bet kokią atstovą, įgaliotą veikti juridinės struktūros vardu arba imtis bet kokių su ja susijusių veiksmų, ir apie įpareigotuosius subjektus, su kuriais patikėtinis arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo užmezga verslo santykius juridinės struktūros vardu.

Pirmoje pastraipoje nurodyta informacija saugoma 5 metus po to, kai nutrūksta patikėtinio ar lygiavertį statusą turinčio asmens ryšys su tiesioginės patikos fondu ar panašia juridine struktūra.

2. Patikėtinis ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo gauna informaciją apie tikruosius savininkus ir pagrindinę informaciją apie juridinę struktūrą ir pateikia ją centriniam registruui nepagrįstai nedelsdamas po to, kai įsteigiamas tiesioginės patikos fondas ar panašios juridinės struktūros, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 28 kalendorines dienas nuo to momento. Patikėtinis ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo užtikrina, kad apie bet kokią informaciją apie tikruosius savininkus arba pagrindinės informacijos apie juridinę struktūrą pasikeitimą centriniam registruui būtų pranešta nedelsiant ir bet kuriuo atveju per 28 kalendorines dienas po pasikeitimo.

Patikėtinis ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo reguliariai tikrina, ar jo turima informacija apie juridinę struktūrą pagal 1 dalies pirmą pastraipą yra atnaujinama. Toks patikrinimas atliekamas bent kartą per metus arba kaip savarankiškas procesas, arba kaip kitų periodinių procesų dalis.

3. 1 dalyje nurodyti patikėtiniai arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintys asmenys atskleidžia informaciją apie savo statusą ir pateikia informaciją apie tikruosius savininkus ir juridinių struktūrų turtą, kuris bus valdomas palaikant verslo santykius ar vykdant nenuolatinį sandorį, įpareigotiesiems subjektams, kai įpareigotieji subjektai taiko deramo klientų patikrinimo priemones pagal III skyrių.

4. Tikrieji juridinės struktūros savininkai, kurie nėra patikėtiniai ar lygiavertį statusą turintys asmenys, jos atstovai ir įpareigotieji subjektai, aptarnaujantys teisinę struktūrą, taip pat asmenys, o juridinių struktūrų atveju – jų patikėtiniai, kurie yra juridinės struktūros daugiasluoksnės kontrolės struktūros dalis, teikia patikėtiniais arba lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintiems asmenims visą informaciją ir dokumentus, kurių reikia, kad patikėtiniai arba lygiavertį statusą turintys asmenys atitiktų šio skyriaus reikalavimus.

5. Kompetentingoms institucijoms paprašius, tiesioginės patikos fondo patikėtiniai ir lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintys asmenys nedelsdami joms pateikia pagal šį straipsnį surinktą informaciją.

6. Jeigu juridinių struktūrų, kurių šalys yra teisės subjektai, atveju išnaudojus visas įmanomas 51–57 straipsniuose nurodytas tapatybės nustatymo priemones nė vienas asmuo nenustatomas kaip tikrasis tų teisės subjektų savininkas arba kyla esminių ir pagrįstų abejonių, kad nustatyti asmenys yra tikrieji savininkai, tiesioginės patikos fondų patikėtiniai ar lygiavertį statusą panašiose juridinėse struktūrose turintys asmenys saugo įrašus apie veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant nustatyti jų tikruosius savininkus.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais teikdami informaciją apie tikruosius savininkus pagal šio reglamento 20 straipsnį ir Direktyvos (ES) 2024/1640 10 straipsnį tiesioginės patikos fondų patikėtiniai arba lygiavertį statusą panašiose juridinėse struktūrose turintys asmenys pateikia:

- a) pareiškimą, kad tikrojo savininko nėra arba kad tikrųjų savininkų nebuvo galima nustatyti, kartu pateikiant pagrindimą, kodėl nebuvo įmanoma nustatyti tikrojo savininko pagal šio reglamento 51–57 straipsnius ir kas kelia abejonių dėl nustatytos informacijos;
- b) išsamią informaciją apie visus fizinius asmenis, einančius teisės subjekto, kurie yra juridinės struktūros šalys, vyresniųjų vadovų pareigas, lygiavertę šio reglamento 62 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punkte nurodytai informacijai.

65 straipsnis

Teisės subjektų ir juridinių struktūrų pareigų išimtys

63 ir 64 straipsniai netaikomi:

- a) bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, jeigu:
  - i) bendrovė kontroliuoja tik balsavimo teisę turintis fizinis asmuo;
  - ii) jokie kiti teisės subjektai ar juridinės struktūros nėra bendrovės nuosavybės ar kontrolės struktūros dalis ir
  - iii) užsienio teisės subjektų pagal 67 straipsnį atveju, reikalavimai, lygiaverčiai nurodytiesiems šio punkto i ir ii papunkčiuose pagal tarptautinius standartus;
- b) viešosios teisės reglamentuojamiems subjektams, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES⁽⁴³⁾ 2 straipsnio 1 dalies 4 punkte.

66 straipsnis

Paskirtųjų asmenų pareigos

Teisės subjektų nominalūs akcininkai ir nominalūs direktoriai turi turėti atitinkamos, tikslios ir atnaujintos informacijos apie juos paskyrusio asmens ir bet kurio juos paskyrusio asmens tikrųjų savininkų tapatybę ir atskleisti juos bei jų statusą teisės subjektui. Teisės subjektai šią informaciją pateikia centriniams registrams.

⁽⁴³⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

Teisės subjektai pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją taip pat perduoda įpareigotiesiems subjektams, kai įpareigotieji subjektai taiko deramo klientų patikrinimo priemonės pagal III skyrių.

67 straipsnis

Užsienio teisės subjektai ir užsienio juridinės struktūros

1. Už Sąjungos ribų įsteigti teisės subjektai ir už Sąjungos ribų administruojamų tiesioginės patikos fondų patikėtiniai ar lygiavertį statusą panašioje už Sąjungos ribų administruojamoje juridinėje struktūroje turintys asmenys arba tie, kurie gyvena ar yra įsisteigę už Sąjungos ribų, teikia informaciją apie tikruosius savininkus pagal 62 straipsnį valstybės narės centriniam registru, kai jie:

- a) užmezga verslo santykius su įpareigotuoju subjektu;
- b) tiesiogiai arba per tarpininkus įsigyja nekilnojamojo turto Sąjungoje;
- c) tiesiogiai arba per tarpininkus įsigyja bet kurias iš toliau nurodytų prekių iš 3 straipsnio 3 dalies f ir j punktuose nurodytų prekiaujančių asmenų vykdant nenuolatinį sandorį:
  - i) motorines transporto priemones nekomerciniais tikslais, kurių kaina yra ne mažesnė kaip 250 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
  - ii) laivus nekomerciniais tikslais, kurių kaina yra ne mažesnė kaip 7 500 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
  - iii) orlaivius nekomerciniais tikslais, kurių kaina yra ne mažesnė kaip 7 500 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
- d) kai perkančioji organizacija Sąjungoje jiems skiria prekių ar paslaugų arba koncesijų viešojo pirkimo sutartį.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies a punkto, kai už Sąjungos ribų įsteigti teisės subjektai užmezga verslo santykius su įpareigotuoju subjektu, informaciją apie savo tikruosius savininkus centriniam registru jie teikia jeigu:

- a) jie užmezga verslo santykius su įpareigotuoju subjektu, kuris siejamas su vidutine arba didele pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, remiantis rizikos vertinimu Sąjungos lygmeniu arba atitinkamos valstybės narės atliktu nacionaliniu rizikos vertinimu, nurodytu Direktyvos (ES) 2024/1640 7 ir 8 straipsniuose, arba
- b) rizikos vertinime Sąjungos lygmeniu arba atitinkamos valstybės narės atliktame nacionaliniame rizikos vertinime nustatoma, kad teisės subjekto kategorija arba sektorius, kuriame veikia už Sąjungos ribų įsteigtas teisės subjektas, kai aktualu, siejami su vidutine arba didele pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika.

3. Prie informacijos apie tikruosius savininkus turi būti pridedamas pareiškimas, kuriame nurodoma, su kuria iš tų veiklos rūšių susijusi informacija teikiama, taip pat visi susiję dokumentai, ir jie pateikiami:

- a) 1 dalies a punkte nurodytais atvejais prieš pradėdant verslo santykius;
- b) 1 dalies b ir c punktuose nurodytais atvejais prieš užbaigiant pirkimą;
- c) 1 dalies d punkte nurodytais atvejais prieš pasirašant sutartį.

4. 1 dalies a punkto tikslais įpareigotieji subjektai informuoja teisės subjektus, kai tenkinamos 2 dalyje nustatytos sąlygos, ir reikalauja pateikti registracijos pažymėjimą arba centriniam registre saugomos informacijos apie tikruosius savininkus išrašą, kad galėtų palaikyti verslo santykius ar vykdyti nenuolatinį sandorį.

5. 1 dalyje nurodytais atvejais už Sąjungos ribų įsteigti teisės subjektai ir už Sąjungos ribų administruojamų tiesioginės patikos fondų patikėtiniai ar lygiavertį statusą panašioje už Sąjungos ribų administruojamoje juridinėje struktūroje turintys asmenys arba tie, kurie gyvena ar yra įsisteigę už Sąjungos ribų, apie pagal 1 dalį pateiktos informacijos apie tikruosius savininkus pasikeitimus praneša nepagrįstai nedelsdami ir bet kuriuo atveju per 28 kalendorines dienas po pasikeitimo centriniam registru.

Pirma pastraipa taikoma:

- a) 1 dalies a punkte nurodytais atvejais – visą verslo santykių su įpareigotuoju subjektu laikotarpį;
  - b) 1 dalies b punkte nurodytais atvejais – tol, kol nekilnojamasis turtas nuosavybės teise priklauso teisės subjektui arba juridinei struktūrai;
  - c) 1 dalies c punkte nurodytais atvejais – laikotarpį nuo pirminio informacijos pateikimo centriniam registruui iki pirkimo užbaigimo;
  - d) 1 dalies d punkte nurodytais atvejais – visą sutarties galiojimo laikotarpį.
6. Jeigu teisės subjektas, tiesioginės patikos fondo patikėtinis ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo tenkina pirmoje dalyje nustatytas sąlygas skirtingose valstybėse narėse, vienos valstybės narės centriname registre turimas informacijos apie tikruosius savininkus registracijos liudijimas laikomas pakankamu registracijos įrodymu.
7. Jeigu 2027 m. liepos 10 d. už Sąjungos ribų įsteigti teisės subjektai arba už Sąjungos ribų administruojamos juridinės struktūros patikėtinis ar lygiavertį statusą panašioje juridinėje struktūroje turintis asmuo gyvena arba yra įsisteigę už Sąjungos ribų, jiems nuosavybės teise tiesiogiai arba per tarpininką priklauso nekilnojamas turtas, tų teisės subjektų ir juridinių struktūrų informacija apie tikruosius savininkus pateikiama centriniam registruui, o kartu su ja pateikiamas tokio pateikimo pagrindimas, ne vėliau kaip 2028 m. sausio 10 d.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma teisės subjektams ar juridinėms struktūroms, kurie nekilnojamąjį turtą Sąjungoje įsigijo anksčiau nei 2014 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, atsižvelgdamos į riziką, gali nuspręsti, kad turi būti taikoma ankstesnė data, ir apie tai pranešti Komisijai. Komisija apie tokius sprendimus praneša kitoms valstybėms narėms.

8. Valstybės narės, atsižvelgdamos į riziką, gali išplėsti 1 dalies a punkte nustatytos pareigos taikymą verslo santykiams su užsienio teisės subjektais, kurie palaikomi 2027 m. liepos 10 d., ir apie tai pranešti Komisijai. Komisija apie tokius sprendimus praneša kitoms valstybėms narėms.

68 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

Valstybės narės ne vėliau kaip 2025 m. sausio 10 d. praneša apie tas sankcijų taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

2. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 85 straipsnį, kuriais šis reglamentas papildomas apibrėžiant:

- a) pažeidimų, už kuriuos taikomos sankcijos, kategorijas ir už tokius pažeidimus atsakingus asmenis;
- b) rodiklius, pagal kuriuos klasifikuojamas pažeidimų, už kuriuos taikomos sankcijos, sunkumo lygis;
- c) kriterijus, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant sankcijų dydį.

Komisija reguliariai peržiūri pirmoje pastraipoje nurodytą deleguotąjį aktą, siekdama užtikrinti, kad jame būtų nustatytos atitinkamos pažeidimų kategorijos ir kad susijusios sankcijos būtų veiksmingos, atgrasomos ir proporcingos.

V SKYRIUS
PAREIGA PRANEŠTI

69 straipsnis

Pranešimas apie įtarimus

1. Įpareigotieji subjektai ir, kai taikytina, jų direktoriai ir darbuotojai turi visapusiškai bendradarbiauti su FŽP ir skubiai:
  - a) savo iniciatyva pranešti FŽP, jeigu įpareigotasis subjektas žino, įtaria ar turi pakankamai pagrindo įtarti, kad lėšos ar veikla, neatsižvelgiant į atitinkamą sumą, yra pajamos iš nusikalstamos veiklos arba susijusios su teroristų finansavimu arba nusikalstama veikla, ir reaguoti į FŽP prašymus tokiais atvejais pateikti papildomos informacijos;
  - b) FŽP prašymu teikti visą būtina informaciją, įskaitant informaciją apie sandorių įrašus, laikantis nustatytų terminų;

Pagal pirmą pastraipą turi būti pranešama apie visus įtartinus sandorius, įskaitant bandytus sudaryti sandorius, ir įtarimus, kylančius dėl nesugebėjimo atlikti deramo klientų patikrinimo.

Pirmos pastraipos tikslais įpareigotieji subjektai į FŽP prašymus suteikti informaciją turi atsakyti per 5 darbo dienas. Pagrįstais ir skubiais atvejais FŽP gali sutrumpinti tą terminą, be kita ko, iki trumpiau nei 24 valandų.

Nukrypstant nuo trečios pastraipos, FŽP gali pratęsti atsakymo pateikimo terminą ilgesniam nei 5 darbo dienų laikotarpiui, jei mano, kad tai pagrįsta, ir su sąlyga, kad toks pratęsimas nekenkia FŽP analizei.

2. 1 dalies tikslais įpareigotieji subjektai vertina savo klientų vykdomus sandorius ar veiklą remdamiesi bet koku jiems žinomu arba turimu svarbiu faktu ir informacija ir pagal juos. Prireikus įpareigotieji subjektai prioritizuoja savo vertinimą, atsižvelgdami į sandorio ar veiklos skubumą ir riziką, darančią poveikį valstybei narei, kurioje jie yra įsisteigę.

Įtarimas pagal 1 dalies a punktą grindžiamas kliento ir jo sandorio šalių charakteristikomis, sandorio ar veiklos dydžiu ir pobūdžiu, arba jų būdais ir modeliais, kelių sandorių ar veiklos sąsajomis, lėšų kilme, paskirties vieta ar naudojimu, arba bet kuriomis kitomis įpareigotajam subjektui žinomomis aplinkybėmis, įskaitant sandorio ar veiklos nuoseklumą pagal III skyrių gaunamos informacijos, įskaitant kliento rizikos profilį, atžvilgiu.

3. Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus ir pateikia juos Komisijai priimti. Tuose techninių įgyvendinimo standartų projektuose nustatoma forma, naudotina pranešant apie įtarimus pagal 1 dalies a punktą ir teikiant sandorių įrašus pagal 1 dalies b punktą.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šio straipsnio 3 dalyje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) 2024/1620 53 straipsnį.

5. Ne vėliau kaip 2027 m. liepos 10 d. AMLA paskelbia įtartinos veiklos ar elgesio požymių gaires. Tos gairės yra periodiškai atnaujinamos.

6. Pagal 11 straipsnio 2 dalį paskirtas atitikties užtikrinimo pareigūnas perduoda šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją valstybės narės, kurios teritorijoje yra įsteigta informaciją perduodantis įpareigotasis subjektas, FŽP.

7. Įpareigotieji subjektai užtikrina, kad pagal 11 straipsnio 2 dalį paskirtas atitikties užtikrinimo pareigūnas, taip pat bet kuris darbuotojas ar asmuo, turintis panašų statusą, įskaitant atstovus ir platintojus, dalyvaujantis atliekant šiame straipsnyje nurodytas užduotis, būtų apsaugotas nuo atsakomųjų veiksmų, diskriminacijos ir bet kokio kito nesąžiningo elgesio dėl tų užduočių vykdymo.

Ši dalis nedaro poveikio apsaugai, į kurią pirmoje pastraipoje nurodyti asmenys gali turėti teisę pagal Direktyvą (ES) 2019/1937.

8. Kai vykdamas dalijimosi informacija partnerystės veiklą gaunama žinių, įtarimų ar yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad lėšos, neatsižvelgiant į atitinkamą sumą, yra pajamos iš nusikalstamos veiklos arba yra susijusios su teroristų finansavimu, įpareigotieji subjektai, nustatę su savo klientų veikla susijusius įtarimus, gali paskirti vieną iš savo tarpo, kuriam pavedama pateikti pranešimą FŽP pagal 1 dalies a punktą. Tokiame pranešime nurodomi bent visų įpareigotųjų subjektų, dalyvavusių veikloje, dėl kurios teikiamas pranešimas, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys.

Kai pirmoje pastraipoje nurodyti įpareigotieji subjektai yra įsisteigę keliose valstybėse narėse, informacija pateikiama kiekvienam atitinkamam FŽP. Tuo tikslu įpareigotieji subjektai užtikrina, kad pranešimą įpareigotasis subjektas teiktų valstybių narių, kuriose yra FŽP, teritorijoje.

Jei įpareigotieji subjektai nusprendžia nepasinaudoti galimybe pateikti vieną bendrą pranešimą FŽP pagal pirmą pastraipą, jie savo pranešimuose nurodo, kad įtarimas susiformavo remiantis dalijimosi informacija partnerystės veikla.

9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti įpareigotieji subjektai saugo visų pagal tą dalį pateiktų pranešimų kopijas pagal 77 straipsnį.

70 straipsnis

Specialios nuostatos dėl tam tikrų kategorijų įpareigotųjų subjektų pranešimų apie įtarimus

1. Nukrypdamos nuo 69 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali leisti 3 straipsnio 3 punkto a ir b papunkčiuose nurodytiems įpareigotiesiems subjektams perduoti 69 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją valstybės narės paskirtam savireguliuojamam organui.

Paskirtas savireguliuojamasis organas pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją turi greitai ir nefiltruoti perduoti FŽP.

2. 69 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi notarams, advokatams, kitiems nepriklausomų teisinių profesijų atstovams, auditoriams, išorės apskaitininkams ir mokesčių konsultantams tokia apimtimi, kokia tokia išimtis yra susijusi su informacija, kurią jie gauna iš kliento arba apie klientą, nustatydami to kliento teisinį statusą arba gindami savo klientą ar jam atstovaudami teismo procese arba su juo susijusiais atvejais, įskaitant konsultacijų dėl tokio proceso inicijavimo ar vengimo teikimą, nepriklausomai nuo to, ar tokia informacija yra gauta arba įgyta prieš tokį procesą, tokio proceso metu ar jam pasibaigus.

Pirmoje pastraipoje nustatyta išimtis netaikoma, kai joje nurodyti įpareigotieji subjektai:

- a) dalyvauja pinigų plovimo veikloje, jo pirminiuose nusikaltimuose arba teroristų finansavimo veikloje;
- b) teikia teisinės konsultacijas pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo tikslais arba
- c) žino, kad klientas prašo teisinės konsultacijos pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo tikslais; žinias ir tikslą galima nustatyti remiantis objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis.

3. Be 2 dalies antroje pastraipoje nurodytų situacijų, kai tai pateisinama dėl didesnės pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rizikos, susijusios su tam tikrų rūšių sandoriais, valstybės narės gali nuspręsti, kad 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta išimtis tų rūšių sandoriams nebūtų taikoma, ir atitinkamai toje dalyje nurodytiems įpareigotiesiems subjektams nustatyti papildomas pareigas pranešti. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus sprendimus, kurie priimami pagal šią dalį. Komisija apie tokius sprendimus praneša kitoms valstybėms narėms.

71 straipsnis

Susilaikymas vykdyti sandorius

1. Įpareigotieji subjektai susilaiko vykdyti sandorius, kurie, kiek jiems žinoma ar kaip jie įtaria, yra susiję su pajamomis iš nusikalstamos veiklos arba su teroristų finansavimu, kol pateikia pranešimą pagal 69 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą ir neįvykdo FŽP arba kitos kompetentingos institucijos tolesnių konkrečių nurodymų pagal taikomą teisę.

Įpareigotieji subjektai gali vykdyti atitinkamą sandorį, įvertinę sandorio vykdymo riziką, jei per 3 darbo dienas nuo pranešimo pateikimo iš FŽP negavo priešingų nurodymų.

2. Jeigu įpareigotajam subjektui susilaikyti vykdyti sandorius, kaip nurodyta 1 dalyje, neįmanoma arba jeigu dėl tokio nevykdymo gali būti pakenkta pastangoms išsiaiškinti asmenis, kurie turi naudos iš įtariamo sandorio, atitinkami įpareigotieji subjektai apie juos praneša FŽP iš karto po sandorio įvykdymo.

72 straipsnis

Informacijos atskleidimas FŽP

Kai įpareigotasis subjektas arba tokio įpareigotojo subjekto darbuotojas ar direktorius gera valia atskleidžia informaciją FŽP pagal 69 ir 70 straipsnius, laikoma, kad tai nėra joks informacijos atskleidimo apribojimo, nustatyto sutartimi arba bet kokia teisės aktų, reguliavimo ar administracine nuostata, pažeidimas, o įpareigotajam subjektui arba jo direktoriams ar darbuotojams netaikoma jokia atsakomybė net ir tokiais aplinkybėmis, kai jie tiksliai nežinojo, kokia buvo susijusi nusikalstama veikla, ir nepriklausomai nuo to, ar neteisėta veikla iš tikrųjų vykdyta.

73 straipsnis

Draudimas atskleisti informaciją

1. Įpareigotieji subjektai ir jų direktoriai, darbuotojai ar panašų statusą turintys asmenys, įskaitant atstovus ir platintojus, nei susijusiam klientui, nei kitiems tretiesiems asmenims negali atskleisti, kad sandoriai ar veikla yra arba buvo vertinami pagal 69 straipsnį, kad informacija yra, bus ar buvo perduodama pagal 69 arba 70 straipsnį arba kad yra ar gali būti atliekamas tyrimas dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo.

2. 1 dalis netaikoma informacijos atskleidimui kompetentingoms institucijoms ir savireguliuojamoms organizacijoms, kai jie vykdo priežiūros funkcijas, arba informacijos atskleidimui siekiant tirti pinigų plovimo, teroristų finansavimo ir kitą nusikalstamą veiklą ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, atskleista informacija gali keistis įpareigotieji subjektai, kurie priklauso tai pačiai grupei, arba tokie subjektai ir trečiojoje valstybėje įsteigti jų filialai ir patronuojamosios įmonės, jei tie filialai ir patronuojamosios įmonės visapusiškai laikosi grupės lygmens politikos ir procedūrų, įskaitant keitimosi informacija grupės viduje procedūras pagal 16 straipsnį, ir grupės lygmens politika ir procedūros atitinka šiame reglamente išdėstytus reikalavimus.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, informacija gali keistis 3 straipsnio 3 punkto a ir b papunkčiuose nurodyti įpareigotieji subjektai arba trečiųjų valstybių, kurios taiko šio reglamento reikalavimus lygiaverčius reikalavimus, subjektai, kurie vykdo savo profesinę veiklą būdami ar nebūdami to paties juridinio asmens ar didesnės struktūros, kuriai priklauso asmuo ir kuri turi bendrus savininkus ir vadovybę arba kurioje vykdoma bendra atitiktis reikalavimams kontrolė, įskaitant tinklus ar bendrijas, darbuotojai.

5. 3 straipsnio 1 bei 2 punktuose ir 3 punkto a ir b papunkčiuose nurodytų įpareigotųjų subjektų atžvilgiu tokiais atvejais, kurie yra susiję su tuo pačiu sandoriu, apimančiu du arba daugiau įpareigotųjų subjektų, ir nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, atskleista informacija gali keistis atitinkami įpareigotieji subjektai tarpusavyje, jeigu jie yra Sąjungoje, arba ja galima keistis su subjektais, esančiais trečiojoje valstybėje, kuri taiko šio reglamento reikalavimus lygiaverčius reikalavimus, ir jeigu jiems taikomi profesinės paslapties ir asmens duomenų apsaugos reikalavimai.

6. Jeigu 3 straipsnio 3 punkto a ir b papunkčiuose nurodyti įpareigotieji subjektai siekia įtikinti klientą neužsiimti neteisėta veikla, tai nelaikoma informacijos atskleidimu, kaip tai suprantama šio straipsnio 1 dalyje.

74 straipsnis

Ribinėmis vertėmis grindžiami pranešimai dėl sandorių, susijusių su tam tikromis didelės vertės prekėmis

1. Asmeny, prekiaujantys didelės vertės prekėmis praneša FŽP apie visus sandorius, susijusius su šių didelės vertės prekių pardavimu, kai tos prekės įsigyjamos nekomerciniais tikslais; tai:

a) motorinės transporto priemonės, kurių kaina yra ne mažesnė kaip 250 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;

- b) laivai, kurių kaina yra ne mažesnė kaip 7 500 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
  - c) orlaiviai, kurių kaina yra ne mažesnė kaip 7 500 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta.
2. Kredito įstaigos ir finansų įstaigos, teikiančios paslaugas, susijusias su 1 dalyje nurodytų prekių pirkimu arba jų nuosavybės teisių perdavimu, taip pat praneša FŽP apie visus su tomis prekėmis susijusius sandorius, kuriuos jos vykdo savo klientų naudai.
  3. Pranešimai pagal 1 ir 2 dalis teikiami per FŽP nustatytą terminą.

VI SKYRIUS

DALIJIMASIS INFORMACIJA

75 straipsnis

Keitimasis informacija pagal dalijimosi informacija partnerystes

1. Dalijimosi informacija partnerystė nariai gali dalytis informacija tarpusavyje, jeigu tai tikrai būtina siekiant laikytis III skyriuje ir 69 straipsnyje nustatytų pareigų, laikydamiesi pagrindinių teisių ir teisminių procesinių apsaugos priemonių.
2. Įpareigotieji subjektai, ketinantys dalyvauti dalijimosi informacija partnerystėje, praneša savo atitinkamoms priežiūros institucijoms, o tos institucijos, kai aktualu, konsultuodamosi tarpusavyje ir su institucijomis, atsakingomis už Reglamentu (ES) 2016/679 laikymosi tikrinimą, patikrina, kad dalijimosi informacija partnerystėje būtų įdiegti mechanizmai, kuriais užtikrinamas šio straipsnio laikymasis, ir kad būtų atliktas 4 dalies h punkte nurodytas duomenų apsaugos poveikio vertinimas. Patikrinimas atliekamas prieš pradėdant dalijimosi informacija partnerystės veiklą. Kai aktualu, priežiūros institucijos taip pat konsultuojasi su FŽP.

Atsakomybė už reikalavimų pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę laikymąsi tenka dalijimosi informacija partnerystės dalyviams.

3. Pagal dalijimosi informacija partnerystę keičiamasi tik tokia informacija:
  - a) informacija apie klientą, įskaitant visą informaciją, gautą nustatant ir tikrinant kliento ir, kai aktualu, kliento tikrojo savininko tapatybę;
  - b) informacija apie kliento ir įpareigotojo subjekto verslo santykių arba nenuolatinio sandorio tikslą ir numatomą pobūdį, taip pat, kai taikytina, kliento turto šaltinį ir lėšų šaltinį;
  - c) informacija apie kliento sandorius;
  - d) informacija apie su klientu susijusius didesnės ir mažesnės rizikos veiksmus;
  - e) įpareigotojo subjekto atlikta su klientu susijusios rizikos analizė pagal 20 straipsnio 2 dalį;
  - f) informacija, kurią įpareigotasis subjektas turi pagal 77 straipsnio 1 dalį;
  - g) informacija apie įtarimus pagal 69 straipsnį.

Pirmoje pastraipoje nurodyta informacija keičiamasi tik tiek, kiek tai būtina dalijimosi informacija partnerystės veiklai vykdyti.

4. Dalijimuisi informacija pagal dalijimosi informacija partnerystę taikomos šios sąlygos:
  - a) įpareigotieji subjektai registruoja visus dalijimosi informacija pagal partnerystę atvejus;
  - b) siekdami laikytis šio reglamento reikalavimų, įpareigotieji subjektai nesikliauja vien partnerystės kontekste gauta informacija;

- c) įpareigotieji subjektai daro išvadas ir priima sprendimus, darančius poveikį verslo santykiams su klientu arba nenuolatinių sandorių vykdymui kliento atžvilgiu, tik įvertinę iš kitų dalijimosi informacija partnerystės dalyvių gautą informaciją; visa partnerystės kontekste gauta informacija, kuri naudojama atliekant vertinimą, po kurio priimamas sprendimas atsisakyti verslo santykių, juos nutraukti arba vykdyti nenuolatinių sandorį, įtraukiama į įrašus, saugomus pagal 21 straipsnio 3 dalį, ir tame įrašė nurodoma, kad informacija gauta pagal dalijimosi informacija partnerystę;
- d) įpareigotieji subjektai patys atlieka sandorių, kuriuose dalyvauja klientai, vertinimą, kad įvertintų, kurie sandoriai gali būti susiję su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu arba gali būti susiję su pajamomis iš nusikalstamos veiklos;
- e) įpareigotieji subjektai įgyvendina tinkamas technines ir organizacines priemones, įskaitant priemones, kuriomis sudaromos sąlygos pseudoniminti informaciją, kad būtų užtikrintas informacijos, kuria keičiamasi, pobūdžiui ir mastui proporcingas saugumo ir konfidencialumo lygis;
- f) dalijamasi informacija, susijusia tik su klientais:
  - i) kurių elgesys ar sandorių veikla yra susiję su didesne pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rizika, kaip nustatyta rizikos vertinime Sąjungos lygmeniu arba nacionaliniame rizikos vertinime, atliktame pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 7 ir 8 straipsnius;
  - ii) kurie patenka į bet kurią iš šio reglamento 29, 30, 31 ir 36–46 straipsniuose nurodytų situacijų arba
  - iii) dėl kurių įpareigotieji subjektai turi surinkti papildomos informacijos, kad nustatytų, ar jie yra susiję su didesne pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo rizika;
- g) informacija, gauta naudojant dirbtinį intelektą, mašininio mokymosi technologijas ar algoritmus, gali būti dalijamasi tik tais atvejais, kai tiems procesams buvo taikoma tinkama žmogaus vykdoma priežiūra;
- h) prieš tvarkant bet kokius asmens duomenis atliekamas Reglamento (ES) 2016/679 35 straipsnyje nurodytas poveikio duomenų apsaugai vertinimas;
- i) kompetentingos institucijos, kurios yra dalijimosi informacija partnerystės narės, gauna, teikia informaciją ir ja keičiasi tik tiek, kiek tai būtina jų užduotims pagal atitinkamą Sąjungos ar nacionalinę teisę atlikti;
- j) kai šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies 44 punkto c papunktyje nurodytos kompetentingos institucijos dalyvauja dalijimosi informacija partnerystėje, asmens duomenis ir operatyvinę informaciją jos gauna, teikia arba jais keičiasi tik laikydamosi nacionalinės teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680⁽⁴⁴⁾, ir taikytinų nacionalinės baudžiamojo proceso teisės nuostatų, įskaitant išankstinį teismo leidimą arba bet kokią kitą nacionalinę procesinę apsaugos priemonę, jei reikia;
- k) informacija apie įtartinus sandorius pagal šio straipsnio 3 dalies g punktą keičiamasi tik tuo atveju, jei FŽP, kuriam pagal 69 arba 70 straipsnį buvo pateiktas pranešimas apie įtartiną sandorį, sutiko su tokiu informacijos atskleidimu.

5. Pagal dalijimosi informacija partnerystę gauta informacija toliau neperduodama, išskyrus atvejus, kai:

- a) informacija teikiama kitam įpareigotajam subjektui pagal 49 straipsnio 1 dalį;
- b) informacija turi būti įtraukta į pranešimą, kuris pateikiamas FŽP arba pateikiamas reaguojant į FŽP prašymą pagal 69 straipsnio 1 dalį;
- c) informacija teikiama AMLA pagal Reglamento (ES) 2024/1620 93 straipsnį;

⁽⁴⁴⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

d) informacijos prašo teisėsaugos arba teisminės institucijos su sąlyga, kad buvo gauti išankstiniai leidimai ar kitos procedūrinės garantijos, kaip reikalaujama pagal nacionalinę teisę.

6. Įpareigotieji subjektai, dalyvaujantys dalijimosi informacija partnerystėse, savo vidaus politikoje ir procedūrose, nustatytose pagal 9 straipsnį, nustato dalijimosi informacija politiką ir procedūras. Tokioje politikoje ir procedūrose:

a) patikslinama, koks vertinimas turi būti atliktas siekiant nustatyti informacijos, kuria turi būti dalijamasi, apimtį ir, kai aktualu, atsižvelgiant į informacijos pobūdį arba taikytinas teismines apsaugos priemones, partnerystės nariams numatoma diferencijuota arba ribota prieiga prie informacijos;

b) aprašomi dalijimosi informacija partnerystės šalių vaidmenys ir atsakomybė;

c) nustatoma, į kuriuos rizikos vertinimus įpareigotasis subjektas atsižvelgs nustatydamas didesnės rizikos situacijas, kurioms esant galima dalytis informacija.

Pirmoje pastraipoje nurodytos vidaus politika ir procedūros parengiamos prieš pradėdant dalyvauti dalijimosi informacija partnerystėje.

7. Jei priežiūros institucijos mano, kad tai būtina, įpareigotieji subjektai, dalyvaujantys dalijimosi informacija partnerystėje, paveda atlikti nepriklausomą tos partnerystės veikimo auditą ir rezultatais pasidalija su priežiūros institucijomis.

VII SKYRIUS

DUOMENŲ APSAUGA IR ĮRAŠŲ SAUGOJIMAS

76 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas

1. Įpareigotieji subjektai gali tvarkyti Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų specialių kategorijų asmens duomenis ir to reglamento 10 straipsnyje nurodytus asmens duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tiek, kiek tai yra tikrai būtina siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, taikydami šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytas apsaugos priemones.

2. Įpareigotieji subjektai gali tvarkyti asmens duomenis, kuriems taikomas Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnis, jeigu:

a) jie informuoja savo klientus ar galimus klientus, kad tokių kategorijų duomenys gali būti tvarkomi siekiant laikytis šio reglamento reikalavimų;

b) duomenys gaunami iš patikimų šaltinių, jie yra tikslūs ir atnaujinami;

c) jie, remdamiesi tais duomenimis, nepriima sprendimų, kurie lemtų šališkus ir diskriminacinius rezultatus;

d) jie imasi aukšto saugumo lygio priemonių pagal Reglamento (ES) 2016/679 32 straipsnį, visų pirma susijusių su konfidencialumu.

3. Įpareigotieji subjektai gali tvarkyti asmens duomenis, kuriems taikomas Reglamento (ES) 2016/679 10 straipsnis, jeigu jie laikosi šio straipsnio 2 dalyje išdėstytų sąlygų ir jeigu:

a) tokie asmens duomenys yra susiję su pinigų plovimu, jo pirminiais nusikaltimais arba teroristų finansavimu;

b) įpareigotieji subjektai yra nustatę procedūras, leidžiančias tvarkant tokius duomenis atskirti įtarimus, tyrimus, teisminį nagrinėjimą ir apkaltinamuosius nuosprendžius, atsižvelgiant į pagrindinę teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, teisę į gynybą ir nekaltumo prezumpciją.

4. Asmens duomenis pagal šį reglamentą įpareigotieji subjektai tvarko tik pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslais, ir jie negali būti tvarkomi toliau, jeigu tai nesuderinama su tais tikslais. Draudžiama asmens duomenis pagal šį reglamentą tvarkyti komerciniais tikslais.

5. Įpareigotieji subjektai gali priimti sprendimus, remdamiesi automatizuotais procesais, įskaitant profiliavimą, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 4 punkte, arba procesais, susijusiais su dirbtinio intelekto sistemomis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2024/...⁽⁴⁵⁾ 3 straipsnio 1 dalyje, jeigu:

- a) tokiose sistemose tvarkomi tik duomenys, gauti pagal šio reglamento III skyrių;
- b) bet koks sprendimas užmegzti arba atsisakyti užmegzti arba palaikyti verslo santykius su klientu arba atlikti arba atsisakyti atlikti nenuolatinį sandorį kliento naudai arba padidinti arba sumažinti pagal šio reglamento 20 straipsnį taikomų deramo kliento patikrinimo priemonių mastą priimamas tik po reikšmingo žmogaus įsikišimo, siekiant užtikrinti tokio sprendimo tikslumą ir tinkamumą; ir
- c) klientas gali gauti įpareigotojo subjekto priimto sprendimo paaiškinimą ir gali užginčyti tą sprendimą, išskyrus šio reglamento 69 straipsnyje nurodytą ataskaitą.

77 straipsnis

Įrašų saugojimas

1. Įpareigotieji subjektai saugo šiuos dokumentus ir informaciją:
  - a) dokumentų ir informacijos, gautos atliekant deramą klientų patikrinimą pagal III skyrių, įskaitant informaciją, gautą elektroninės atpažinties priemonėmis, kopijas;
  - b) pagal 69 straipsnio 2 dalį atlikto vertinimo įrašus, įskaitant informaciją ir aplinkybes, į kurias atsižvelgta, ir tokių vertinimų rezultatus, nepriklausomai nuo to, ar atlikus tokius vertinimus finansinės žvalgybos padaliniiui buvo pateiktas pranešimas apie įtartina sandorį, ir tų pranešimų apie įtartinus sandorius kopijas;
  - c) sandorių įrodymus ir įrašus apie sandorius, kuriuos sudaro dokumentų originalai arba teismo procesuose pagal taikytiną nacionalinę teisę priimtinos kopijos ir kurie yra būtini nustatant sandorius;
  - d) kai jie dalyvauja dalijimosi informacija partnerystėse pagal VI skyrių, pagal tas partnerystes gautų dokumentų ir informacijos kopijas ir įrašus apie visus dalijimosi informacija atvejus.

Įpareigotieji subjektai užtikrina, kad pagal šį straipsnį saugomi dokumentai, informacija ir įrašai nebūtų kupiūruojami.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, įpareigotieji subjektai gali nuspręsti pakeisti saugomas informacijos kopijas ir vietoj to saugoti nuorodas į tokią informaciją, jeigu tokios informacijos saugojimo pobūdis ir būdas yra tokie, kad įpareigotieji subjektai galėtų nedelsdami pateikti kompetentingoms institucijoms informaciją ir kad tos informacijos nebūtų galima modifikuoti ar pakeisti.

Įpareigotieji subjektai, kurie naudojami pirmoje pastraipoje nurodyta nukrypti leidžiančia nuostata, pagal 9 straipsnį parengtose savo vidaus procedūrose nustato informacijos kategorijas, kurių atvejais jie saugos nuorodą, o ne kopijas ar originalus, bei informacijos radimo, kad ją būtų galima pateikti kompetentingoms institucijoms paprašius, procedūras.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija saugoma 5 metus nuo verslo santykių nutraukimo dienos arba nuo dienos, kurią atliktas nenuolatinis sandoris, arba nuo dienos, kurią atsisakyta užmegzti verslo santykius arba atlikti nenuolatinį sandorį. Nedarant poveikio duomenų, surinktų pagal kitus Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus, siekiant laikytis Reglamento (ES) 2016/679, saugojimo laikotarpiams, pasibaigus penkerių metų saugojimo laikotarpiui įpareigotieji subjektai asmens duomenis ištrina.

Kompetentingos institucijos gali reikalauti toliau saugoti pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją kiekvienu konkrečiu atveju, jei toks tolimesnis saugojimas būtinas pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudimo už juos tikslais. Tas tolesnio saugojimo pratęsimo laikotarpis negali viršyti 5 metų.

⁽⁴⁵⁾ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/..., kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 bei (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas) (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

4. Jeigu 2027 m. liepos 10 d. valstybėje narėje vyksta teismo procesai, susiję su įtariamo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencija, jų nustatymu, tyrimu ar baudžiamuoju persekiojimu už šias veikas, o įpareigotasis subjektas turi informacijos ar dokumentų, susijusių su tais vykstančiais procesais, įpareigotasis subjektas tokią informaciją arba tuos dokumentus gali saugoti 5 metus nuo 2027 m. liepos 10 d.

Valstybės narės, nedarant poveikio nacionalinės baudžiamosios teisės dėl vykstančiuose baudžiamuosiuose tyrimuose ir teismo procesuose naudojamų įrodymų, gali leisti arba reikalauti, kad tokia informacija ar dokumentai būtų saugomi dar 5 metus, jeigu nustatomas tokio tolesnio saugojimo būtinumas ir proporcingumas įtariamo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijai, nustatymui, tyrimui ar baudžiamajam persekiojimui už juos.

78 straipsnis

Įrašų teikimas kompetentingoms institucijoms

Įpareigotieji subjektai įdiegia sistemas, kurios leistų joms saugiais kanalais ir užtikrinant visišką užklausų konfidencialumą išsamiai ir greitai atsakyti į jų FŽP ar kitų kompetentingų institucijų – pagal nacionalinę teisę – užklausas, ar jos turi arba per penkerių metų iki tos užklausos laikotarpį turėjo verslo santykių su nurodytais asmenimis ir koks yra arba buvo tokių santykių pobūdis.

VIII SKYRIUS

PRIEMONĖS, KURIOMIS SIEKIAMA MAŽINTI DĖL ANONIMINIŲ PRIEMONIŲ KYLANČIĄ RIZIKĄ

79 straipsnis

Anoniminės sąskaitos ir pareikštinės akcijos bei pareikštinių akcijų pirkimo teisės (variantai)

1. Kredito įstaigoms, finansų įstaigoms ir kriptoturto paslaugų teikėjams draudžiama teikti anonimines banko ir mokėjimų sąskaitas, anonimines banko atsiskaitymo knygeles, anoniminius banko seifus ar anonimines kriptoturto sąskaitas, taip pat bet kokias sąskaitas, kurias naudojant galima kitaip anoniminti informaciją apie kliento sąskaitos turėtoją arba nuasmeninti arba padidinti sandorių maskuotę, be kita ko, anonimiškumą didinančiomis monetomis.

Esamų anoniminių banko ir mokėjimų sąskaitų, anoniminių banko atsiskaitymo knygelių, anoniminių banko seifų, laikomų kredito įstaigose arba finansų įstaigose, arba kriptoturto sąskaitų savininkų ir naudos gavėjų atžvilgiu, prieš jiems bet koku būdu panaudojant tas sąskaitas, atsiskaitymo knygeles ar seifus, taikomos deramo klientų patikrinimo priemonės.

2. Kaip aptarnaujantieji teikėjai, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/751⁽⁴⁶⁾ 2 straipsnio 1 punkte, veikiančios kredito įstaigos ir finansų įstaigos nepriima mokėjimų, kurie atliekami naudojant trečiosiose valstybėse išduotas anonimines išankstinio mokėjimo korteles, išskyrus atvejus, kai atsižvelgiant į įrodytą mažą riziką Komisijos pagal šio reglamento 28 straipsnį priimtuose techniniuose reguliavimo standartuose numatyta kitaip.

3. Bendrovėms draudžiama išleisti pareikštines akcijas ir visos išleistos pareikštinės akcijos turi būti pakeistos vardinėmis, turi būti imobilizuotos, kaip tai suprantama Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 3 punkte, arba deponuotos finansų įstaigoje ne vėliau kaip 2029 m. liepos 10 d. Tačiau bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje arba kurių akcijos yra išleistos kaip tarpininkavimo vertybiniai popieriai imobilizuojant, kaip tai suprantama to reglamento 2 straipsnio 1 dalies 3 punkte, arba tiesiogiai išleidžiant nematerialia forma, kaip tai suprantama to reglamento 2 straipsnio 1 dalies 4 punkte, leidžiama išleisti naujas ir išsaugoti esamas pareikštines akcijas. Dėl esamų pareikštinių akcijų, kurios nėra pakeistos, imobilizuotos ar deponuotos ne vėliau kaip 2029 m. liepos 10 d., visos su tomis akcijomis susijusios balsavimo teisės ir teisės į platinimą automatiškai sustabdomos iki jų pakeitimo, imobilizavimo arba deponavimo. Visos tokios ne vėliau kaip 2030 m. liepos 10 d. nepakeistos, neimobilizuotos ir nedeponuotos akcijos panaikinamos ir dėl to atitinkama suma sumažėja akcinis kapitalas.

Bendrovėms draudžiama išleisti pareikštinių akcijų pirkimo teises (variantus), jeigu jos nėra išleidžiamos per tarpininkus.

⁽⁴⁶⁾ 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/751 dėl tarpbankinių mokesčių už kortele grindžiamas mokėjimo operacijas (OL L 123, 2015 5 19, p. 1).

80 straipsnis

Atsiskaitymų mainais už prekes ar paslaugas didelėmis grynujų pinigų sumomis ribos

1. Prekėmis prekiaujantys arba paslaugas teikiantys asmenys gali priimti arba atlikti atsiskaitymus grynaisiais pinigais, kurių suma yra ne didesnė kaip 10 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline ar užsienio valiuta, nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas kaip viena operacija ar kaip keletas operacijų, kurios atrodo susijusios.
2. Pasikonsultavusios su Europos Centrinio Banku pagal Tarybos sprendimo 98/415/EB⁽⁴⁷⁾ 2 straipsnio 1 dalį, valstybės narės gali nustatyti žemesnes ribas. Apie tas žemesnes ribas Komisijai pranešama per 3 mėnesius nuo priemonės taikymo nacionaliniu lygmeniu pradžios.
3. Jeigu nacionaliniu lygmeniu jau yra nustatytos ribos, kurios yra žemesnės už 1 dalyje nustatytą ribą, jos ir toliau taikomos. Valstybės narės apie tas ribas Komisijai praneša ne vėliau kaip 2024 m. spalio 10 d.
4. 1 dalyje nurodyta riba netaikoma:
  - a) mokėjimams tarp fizinių asmenų, kurie nevykdo profesinės veiklos;
  - b) kredito įstaigų, elektroninių pinigų išleidėjų, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/110/EB 2 straipsnio 3 dalyje, ir mokėjimo paslaugų teikėjų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 11 dalyje, patalpose atliktiems mokėjimams arba indėliams.

Apie pirmos pastraipos b punkte nurodytus nustatytą ribą viršijančius mokėjimus ar indėlius turi būti pranešama FŽP per FŽP nustatytą laiko terminą.

5. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imamasi atitinkamų priemonių, įskaitant sankcijų skyrimą, fizinių ar juridinių asmenų, kurie, kaip įtariama, vykdydami profesinę veiklą pažeidė 1 dalyje nustatytą ribą arba valstybių narių nustatytą žemesnę ribą, atžvilgiu.
6. Bendras sankcijų dydis apskaičiuojamas pagal atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas taip, kad gauti rezultatai būtų proporcingi pažeidimo sunkumui, ir tokiu būdu veiksmingai atgrasytų nuo kitų tokios pačios rūšies nusikaltimų.
7. Jei dėl *force majeure* nacionaliniu lygmeniu sutrinka mokėjimo lėšomis, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, išskyrus banknotus ir monetas, priemonės, valstybės narės gali laikinai sustabdyti šio straipsnio 1 dalies arba, kai taikytina, 2 dalies taikymą ir turi nedelsdamos apie tai informuoti Komisiją. Valstybės narės taip pat informuoja Komisiją apie numatomą mokėjimo lėšomis, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 25 punkte, išskyrus banknotus ir monetas, priemonių sutrikimo trukmę ir apie priemones, kurių valstybės narės ėmėsi, kad atkurtų galimybę naudotis tomis mokėjimo priemonėmis.

Jei, remdamasi valstybės narės pateikta informacija, Komisija mano, kad 1 dalies arba, kai taikytina, 2 dalies taikymo sustabdymas nėra pateisinamas *force majeure* aplinkybėmis, ji priima tai valstybei narei skirtą sprendimą, kuriuo prašoma nedelsiant panaikinti tokį sustabdymą.

⁽⁴⁷⁾ 1998 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimas 98/415/EB dėl nacionalinių institucijų konsultavimosi su Europos centriniu banku teisės akto projekto nuostatų klausimais (OL L 189, 1998 7 3, p. 42).

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 SKIRSNIS

FŽP ir Europos prokuratūros bendradarbiavimas

81 straipsnis

FŽP ir Europos prokuratūros bendradarbiavimas

1. Pagal Reglamento (ES) 2017/1939 24 straipsnį kiekvienas FŽP nepagrįstai nedelsdamas praneša Europos prokuratūrai savo analizių rezultatus ir visą papildomą aktualią informaciją, kai yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad yra vykdomas ar buvo įvykdytas pinigų plovimas ir kita nusikalstama veikla, dėl kurios Europos prokuratūra galėtų naudotis savo kompetencija pagal to reglamento 22 straipsnį ir 25 straipsnio 2 ir 3 dalis.

Ne vėliau kaip 2026 m. liepos 10 d. AMLA, pasikonsultavusi su Europos prokuratūra, parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus ir pateikia juos Komisijai priimti. Tuose techninių įgyvendinimo standartų projektuose nurodoma forma, kurią FŽP turi naudoti teikdami informaciją Europos prokuratūrai.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šios dalies antroje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) 2024/1620 53 straipsnį.

2. FŽP laiku atsako į Europos prokuratūros prašymus pateikti informaciją, susijusią su pinigų plovimu ir kita nusikalstama veikla, kaip nurodyta 1 dalyje.

3. FŽP ir Europos prokuratūra gali keistis strateginių analizių, įskaitant tipologijas ir rizikos rodiklius, rezultatais, kai tokios analizės yra susijusios su pinigų plovimu ir kita nusikalstama veikla, kaip nurodyta 1 dalyje.

82 straipsnis

Prašymai Europos prokuratūrai dėl informacijos pateikimo

1. Europos prokuratūra nepagrįstai nedelsdama atsako į pagrįstus FŽP prašymus pateikti informaciją, jeigu ta informacija yra reikalinga FŽP funkcijoms pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 III skyrių vykdyti.

2. Europos prokuratūra gali atidėti 1 dalyje nurodytos informacijos teikimą arba atsisakyti ją pateikti, jeigu jos teikimas galėtų pakenkti tinkamai vykdomo tyrimo eigai ir konfidencialumui. Europos prokuratūra laiku praneša prašymą pateikiamam FŽP apie prašomos informacijos teikimo atidėjimą arba atsisakymą ją pateikti, įskaitant to priežastis.

2 SKIRSNIS

FŽP ir OLAF bendradarbiavimas

83 straipsnis

FŽP ir OLAF bendradarbiavimas

1. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁽⁴⁸⁾ 8 straipsnio 3 dalį kiekvienas FŽP nedelsdamas perduoda savo analizių rezultatus ir visą papildomą aktualią informaciją OLAF, kai yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad yra vykdoma ar buvo įvykdyta Sąjungos finansiniams interesams kenkianti sukčiavimo, korupcijos ar kita neteisėta veikla, dėl kurios OLAF galėtų naudotis savo kompetencija pagal to reglamento 8 straipsnį.

⁽⁴⁸⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

2. FŽP laiku atsako į OLAF prašymus pateikti informaciją, susijusią su sukčiavimu, korupcijos ar kita neteisėta veikla, kaip nurodyta 1 dalyje.
3. FŽP ir OLAF gali keistis strateginių analizių, įskaitant tipologijas ir rizikos rodiklius, rezultatais, kai tokios analizės yra susijusios su sukčiavimu, korupcijos ar kita neteisėta veikla, kaip nurodyta 1 dalyje.

84 straipsnis

Prašymai OLAF dėl informacijos pateikimo

1. OLAF nedelsdama atsako į pagrįstus FŽP prašymus pateikti informaciją, jeigu ta informacija yra reikalinga FŽP funkcijoms pagal Direktyvos (ES) 2024/1640 III skyrių vykdyti.
2. OLAF gali atidėti 1 dalyje nurodytos informacijos teikimą arba atsisakyti ją pateikti, jeigu informacijos teikimas galėtų daryti neigiamą poveikį vykdomam tyrimui. OLAF laiku praneša prašymą pateikusiam FŽP apie tokį atidėjimą arba atsisakymą, įskaitant to priežastis.

3 SKIRSNIS

Kitos nuostatos

85 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 29, 30, 31, 34, 43, 52 ir 68 straipsniuose nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2024 m. liepos 9 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 29, 30, 31, 34, 43, 52 ir 68 straipsniuose nurodytų igaliojimų delegavimą. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 29, 30, 31 arba 34 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 1 mėnesį nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas 1 mėnesiu.
7. Pagal 43, 52 arba 68 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 3 mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas 3 mėnesiais.

86 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos komitetas, įsteigtas Direktyvos (ES) 2023/1113 34 straipsniu. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

87 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip 2032 m. liepos 10 d., o vėliau – kas 3 metus Komisija atlieka šio reglamento taikymo peržiūrą ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą.

Pirmojoje peržiūroje įvertinama:

- a) nacionalinės pranešimų apie įtarimus pagal 69 straipsnį sistemos ir kliūtys bei galimybės sukurti bendrą pranešimų teikimo Sąjungos lygmeniu sistemą;
- b) tikrųjų savininkų skaidrumo sistemos tinkamumas siekiant mažinti su teisės subjektais ir juridinėmis struktūromis susijusią riziką.

88 straipsnis

Ataskaitos

Ne vėliau kaip 2030 m. liepos 10 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitas, kuriose įvertinamas šių priemonių reikalingumas ir proporcingumas:

- a) teisės subjektų tikrųjų savininkų nustatymui skirtos 25 % nuosavybės dalies ribinės vertės sumažinimas;
- b) didelės vertės prekių taikymo srities išplėtimas įtraukiant didelės vertės drabužius ir priedus;
- c) ribinėmis vertėmis grindžiamo informacijos atskleidimo pagal 74 straipsnį taikymo srities išplėtimas įtraukiant kitų prekių pardavimą, pranešimų apie tuos sandorius teikimui skirtų suderintų formų nustatymas, remiantis tų pranešimų naudingumu FŽP, ir iš asmenų, prekiaujančių laisvosios prekybos zonose surinktos informacijos taikymo srities išplėtimas;
- d) atsiskaitymų didelėmis grynųjų pinigų sumomis ribos koregavimas.

89 straipsnis

Ryšys su Direktyva (ES) 2015/849

Nuorodos į Direktyvą (ES) 2015/849 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir Direktyvą (ES) 2024/1640 ir skaitomos pagal šio reglamento VI priede pateiktą atitikties lentelę.

90 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2027 m. liepos 10 d., išskyrus 3 straipsnio 3 punkto n ir o papunkčiuose nurodytus įpareigotuosius subjektus, kuriems jis taikomas nuo 2029 m. liepos 10 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. gegužės 31 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

R. METSOLA

Tarybos vardu

Pirmininkė

H. LAHBIB

I PRIEDAS

Orientacinis rizikos kintamųjų sąrašas

Toliau pateikiamas nebaigtinis rizikos kintamųjų, į kuriuos įpareigotieji subjektai turi atsižvelgti rengdami rizikos vertinimą pagal 10 straipsnį, ir nustatydami, koku mastu taikyti deramo klientų patikrinimo priemonės pagal 20 straipsnį, sąrašas:

- a) su klientu susiję rizikos kintamieji:
  - i) kliento ir kliento tikrojo savininko verslas arba profesinė veikla;
  - ii) kliento ir kliento tikrojo savininko reputacija;
  - iii) kliento ir kliento tikrojo savininko pobūdis ir elgesys;
  - iv) jurisdikcijos, kuriose yra įsikūręs klientas ir tikrasis kliento savininkas;
  - v) jurisdikcijos, kuriose yra pagrindinės kliento ir tikrojo savininko veiklos vykdymo vietos;
  - vi) jurisdikcijos, kuriose klientas ir tikrasis kliento savininkas turi atitinkamų asmeninių ryšių;
- b) su produktu, paslauga ar sandoriu susiję rizikos kintamieji:
  - i) sąskaitos ar santykių tikslas;
  - ii) verslo santykių periodiškumas arba trukmė;
  - iii) kliento įnešamo turto arba vykdomų sandorių dydis;
  - iv) produkto, paslaugos ar sandorio skaidrumo arba neskaidrumo lygis;
  - v) produkto, paslaugos ar sandorio sudėtingumas;
  - vi) produkto, paslaugos ar sandorio vertė arba dydis;
- c) su pristatymo kanalu susiję rizikos kintamieji:
  - i) kokia dalis verslo santykių vystomi nebetarpiu būdu;
  - ii) pristatančiosios šalys ar tarpininkai, kurių paslaugomis gali naudotis klientas, ir jų santykių su klientu pobūdis;
- d) su gyvybės draudimu ir kitu su investicijomis susijusiu draudimu siejamas rizikos kintamasis:
  - i) draudimo sutarties naudos gavėjo keliamos rizikos lygis.

II PRIEDAS

Mažesnės rizikos veiksniai

Toliau pateikiamas nebaigtinis 20 straipsnyje nurodytos galimai mažesnės rizikos veiksnių ir įrodymų rūšių sąrašas.

1) Su klientu susijusios rizikos veiksniai:

- a) į biržos sąrašus įtrauktos akcinės bendrovės, kurioms (pagal biržos taisykles, teisės aktus arba vykdytinas priemones) taikomi informacijos atskleidimo reikalavimai, kuriais reikalaujama užtikrinti pakankamą skaidrumą dėl tikrųjų savininkų;
- b) viešojo administravimo subjektai arba įmonės;
- c) klientai, kurie gyvena mažesnės rizikos geografinėse vietovėse, kaip nustatyta 3 punkte.

2) Su produktu, paslauga, sandoriu ar pristatymo kanalu susijusios rizikos veiksniai:

- a) gyvybės draudimo sutartys, kurių įmokos nedidelės;
- b) pensijų sistemų draudimo sutartys, jeigu jose nėra išankstinio nutraukimo galimybės ir jeigu draudimo sutartys negali būti naudojamos kaip įkaitai;
- c) pensijos, senatvės pensijos ar panaši sistema, kuria numatomos pensijos darbuotojams, kai įmokos yra išskaičiuojamos iš atlyginimų, o sistemų taisyklės neleidžia kitam asmeniui perduoti nario dalies pagal sistemą;
- d) finansiniai produktai arba paslaugos, kai tam tikrų rūšių klientams teikiamos tinkamai apibrėžtos ir ribotos paslaugos, kad būtų didinamos galimybės jas gauti finansinės įtraukties tikslais;
- e) produktai, kai pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika valdoma kitaip, pavyzdžiui, ribojant prieinamą pinigų sumą arba užtikrinant su nuosavybės teise susijusį skaidrumą (pavyzdžiui, tam tikrų rūšių elektroniniai pinigai).

3) Geografinės rizikos veiksniai – registravimas, steigimas, gyvenimo vieta:

- a) valstybėse narėse;
- b) trečioiose valstybėse, turinčiose veiksmingą kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemas;
- c) trečioiose valstybėse, kurių atveju, remiantis patikimais šaltiniais, nustatyta, kad korupcija ar kita nusikalstama veikla yra nedidelė;
- d) trečioiose valstybėse, kuriose, remiantis patikimais šaltiniais, tokiais kaip abipusis vertinimas, išsamaus vertinimo ataskaitos arba paskelbtos tolesnių veiksmų ataskaitos, taikomi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu reikalavimai, atitinkantys peržiūrėtas FATF rekomendacijas, ir kurios veiksmingai tuos reikalavimus įgyvendina.

III PRIEDAS

Didesnės rizikos veiksniai

Toliau pateikiamas nebaigtinis 20 straipsnyje nurodytos galimai didesnės rizikos veiksnių ir įrodymų rūšių sąrašas:

- 1) su klientu susijusios rizikos veiksniai:
  - a) verslo santykiai arba nenuolatiniai sandoriai vykdomi neįprastomis aplinkybėmis;
  - b) klientai, kurie gyvena didesnės rizikos geografinėse vietovėse, kaip nustatyta 3 punkte;
  - c) juridiniai asmenys arba juridinės struktūros, kurie yra asmeninės turto valdymo įmonės;
  - d) korporaciniai subjektai, turintys nominalių akcininkų arba pareikštinės formos akcijų;
  - e) verslo subjektai, kurių veikloje intensyviai naudojami gryniesi pinigai;
  - f) bendrovės nuosavybės struktūra atrodo neįprasta arba pernelyg sudėtinga atsižvelgiant į bendrovės veiklos pobūdį;
  - g) klientas yra trečiosios valstybės pilietis, siekiantis gauti teises gyventi valstybėje narėje mainais už bet kokios rūšies investicijas, įskaitant kapitalo pervedimus, turto pirkimą ar nuomą, investicijas į vyriausybės obligacijas, investicijas į korporacinius subjektus, dovanojamą turtą ar labdarą, kuria prisidedama prie viešųjų gėrybių ir mokami įnašai į valstybės biudžetą.
  - h) klientas yra teisės subjektas ar struktūra, įsteigti ar sukurti jurisdikcijoje, kurioje jie nevykdo realios ekonominės veiklos, iš esmės nevykdo ekonominės veiklos arba neturi akivaizdaus ekonominio pagrindo;
  - i) klientas tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso vienam ar keliems h punkte nurodytiems subjektams ar struktūroms;
- 2) su produktu, paslauga, sandoriu ar pristatymo kanalu susijusios rizikos veiksniai:
  - a) privati bankininkystė;
  - b) produktai ar sandoriai, kuriais gali būti sudarytos palankios sąlygos anonimiškumui;
  - c) mokėjimai, gauti iš nežinomų arba nesusijusių trečiųjų šalių;
  - d) nauji produktai ir nauja verslo praktika, įskaitant naują paslaugų teikimo mechanizmą, taip pat naujų arba vystomų technologijų naudojimas dirbant tiek su naujais, tiek su anksčiau egzistavusiais produktais;
  - e) su nafta, ginklais, tauriaisiais metalais ar brangakmeniais, tabako gaminiais, kultūriniais artefaktais ir kitais archeologiniu, istoriniu, kultūriniu ir religiniu požiūriu svarbiais arba retos mokslinės vertės objektais, taip pat su dramblio kaulu ir saugomomis rūšimis susiję sandoriai;
- 3) geografinės rizikos veiksniai:
  - a) trečiosios valstybės, kurioms taikoma griežtesnė stebėseną, arba kitos FATF nustatytos trečiosios valstybės dėl kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemų atitikties užtikrinimo trūkumų;
  - b) trečiosios valstybės, kurių atveju, remiantis patikimais šaltiniais ir (arba) pripažintais procesais, pavyzdžiui, abipusiu vertinimu, išsamaus vertinimo ataskaitomis arba paskelbtomis tolesnių veiksmų ataskaitomis, nustatyta, kad jose nėra veiksmingų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemų;
  - c) trečiosios valstybės, kuriose, remiantis patikimais šaltiniais ir (arba) pripažintais procesais, nustatytas didelis korupcijos ar kitų nusikalstamų veiklų lygis;

- d) trečiosios valstybės, kurioms taikomos sankcijos, embargas ar panašios priemonės, paskelbti, pavyzdžiui, Sąjungos arba JT;
  - e) trečiosios valstybės, kurios finansuoja arba remia teroristinę veiklą arba kurių teritorijoje veikia į sąrašus įtrauktos teroristinės organizacijos;
  - f) trečiosios valstybės, kurios, remiantis patikimais šaltiniais arba pripažintais procesais, leidžia užtikrinti finansinį slaptumą:
    - i) sukurdamos kliūtis bendradarbiauti ir keistis informacija su kitomis jurisdikcijomis;
    - ii) priimdamos griežtus įmonių ar bankų slaptumo teisės aktus, kurie užkerta kelią institucijoms ir jų darbuotojams teikti informaciją apie klientą kompetentingoms institucijoms, be kita ko, nustatant baudas ir sankcijas;
    - iii) vykdydamos silpną teisės subjektų įsteigimo arba juridinių struktūrų sukūrimo kontrolę arba
    - iv) nereikalaujamos, kad informacija apie tikrąją nuosavybę būtų registruojama arba saugoma centrinėje duomenų bazėje arba registre.
-

IV PRIEDAS

2 straipsnio 1 dalies 54 punkte nurodytų didelės vertės prekių sąrašas:

- 1) juvelyriniai dirbiniai, aukso arba sidabro dailieji dirbiniai, kurių vertė didesnė kaip 10 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
- 2) rankiniai ir kiti laikrodžiai, kurių vertė didesnė kaip 10 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
- 3) motorinės transporto priemonės, kurių kaina yra didesnė kaip 250 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
- 4) orlaiviai, kurių kaina yra didesnė kaip 7 500 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta;
- 5) laivai, kurių kaina yra didesnė kaip 7 500 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta.

V PRIEDAS

2 straipsnio 1 dalies 55 dalyje nurodyti taurieji metalai:

- a) auksas;
- b) sidabras;
- c) platina;
- d) iridis;
- e) osmis;
- f) paladis;
- g) rodis;
- h) rutenis.

2 straipsnio 1 dalies 55 dalyje nurodyti brangakmeniai:

- a) deimantai;
  - b) rubinai;
  - c) safyrai;
  - d) smaragdai.
-

VI PRIEDAS

Atitikties lentelė

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	—	—
1 straipsnio 2 dalis	—	—
1 straipsnio 3 dalis	—	2 straipsnio 1 dalies 1 punktas
1 straipsnio 4 dalis	—	2 straipsnio 1 dalies 1 punktas
1 straipsnio 5 dalis	—	2 straipsnio 1 dalies 2 punktas
1 straipsnio 6 dalis	—	2 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai
2 straipsnio 1 dalis	—	3 straipsnis
2 straipsnio 2 dalis	—	4 straipsnis
2 straipsnio 3 dalis	—	6 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 4 dalis	—	6 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio 5 dalis	—	6 straipsnio 3 dalis
2 straipsnio 6 dalis	—	6 straipsnio 4 dalis
2 straipsnio 7 dalis	—	6 straipsnio 5 dalis
2 straipsnio 8 dalis	—	7 straipsnis
2 straipsnio 9 dalis	—	4 straipsnio 3 dalis ir 6 straipsnio 6 dalis
3 straipsnio 1 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 5 punktas
3 straipsnio 2 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 6 punktas
3 straipsnio 3 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 4 punktas
3 straipsnio 4 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 3 punktas
3 straipsnio 5 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 47 punktas
3 straipsnio 6 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 28 punktas
3 straipsnio 6 punkto a papunktis	—	51–55 straipsniai
3 straipsnio 6 punkto b papunktis	—	58 straipsnis
3 straipsnio 6 punkto c papunktis	—	57 straipsnis
3 straipsnio 7 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 11 punktas
3 straipsnio 8 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 22 punktas
3 straipsnio 9 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 34 punktas ir 2 straipsnio 2 dalis

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
3 straipsnio 10 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 35 punktas ir 2 straipsnio 5 dalis
3 straipsnio 11 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 36 punktas
3 straipsnio 12 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 40 punktas
3 straipsnio 13 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 19 punktas
3 straipsnio 14 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 12 punktas
3 straipsnio 15 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 41 punktas
3 straipsnio 16 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 17 punktas
3 straipsnio 17 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 23 punktas
3 straipsnio 18 punktas	—	2 straipsnio 1 dalies 7 punktas
3 straipsnio 19 punktas	—	—
4 straipsnis	3 straipsnis	—
5 straipsnis	—	—
6 straipsnis	7 straipsnis	—
7 straipsnis	8 straipsnis	—
8 straipsnio 1 dalis	—	10 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	—	10 straipsnio 2 ir 3 dalys
8 straipsnio 3 dalis	—	9 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 4 dalis	—	9 straipsnio 2 dalis
8 straipsnio 5 dalis	—	9 straipsnio 2 ir 3 dalys
9 straipsnis	—	29 straipsnis
10 straipsnio 1 dalis	—	79 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis	—	79 straipsnio 3 dalis
11 straipsnis	—	19 straipsnio 1, 2 ir 5 dalys
12 straipsnis	—	19 straipsnio 7 dalis ir 79 straipsnio 2 dalis
13 straipsnio 1 dalis	—	20 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis	—	20 straipsnio 2 dalis
13 straipsnio 3 dalis	—	20 straipsnio 2 dalis
13 straipsnio 4 dalis	—	20 straipsnio 4 dalis
13 straipsnio 5 dalis	—	47 straipsnis
13 straipsnio 6 dalis	—	22 straipsnio 4 dalis

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
14 straipsnio 1 dalis	—	23 straipsnio 1 ir 4 dalys
14 straipsnio 2 dalis	—	23 straipsnio 2 dalis
14 straipsnio 3 dalis	—	23 straipsnio 3 dalis
14 straipsnio 4 dalis	—	21 straipsnio 1 ir 2 dalys
14 straipsnio 5 dalis	—	26 straipsnio 2 ir 3 dalys
15 straipsnis	—	20 straipsnio 2 dalies antra pastraipa ir 33 straipsnis
16 straipsnis	—	33 straipsnio 1 dalis
17 straipsnis	—	—
18 straipsnio 1 dalis	—	34 straipsnio 1 ir 8 dalys
18 straipsnio 2 dalis	—	34 straipsnio 2 dalis
18 straipsnio 3 dalis	—	34 straipsnio 3 dalis
18 straipsnio 4 dalis	—	—
18a straipsnio 1 dalis	—	29 straipsnio 4 dalis
18a straipsnio 2 dalis	—	29 straipsnio 5 ir 6 dalys ir 35 straipsnio a punktas
18a straipsnio 3 dalis	—	29 straipsnio 5 ir 6 dalys ir 35 straipsnio b punktas
18a straipsnio 4 dalis	—	—
18a straipsnio 5 dalis	—	29 straipsnio 6 dalis
19 straipsnis	—	36 straipsnis
20 straipsnis	—	9 straipsnio 2 dalis, 20 straipsnio 1 dalis ir 42 straipsnio 1 dalis
20 straipsnio a punktas	—	9 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis ir 20 straipsnio 1 dalies g punktas
20 straipsnio b punktas	—	42 straipsnio 1 dalis
20a straipsnis	—	43 straipsnis
21 straipsnis	—	44 straipsnis
22 straipsnis	—	45 straipsnis
23 straipsnis	—	46 straipsnis
24 straipsnis	—	39 straipsnis
25 straipsnis	—	48 straipsnio 1 dalis
26 straipsnis	—	48 straipsnis

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
27 straipsnis	—	49 straipsnis
28 straipsnis	—	48 straipsnio 3 dalis
29 straipsnis	—	—
30 straipsnio 1 dalis	—	63 straipsnio 1 dalis, 2 dalies antra pastraipa ir 4 dalis bei 68 straipsnis
30 straipsnio 2 dalis	—	63 straipsnio 5 dalis
30 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 1 dalis	—
30 straipsnio 4 dalis	10 straipsnio 7 ir 10 dalys	24 straipsnis
30 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa	11 straipsnis ir 12 straipsnio 2 dalis	—
30 straipsnio 5 dalies antra pastraipa	12 straipsnio 1 dalis	—
30 straipsnio 5 dalies trečia pastraipa	—	—
30 straipsnio 5a dalis	11 straipsnio 4 dalis ir 13 straipsnio 12 dalis	—
30 straipsnio 6 dalis	11 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	—
30 straipsnio 7 dalis	61 straipsnio 2 dalis	—
30 straipsnio 8 dalis	—	22 straipsnio 7 dalis
30 straipsnio 9 dalis	15 straipsnis	—
30 straipsnio 10 dalis	10 straipsnio 19 ir 20 dalys	—
31 straipsnio 1 dalis	—	58 straipsnis, 64 straipsnio 1 dalis ir 68 straipsnis
31 straipsnio 2 dalis	—	64 straipsnio 3 dalis
31 straipsnio 3 dalis	—	64 straipsnio 5 dalis
31 straipsnio 3a dalis	10 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	67 straipsnis
31 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	11 straipsnis ir 12 straipsnio 2 dalis	—
31 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	12 straipsnio 1 dalis	—
31 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa	—	—
31 straipsnio 4 dalies ketvirta pastraipa	11 straipsnio 2 dalis	—
31 straipsnio 4a dalis	11 straipsnio 4 dalis ir 13 straipsnio 12 dalis	—
31 straipsnio 5 dalis	10 straipsnio 7 ir 10 dalys	24 straipsnis
31 straipsnio 6 dalis	—	22 straipsnio 7 dalis
31 straipsnio 7 dalis	61 straipsnio 2 dalis	—
31 straipsnio 7a dalis	15 straipsnis	—

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
31 straipsnio 9 dalis	10 straipsnio 19 ir 20 dalys	—
31 straipsnio 10 dalis	—	58 straipsnio 4 dalis
31a straipsnis	17 straipsnio 1 dalis	—
32 straipsnio 1 dalis	19 straipsnio 1 dalis	—
32 straipsnio 2 dalis	62 straipsnio 1 dalis	—
32 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 2 dalis, 3 dalies pirma pastraipa, 4 ir 5 dalys	—
32 straipsnio 4 dalis	21 straipsnio 1 dalis ir 22 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	—
32 straipsnio 5 dalis	22 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
32 straipsnio 6 dalis	22 straipsnio 2 dalis	—
32 straipsnio 7 dalis	24 straipsnio 1 dalis	—
32 straipsnio 8 dalis	19 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	—
32 straipsnio 9 dalis	21 straipsnio 4 dalis	—
32a straipsnio 1 dalis	16 straipsnio 1 dalis	—
32a straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 2 dalis	—
32a straipsnio 3 dalis	16 straipsnio 3 dalis	—
32a straipsnio 4 dalis	16 straipsnio 5 dalis	—
32b straipsnis	18 straipsnis	—
33 straipsnio 1 dalis	—	69 straipsnio 1 dalis
33 straipsnio 2 dalis	—	69 straipsnio 6 dalis
34 straipsnio 1 dalis	—	70 straipsnio 1 dalis
34 straipsnio 2 dalis	—	70 straipsnio 2 dalis
34 straipsnio 3 dalis	40 straipsnio 5 dalis	—
35 straipsnis	—	71 straipsnis
36 straipsnis	42 straipsnis	—
37 straipsnis	—	72 straipsnis
38 straipsnis	60 straipsnis	11 straipsnio 2 dalies ketvirta pastraipa ir 4 dalis, 14 straipsnis ir 69 straipsnio 7 dalis
39 straipsnis	—	73 straipsnis
40 straipsnis	—	77 straipsnis

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
41 straipsnis	70 straipsnis	76 straipsnis
42 straipsnis	—	78 straipsnis
43 straipsnis	—	—
44 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 1 dalis	—
44 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalis	—
44 straipsnio 3 dalis	—	—
44 straipsnio 4 dalis	9 straipsnio 3 ir 6 dalys	—
45 straipsnio 1 dalis	—	16 straipsnio 1 dalis
45 straipsnio 2 dalis	—	8 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys
45 straipsnio 3 dalis	—	17 straipsnio 1 dalis
45 straipsnio 4 dalis	48 straipsnis	—
45 straipsnio 5 dalis	—	17 straipsnio 2 dalis
45 straipsnio 6 dalis	—	17 straipsnio 3 dalis
45 straipsnio 7 dalis	—	17 straipsnio 4 dalis
45 straipsnio 8 dalis	—	16 straipsnio 3 dalis
45 straipsnio 9 dalis	41 straipsnio 1 dalis	—
45 straipsnio 10 dalis	41 straipsnio 2 dalis	—
45 straipsnio 11 dalis	41 straipsnio 3 dalis	—
46 straipsnio 1 dalis	—	12 ir 15 straipsniai
46 straipsnio 2 dalis	39 straipsnio 2 dalis	—
46 straipsnio 3 dalis	28 straipsnio 1 dalis	—
46 straipsnio 4 dalis	—	11 straipsnio 1 dalis
47 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 1 ir 2 dalys	—
47 straipsnio 2 dalis	6 straipsnio 1 dalis	—
47 straipsnio 3 dalis	6 straipsnio 2 dalis	—
48 straipsnio 1 dalis	37 straipsnio 1 dalis	—
48 straipsnio 1a dalis	37 straipsnio 5 dalis ir 62 straipsnio 1 dalis	—
48 straipsnio 2 dalis	37 straipsnio 2 ir 6 dalys	—
48 straipsnio 3 dalis	37 straipsnio 7 dalis	—

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
48 straipsnio 4 dalis	37 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, 46 straipsnis ir 54 straipsnio 4 dalis	—
48 straipsnio 5 dalis	46 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 47 straipsnis	—
48 straipsnio 6 dalis	40 straipsnio 1 dalis	—
48 straipsnio 7 dalis	40 straipsnio 2 dalis	—
48 straipsnio 8 dalis	40 straipsnio 4 dalis	—
48 straipsnio 9 dalis	37 straipsnio 3 dalis	—
48 straipsnio 10 dalis	40 straipsnio 3 dalis	—
49 straipsnis	61 straipsnio 1 dalis	—
50 straipsnis	63 straipsnis	—
50a straipsnis	61 straipsnio 3 dalis	—
51 straipsnis	—	—
52 straipsnis	29 straipsnis	—
53 straipsnis	31 straipsnis	—
54 straipsnis	33 straipsnis	—
55 straipsnis	34 straipsnis	—
56 straipsnis	30 straipsnio 2 ir 3 dalys	—
57 straipsnis	35 straipsnis	—
57a straipsnio 1 dalis	67 straipsnio 1 dalis	—
57a straipsnio 2 dalis	67 straipsnio 2 dalis	—
57a straipsnio 3 dalis	67 straipsnio 3 dalis	—
57a straipsnio 4 dalis	44 straipsnis, 46 straipsnio 1 dalis ir 47 straipsnio 1 dalis	—
57a straipsnio 5 dalis	51 straipsnis	—
57b straipsnis	68 straipsnis	—
58 straipsnio 1 dalis	53 straipsnio 1 dalis	—
58 straipsnio 2 dalis	53 straipsnio 2 ir 3 dalys	—
58 straipsnio 3 dalis	53 straipsnio 4 dalis	—
58 straipsnio 4 dalis	—	—
58 straipsnio 5 dalis	53 straipsnio 5 dalis	—
59 straipsnio 1 dalis	55 straipsnio 1 dalis	—
59 straipsnio 2 dalis	55 straipsnio 2 dalis ir 56 straipsnio 2 ir 3 dalys	—
59 straipsnio 3 dalis	55 straipsnio 3 dalis	—
59 straipsnio 4 dalis	55 straipsnio 4 dalis	—

Direktyva (ES) 2015/849	Direktyva (ES) 2024/1640	Šis reglamentas
60 straipsnio 1 dalis	58 straipsnio 1 dalis, 2 dalies pirma pastraipa ir 3 dalis	—
60 straipsnio 2 dalis	58 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa	—
60 straipsnio 3 dalis	58 straipsnio 4 dalis	—
60 straipsnio 4 dalis	53 straipsnio 6 dalis	—
60 straipsnio 5 dalis	53 straipsnio 7 dalis	—
60 straipsnio 6 dalis	53 straipsnio 8 dalis	—
61 straipsnis	60 straipsnis	—
62 straipsnio 1 dalis	59 straipsnio 1 dalis	—
62 straipsnio 2 dalis	6 straipsnio 6 dalis	—
62 straipsnio 3 dalis	59 straipsnio 2 dalis	—
63 straipsnis	—	—
64 straipsnis	—	85 straipsnis
64a straipsnis	72 straipsnis	86 straipsnis
65 straipsnis	—	—
66 straipsnis	—	—
67 straipsnis	—	—
68 straipsnis	—	—
69 straipsnis	—	—
I priedas	—	I priedas
II priedas	—	II priedas
III priedas	—	III priedas
IV priedas	—	—